Віталій МАНИК

Фортепіанні твори

для дітей та юнацтва

Збірник фортепіанних творів

Івано-Франківськ
Місто НВ
2017

УДК 780.616.432.07-053.2(081)
М 23

Книга вийшла друком за сприяння міського голови
Руслана Марцінківа
та підтримки Івано-Франківської міської ради.

Рецензенти:

Серганюк Л. І. — заслужений діяч мистецтв України, кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри хорового диригування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника»;

Новосядла І. С. — кандидат мистецтвознавства, доцент, викладач кафедри музикознавства та методики музичного виховання та диригування ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника».

Маник В. Ю.

М 23 Фортепіанні твори для дітей та юнацтва : Збірник фортепіанних творів / В. Ю. Маник ; передм. Л. І. Серганюк. — Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. — 148 с.

ISBN 978-966-428-546-6

У збірнику вміщено фортепіанні твори для дітей та юнацтва відомого українського композитора Віталія Маника.

Збірник поділений на три зошити: перший — твори для початківців, другий — для дітей середнього віку, третій — для дітей старшого віку і юнацтва. Збірник містить як мініатюри, так і твори великої форми.

Для учнів музичних шкіл, шкіл мистецтв та музичних училищ.

УДК 780.616.432.07-053.2(081)

ISBN 978-966-428-546-6

© Маник В. Ю., 2017
© Серганюк Л. І., передмова, 2017

ЗМІСТ

Вступне слово *(Серганюк Л. І.)* 5

ЗОШИТ 1

7 легеньких п'єс 7
Канон 7
Дощик 7
Пісенька Бобра з вистави «Три-чотири» 8
Казка 9
Колискова 10
Полька 11
Пісенька Короля з вистави «Попелюшка» 12
Квіти маленької Іди 13
№ 1 Зів'ялі квіти 13
№ 2 Бал квітів 14–15
№ 3 Урочиста процесія 16–17
№ 4 Пробудженя 18
3 п'єси із казки «Попелюшка» 19
Менует 19
Полонез 20–21
Тарантела 22
Дитяча сюїта 23
1.Колискова 23
2. Колядка 24
3. Веснянка 25
4.Танок 26–27
Менует 28
Варіації на тему української народної пісні «Ой на горі калина» 29–30
Сонатіна 31–33
Ведмідь (з казки «Дівчинка і Ведмідь») 35–39
Машенька (з казки «Дівчинка і Ведмідь») 40–43
Фантазія на теми із музичної казки «Ойгюль» 44

ЗОШИТ 2

Портрети 55–56
Мелодія 57
Вальс 58
Настрої 60
Прелюдія 60
Сум 61

Пори року 62
1. Веснянка 62
2. Літній вітерець 63
3. Пожовкле листя 64
4. Зимовий шлях 65–67
5 п’єс 68
Прелюдія 68
Веснянка 69
Ескіз 70
«В Карпатах» 72
Скерцо 76–79
ІГять танців з циклу «Сім танців» 80
Танок № 1 80–81
Танок № 2 82
Танок № 3 83–85
Танок № 4 86–87
Танок № 5 (згадуючи «Щедрика») 88–89
Карпатські образки 90–95

ЗОШИТ 3

Прелюдія і Фуга in D 96
Три п’єси 101–105
Дві п’єси 106–111
Три п’єси 112
№ 1 Гімн 112–113
№ 2 Ноктюрн 114–118
№ 3 Фугетта 119–120
Поема 121–125
Рондо 126–132
Варіації 133–146

ВСТУПНЕ СЛОВО

У період піднесення в суспільстві національної свідомості посилюється інтерес до вітчизняної культурної спадщини та збереження її надбань.

Характеризуючи фортепіанне мистецтво ХХ1 ст., можна констатувати, що воно виявилося однією із небагатьох сфер, де збереглася традиція просвітництва. Система музичного виховання в сучасній школі пов'язує воєдино навчання естетичного сприйняття музики і розвиток виконавських можливостей учнів. Ознайомлення з найкращими зразками фортепіанної музики служить основою естетичного виховання школярів засобами музики, формування їхнього світогляду та музичного смаку. Нагромадження музичних вражень сприяє розвитку в дітей музичних потреб, інтересів і здібностей.

Українська фортепіанна музика представлена розмаїто й багатогранно. Твори охоплюють широке коло жанрів, різностильові напрями українського музичного мистецтва й індивідуальну творчу манеру вітчизняних композиторів. Із початку ХХ ст. в українській фортепіанній музиці відбувається розмежування модернових і фольклорно-жанрових напрямів. Авторське переосмислення традиційних методів роботи з фольклорним матеріалом (звернення до національних традицій та їх синтез із новочасною технікою) притаманне численним фортепіанним творам сучасного композитора ***Віталія Манка***.

Ім'я композитора, піаніста, педагога В. Манка відоме далеко за межами України. Його творчість охоплює майже всі жанри: симфонії, інструментальні концерти, камерні й хорові твори, кантати, мюзикли, музика до вистав в драматичних і ляльковых театрах. Композитор знаходиться у постійному творчому пошуку. Він використовує широкий спектр стилістичних засобів: від класико-романтичного до сучасного. В. Манк має власні напрацювання щодо мелодичних і ладово-гармонічних засобів. Особливе місце в багатогранному творчому доробку композитора посідає фортепіанна музика, зокрема, дитяча. Відповідаючи потребам і вподобанням сьогодення, вона презентує цікаві творчі знахідки, спрямовані на вирішення оригінальних образних задумів. Особливо улюбленими в доробку композитора є твори для дітей, в яких інтелект митця поєднався з дитячою чистотою, безпосередністю, довірливою відвертістю. Композитор вважає, що писати для дітей треба серйозно й відповідально, враховуючи особливості дитячої психології, так, щоб музика викликала безпосередній емоційний відгук, торкалася прихованих струн дитячої душі, будила дитячу фантазію

Найбільш яскраво його композиторське обдарування розкрилося у збірці його фортепіанних творів, розміщених за принципом поступового ускладнення технічного і смислового навантаження. Збірка складається із трьох зошитів і розрахована на різні вікові категорії виконавців. Навіть у найлегших п'єсах можна побачити цікаві зразки художньої обробки народних мелодій (Варіації на тему української народної пісні «Ой, на горі калина»). Це п'єси, що передають колорит рідної природи, пропонують вслухатися в навколишній світ і відчути його красу. Художнє втілення світу природи мальовничо

передане в п'єсах циклу «Пори року». Тісно пов'язана з народно-пісеннними витоками в сучасній фортепіанній музиці казка. Її відтворюють п'єси — «Ведмідь», «Машенька» (з казки «Дівчинка і Ведмідь») для двох фортепіано, Фантазія на теми із музичної казки «Ойгюль».

Великою популярністю в дітей користуються п'єси танцювального характеру (Полька, Менует, Полонез, Тарантелла, Вальс, Скерцо). Важливим різновидом у цьому збірнику є п'єси із образними назвами — музичні портрети. При їх виконанні діти можуть свої враження й спостереження різних настроїв і поведінки передати в музичних образах, що допомагає розвитку їх асоціативного мислення (Портрети, тв. 3, Настрої, тв. 10). Художній світ лірики закладений у майже всіх фортепіанних мініатюрах циклу. Композитор відступає від створених у попередню епоху стереотипів і надає перевагу у своїх композиціях не стільки фольклорно-пісенній, а театрально-сюжетній, символічній образності.

У фортепіанній творчості В. Маника визначились нові образно-тематичні й жанрово-стильові акценти, викристалізувались якісно нові тенденції естетики неофольклоризму, неокласицизму, полістилістики. Закономірна популярність фортепіанної музики В. Маника в педагогічному репертуарі різних рівнів — від початкових класів музичних шкіл, музичних училищ і до музичних академій — не в останню чергу виникла завдяки вибагливому і колористично багатому, образно насиченому використанню української фольклорно-етнографічної основи, особливо тих її діалектних відмінностей, які пов'язані з карпатським регіоном, близьких митцеві та емоційно ним пережитих. І хоча основним джерелом формування фортепіанних творів композитора є стилістика карпатського фольклору, В. Маник широко використовував різні стильові напрямки: неокласичний, неоромантичний, імпресіоністичний, авангардний, постмодернізм, що знаходять оригінальне і національно своєрідне втілення в творчості композитора.

Збірник має національно-виховне значення, професійно-освітню та дидактичну цінність у фортепіанному навчанні дітей, що дає змогу успішно використовувати його у процесі інструментальної підготовки майбутніх виконавців. Музика збірки надзвичайно емоційна, яскрава, високохудожня. Фортепіанні твори В. Маника з успіхом виконуються юними піаністами в концертах і на престижних міжнародних конкурсах.

Отже, творчість В. Маника — помітна віха в історії вітчизняної музичної культури. Його фортепіанні твори сприяють формуванню світогляду, вихованню естетичного смаку, розвитку музичних здібностей дітей та юнацтва.

Любов СЕРГАНЮК,
Заслужений діяч мистецтв України,
кандидат мистецтвознавства, професор,
завідувач кафедри хорового диригування
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет ім.В.Стефаника»

Зошит 1

7 легеньких п'єс

Канон

Рухливо

тв.51

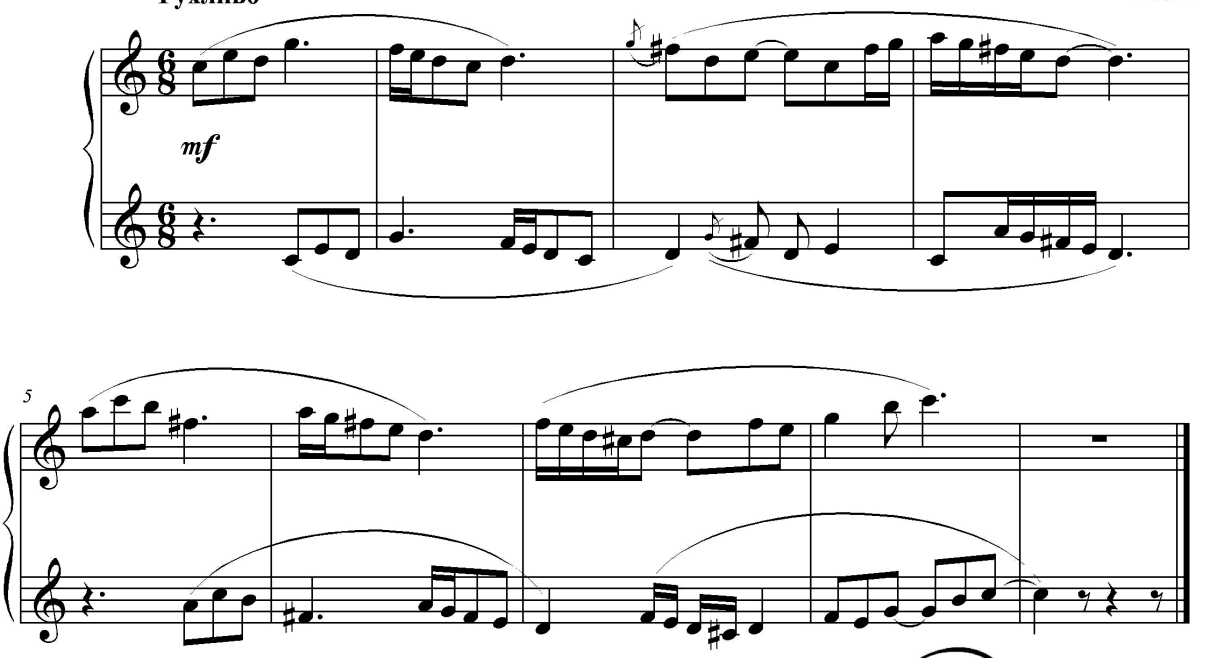

Дощик

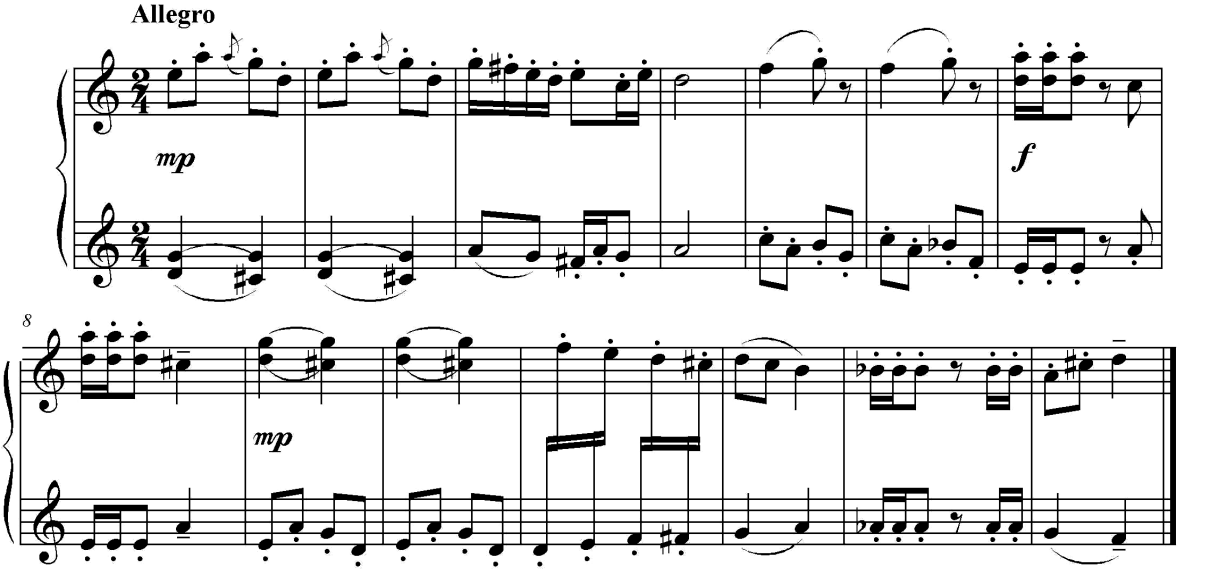

Пісенька Бобра з вистави "Три-чотири"

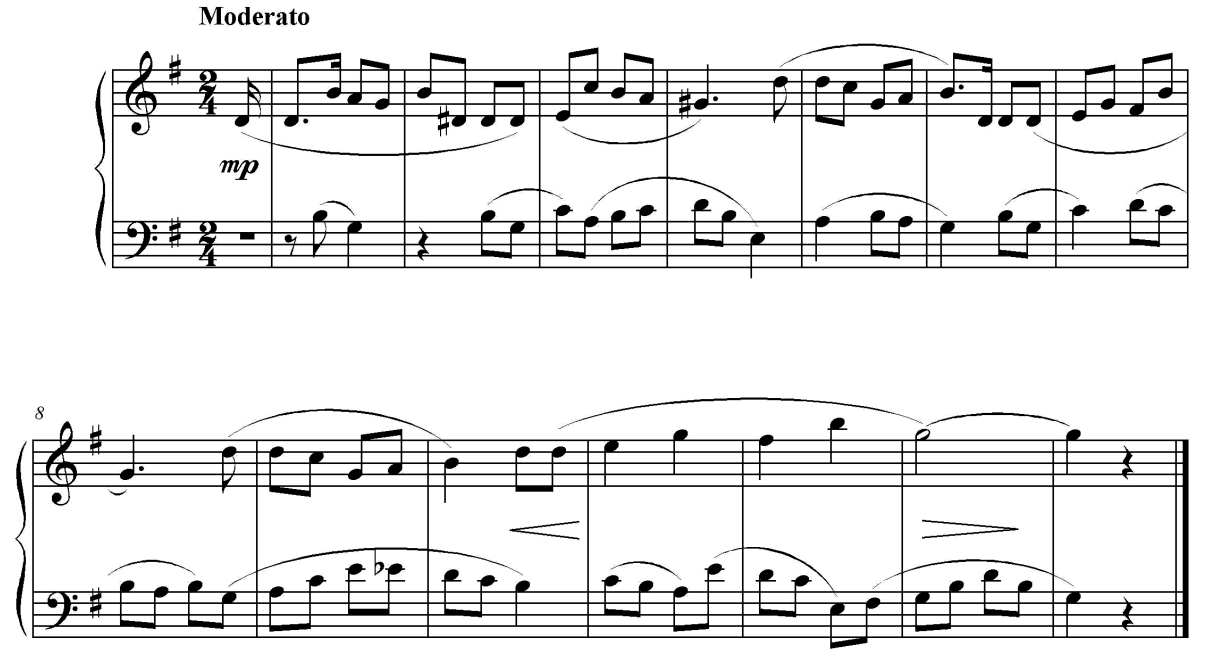

Казка

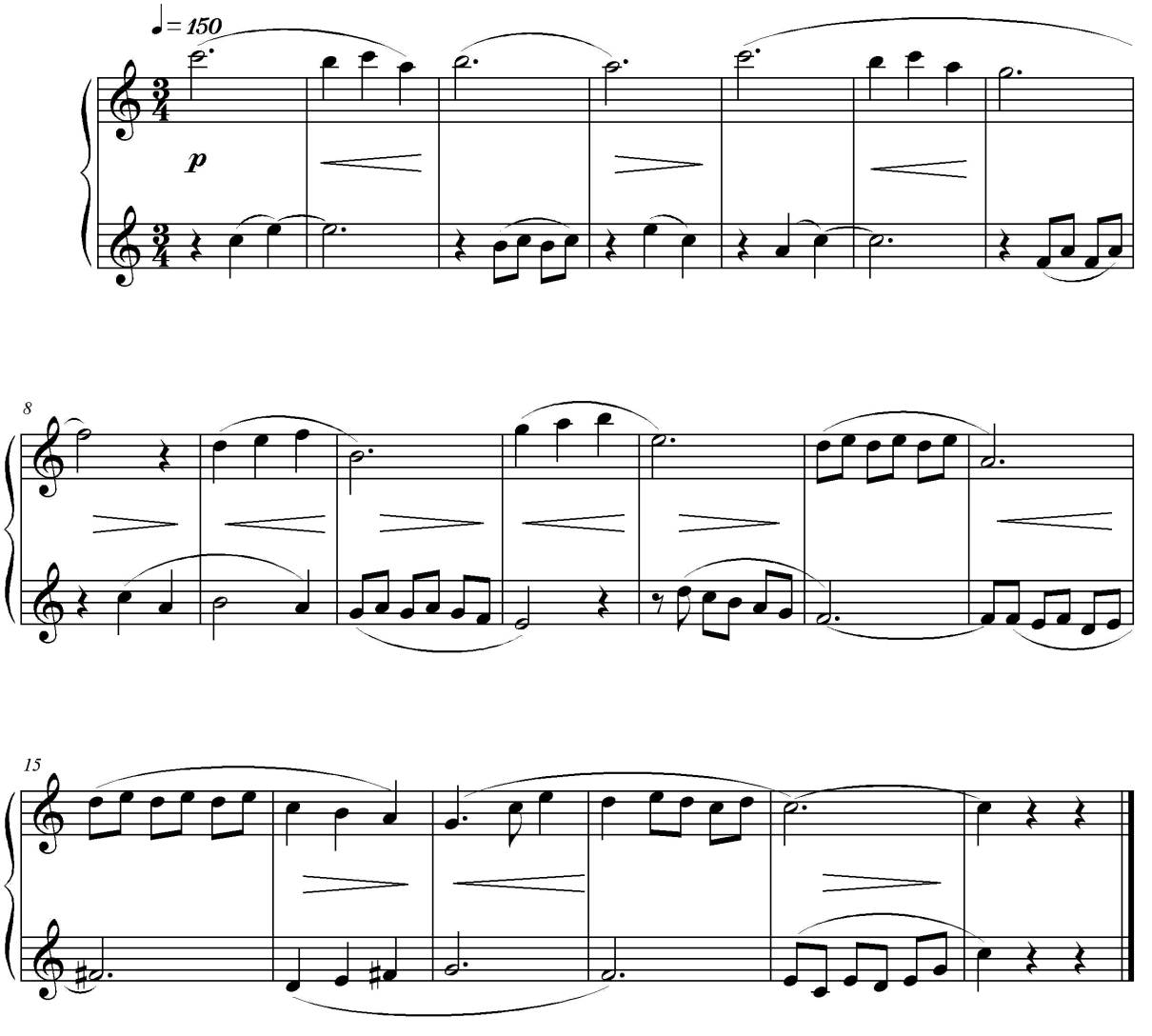

Колискова

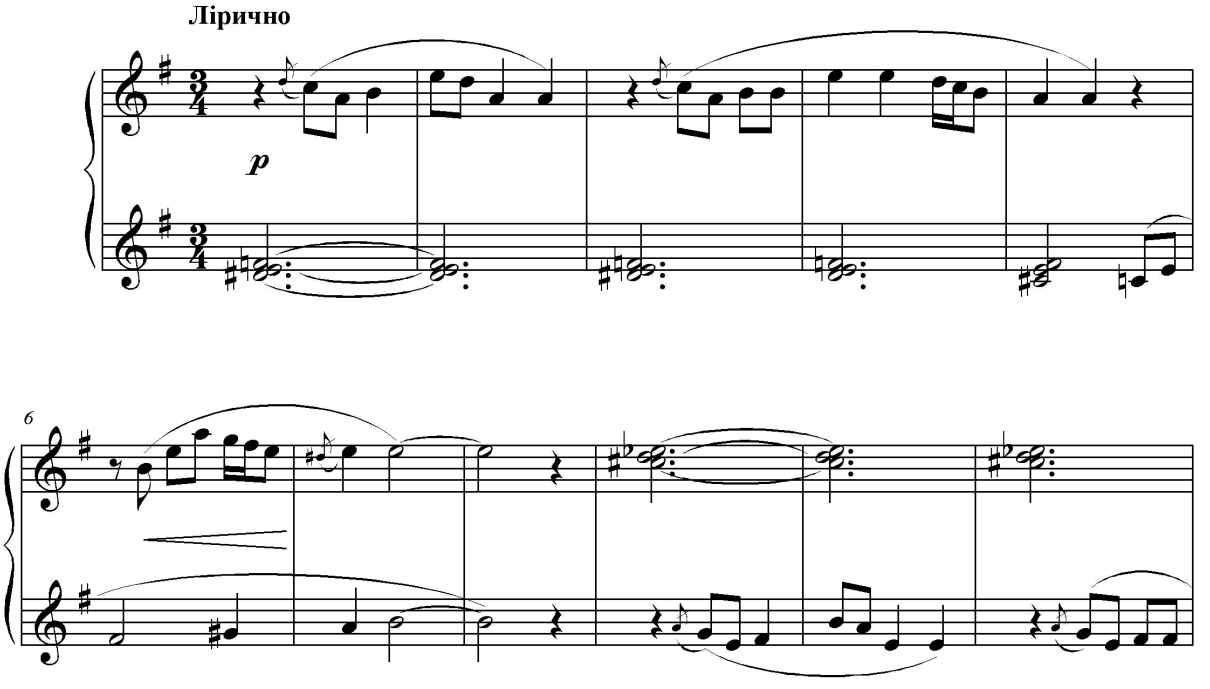

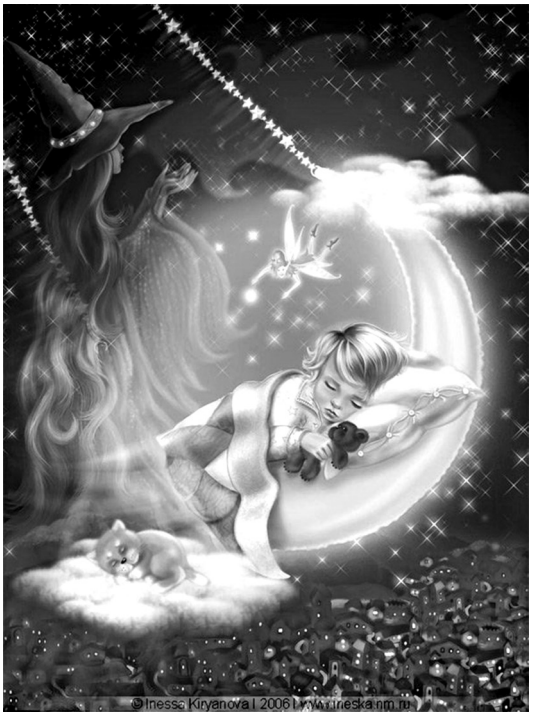

Полька

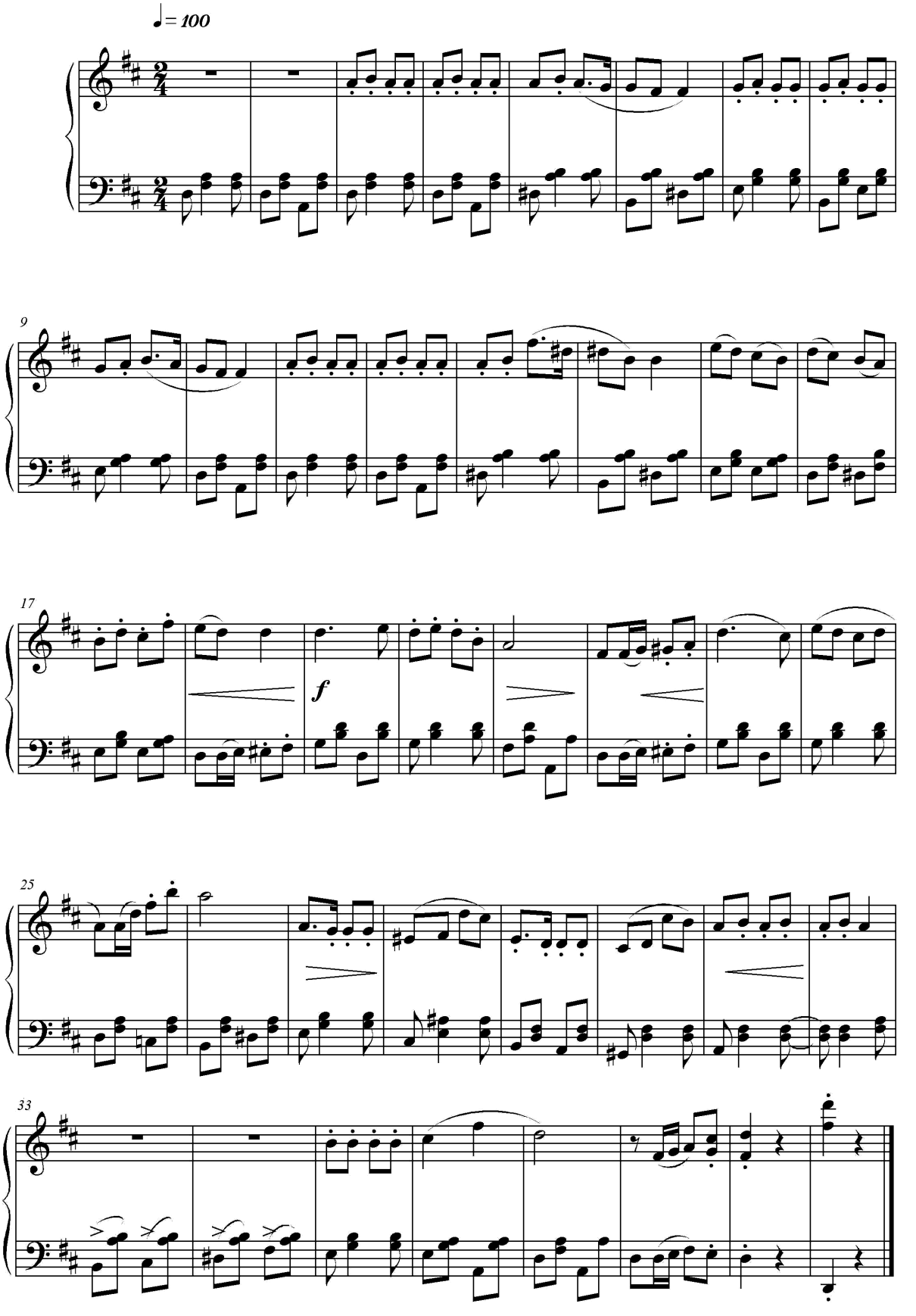

Пісенька Короля з вистави "Попелюшка"

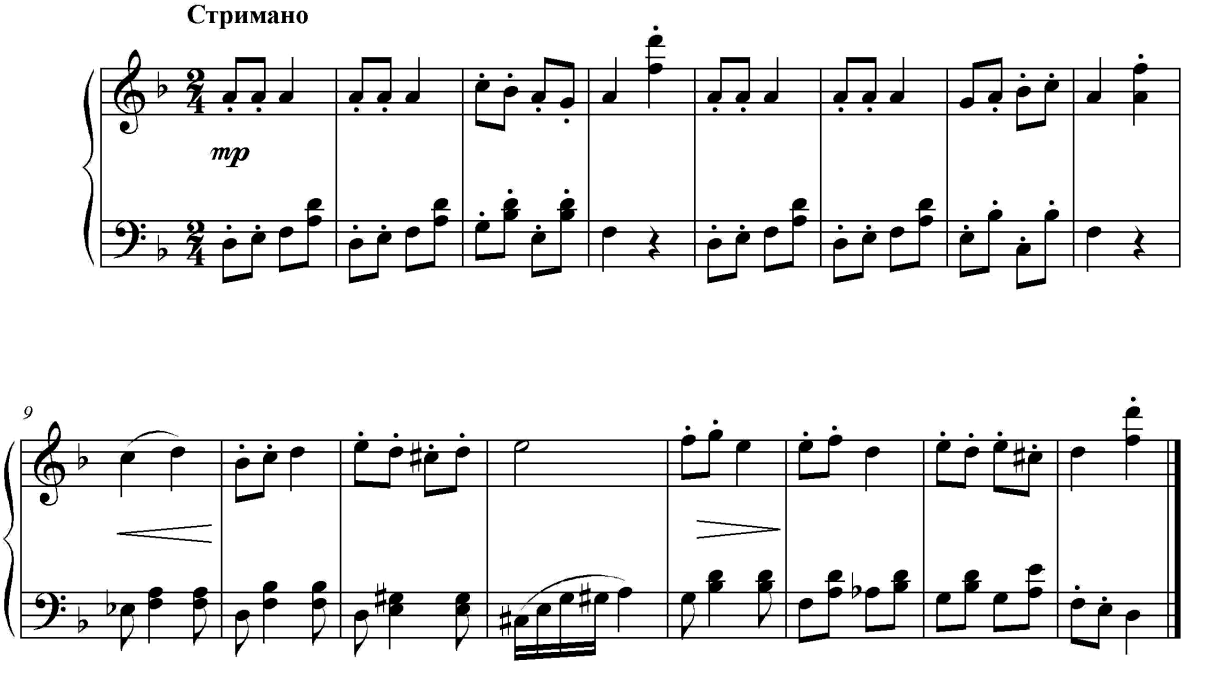

Квіти маленької Іди

№1 Зів'ялі квіти

тв. 1

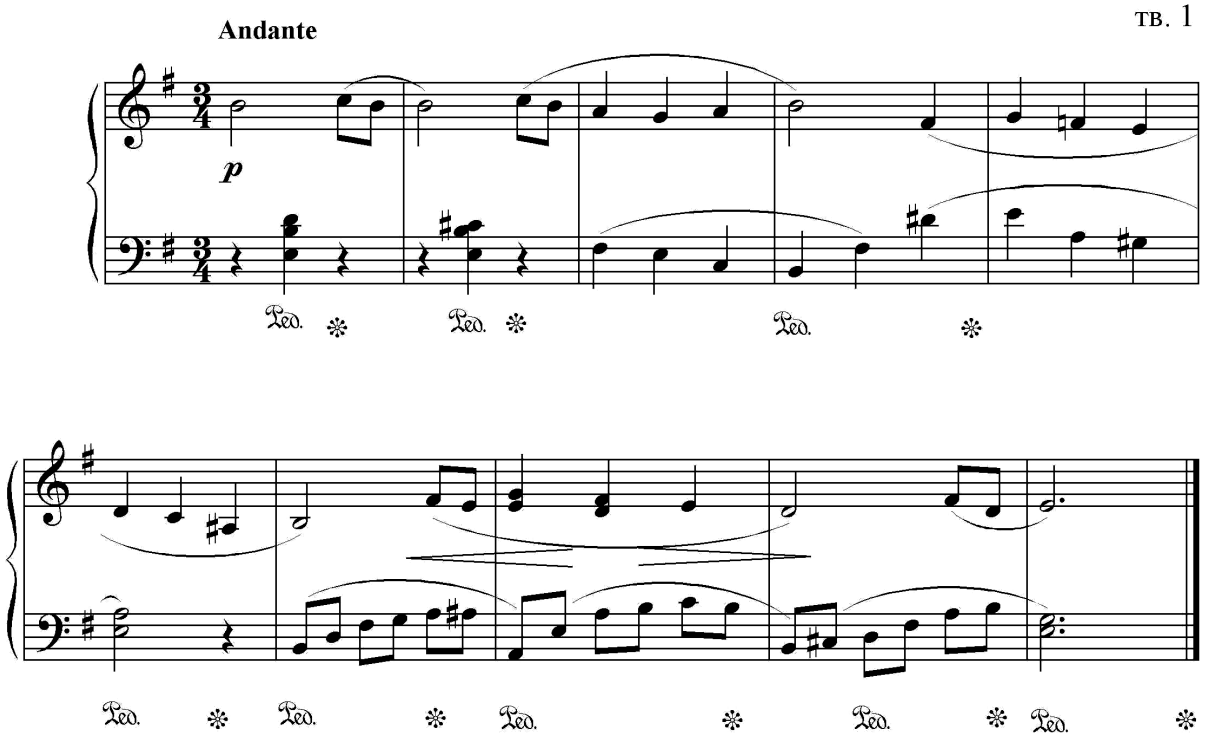

№ 2 Бал квітів

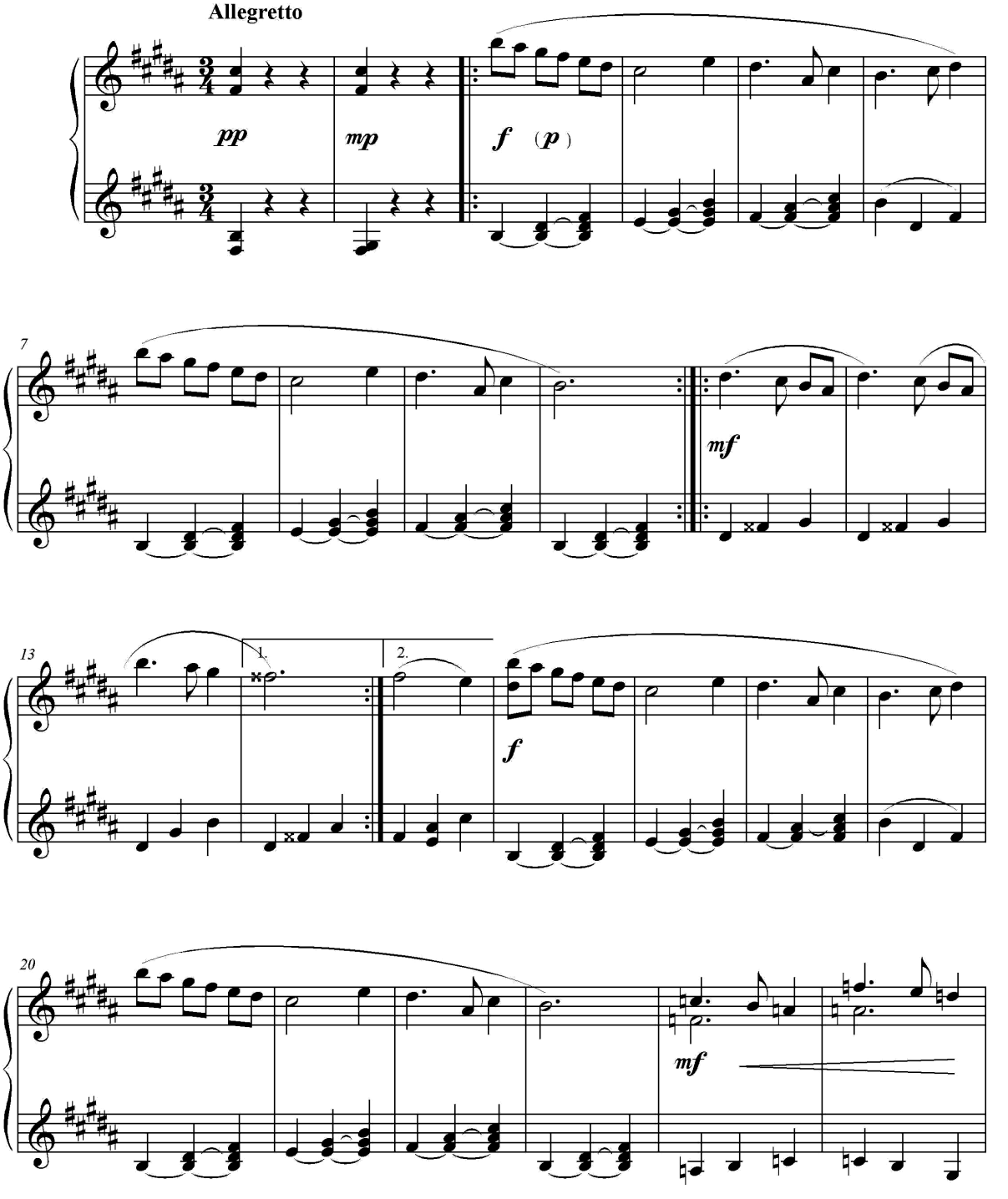

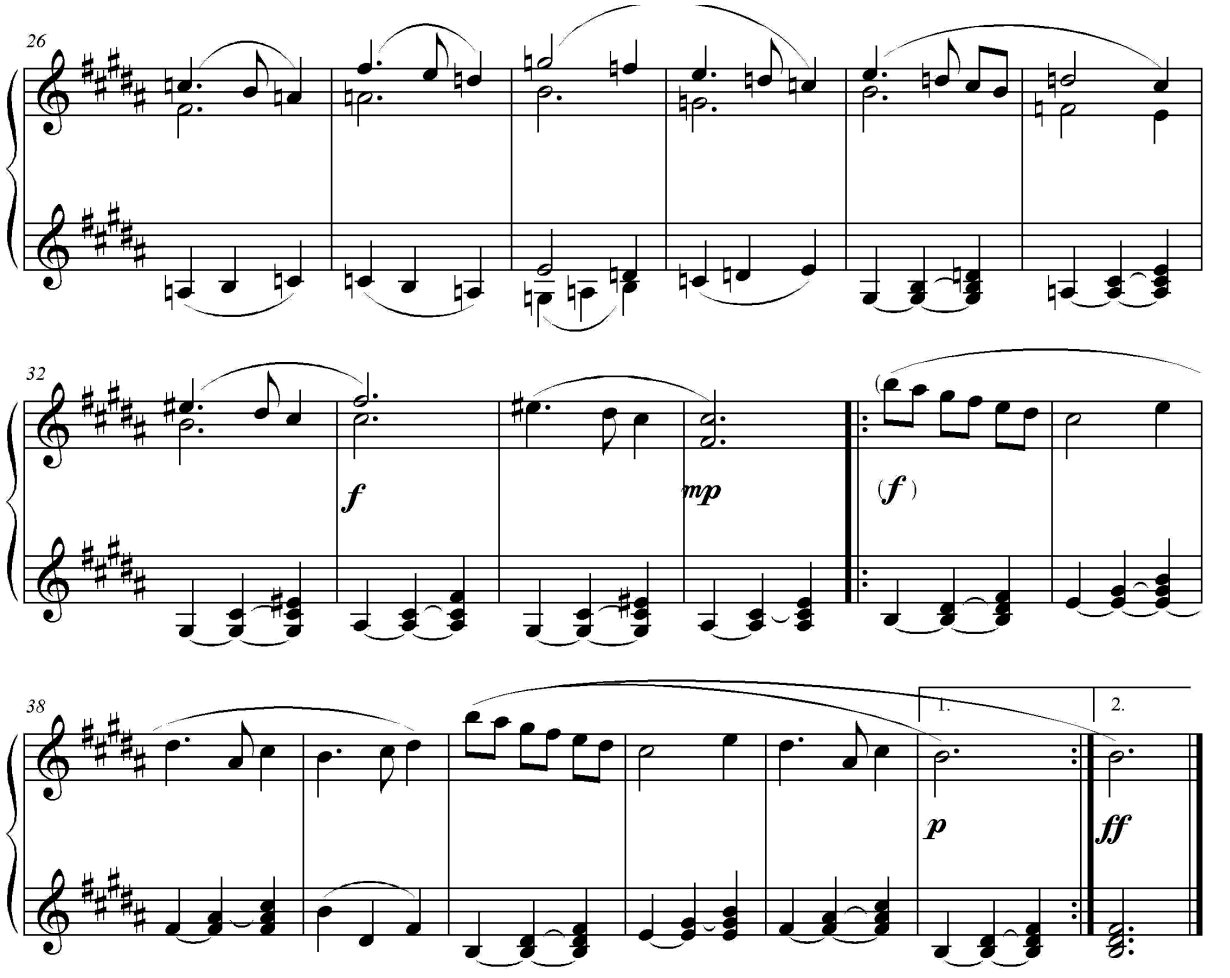
26
32
f
mp
(f)
38
1.
2.
p
ff

№ 3 Урочиста процесія

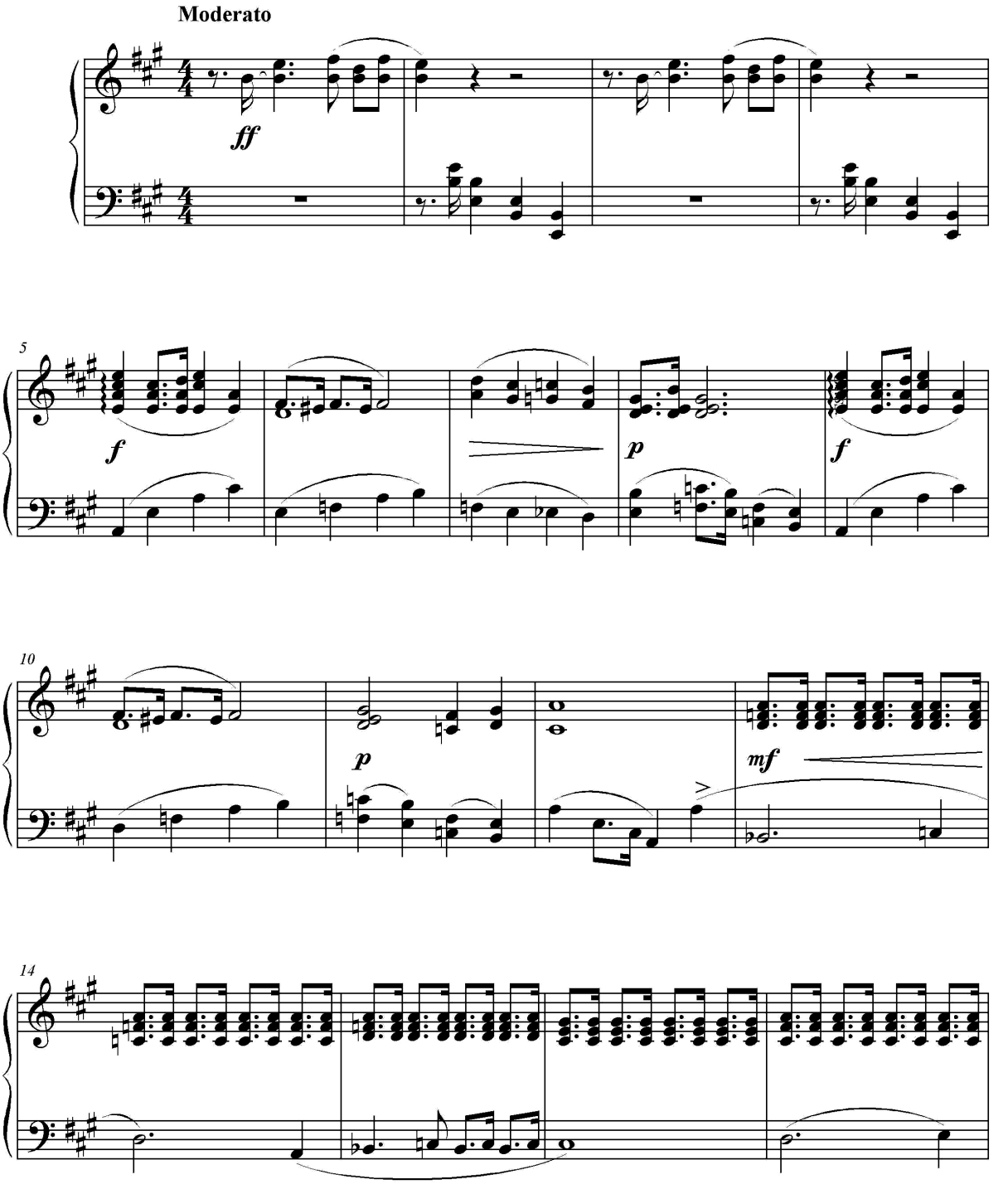

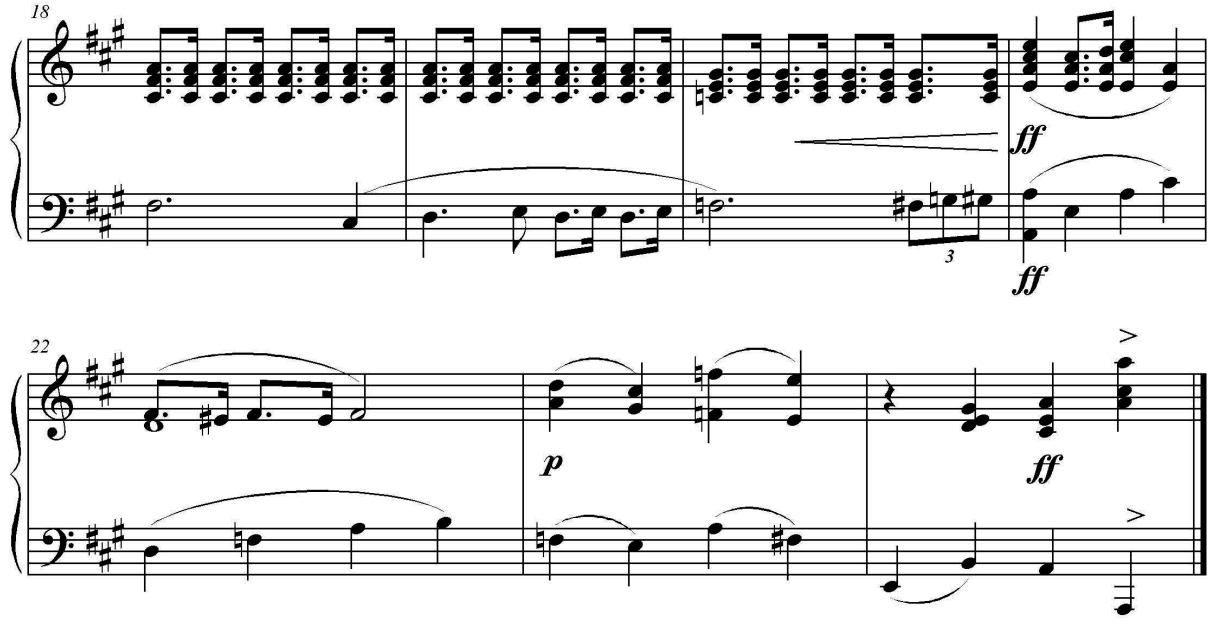
18
ff
3
ff
22
p
ff

№ 4 Пробудження

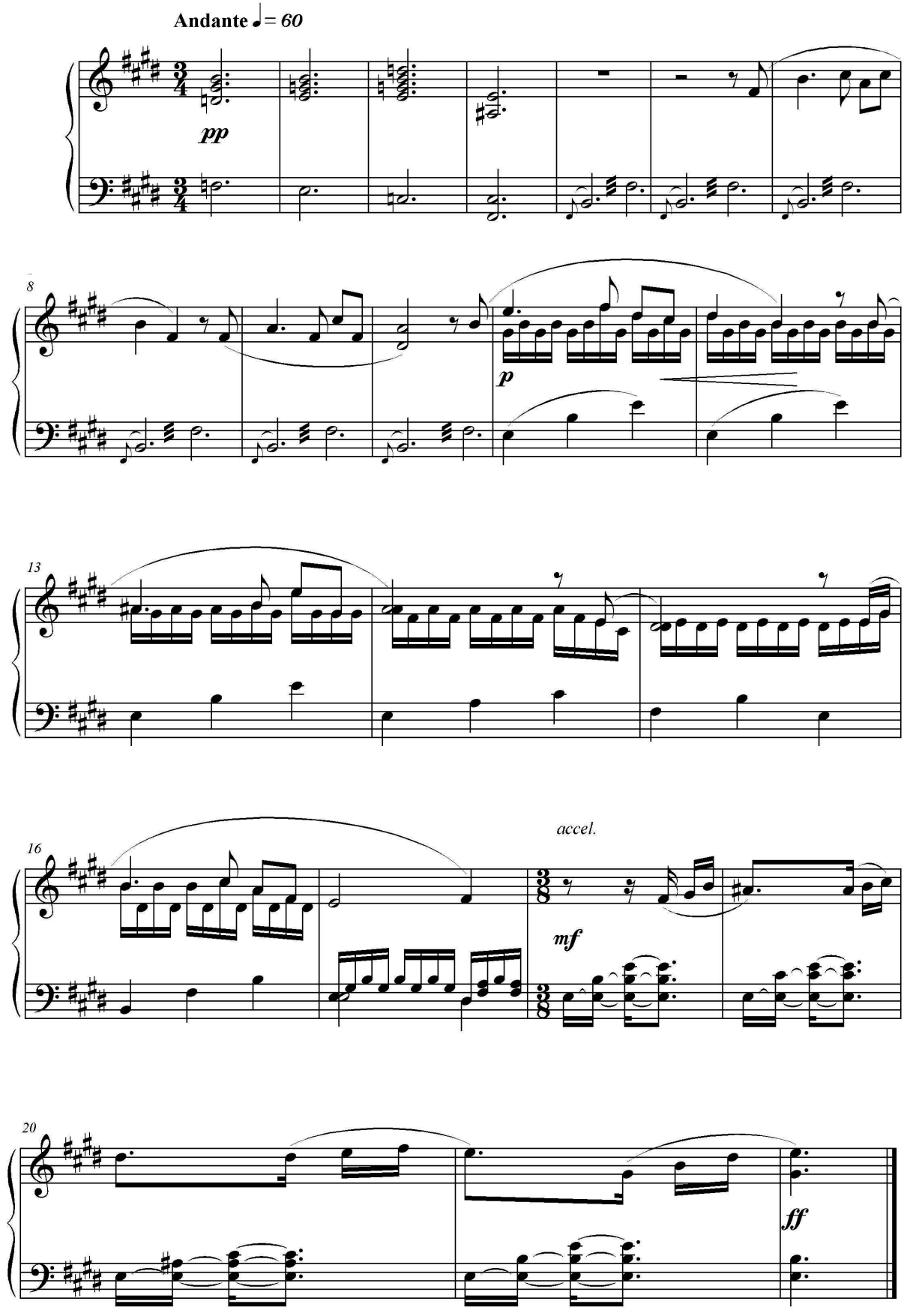

З п'єси із казки "Попелюшка"

Менует

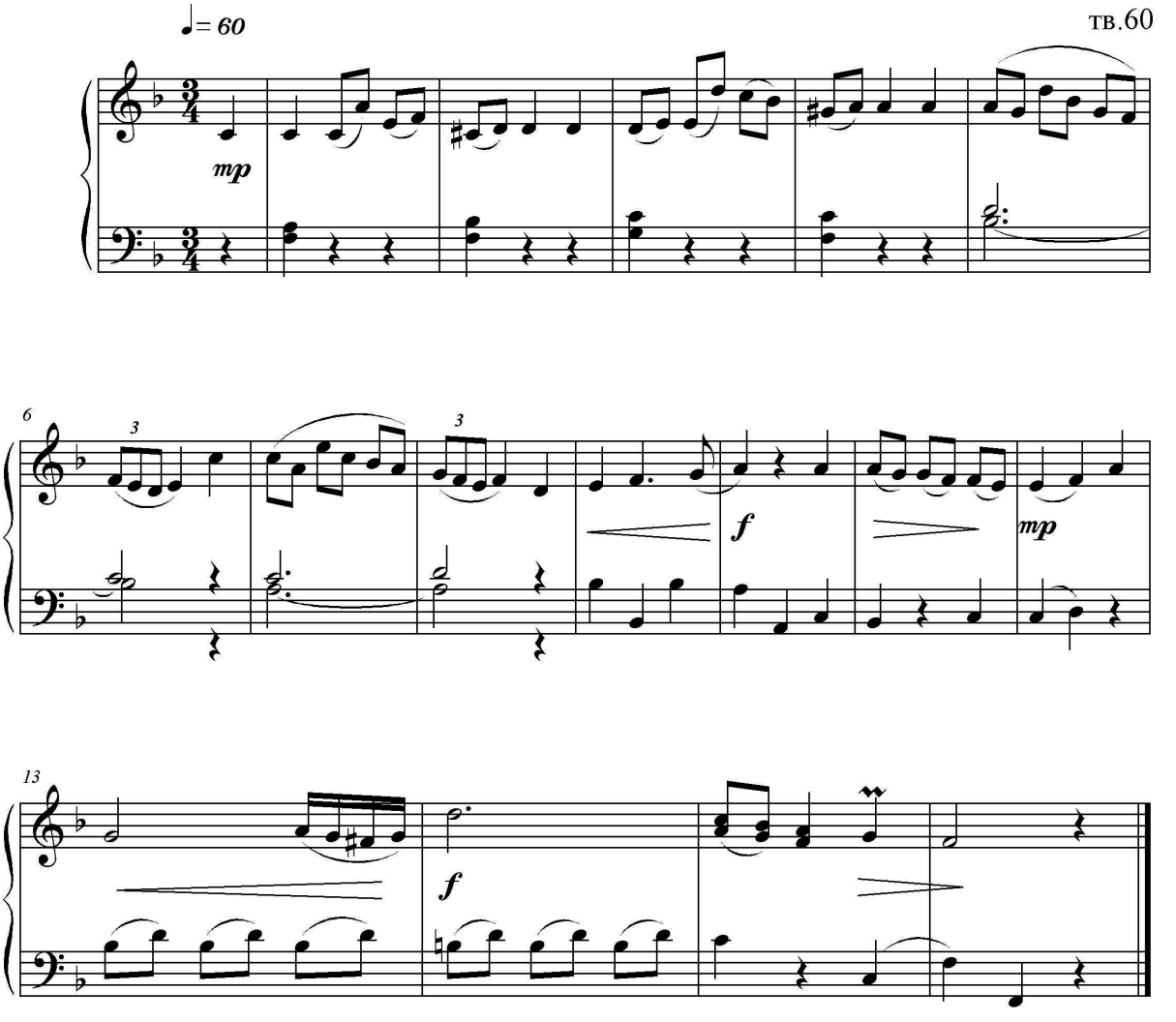

Полонез

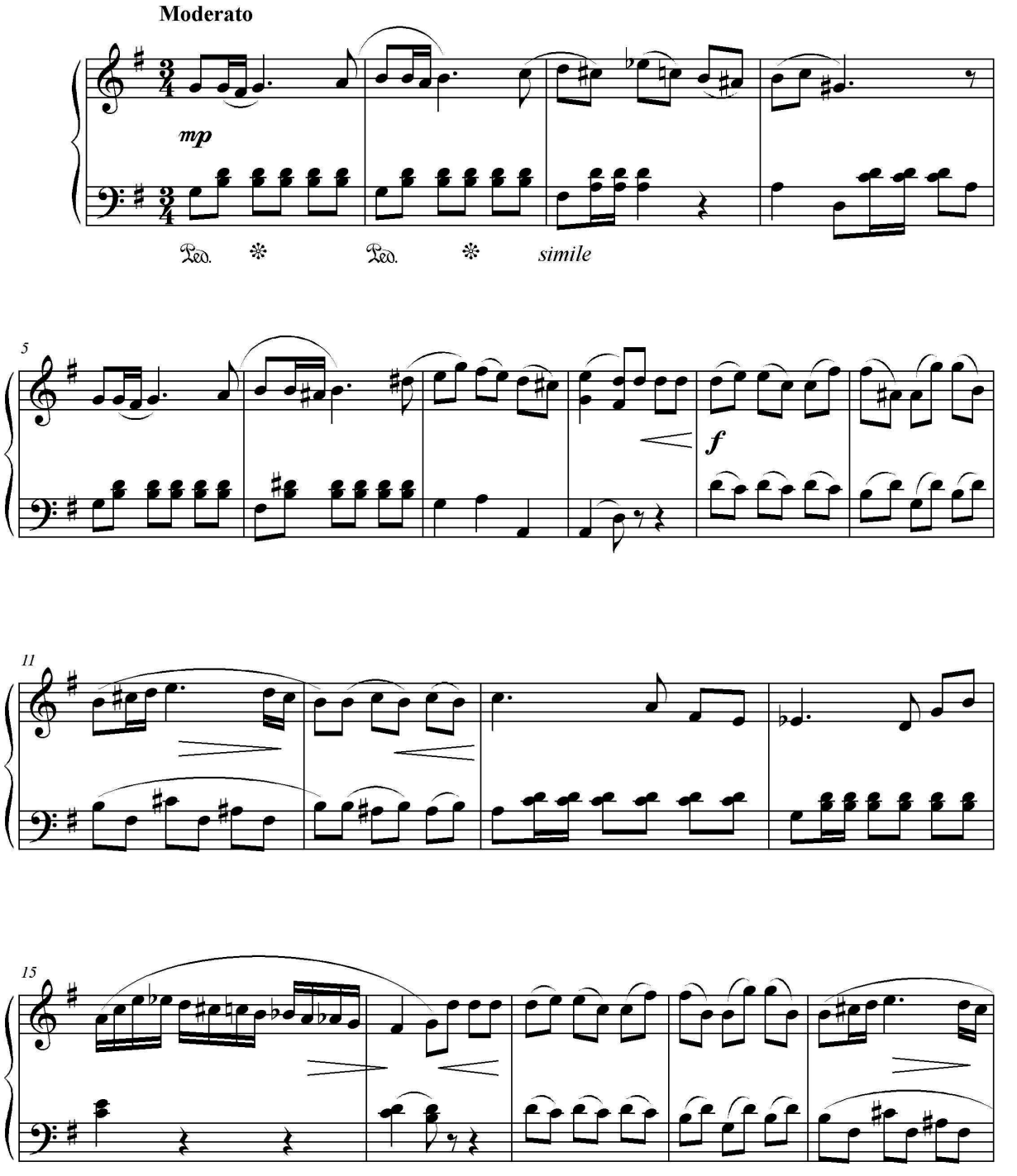

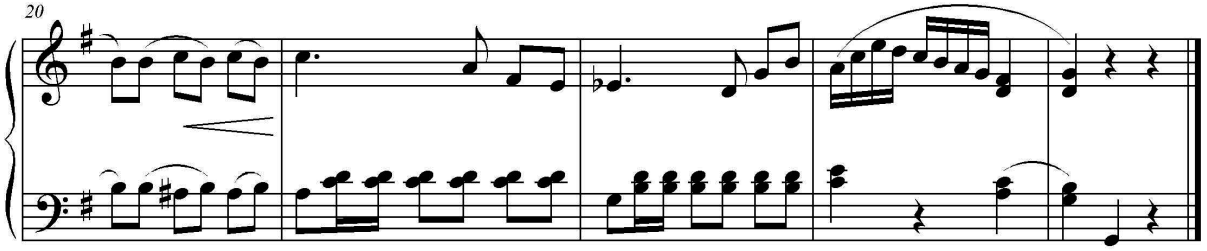
20

Тарантела

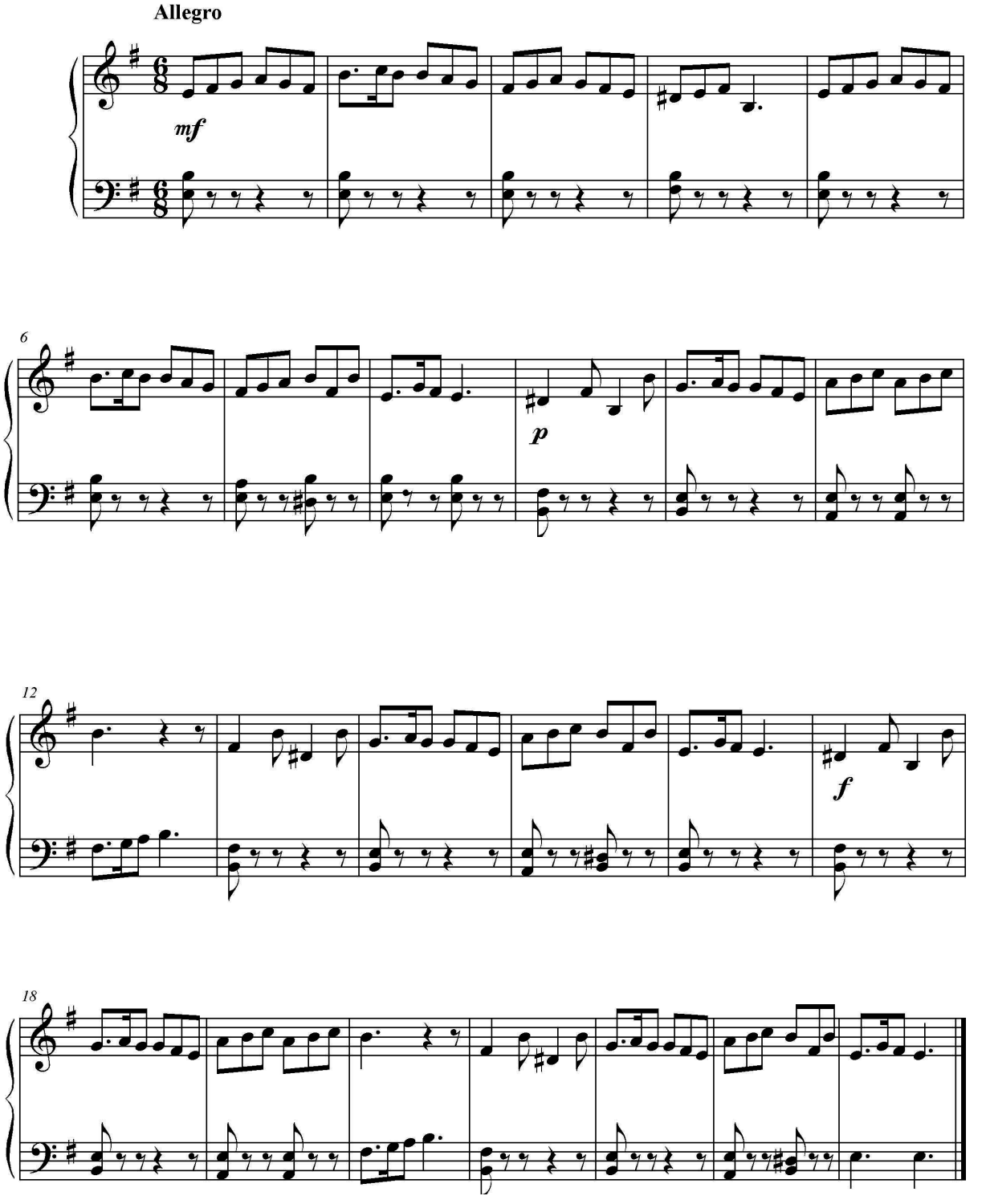

Дитяча сюїта

1.Колискова

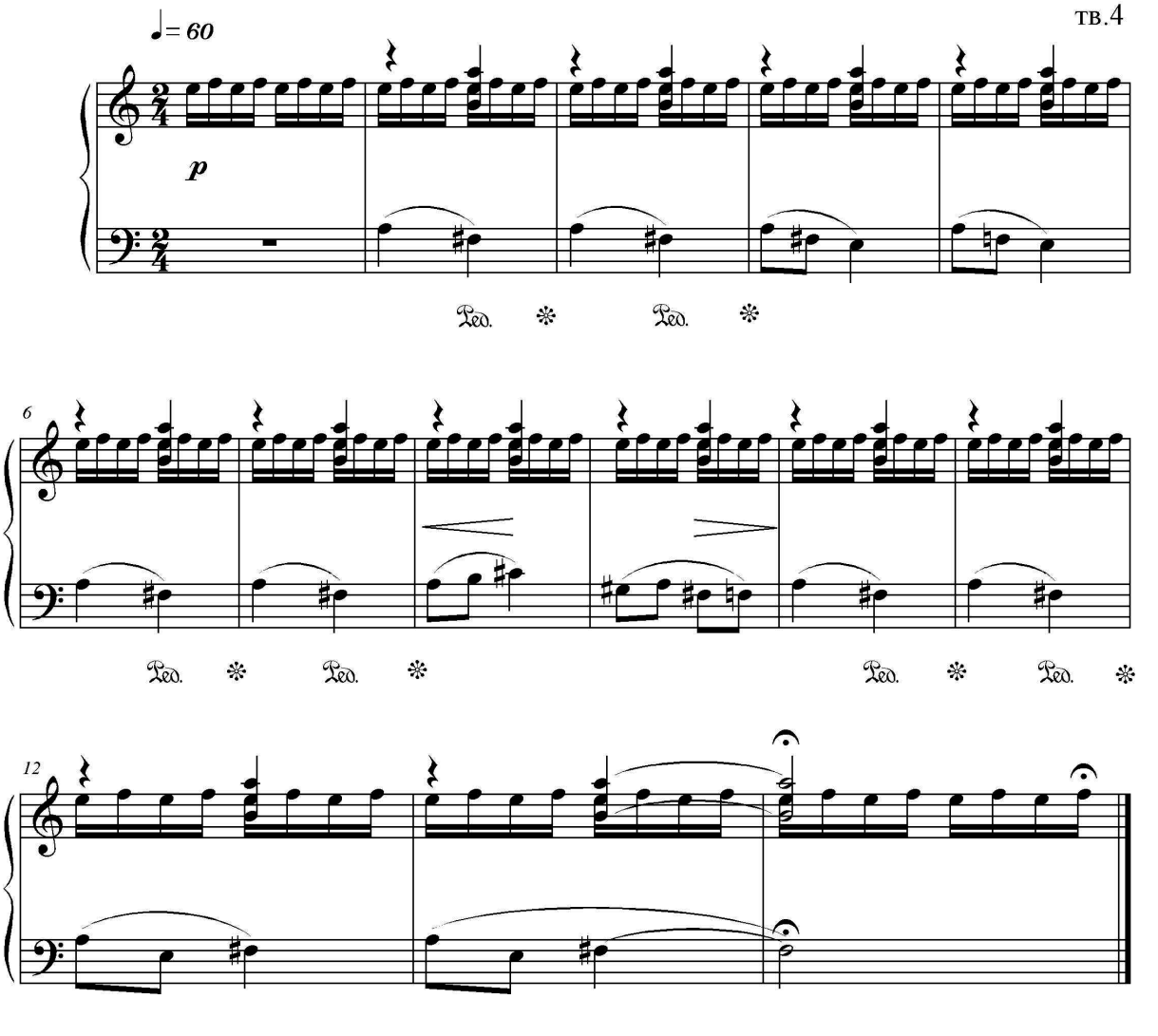

2.Колядка

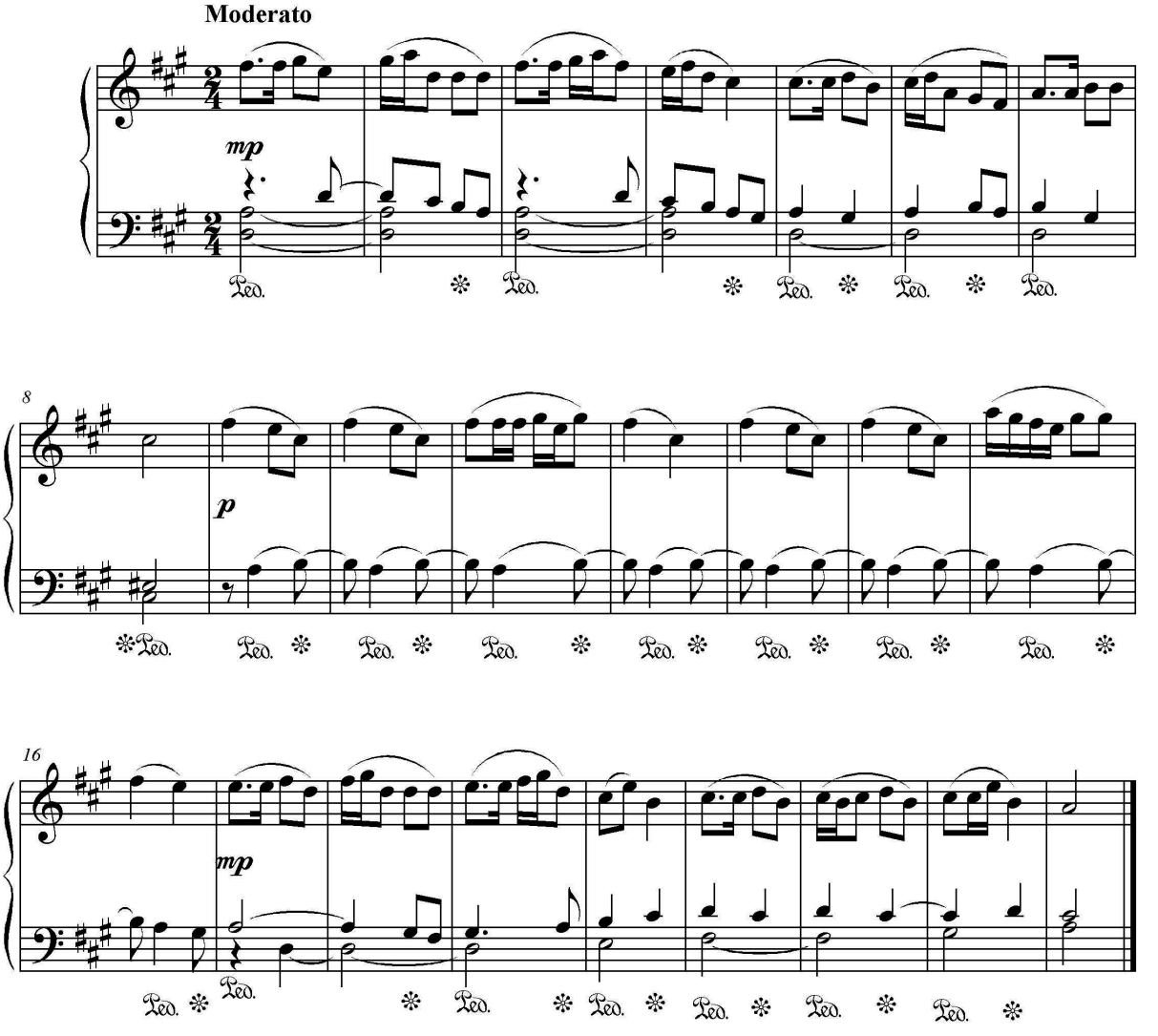

3.Веснянка

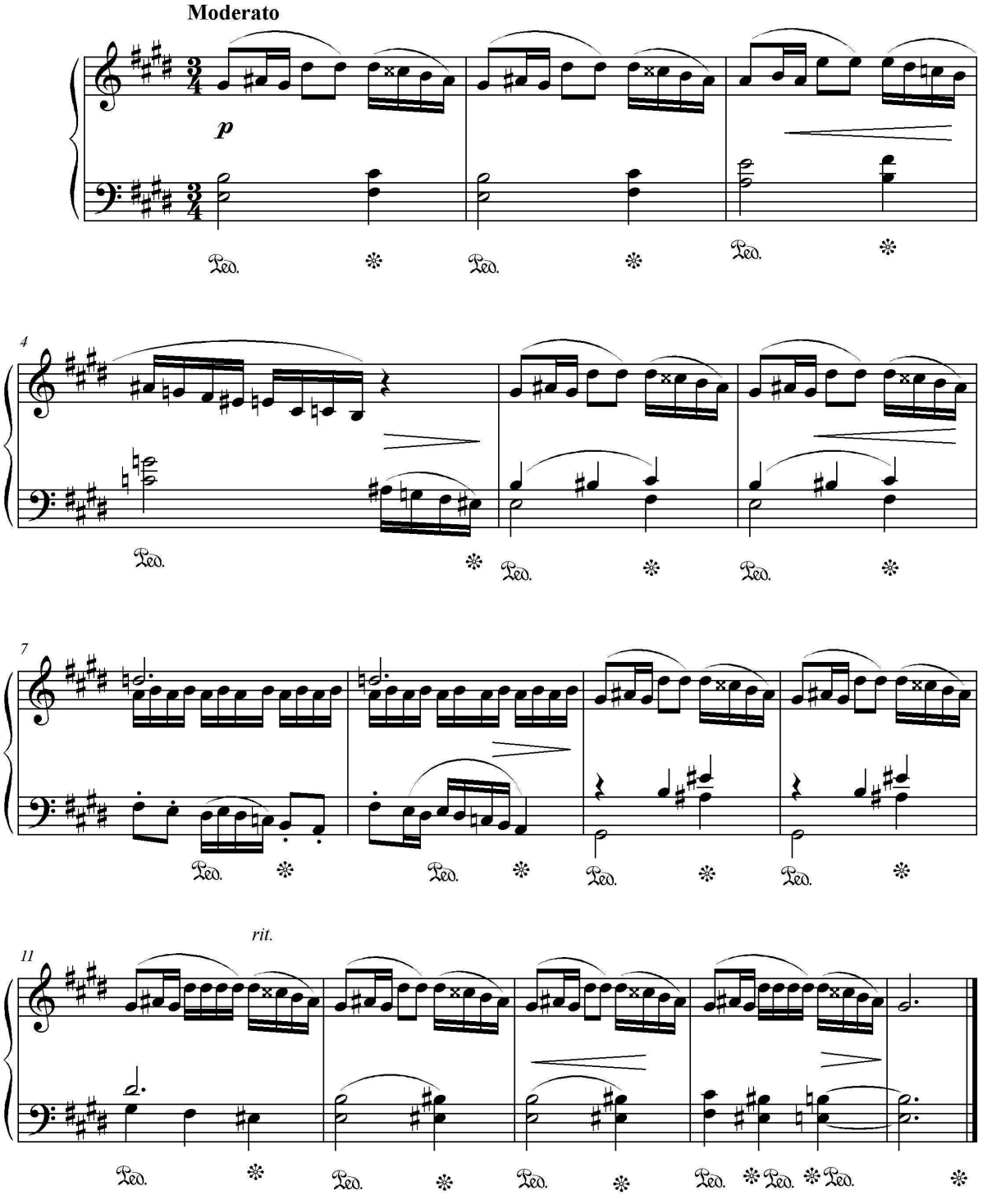

4.Танок

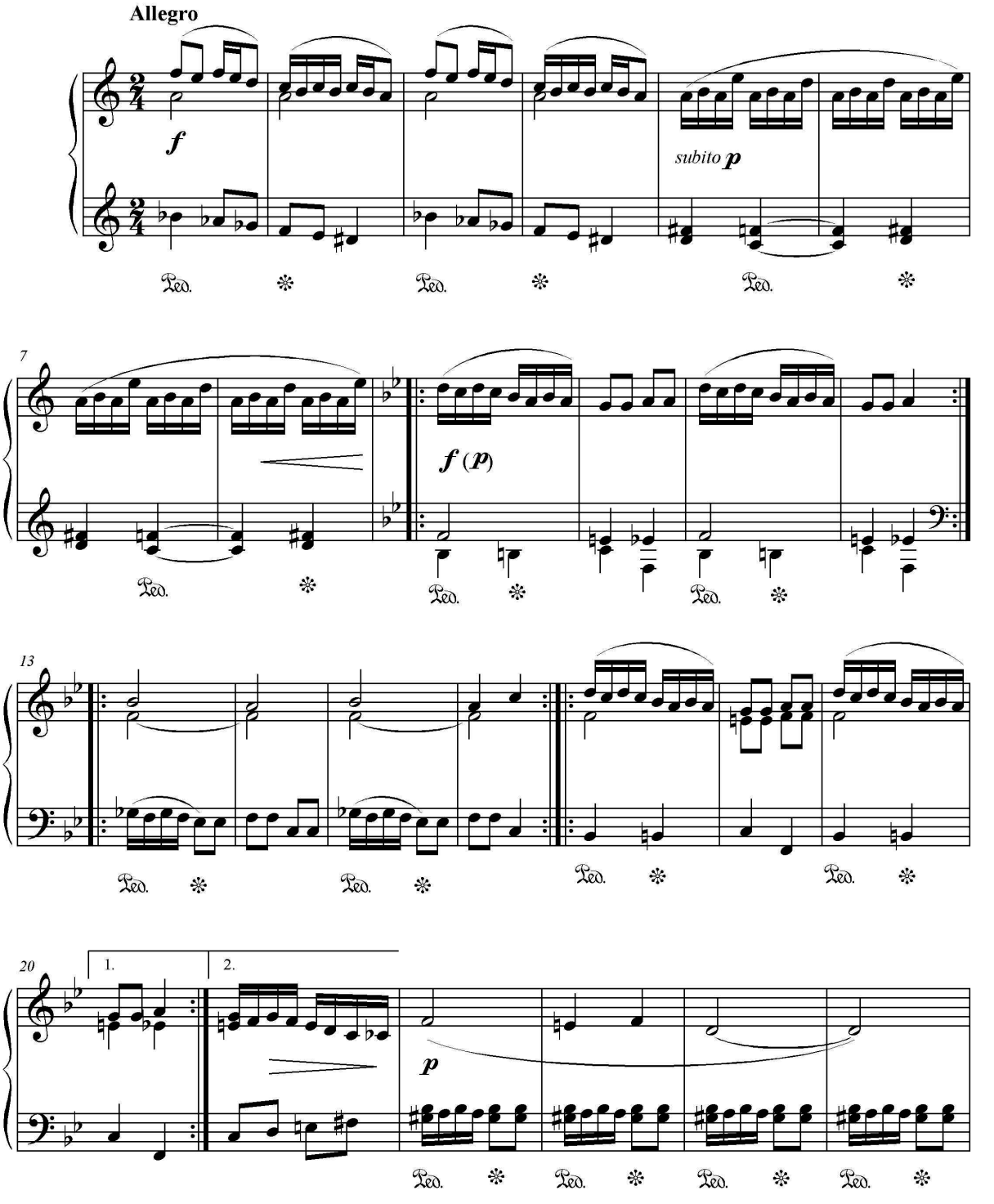

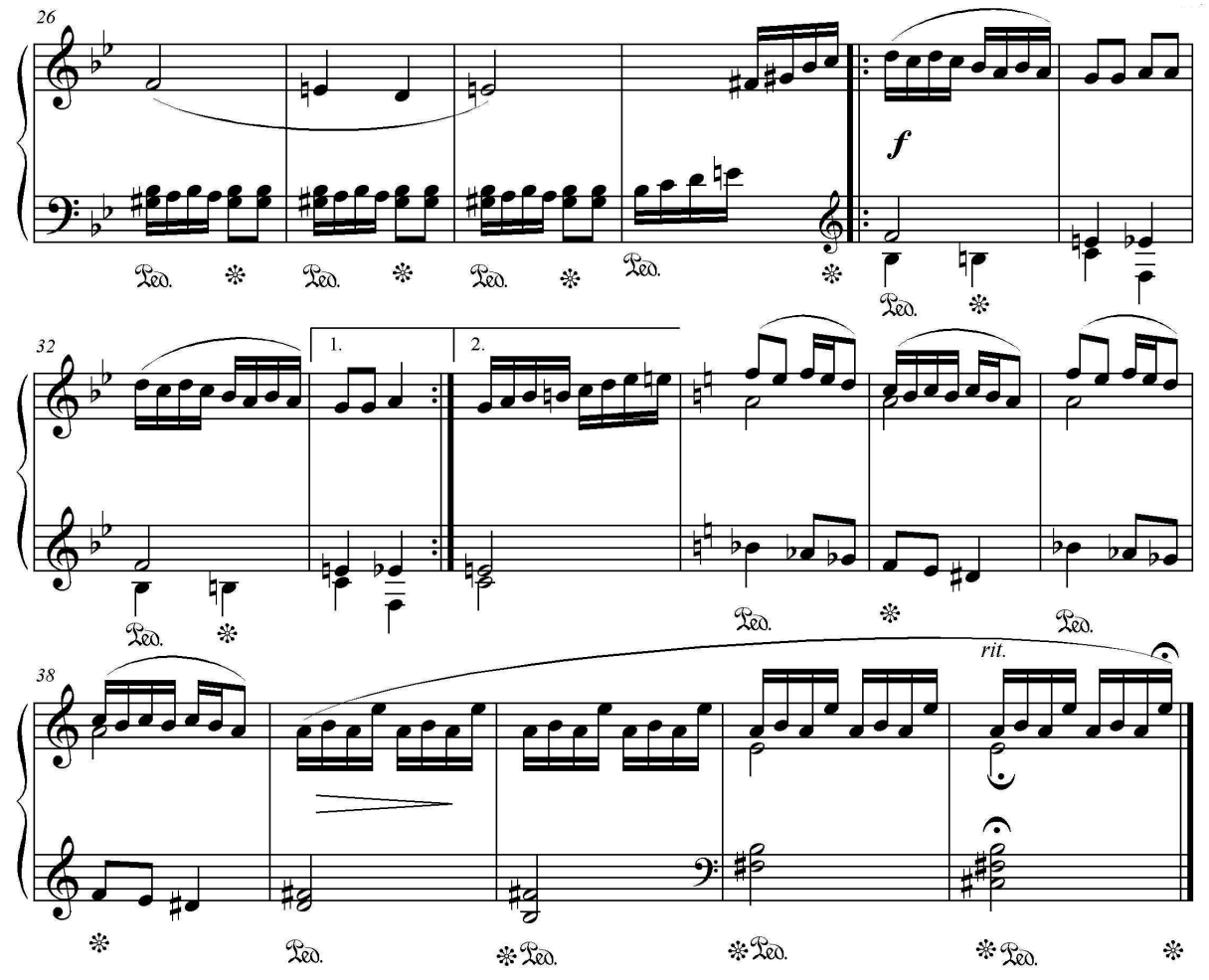
26
f
32
1.
2.
38
rit.

Менует

тв.73

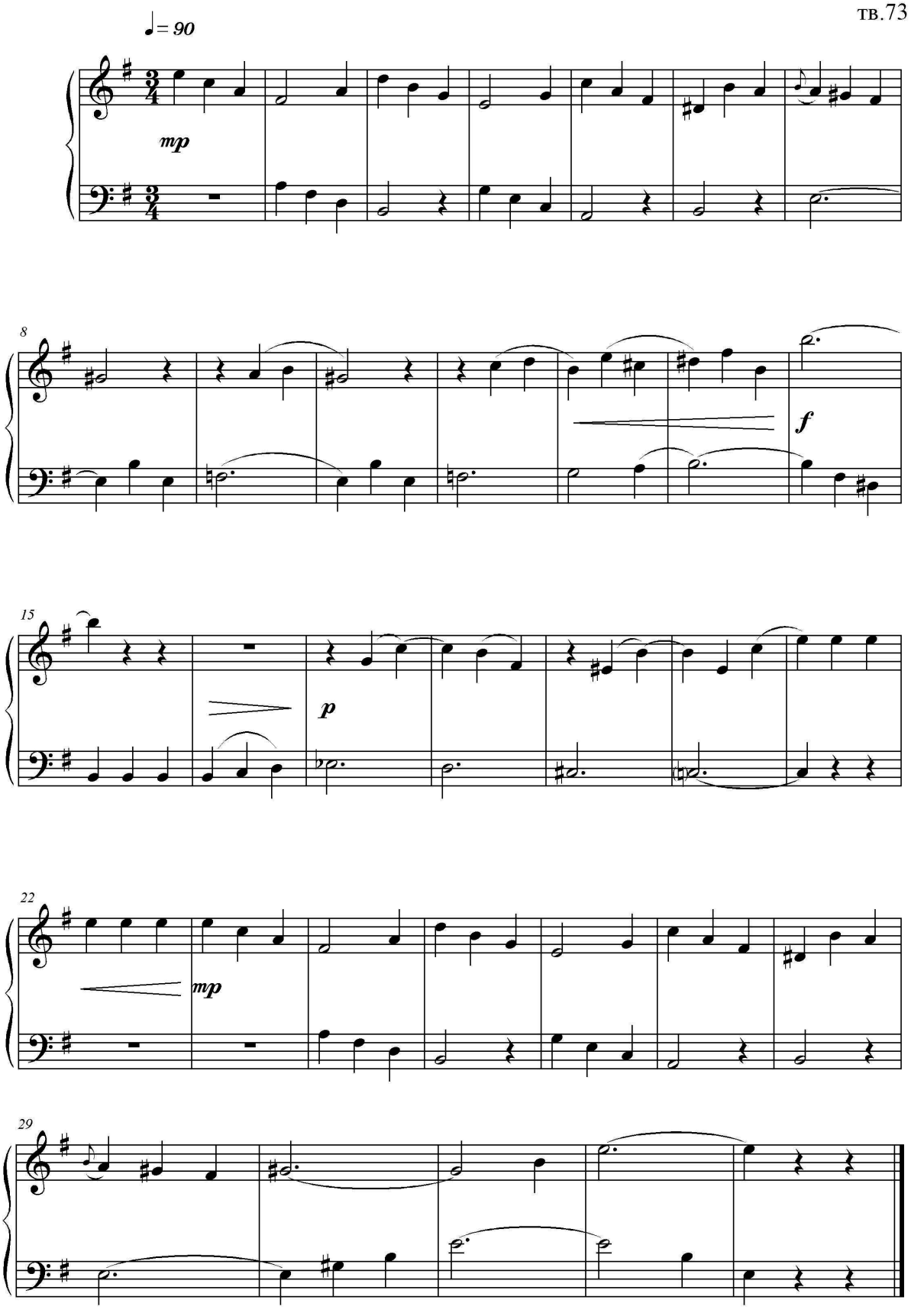

Варіації на тему української народної пісні "Ой,на горі калина"

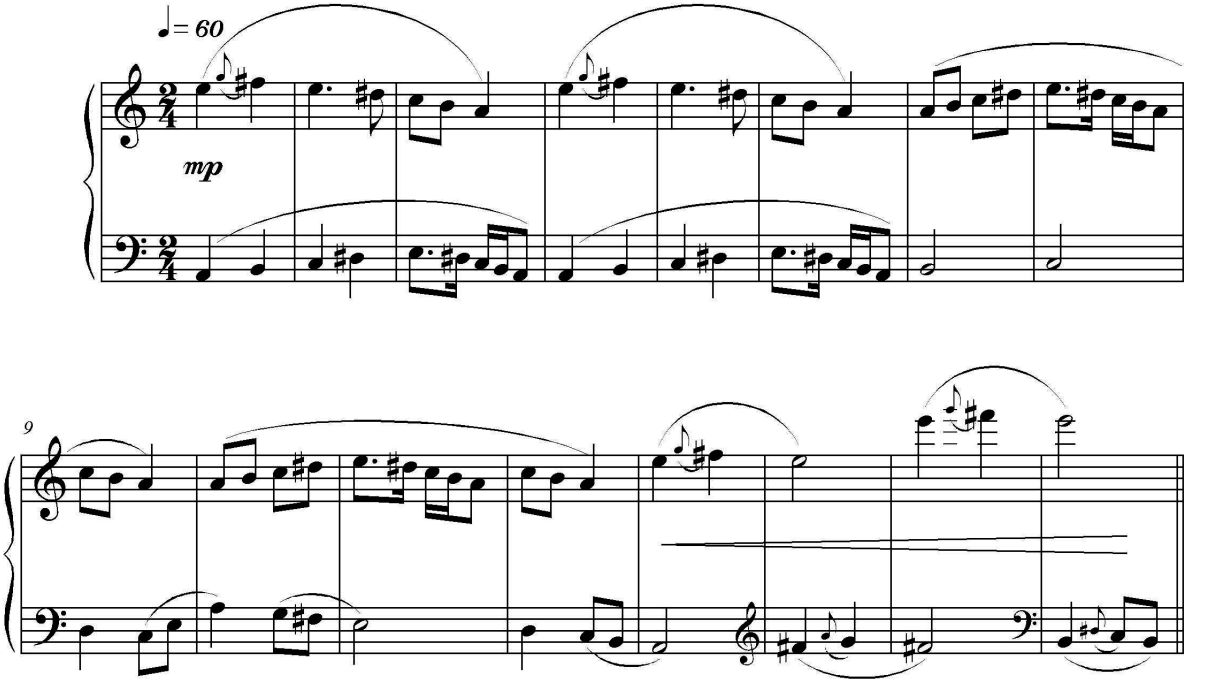

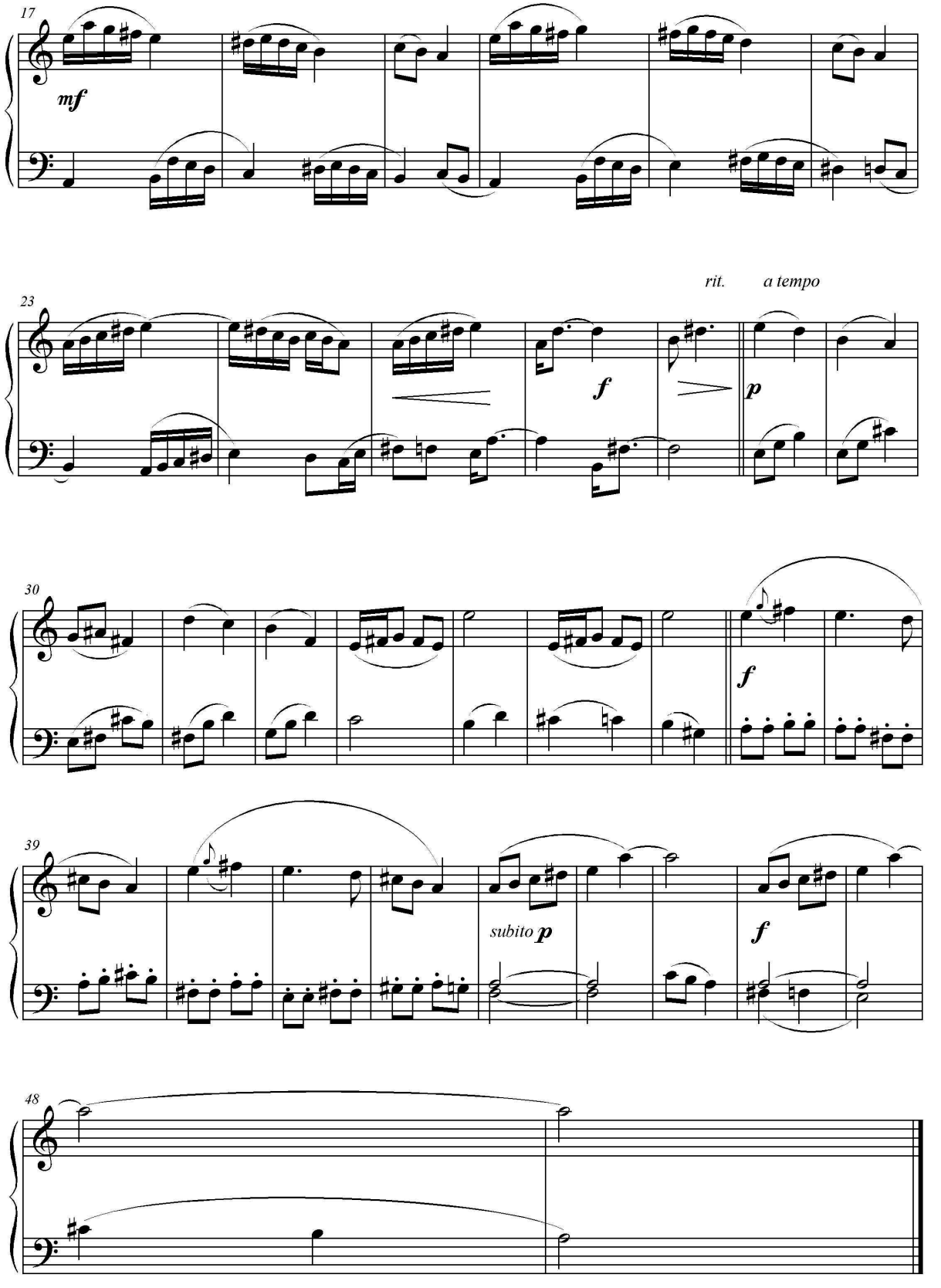
17
mf
23
rit.
a tempo
f
p
30
f
39
subito p
f
48

Сонатіна

1.

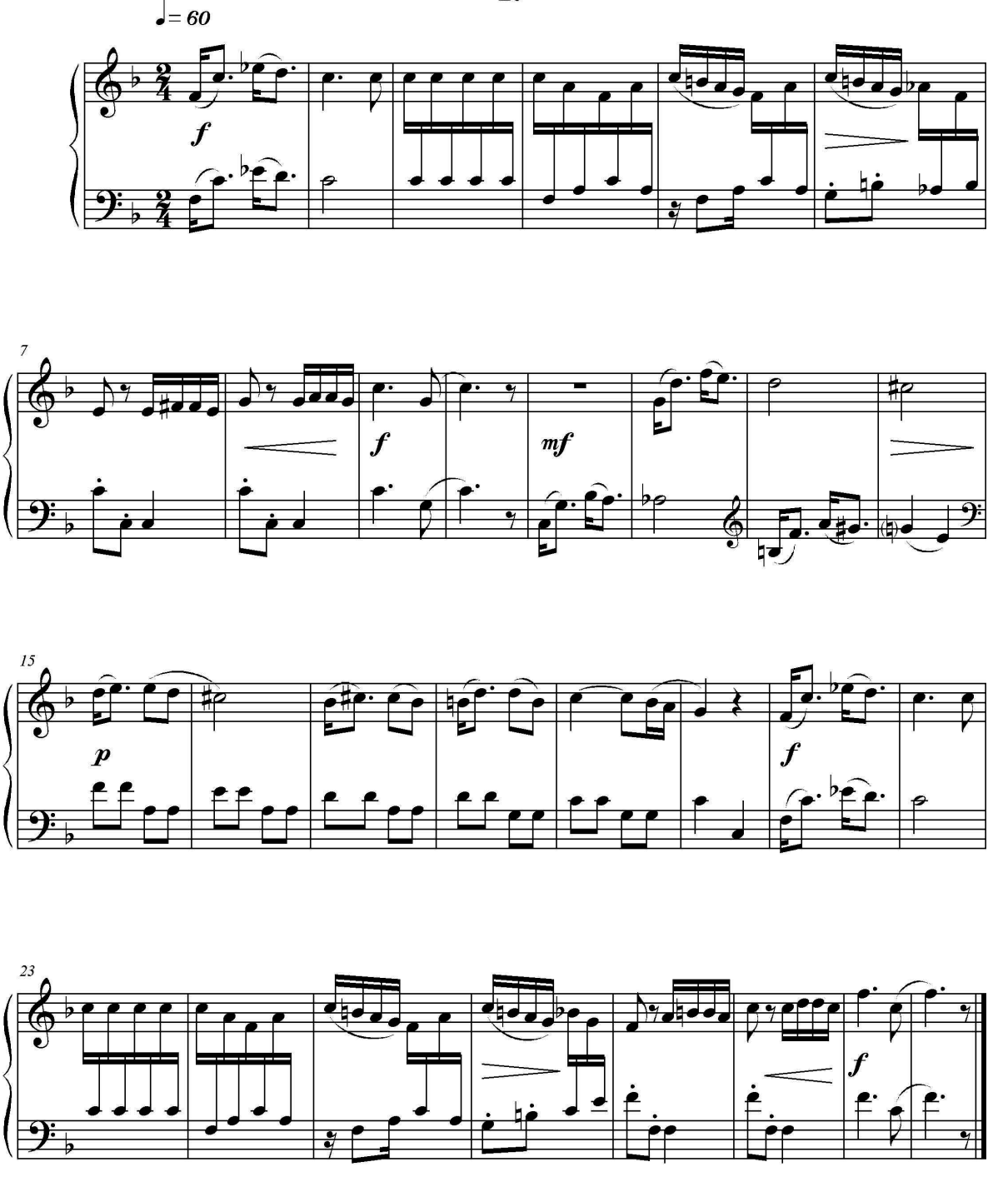

2.

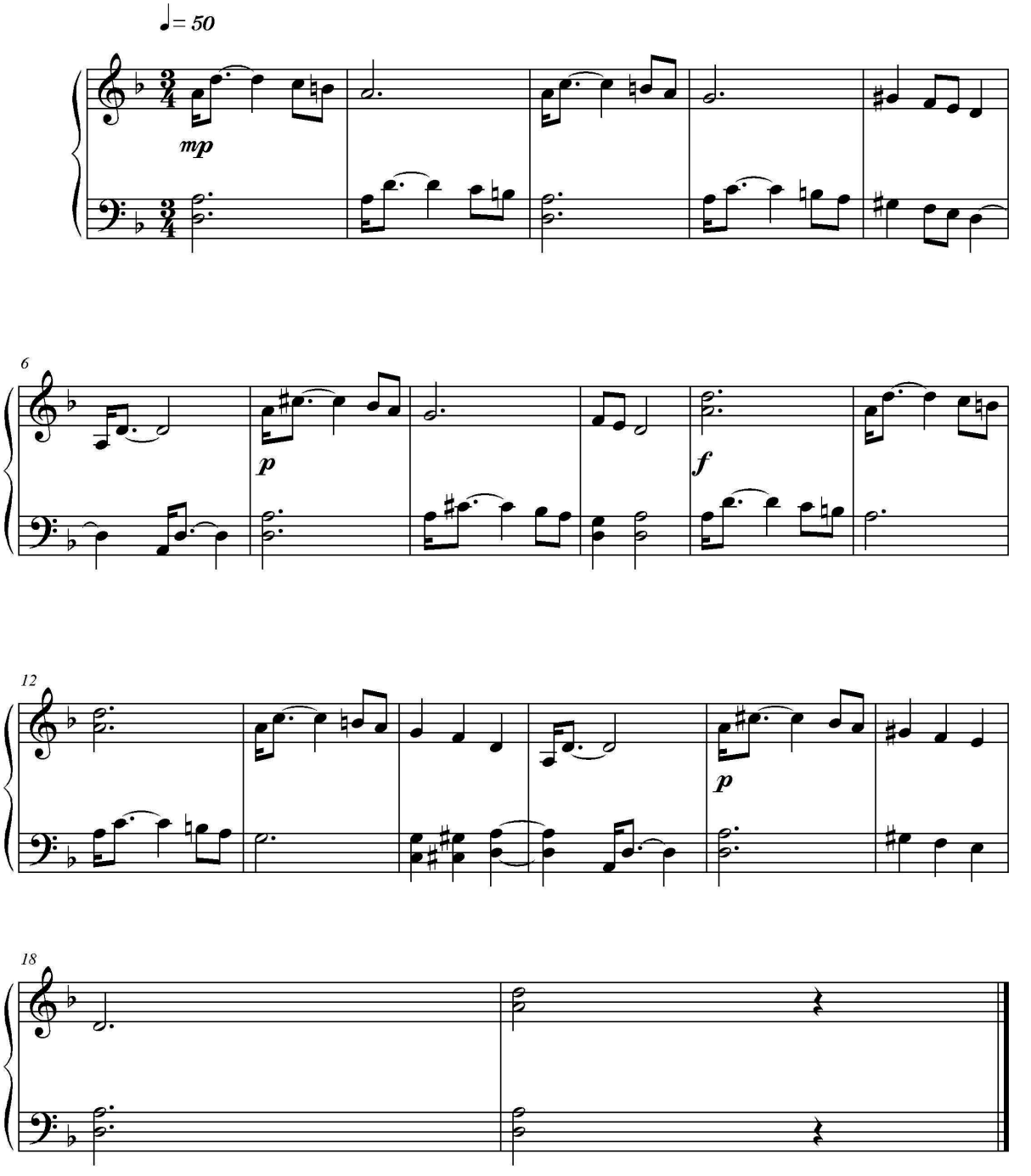

3.

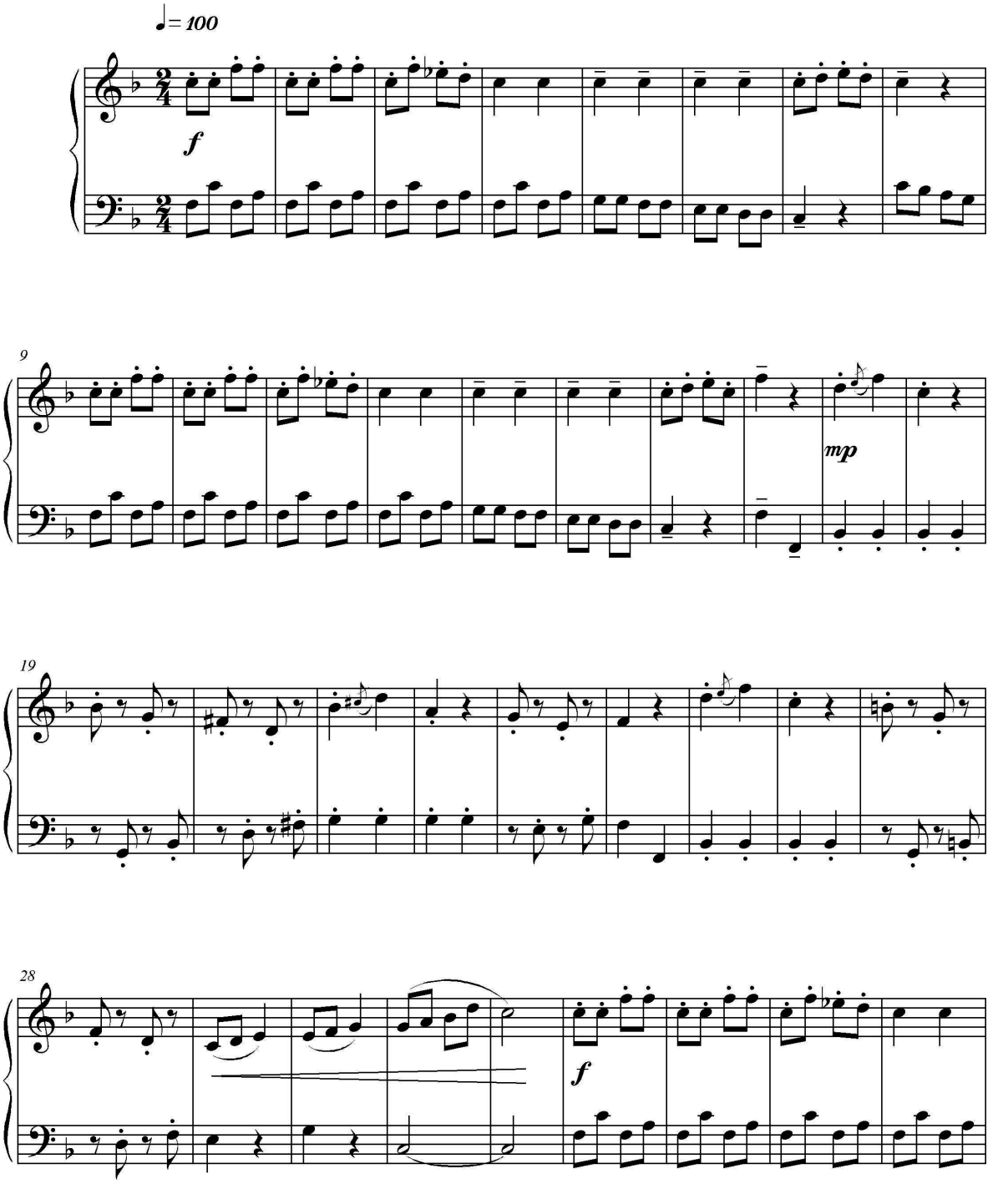

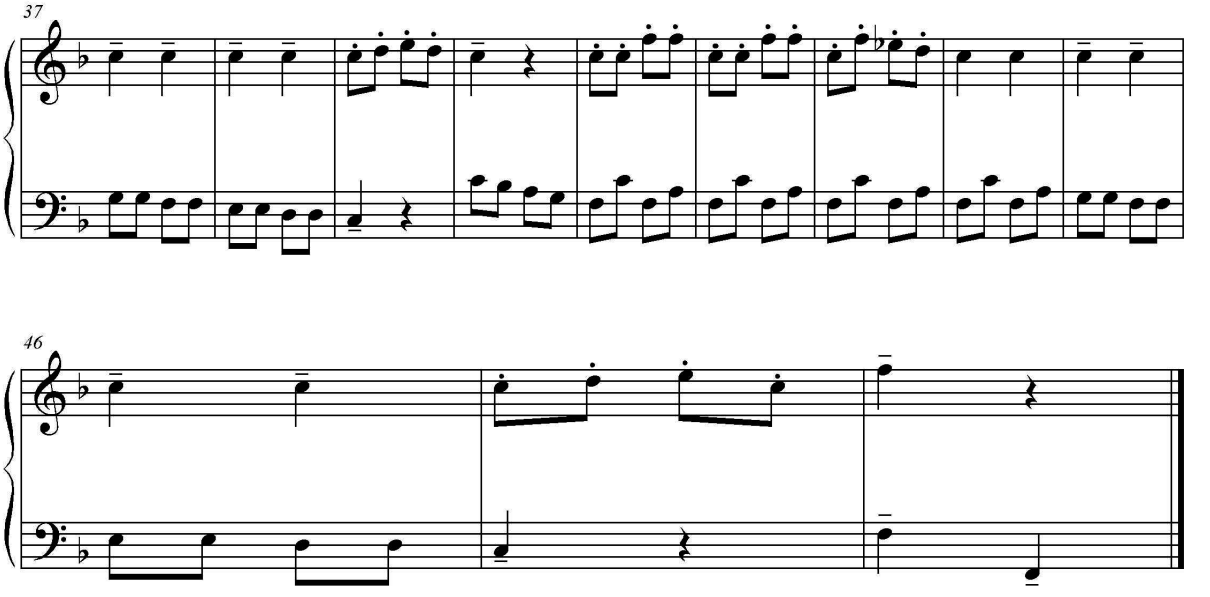
37
46

Ведмідь (з казки"Дівчинка і Ведмідь")

для 2-х ф-но

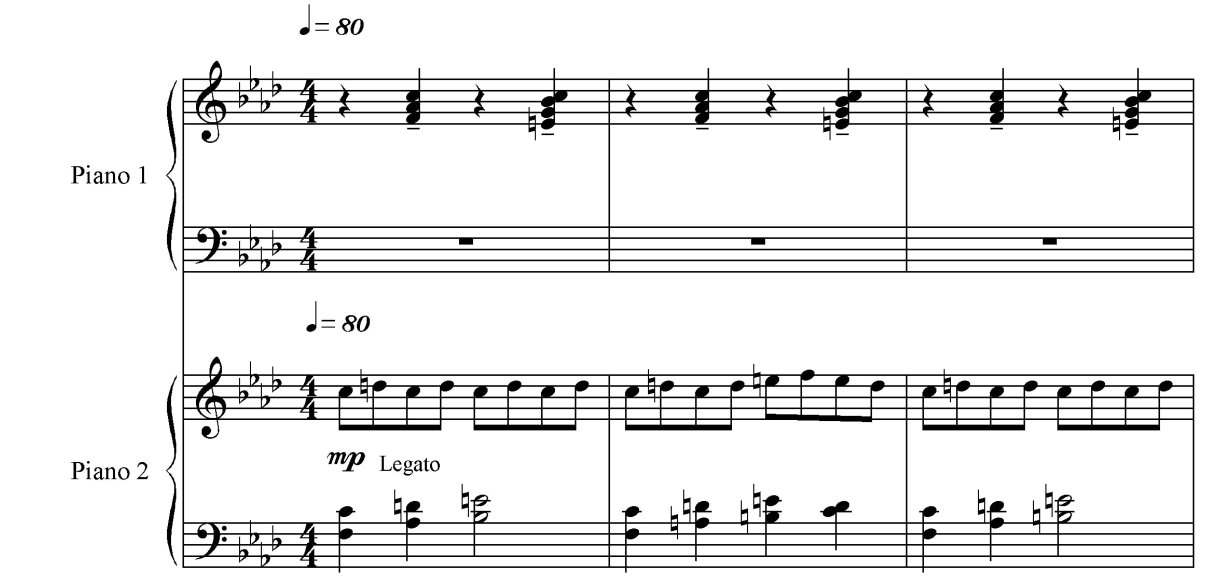

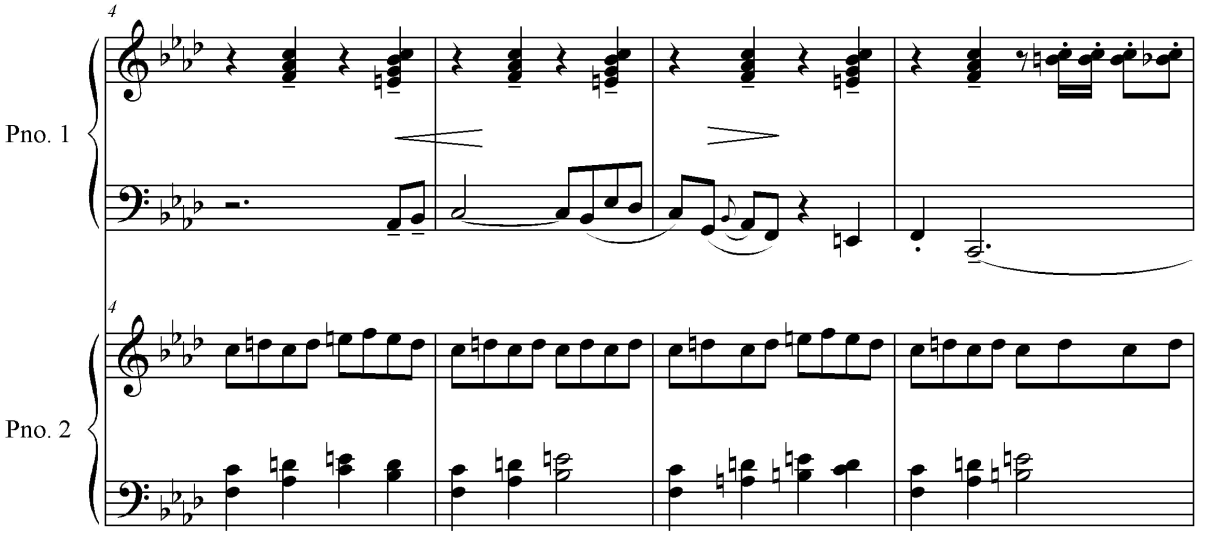

36

Pno. 1

Pno. 2

Pno. 1

Pno. 2

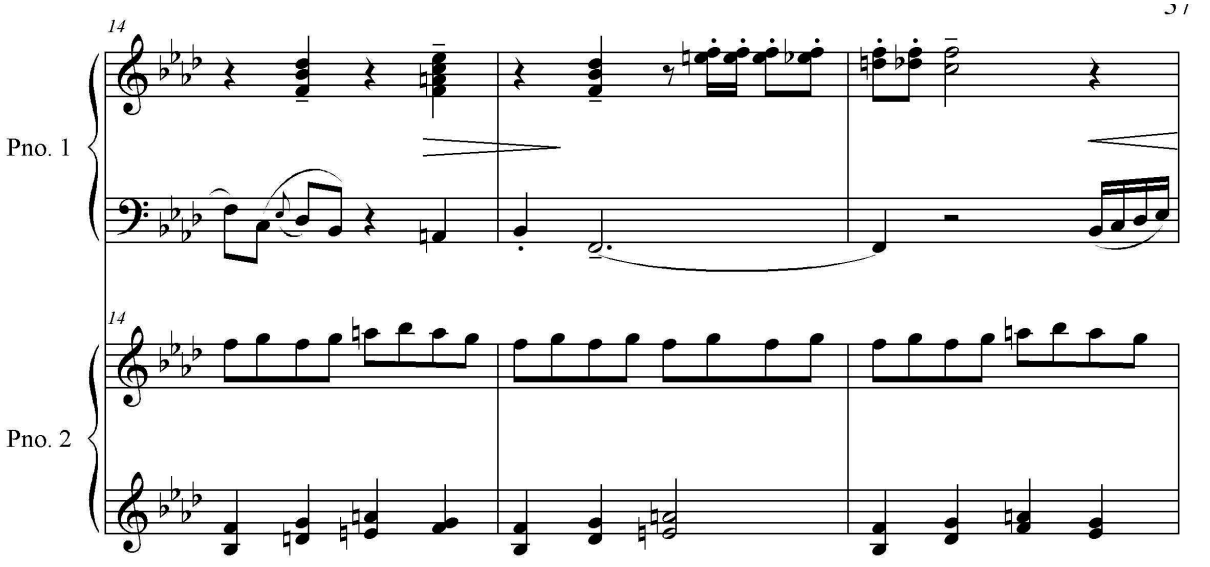
14
Pno. 1
14
Pno. 2

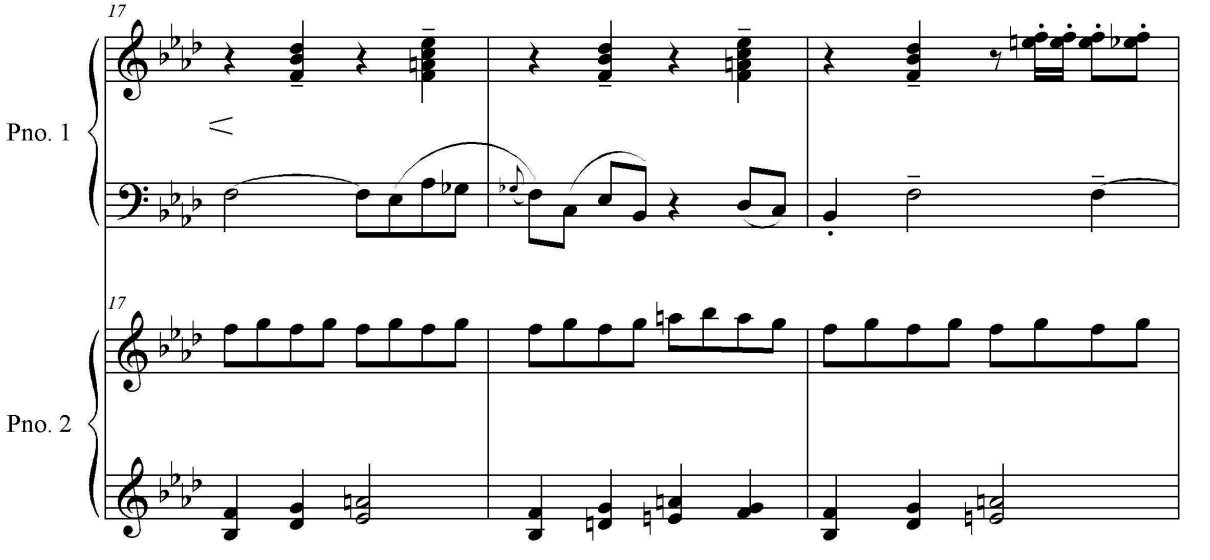
17
Pno. 1
17
Pno. 2

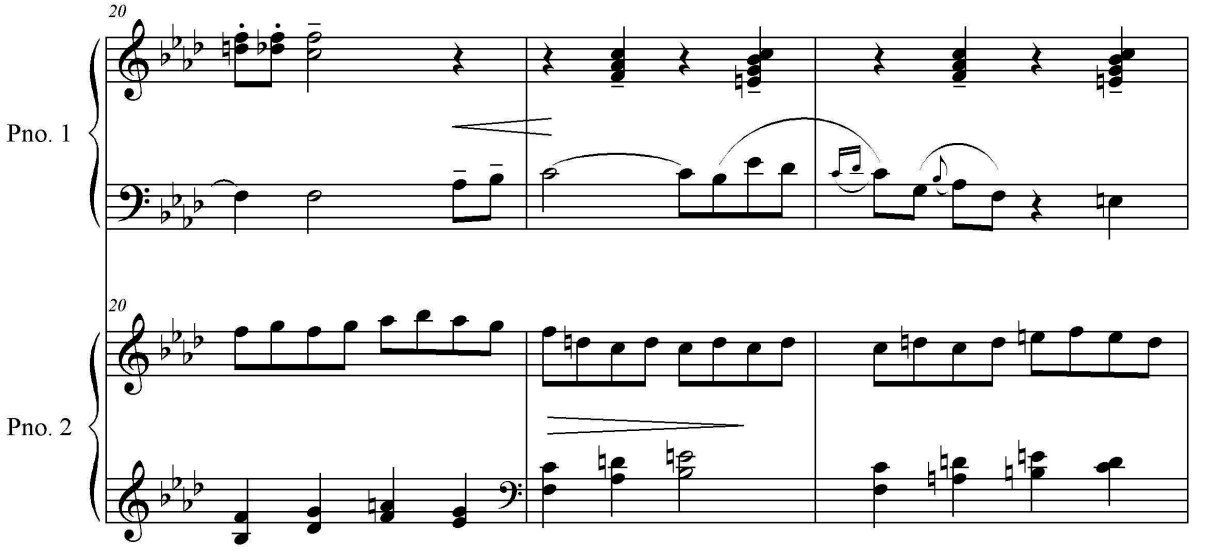
20
Pno. 1
20
Pno. 2

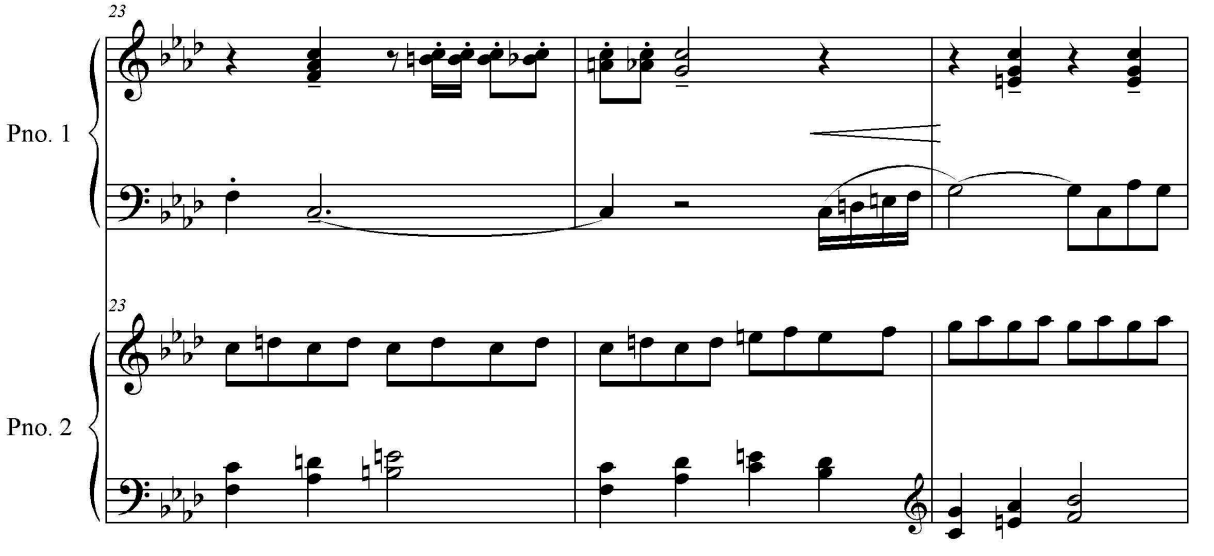
23
Pno. 1
23
Pno. 2

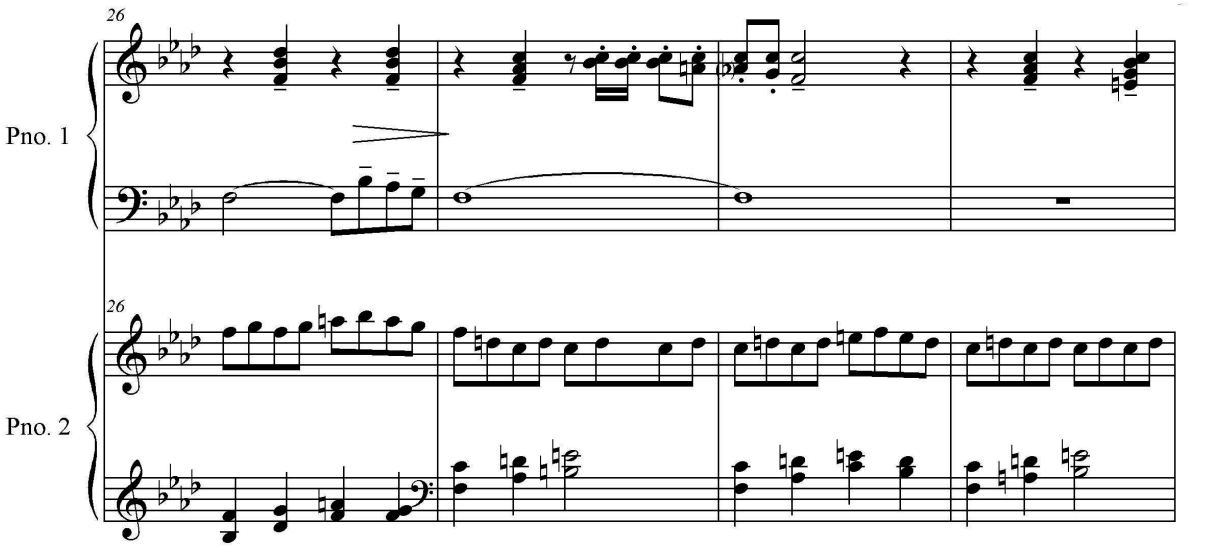
26
Pno. 1
26
Pno. 2

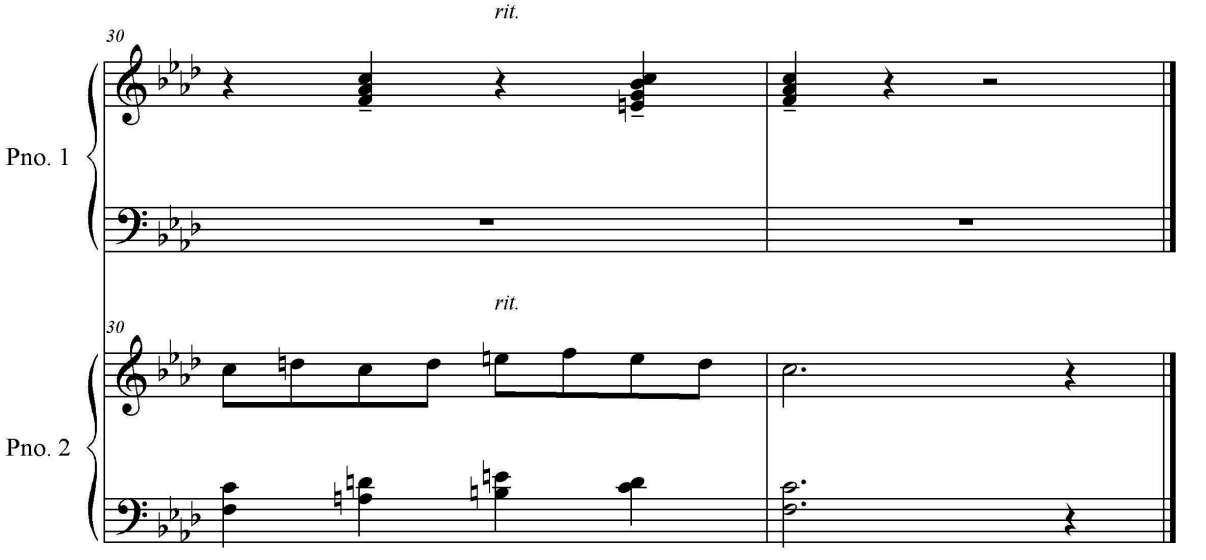
rit.
30
Pno. 1
rit.
30
Pno. 2

Машенька (з казки "Дівчинка і Ведмідь")

для ф-но в 4 руки

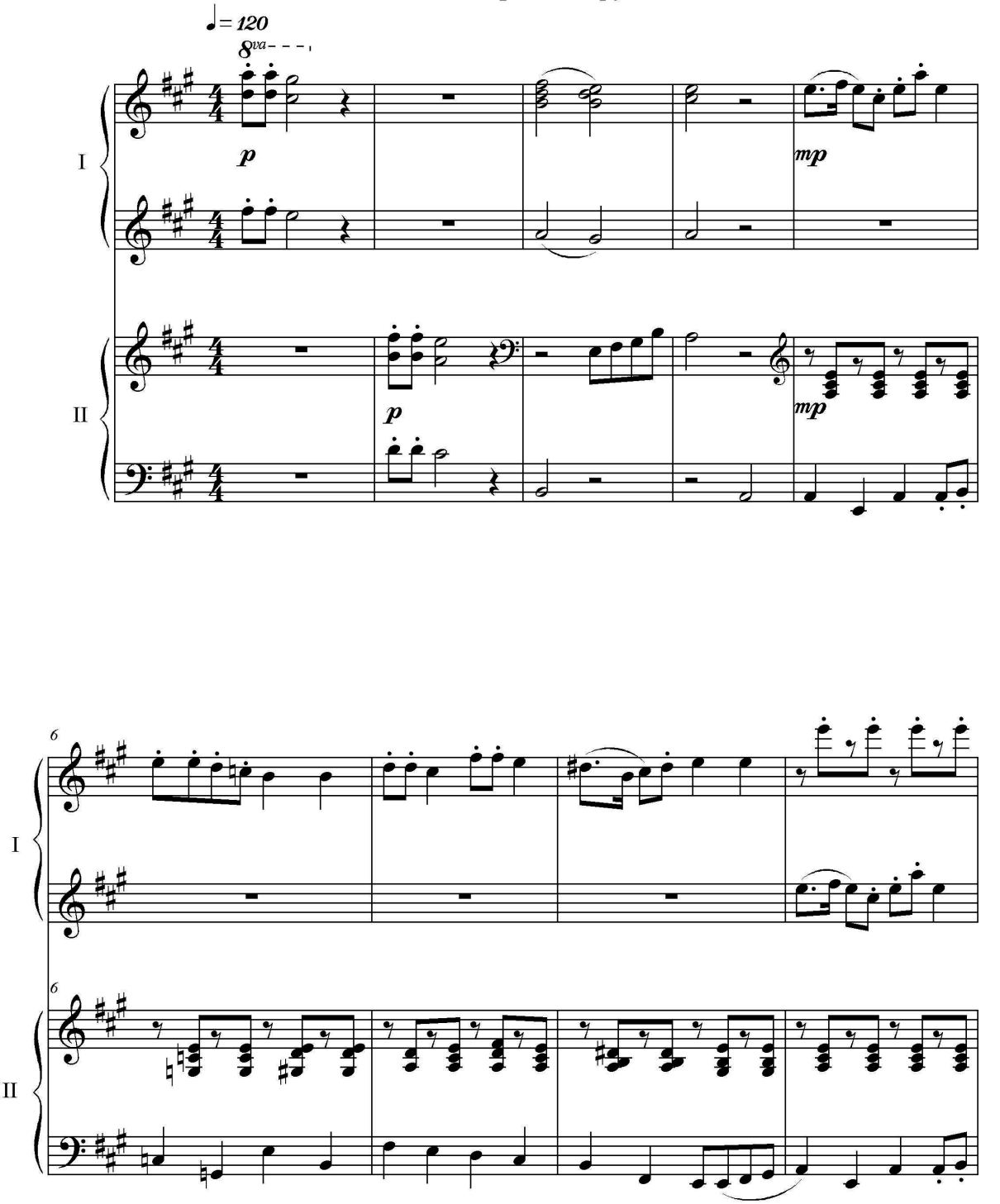

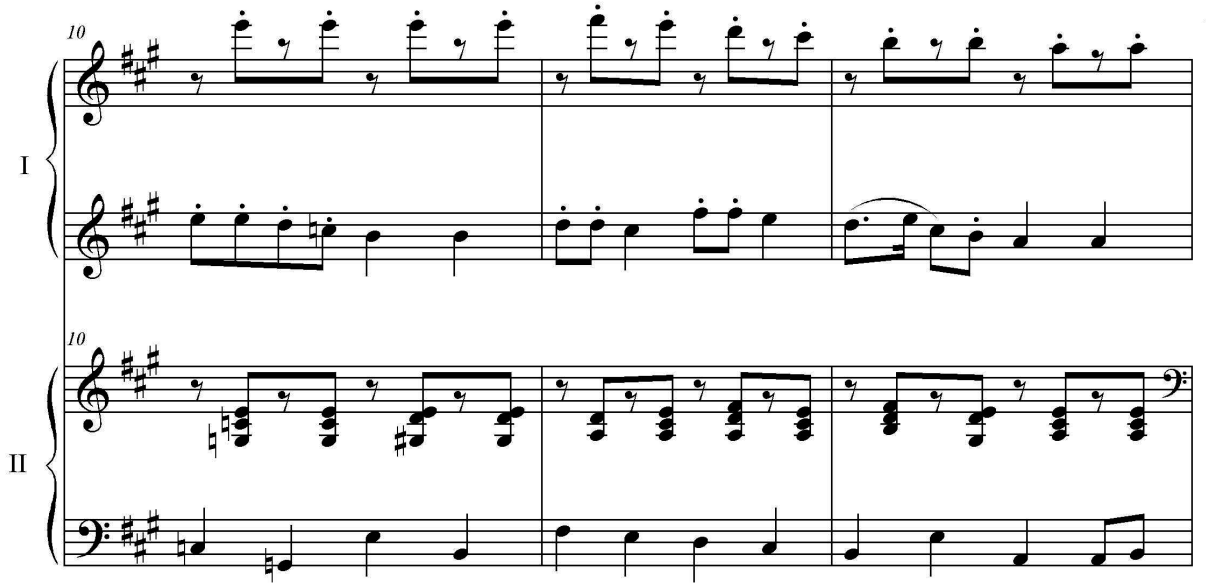
10
I
10
II

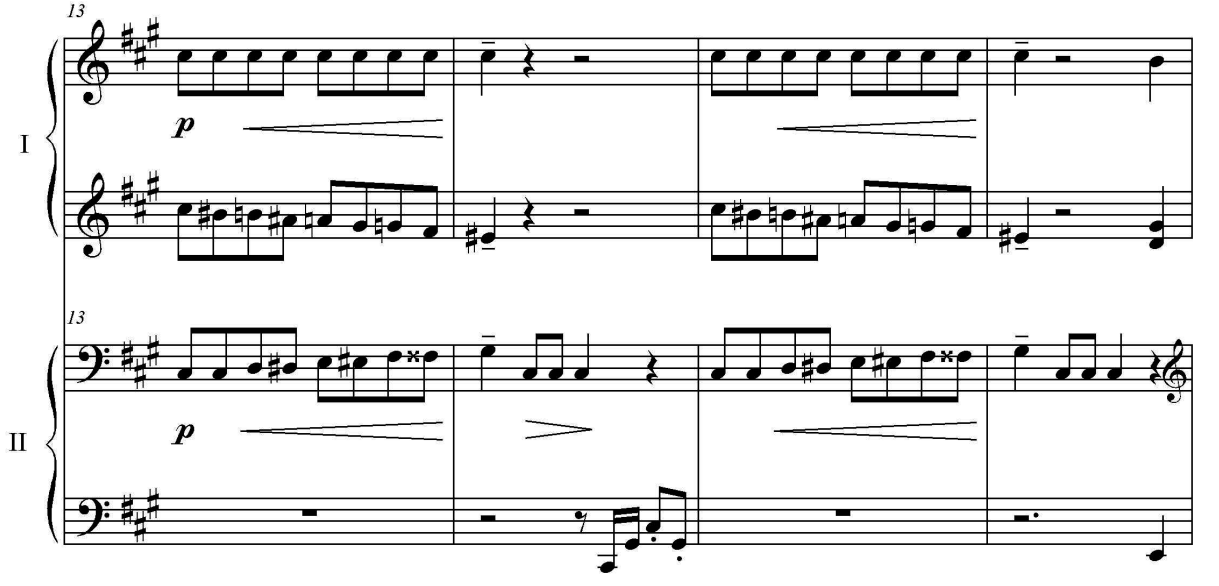
13
I
p
13
II
p

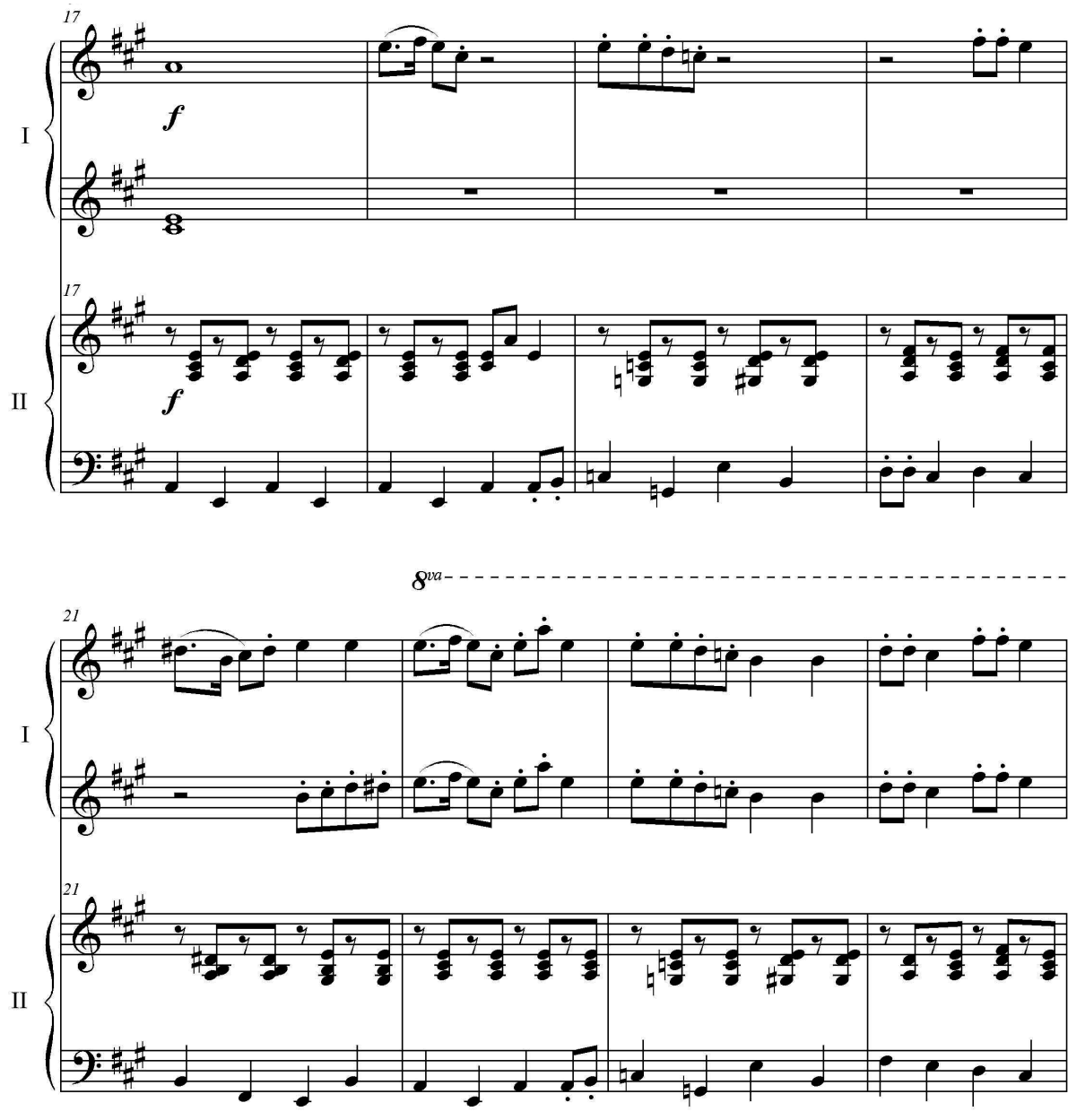
17
I
f
17
II
f
8va
21
I
21
II

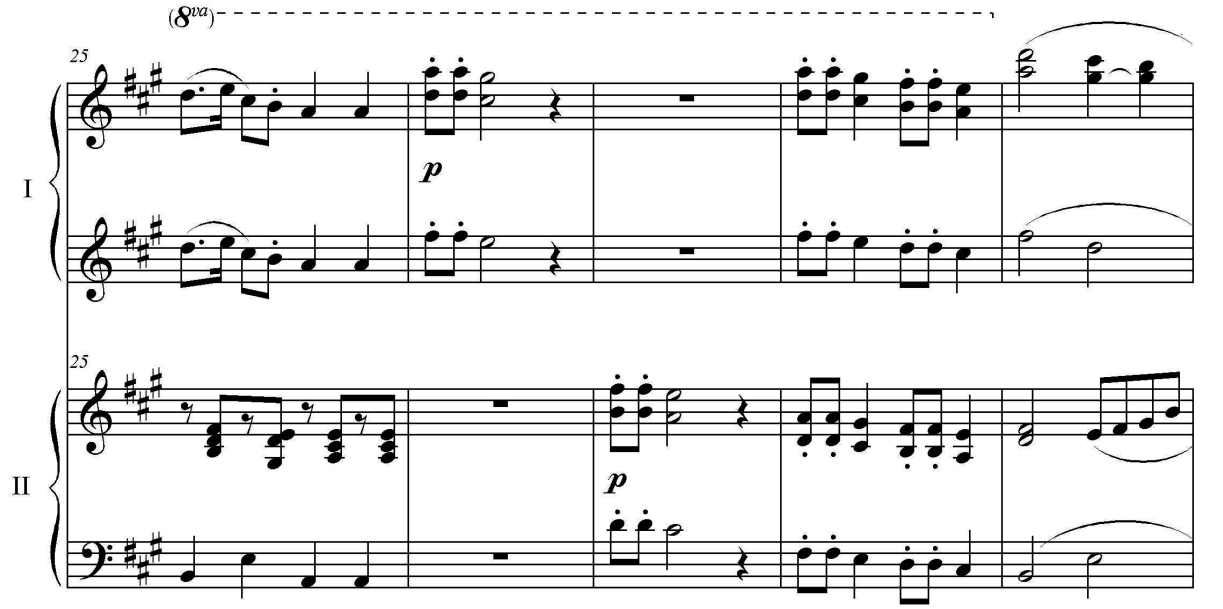
(8va)
25
I
p
25
II
p

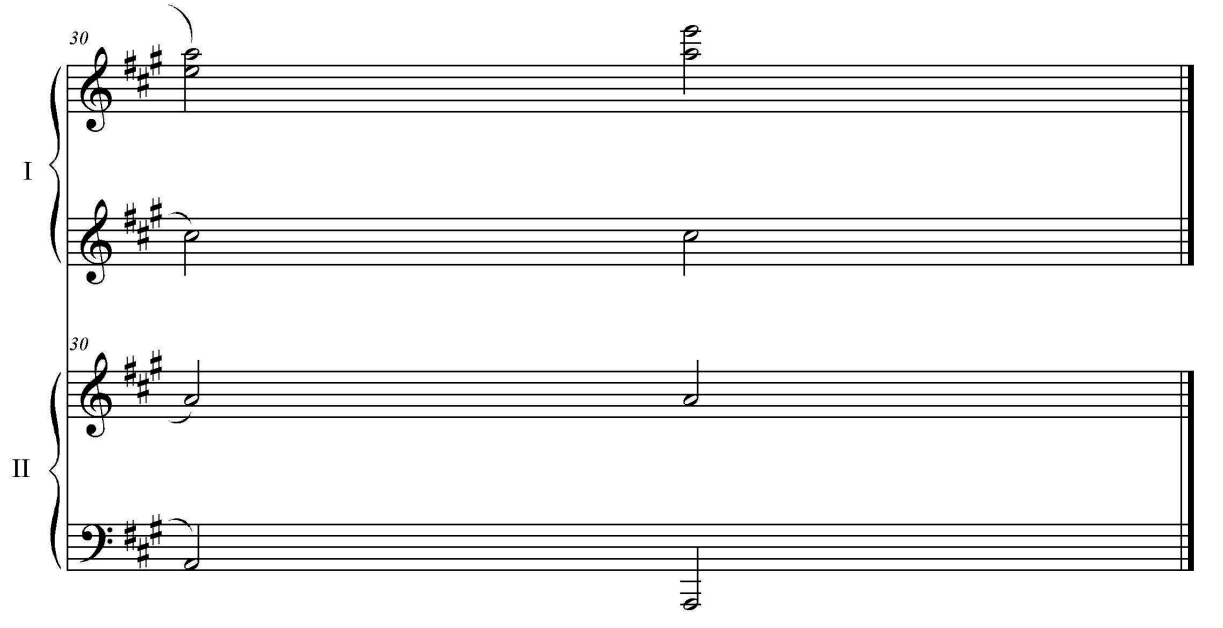
30
I
30
II

Фантазія на теми із музичної казки "Ойгюль"

для 2-х ф-но

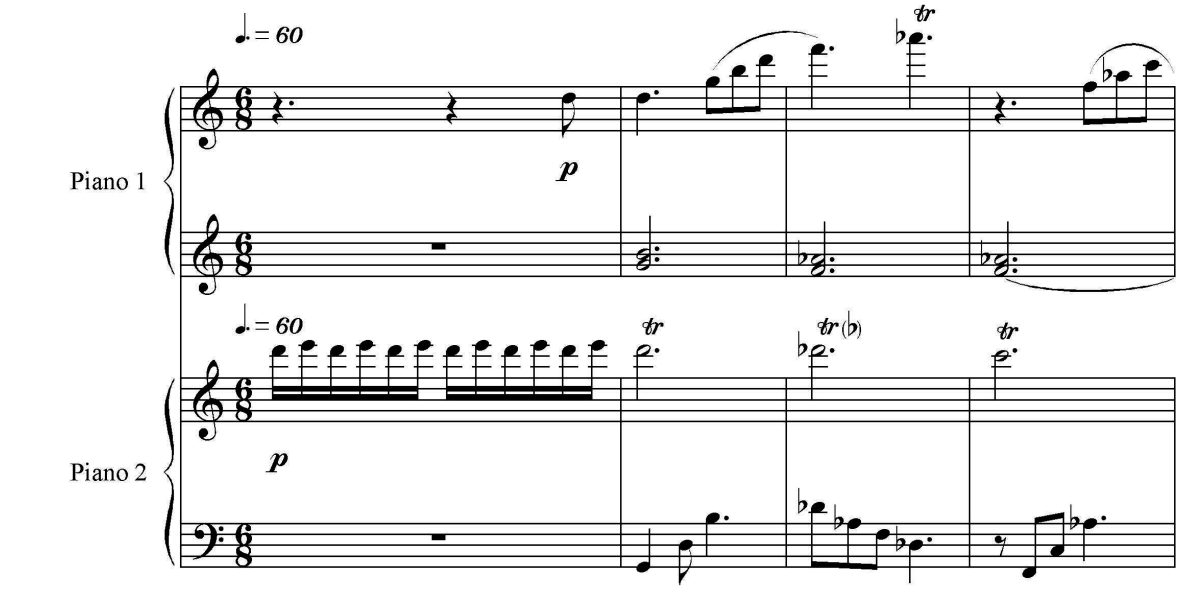

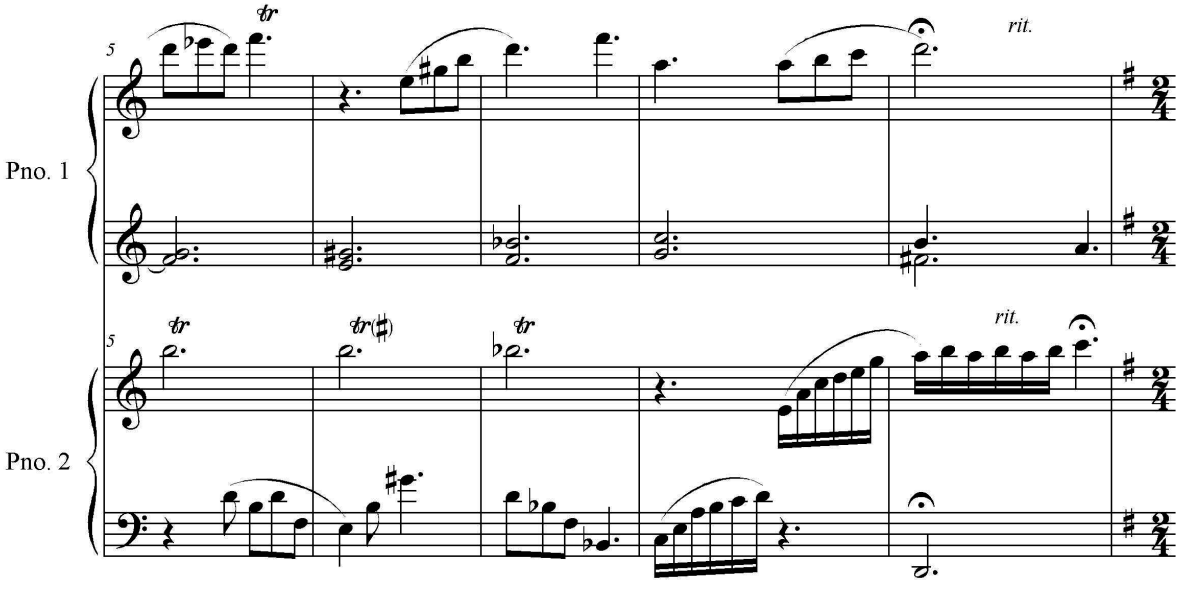

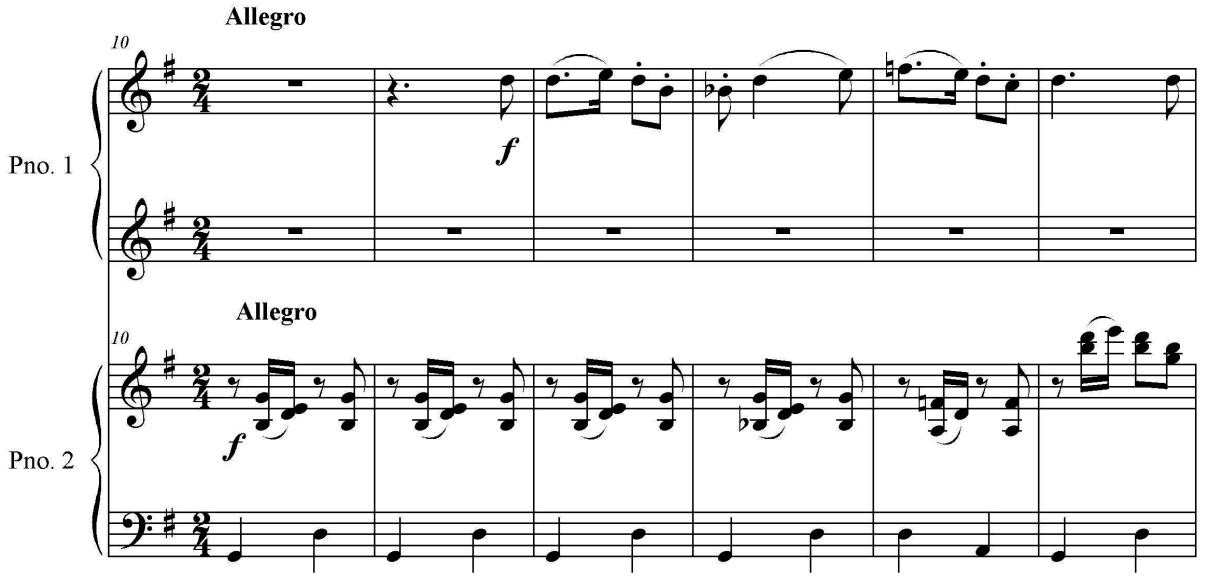
Allegro
10
Pno. 1
f
Allegro
10
Pno. 2
f

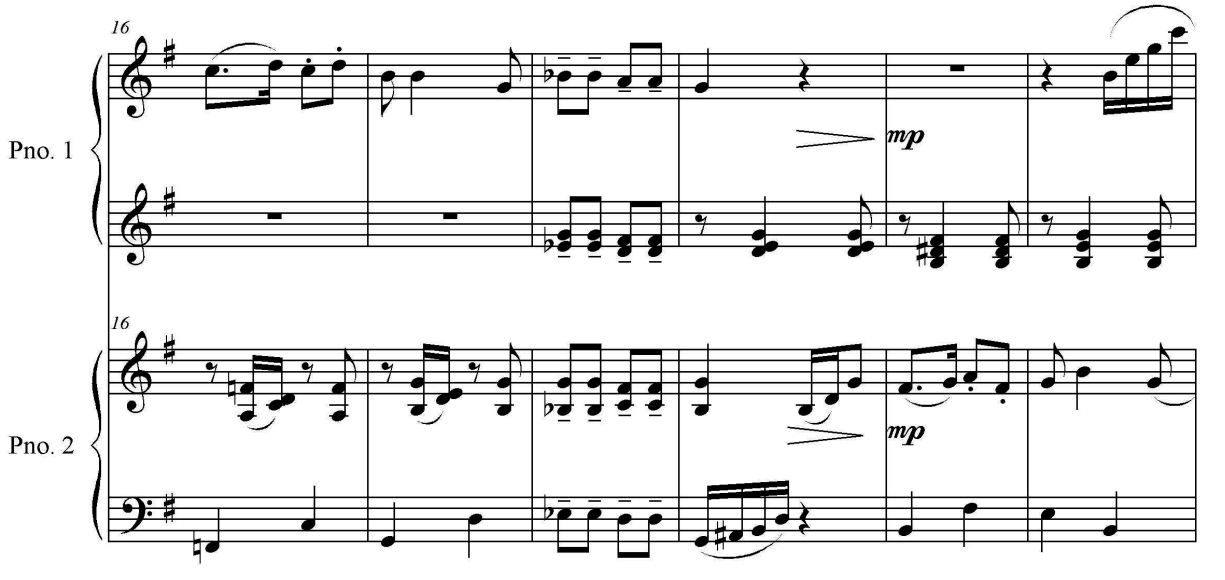
16
Pno. 1
mp
16
Pno. 2
mp

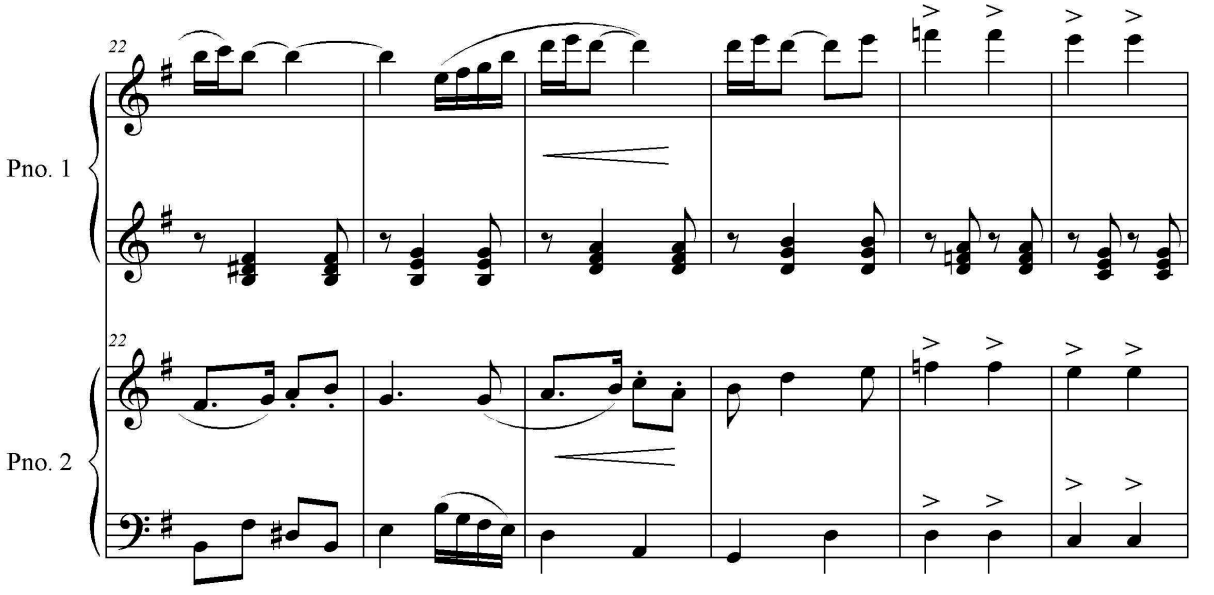
22
Pno. 1
22
Pno. 2

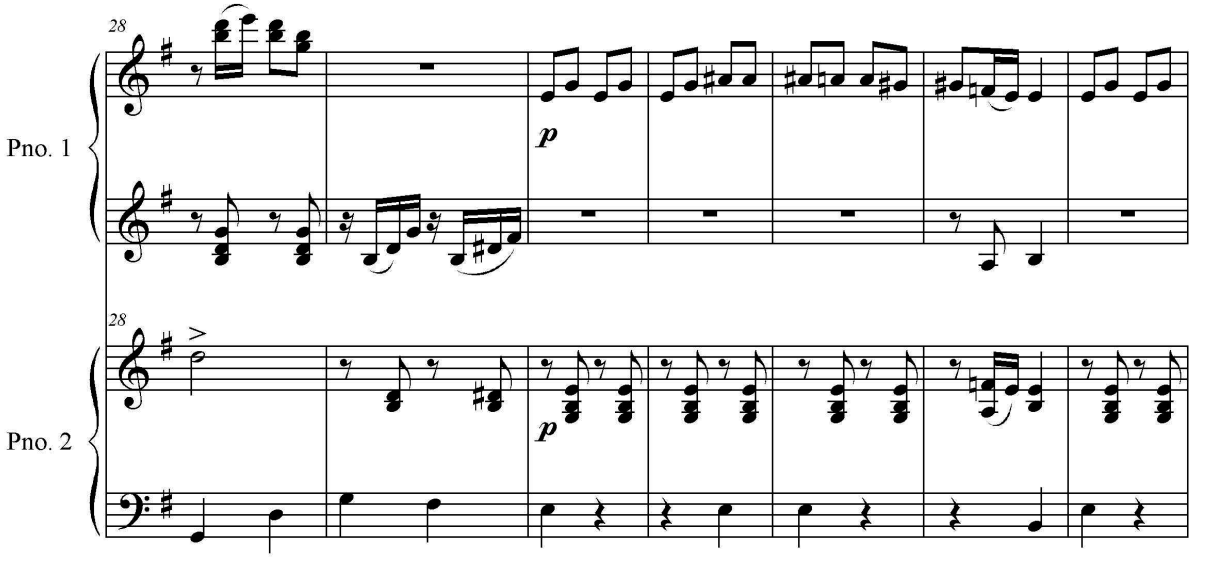
28
Pno. 1
p
28
Pno. 2
p

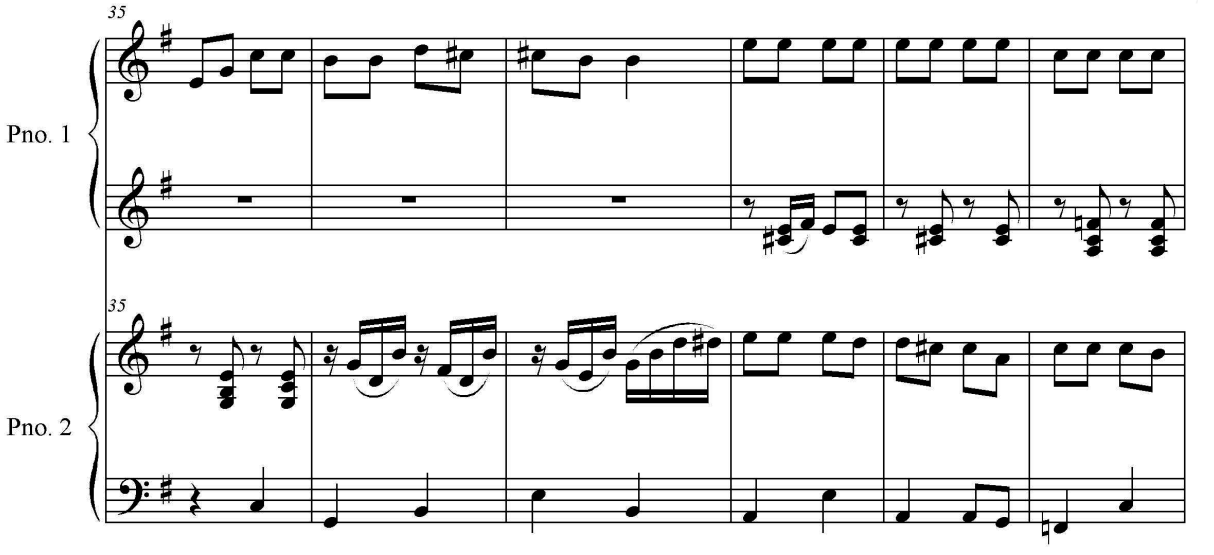
35
Pno. 1
35
Pno. 2

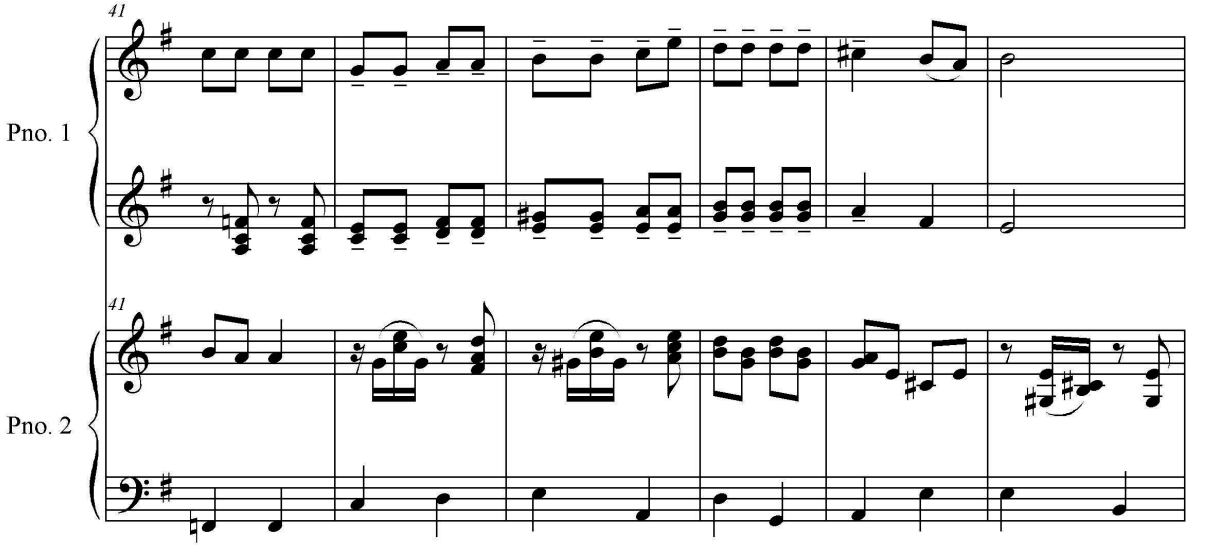
41
Pno. 1
41
Pno. 2

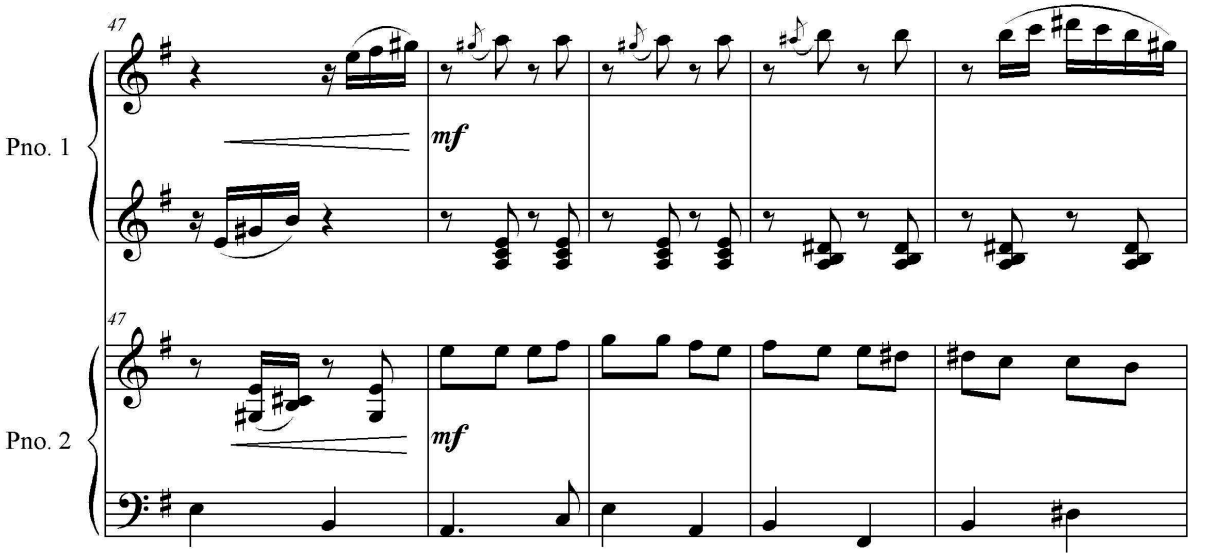
47
Pno. 1
mf
47
Pno. 2
mf

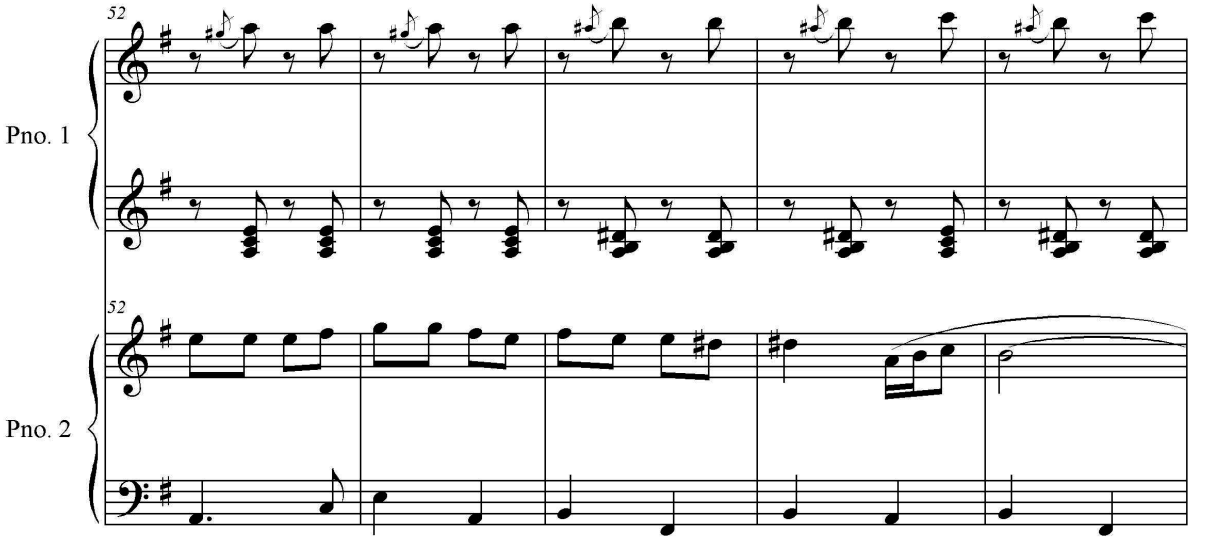
52
Pno. 1
52
Pno. 2

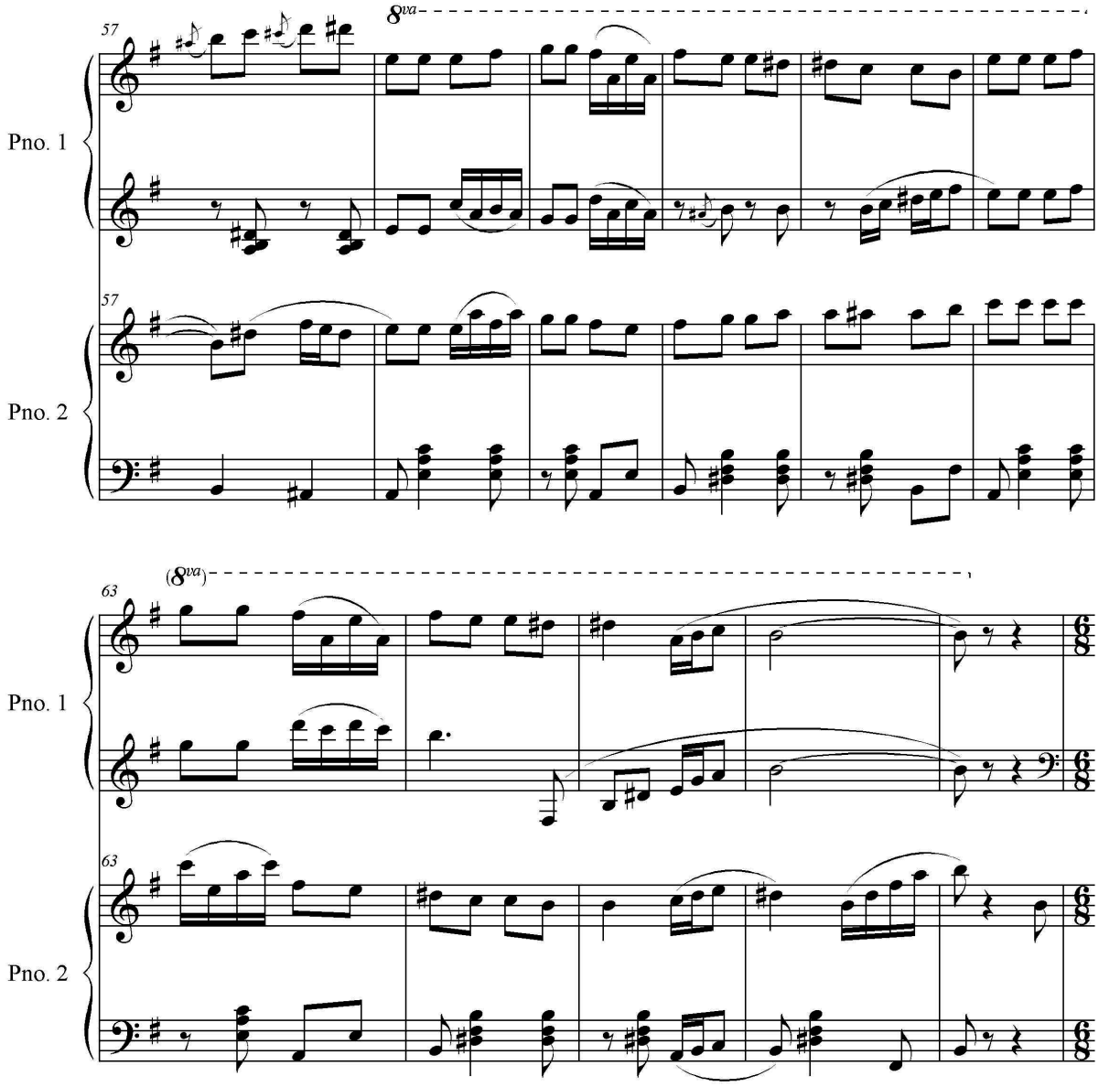
57
8va
Pno. 1
57
Pno. 2
(8va)
63
Pno. 1
63
Pno. 2

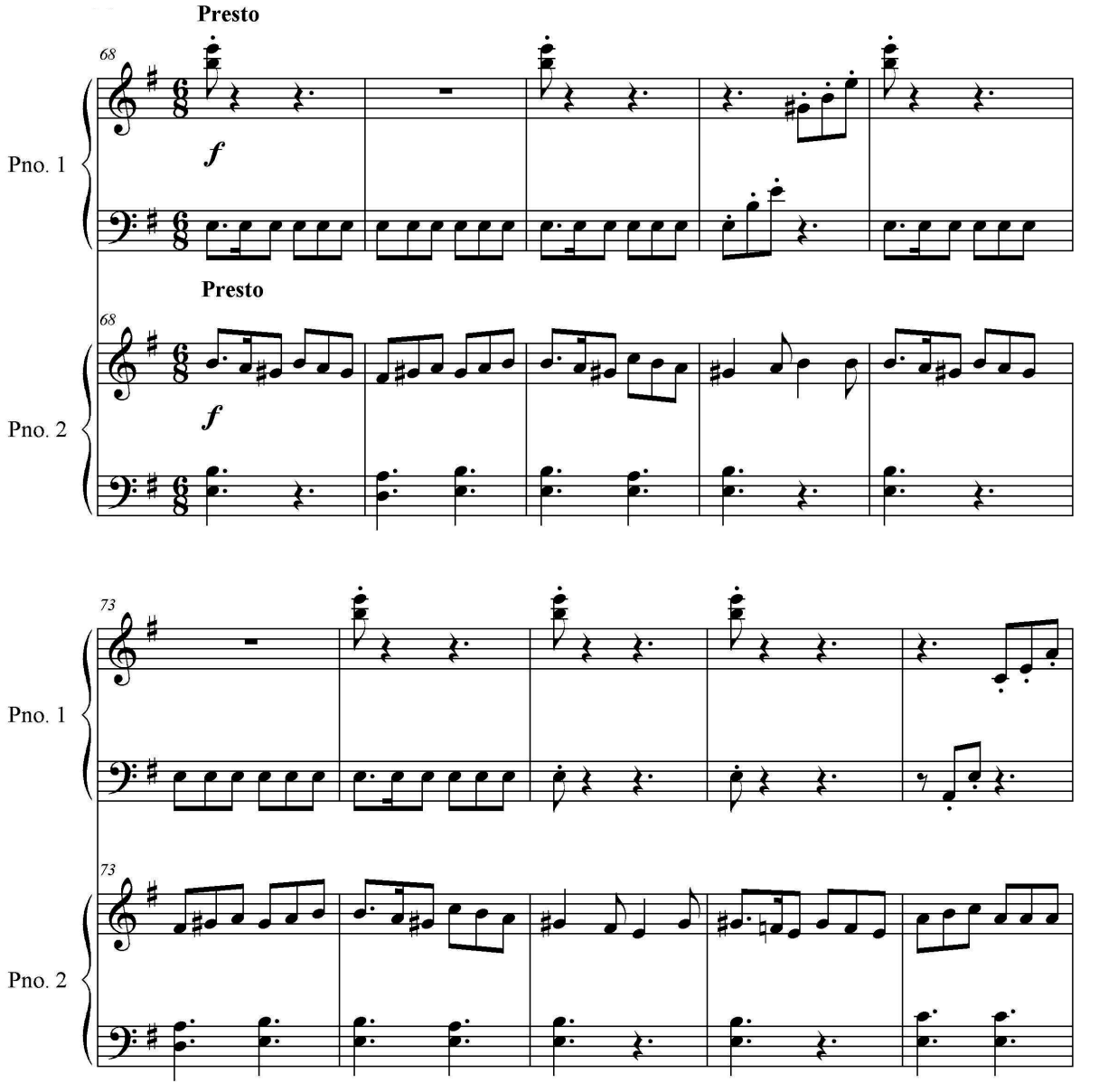
Presto
68
Pno. 1
f
Presto
68
Pno. 2
f
73
Pno. 1
73
Pno. 2

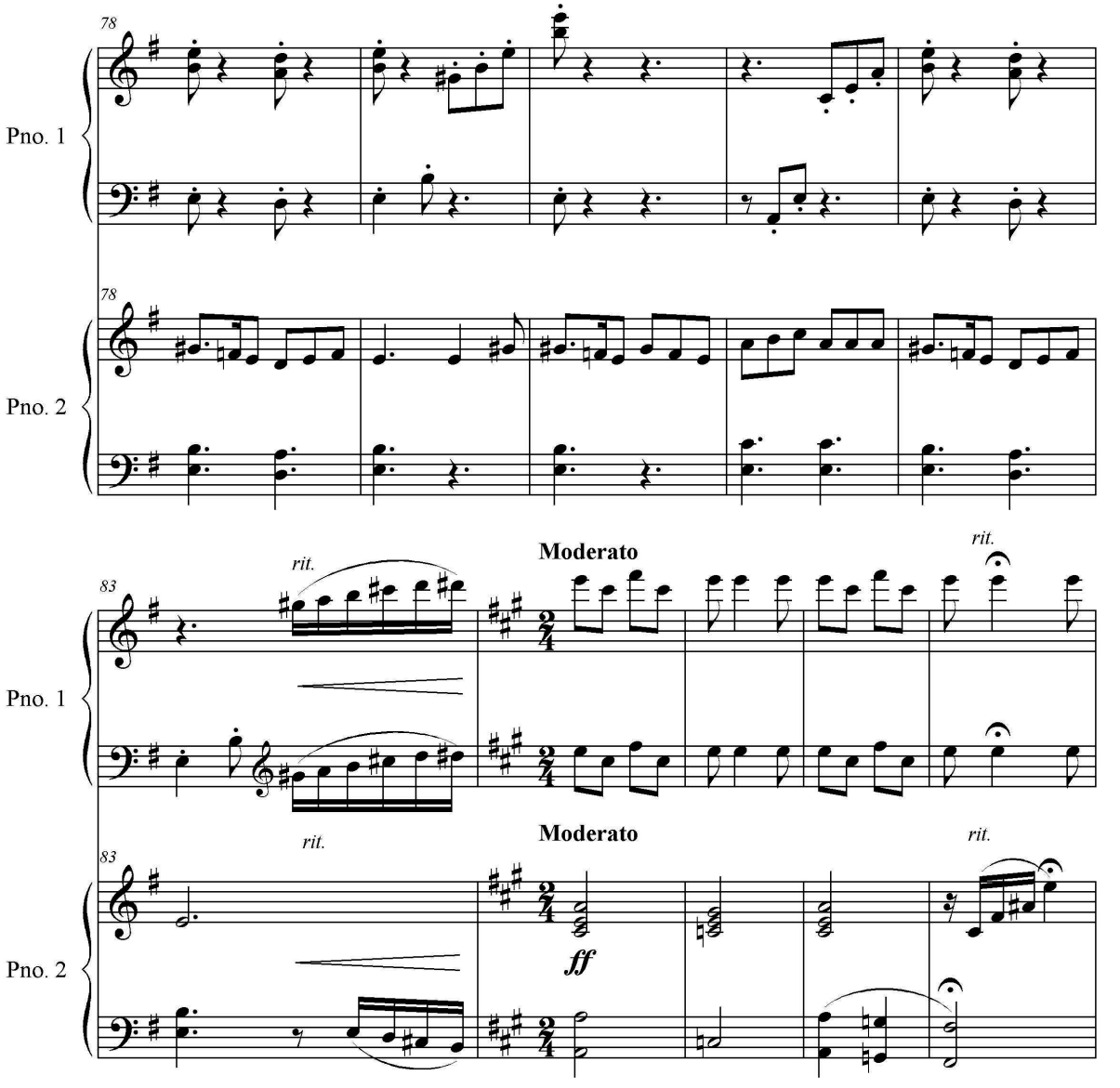
78
Pno. 1
78
Pno. 2
rit.
Moderato
rit.
83
Pno. 1
rit.
Moderato
rit.
83
Pno. 2
ff

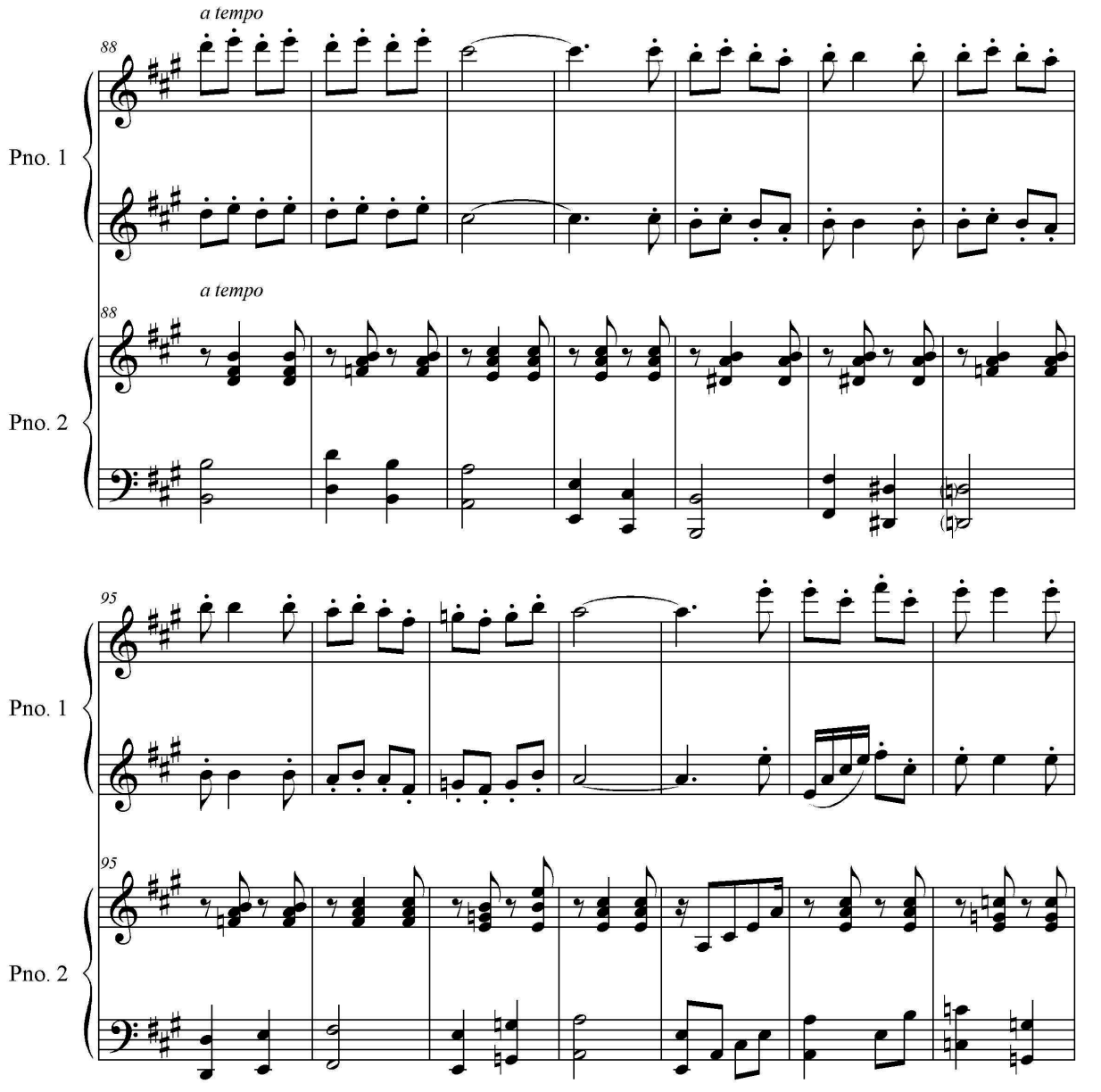
a tempo
88
Pno. 1
a tempo
88
Pno. 2
95
Pno. 1
95
Pno. 2

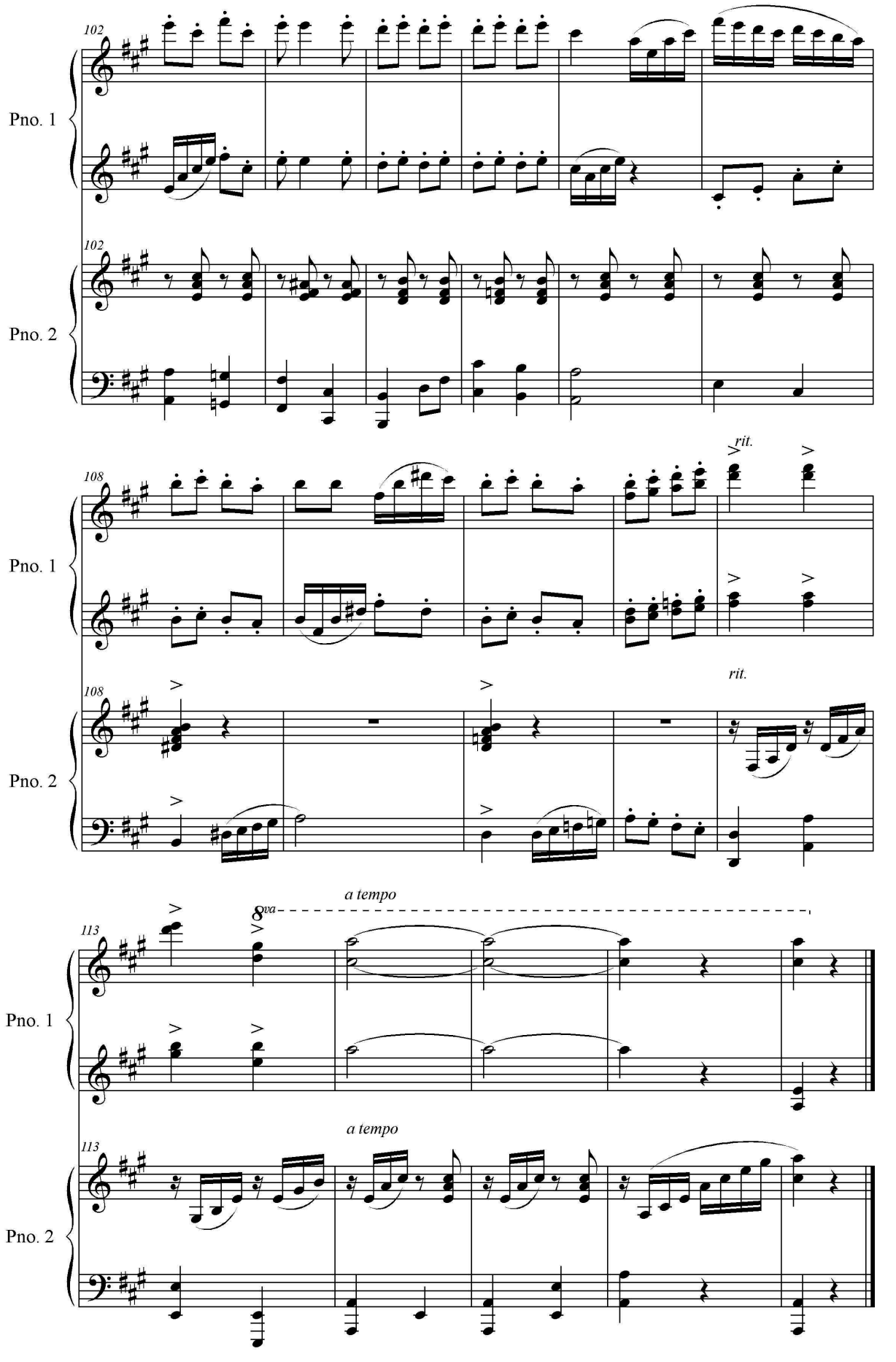
102
Pno. 1
102
Pno. 2
108
Pno. 1
rit.
108
Pno. 2
rit.
a tempo
8va
113
Pno. 1
a tempo
113
Pno. 2

Зошит 2

Портрети

1.

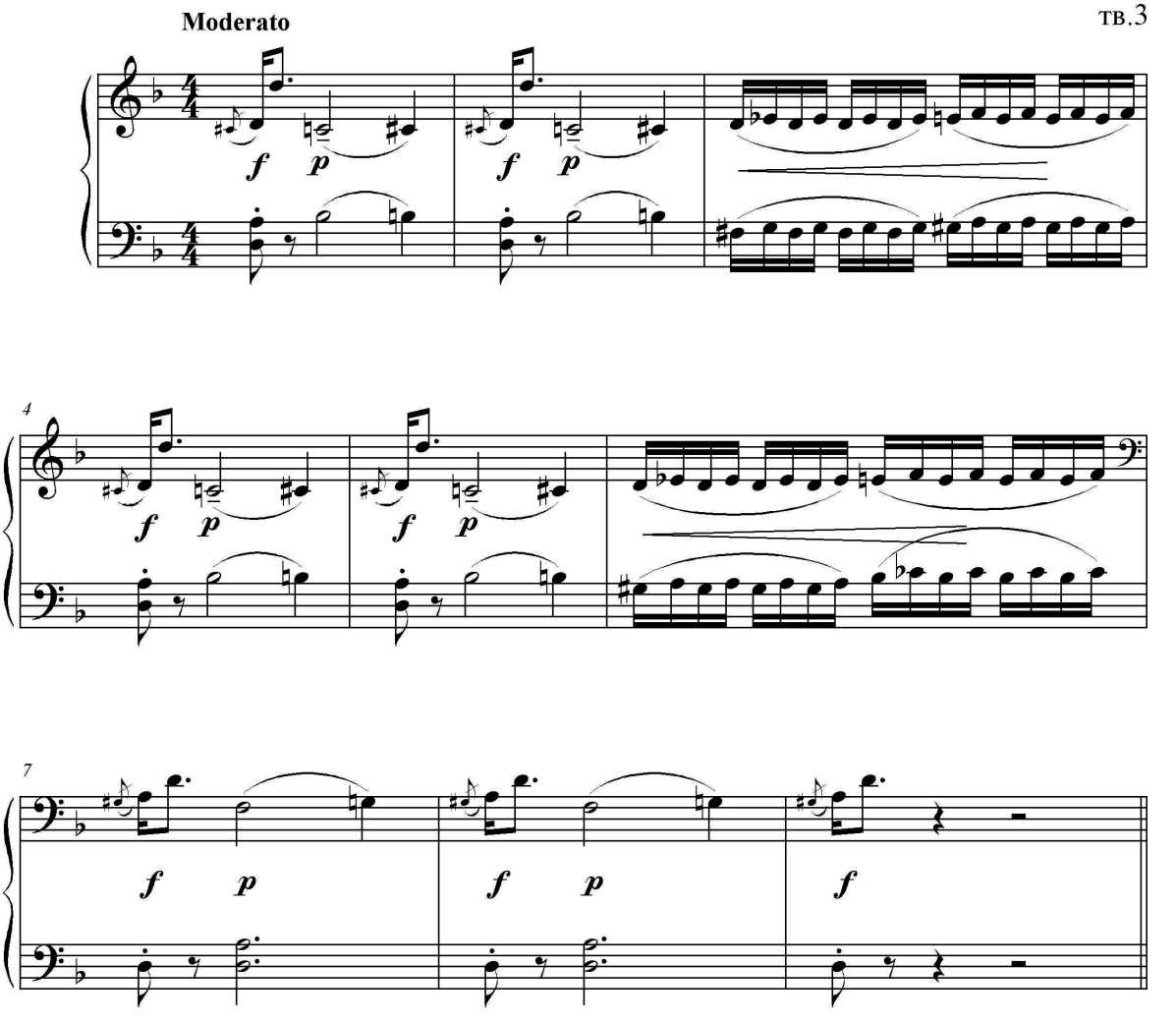

2.

♩= 60

mp

9

p

mp

18

rit.

3.

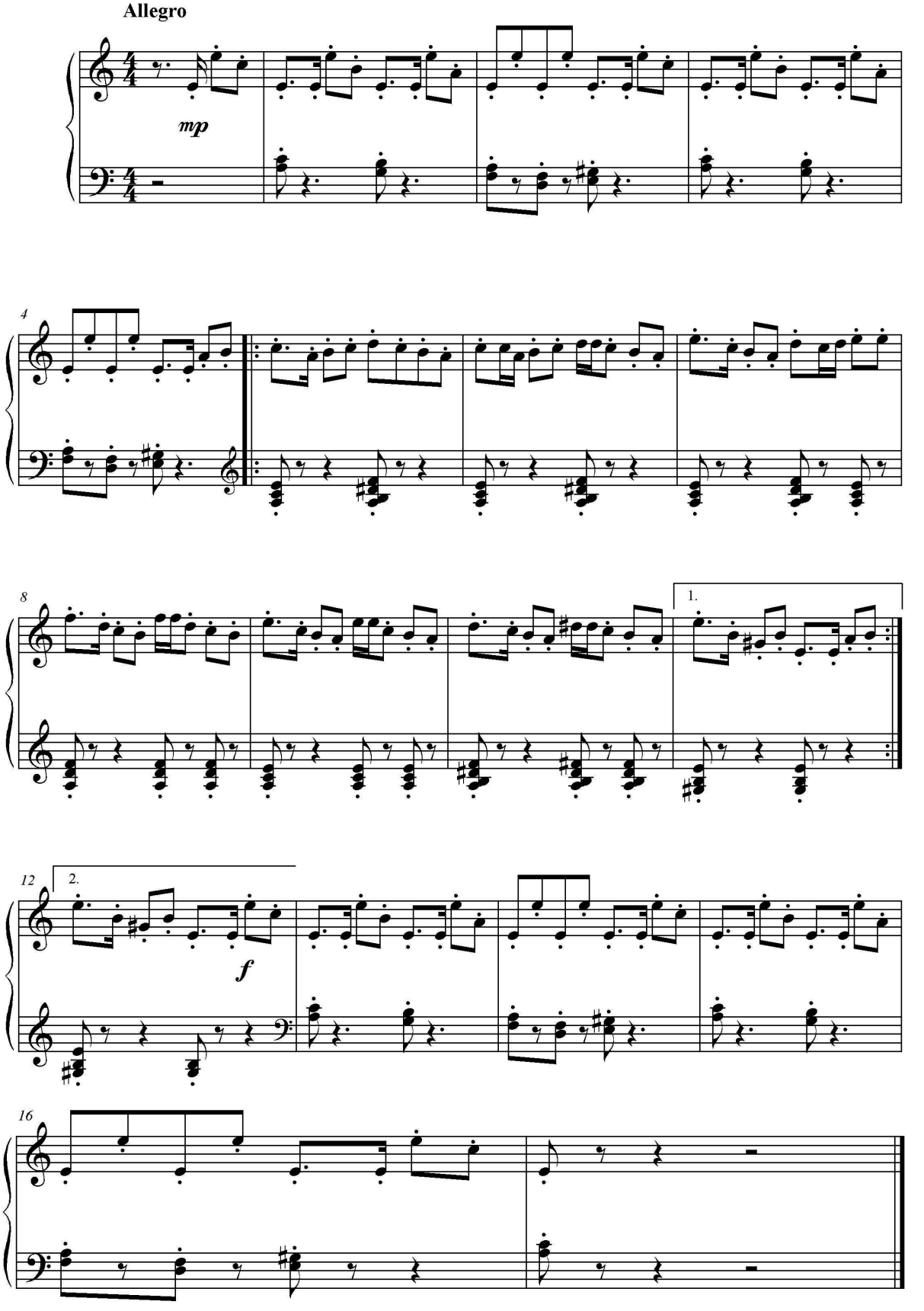

Мелодія

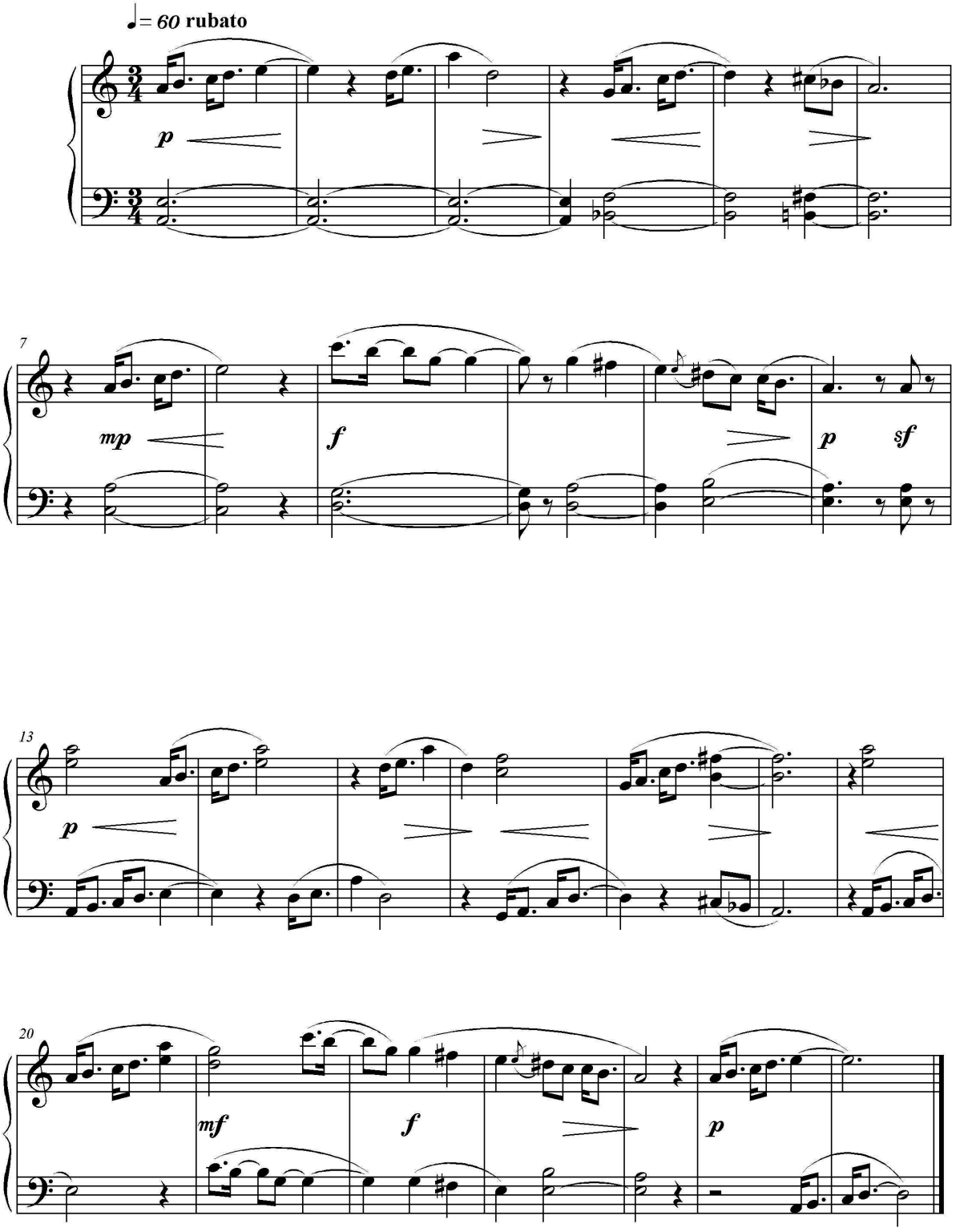

Вальс

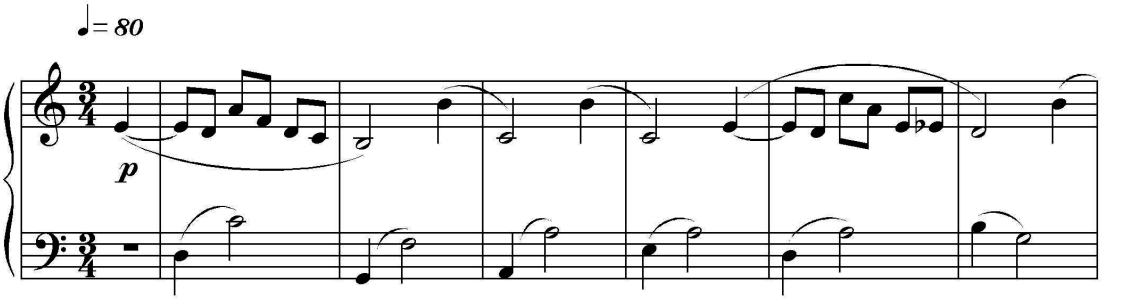

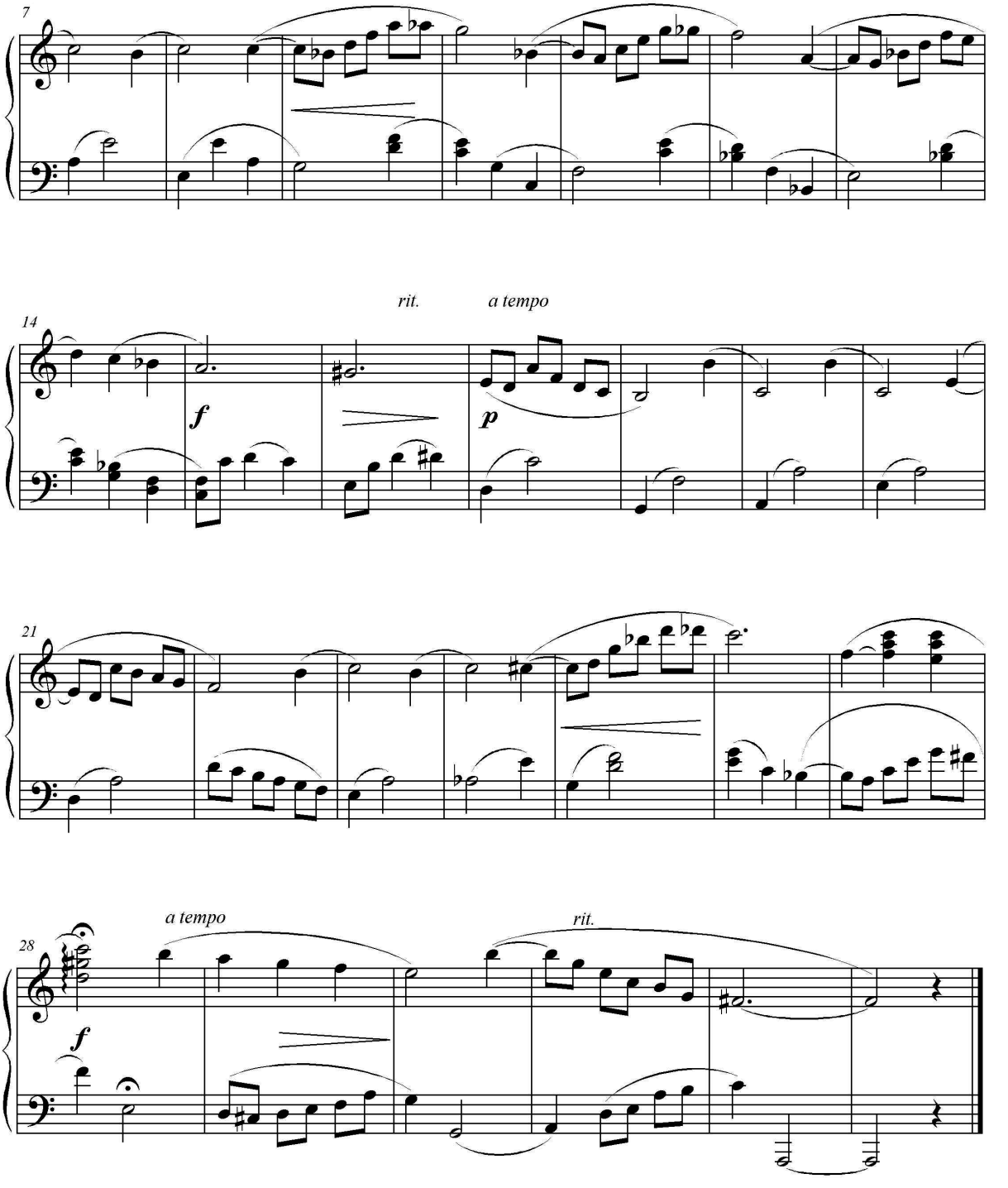
7
14
rit.
a tempo
f
p
21
28
a tempo
rit.
f

Настрої
Прелюдія

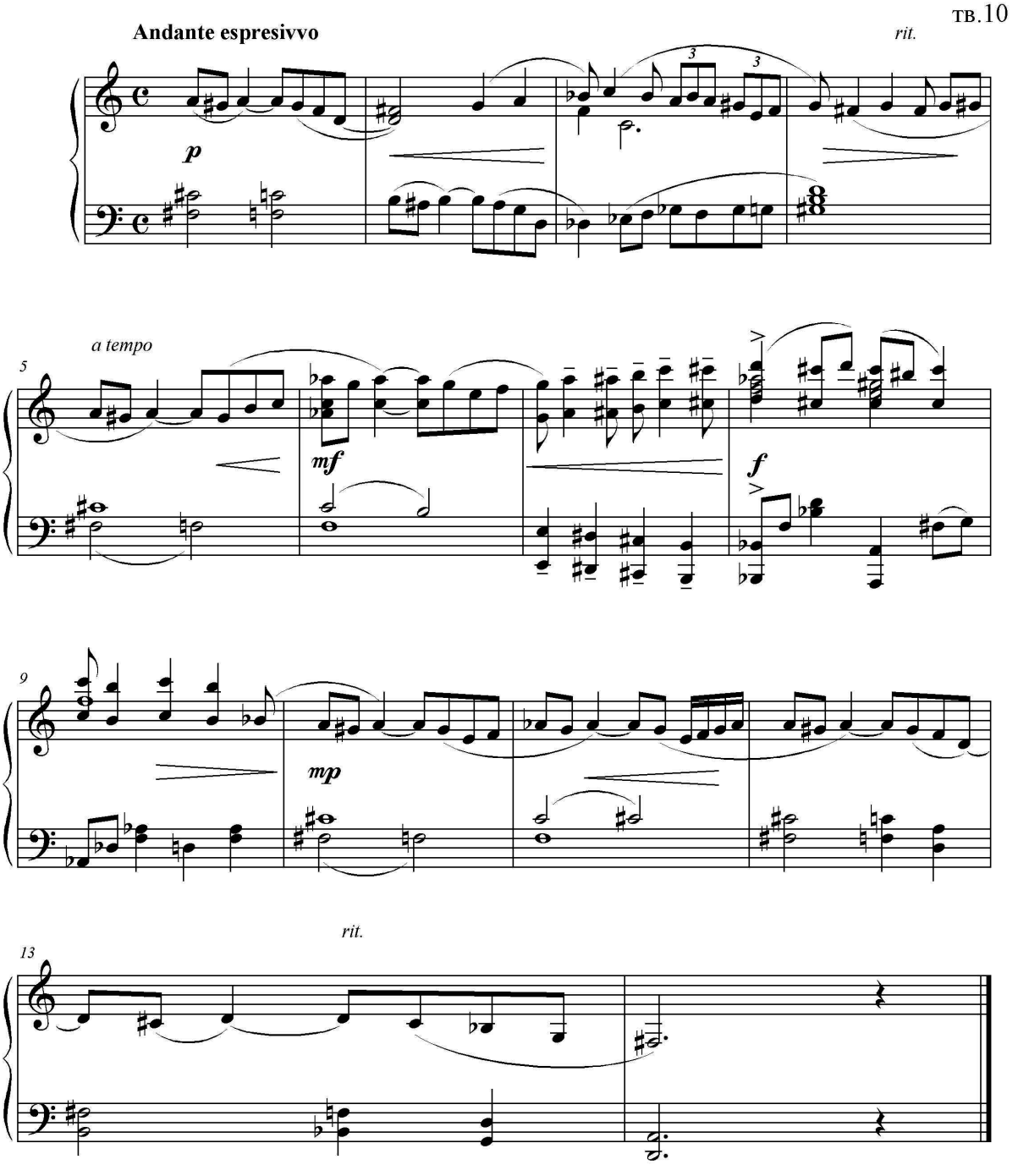

Сум

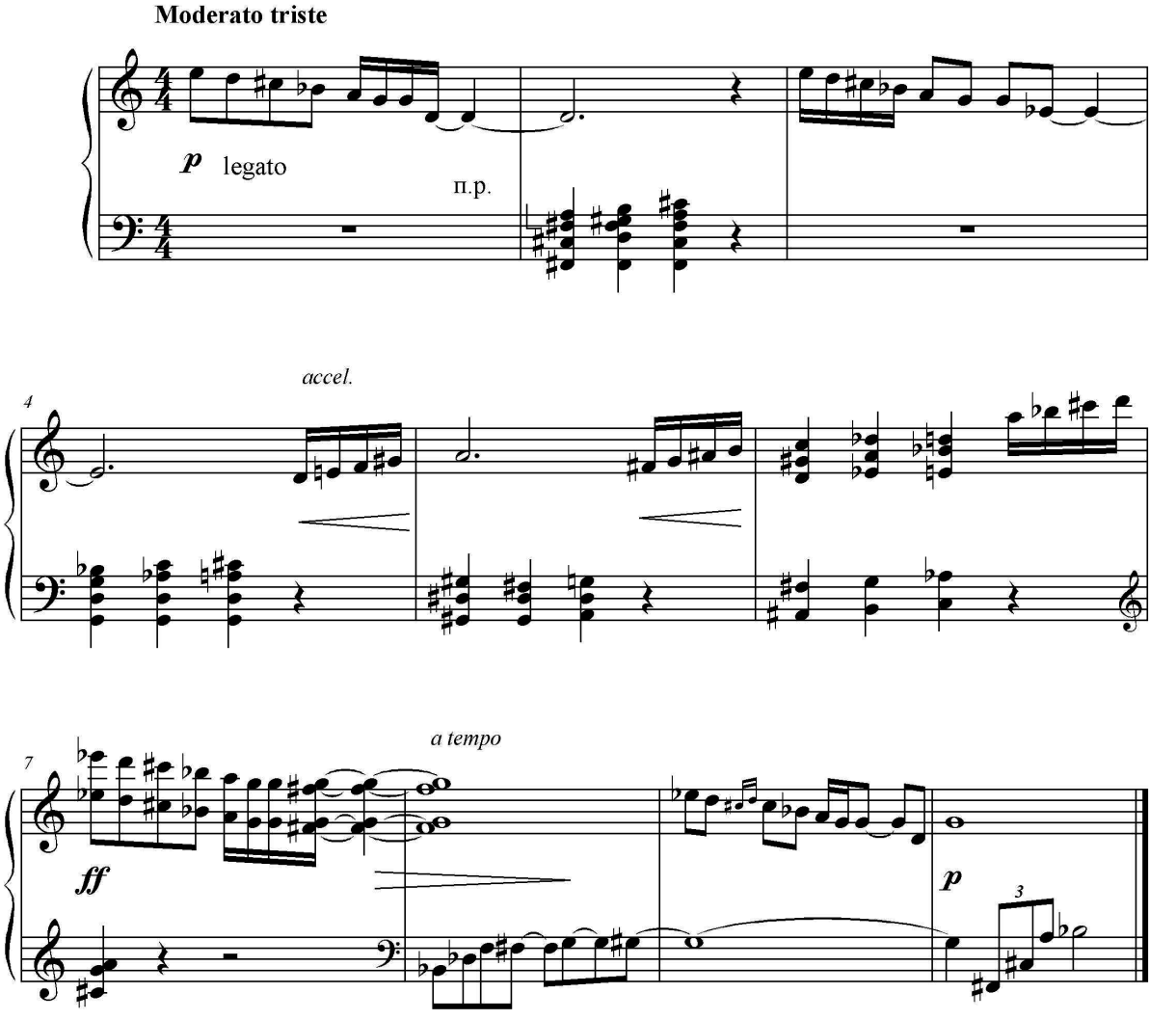

Пори року
1.Веснянка

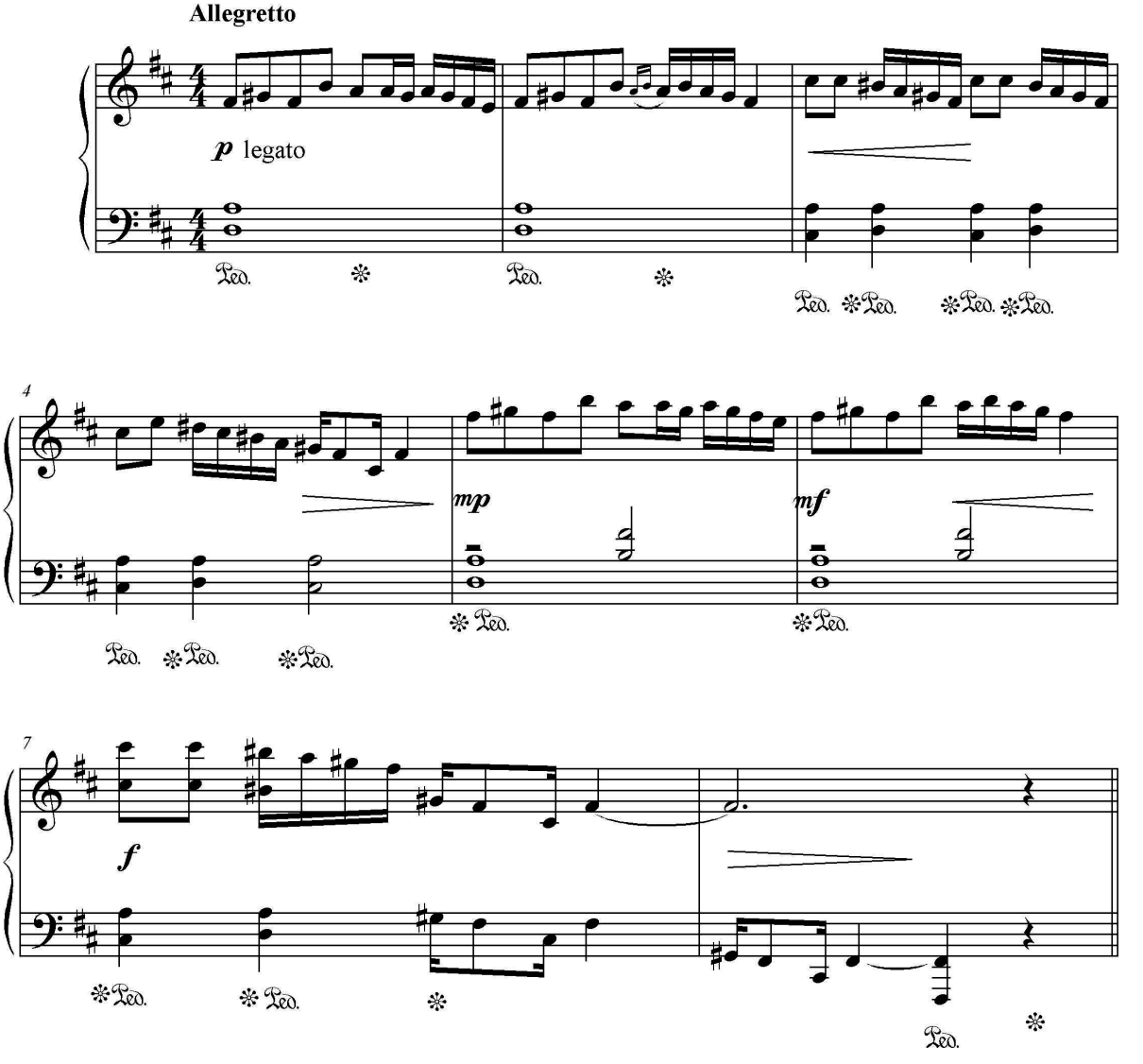

2.Літній вітерець

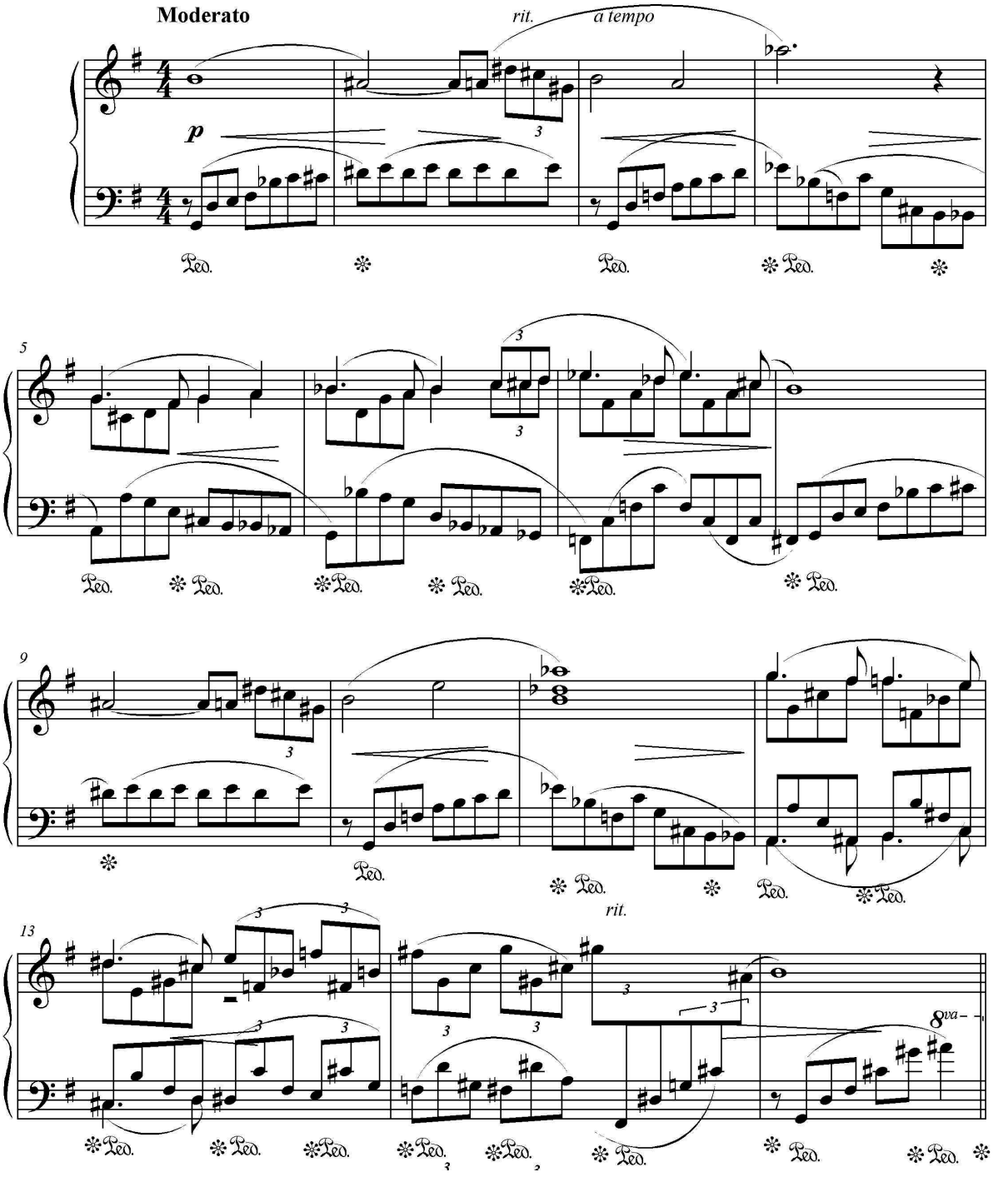

3.Пожовкле листя

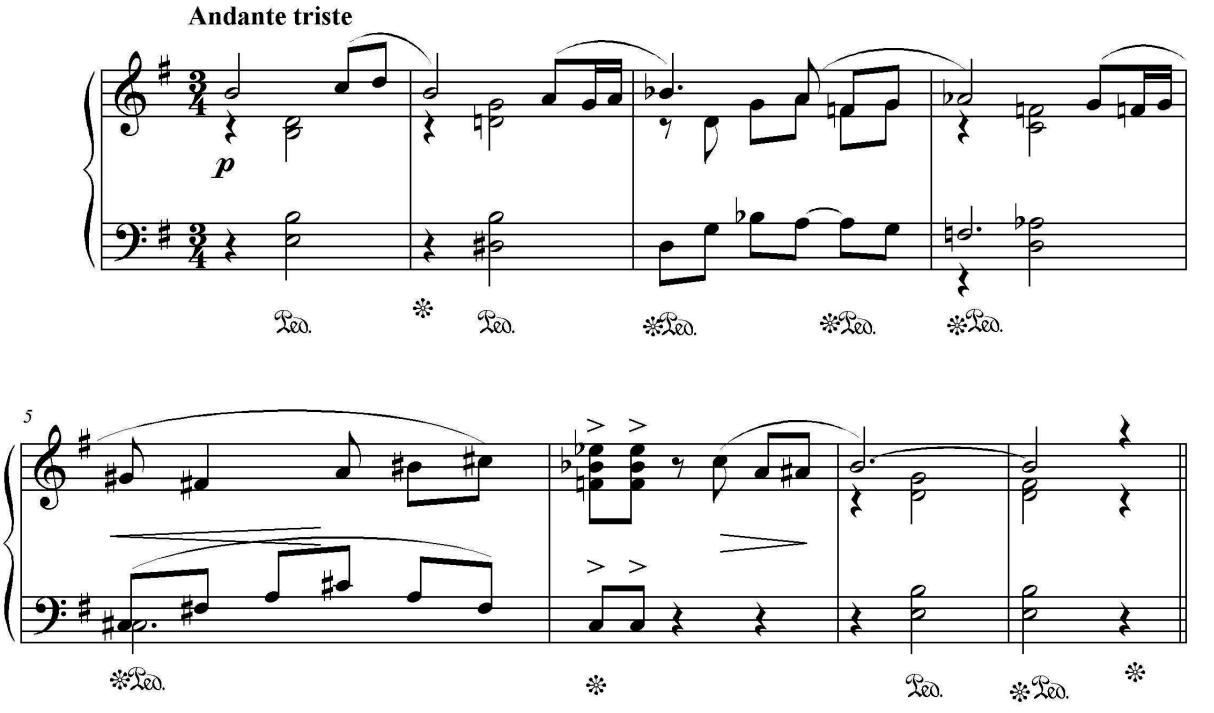

4.Зимовий шлях

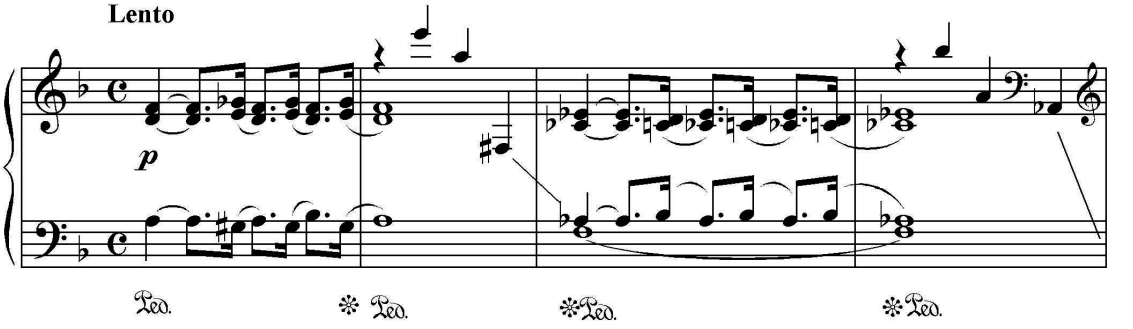

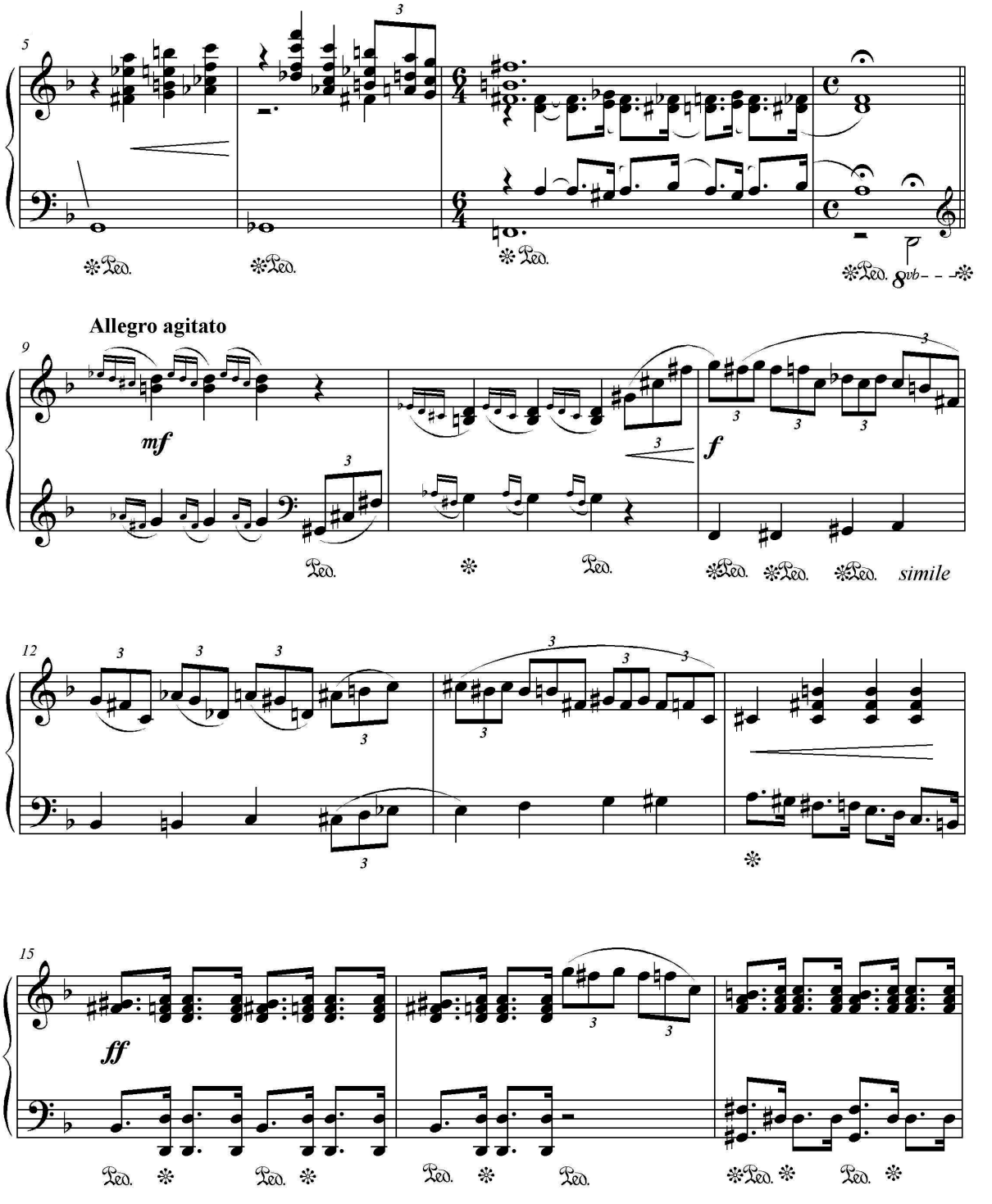
5
Ped.
Ped.
Ped.
Ped. 8vb
Allegro agitato
9
mf
f
Ped.
Ped.
Ped. Ped. Ped. simile
12
15
ff
Ped. Ped. Ped. Ped. Ped. Ped.

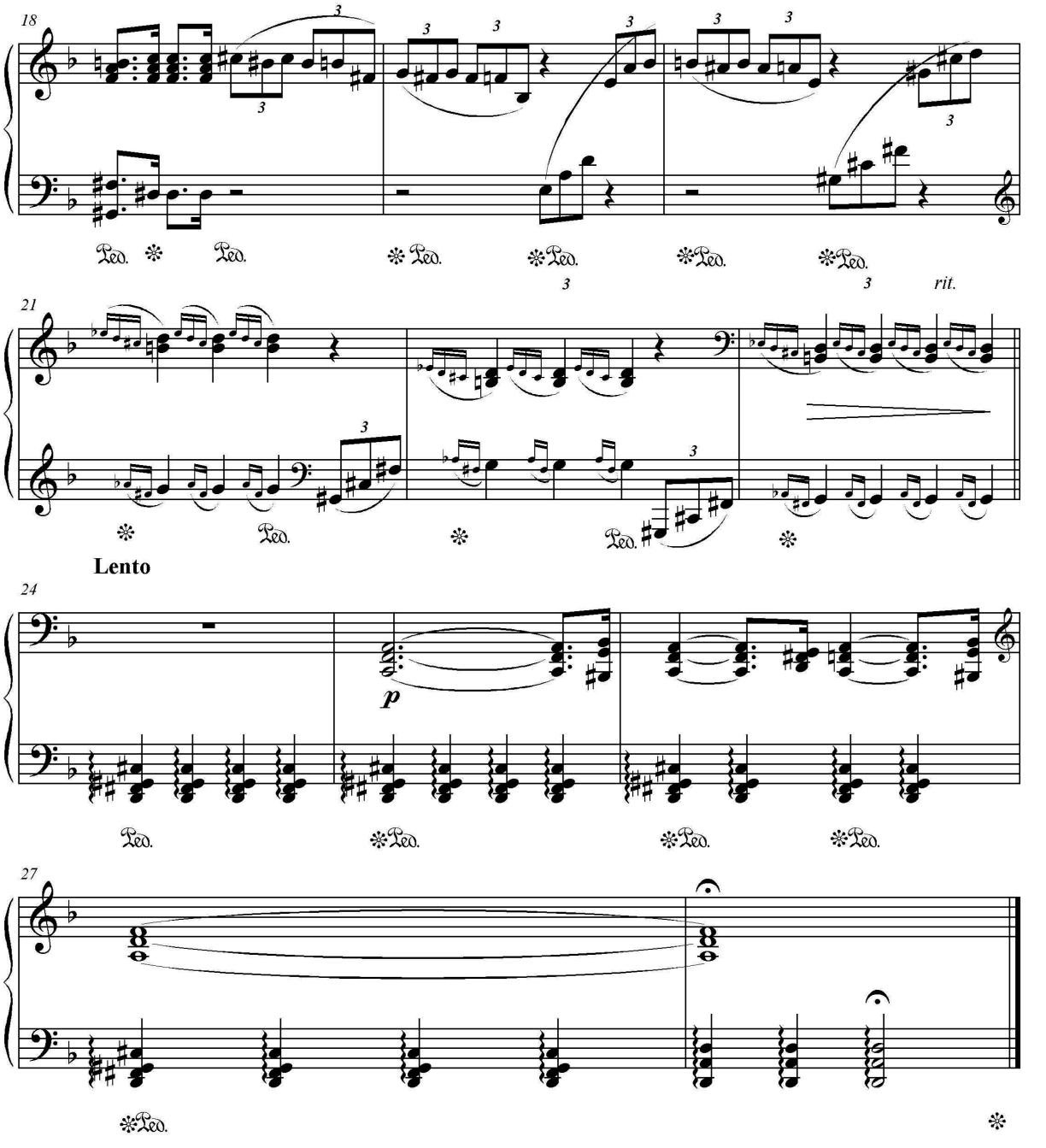
18
Ped.
21
rit.
Lento
24
p
27

5 п'єс

Прелюдія

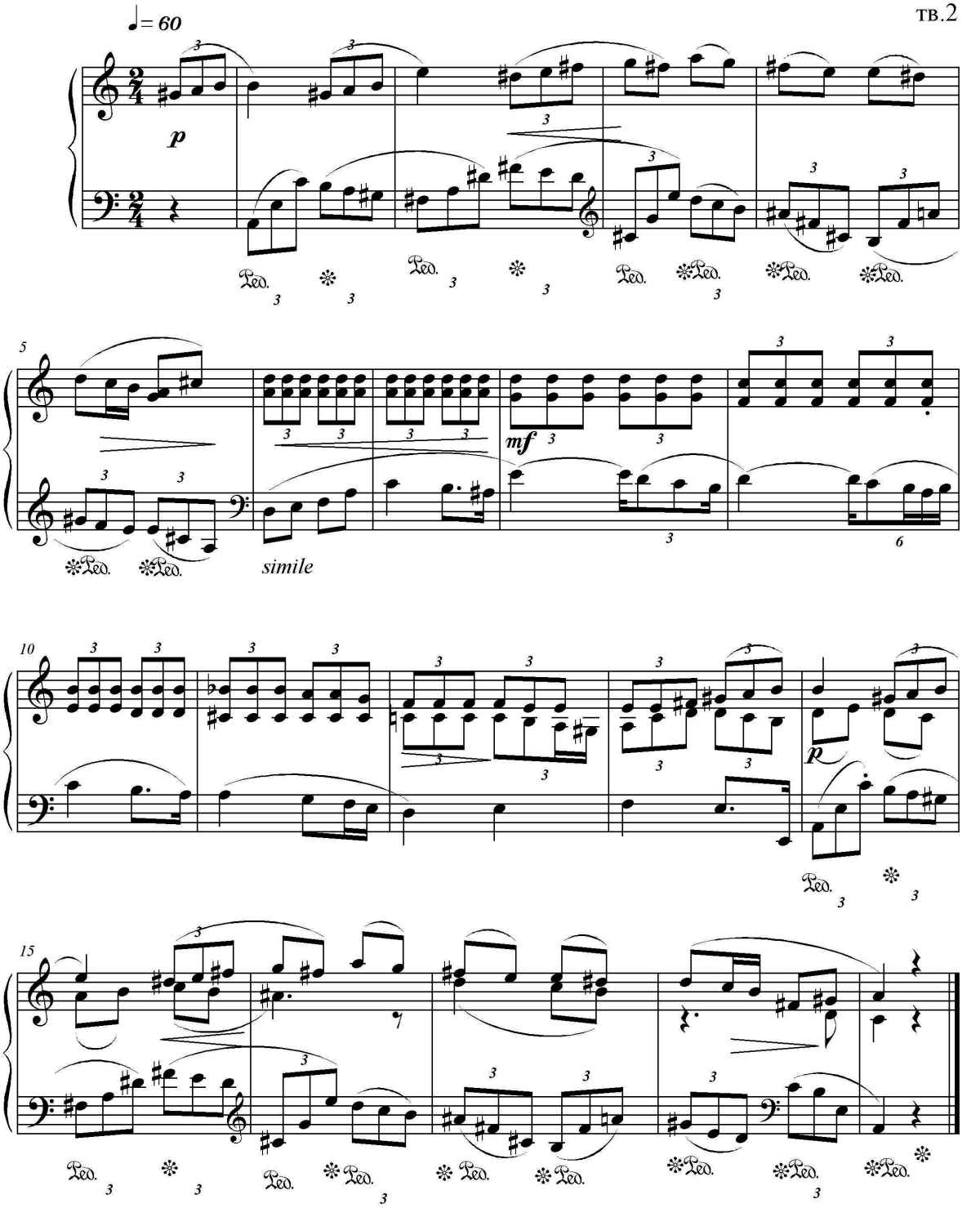

Веснянка

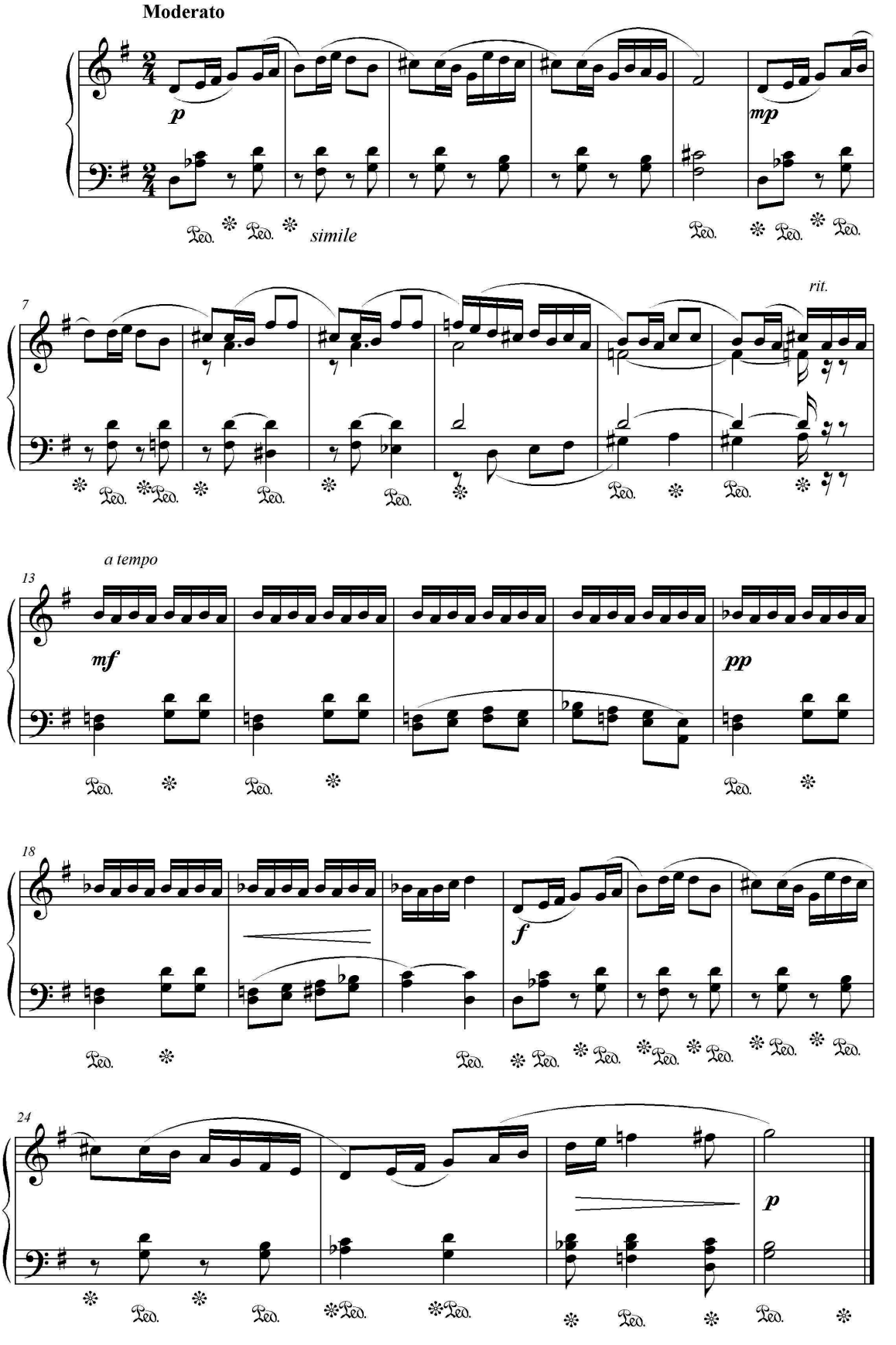

ЕСКІЗ

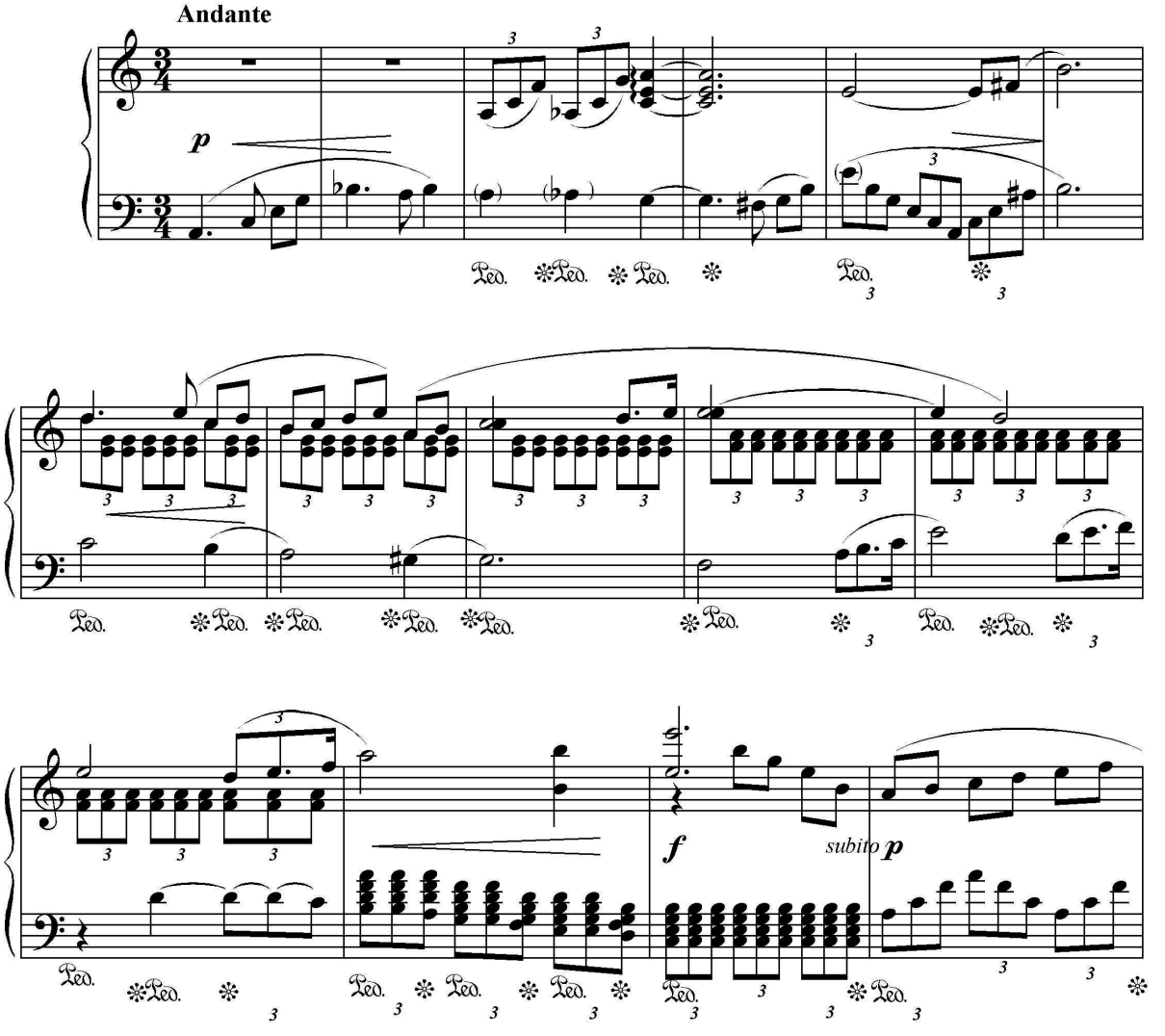

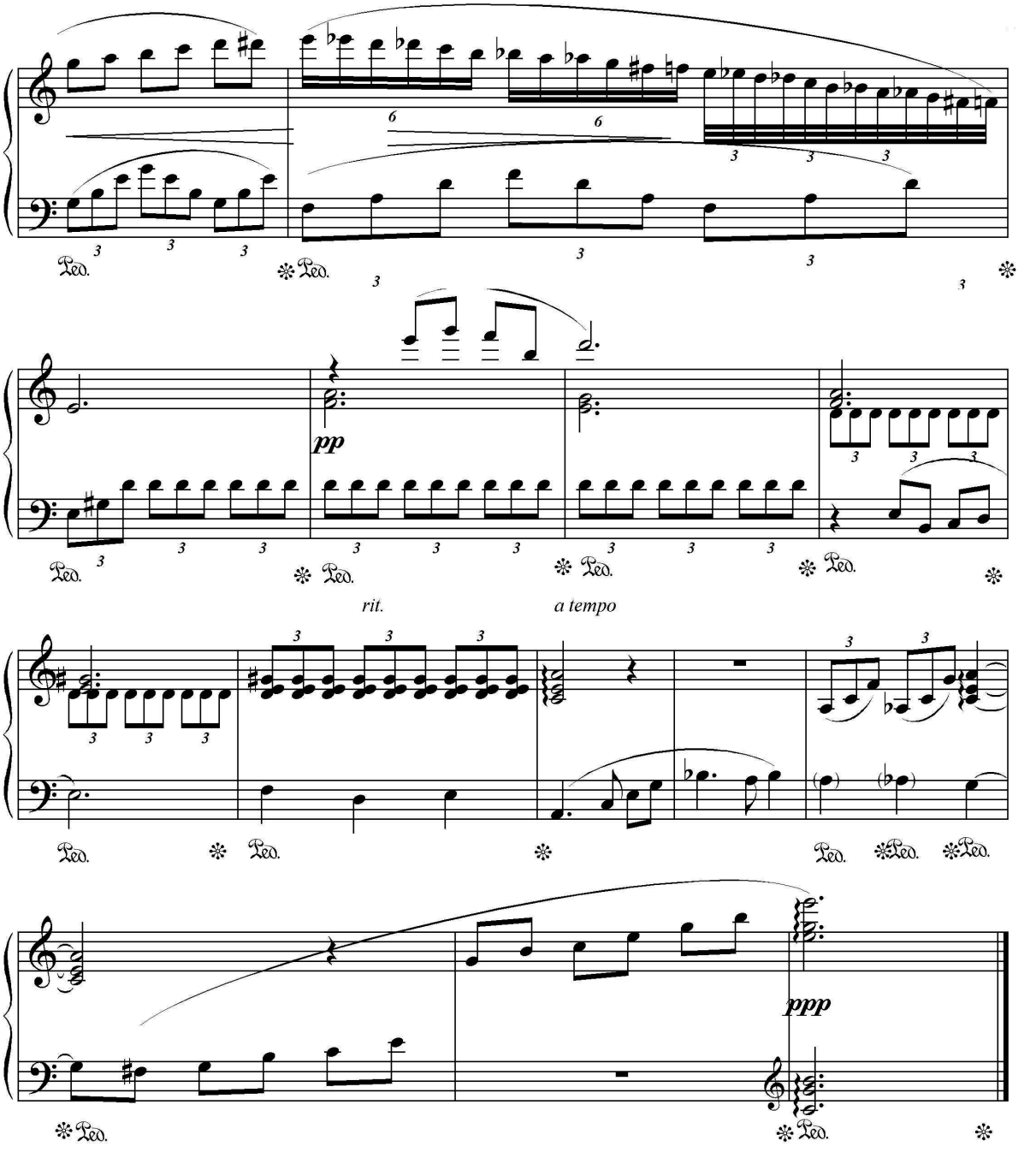
pp
rit.
a tempo
ppp

"В КАРПАТАХ"

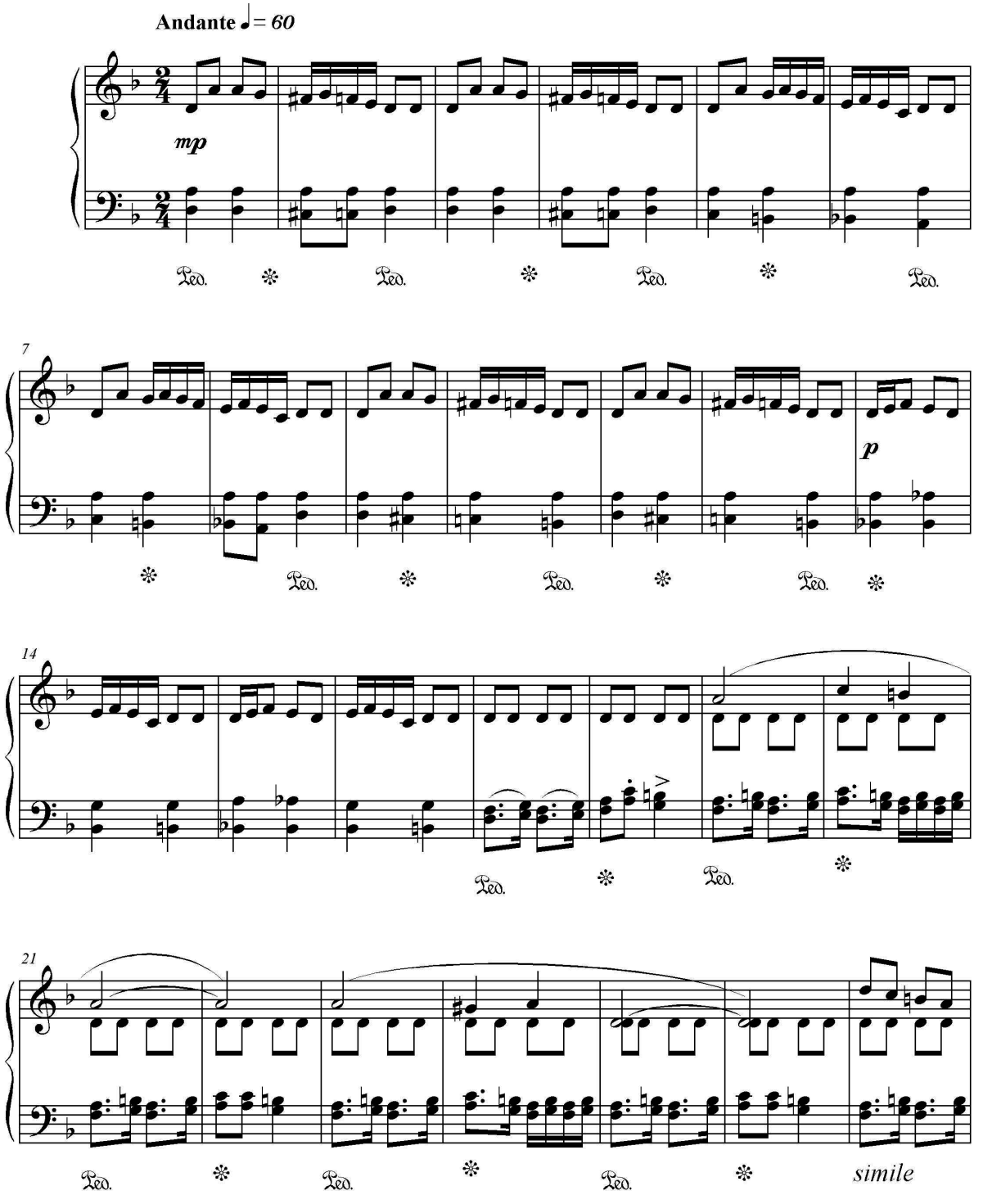

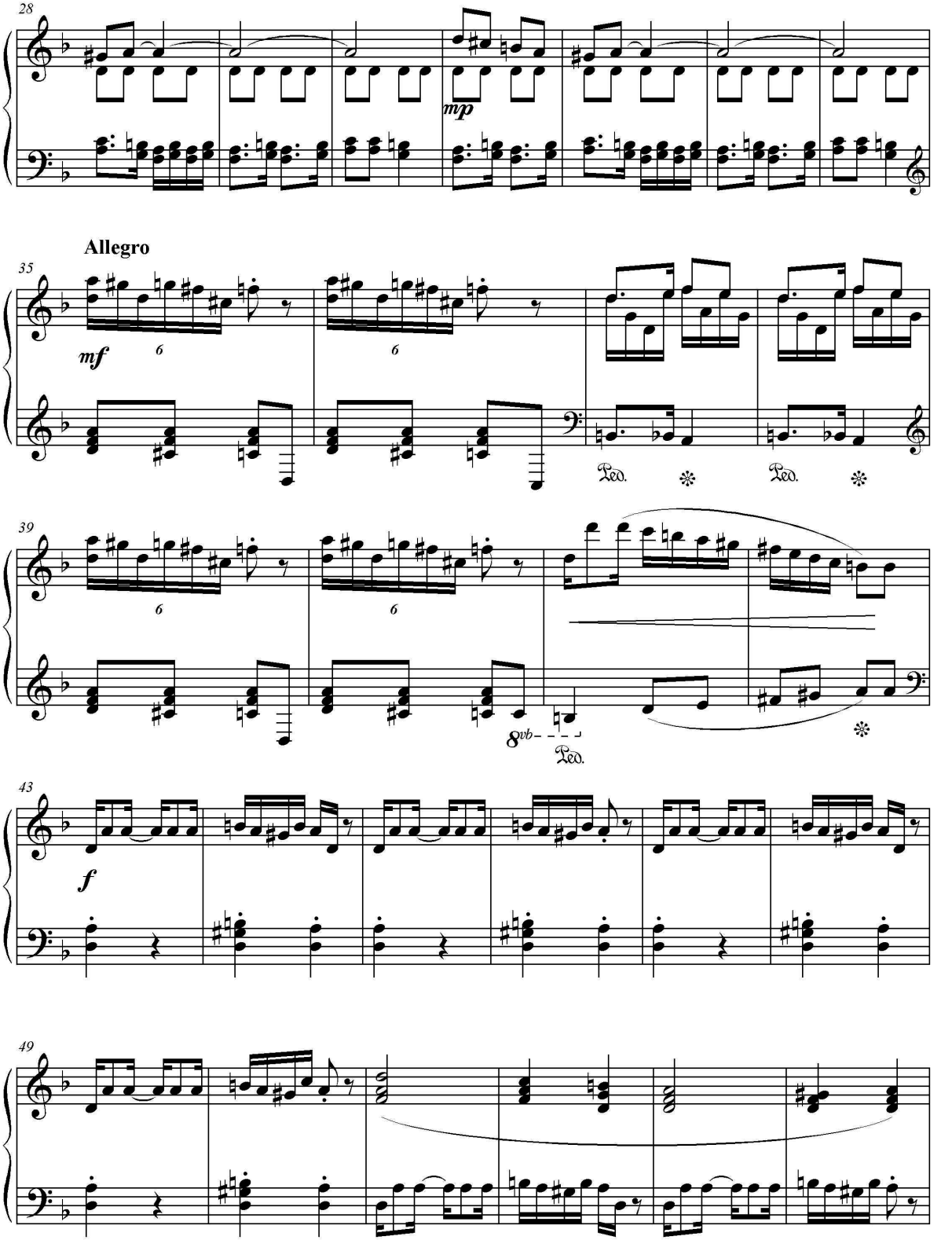
28
mp
Allegro
35
mf
6
6
Ped.
Ped.
39
6
6
8vb
Ped.
43
f
49

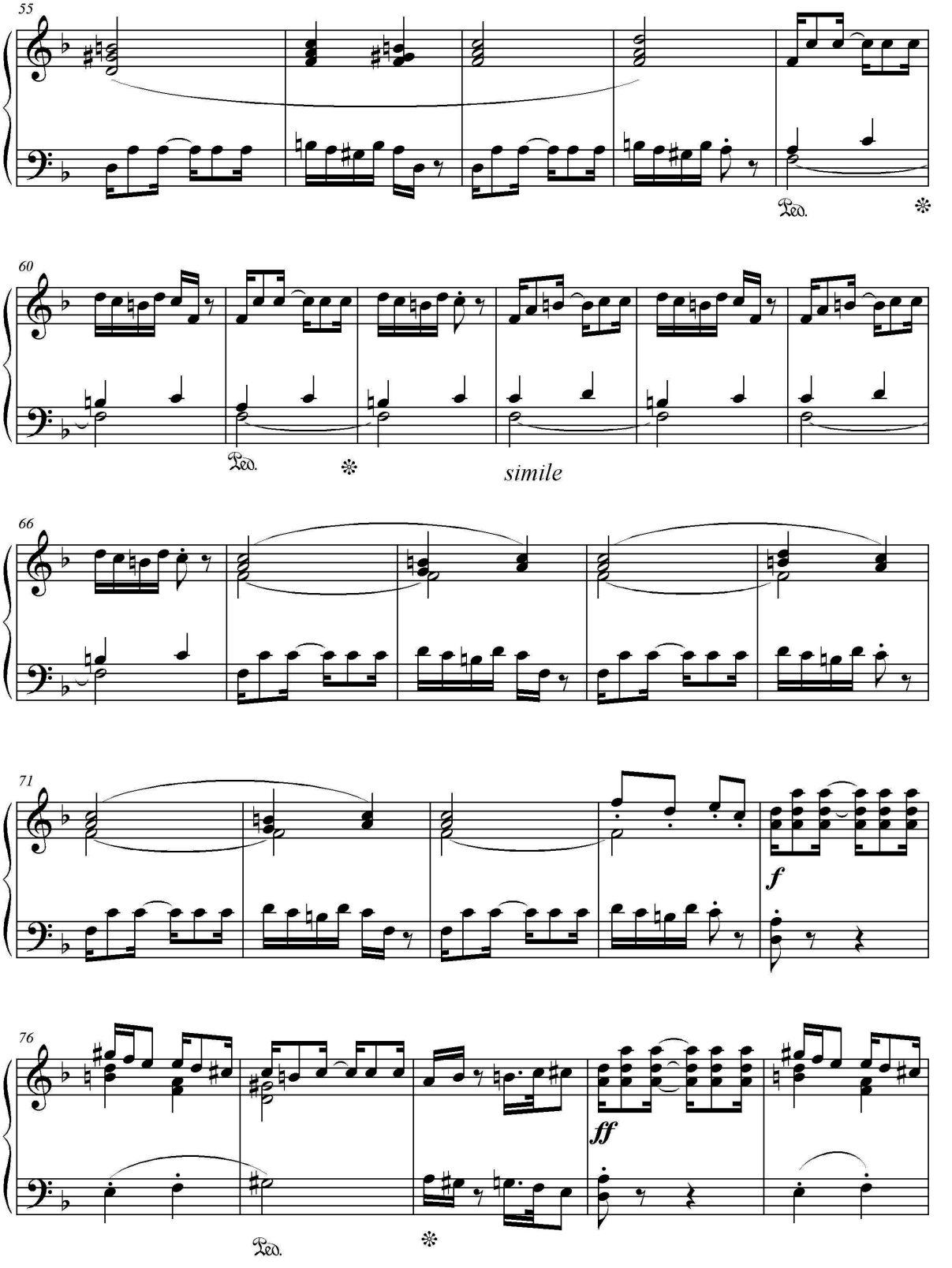
55
Ped.
60
Ped.
simile
66
71
f
76
ff
Ped.

81

Moderato

87

p

Andante ale marchia

95

f

101

ff

СКЕРЦО

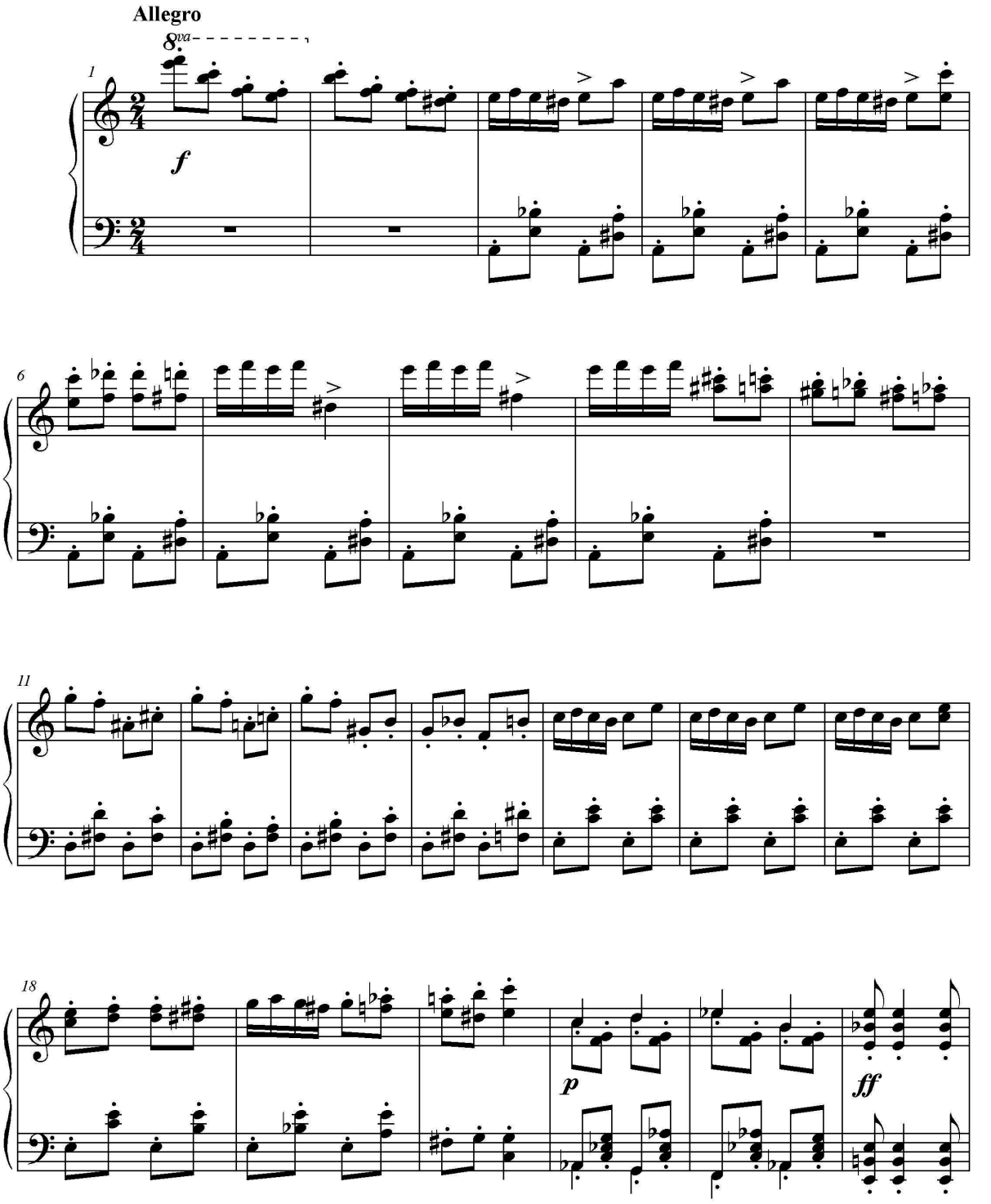

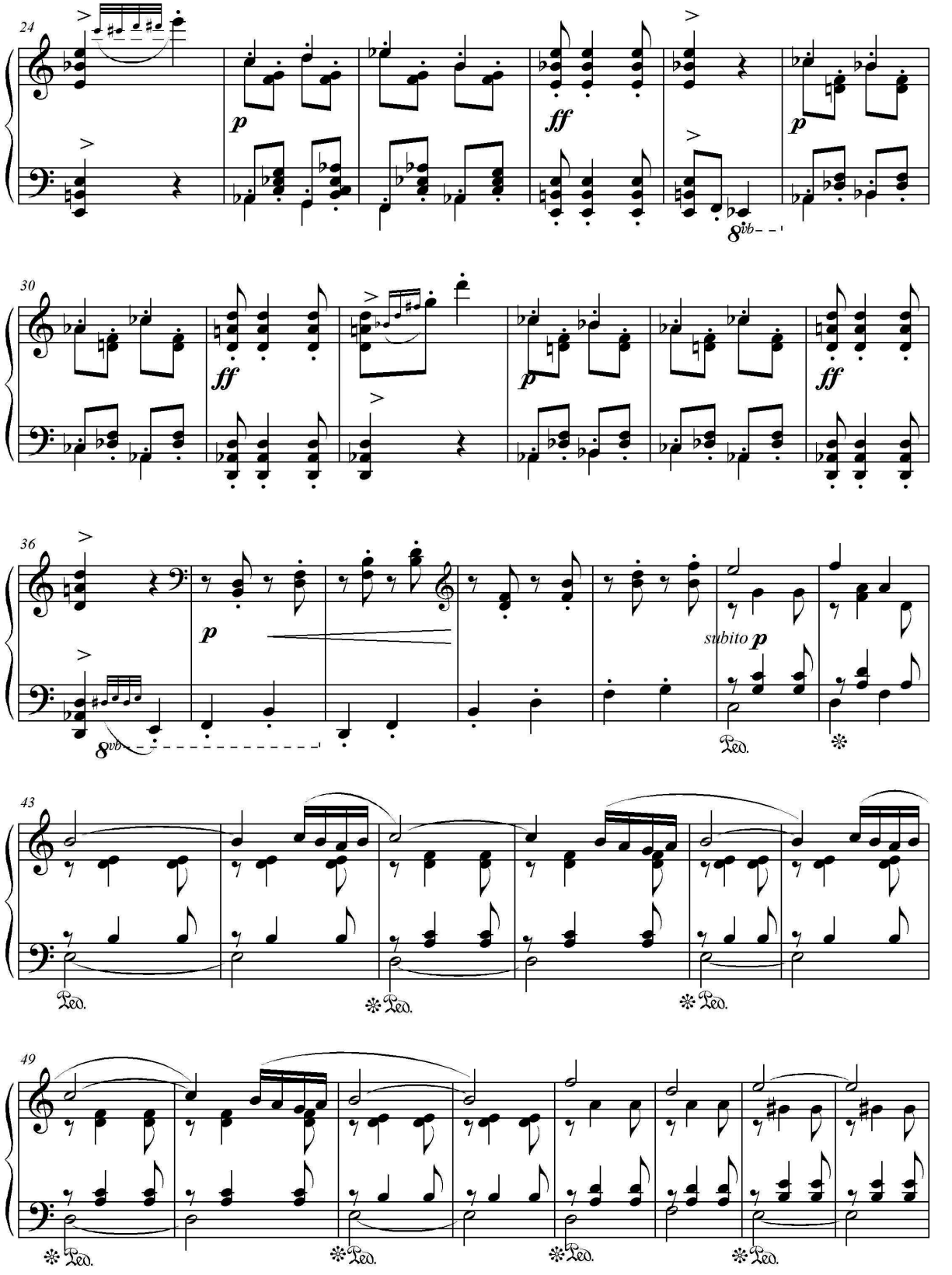
24
p
ff
p
8vb
30
ff
p
ff
36
p
8vb
subito p
Ped.
43
Ped.
Ped.
Ped.
49
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.

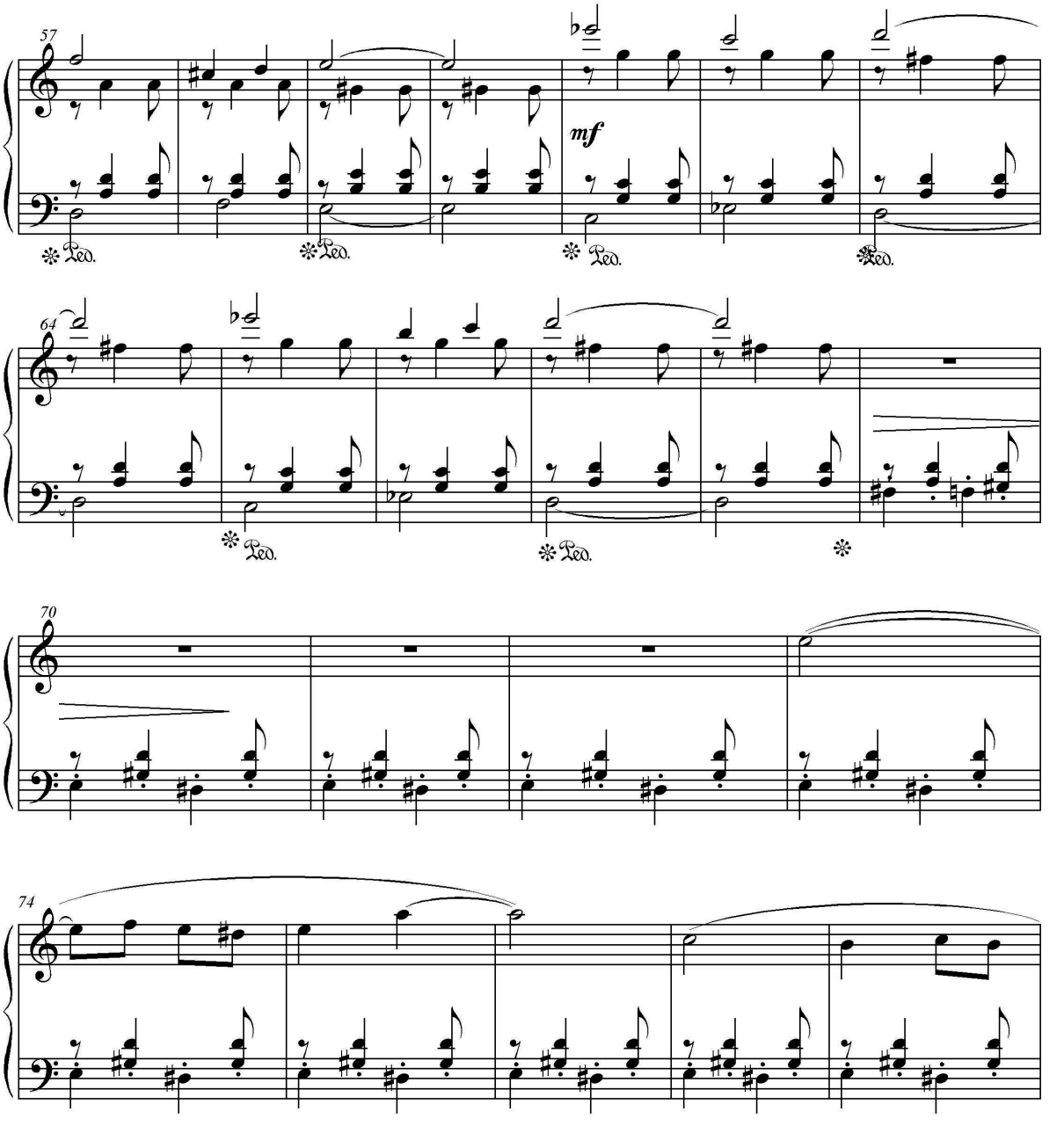
57
mf
Ped.
64
70
74

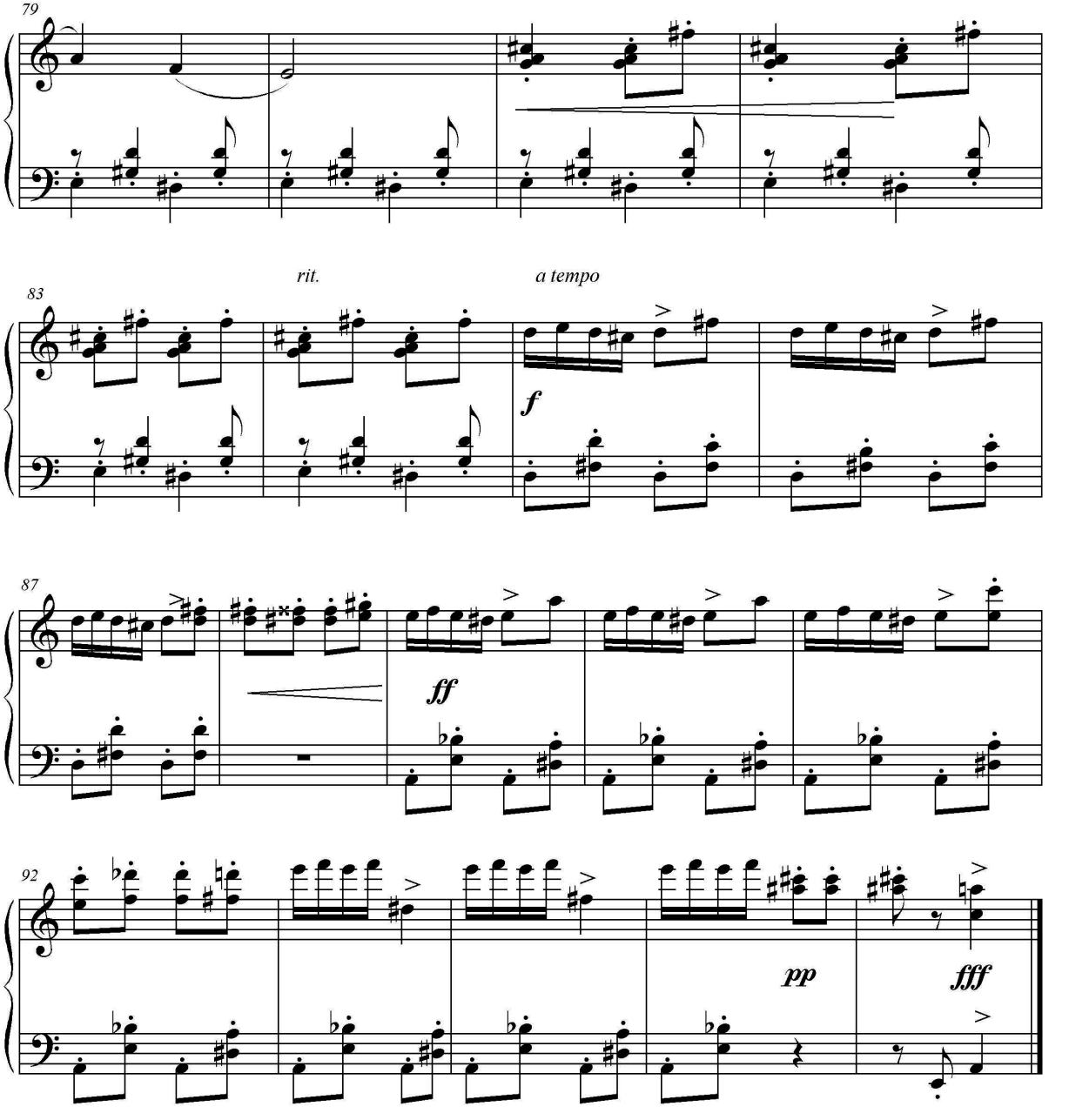
79
rit.
a tempo
83
f
87
ff
92
pp
fff

П'ять танців з циклу"Сім танців"

Танок №1

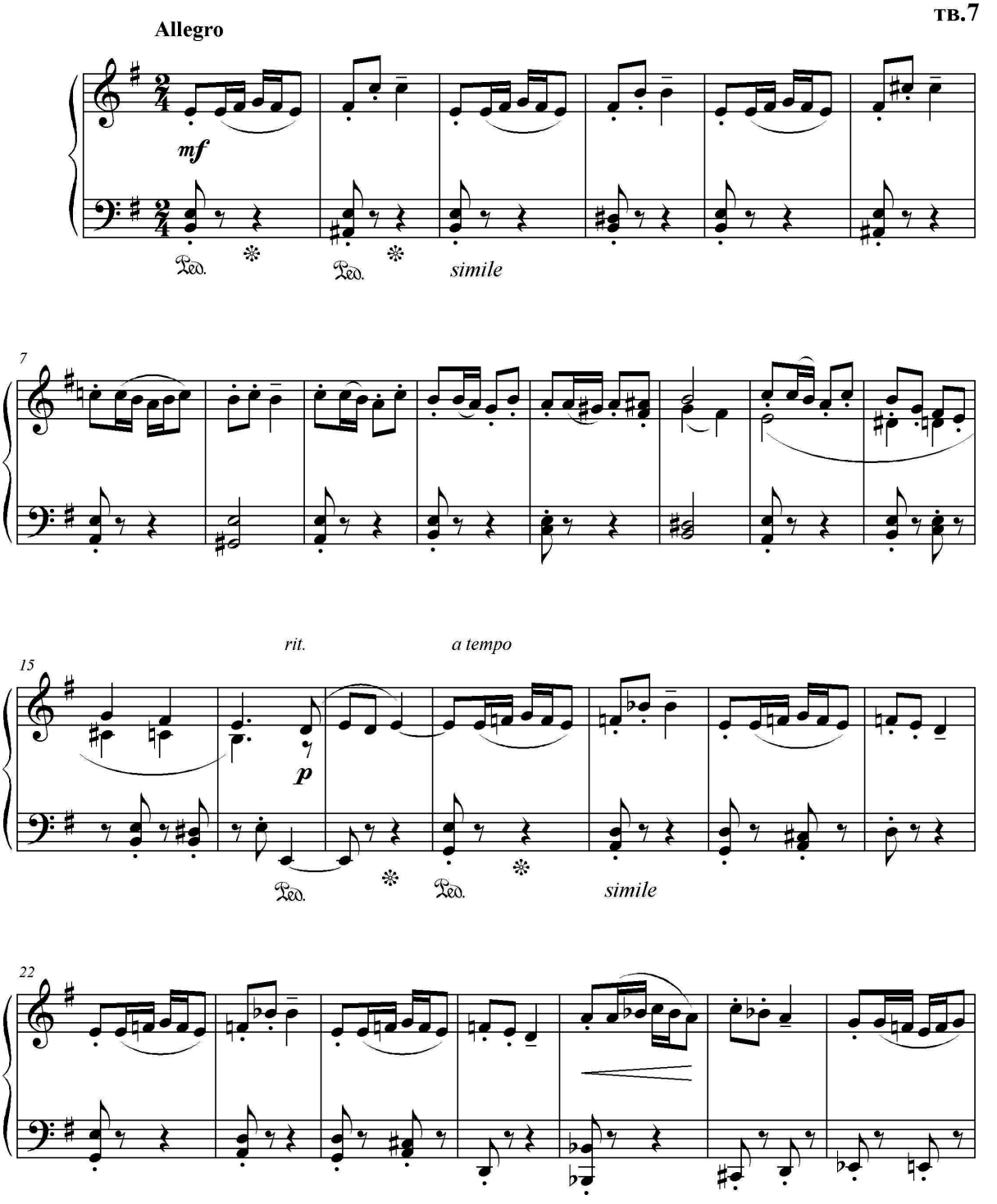

29

p

Ped. Ped. Ped. Ped.

37

simile

45

Ped. Ped. Ped.

Танок №2

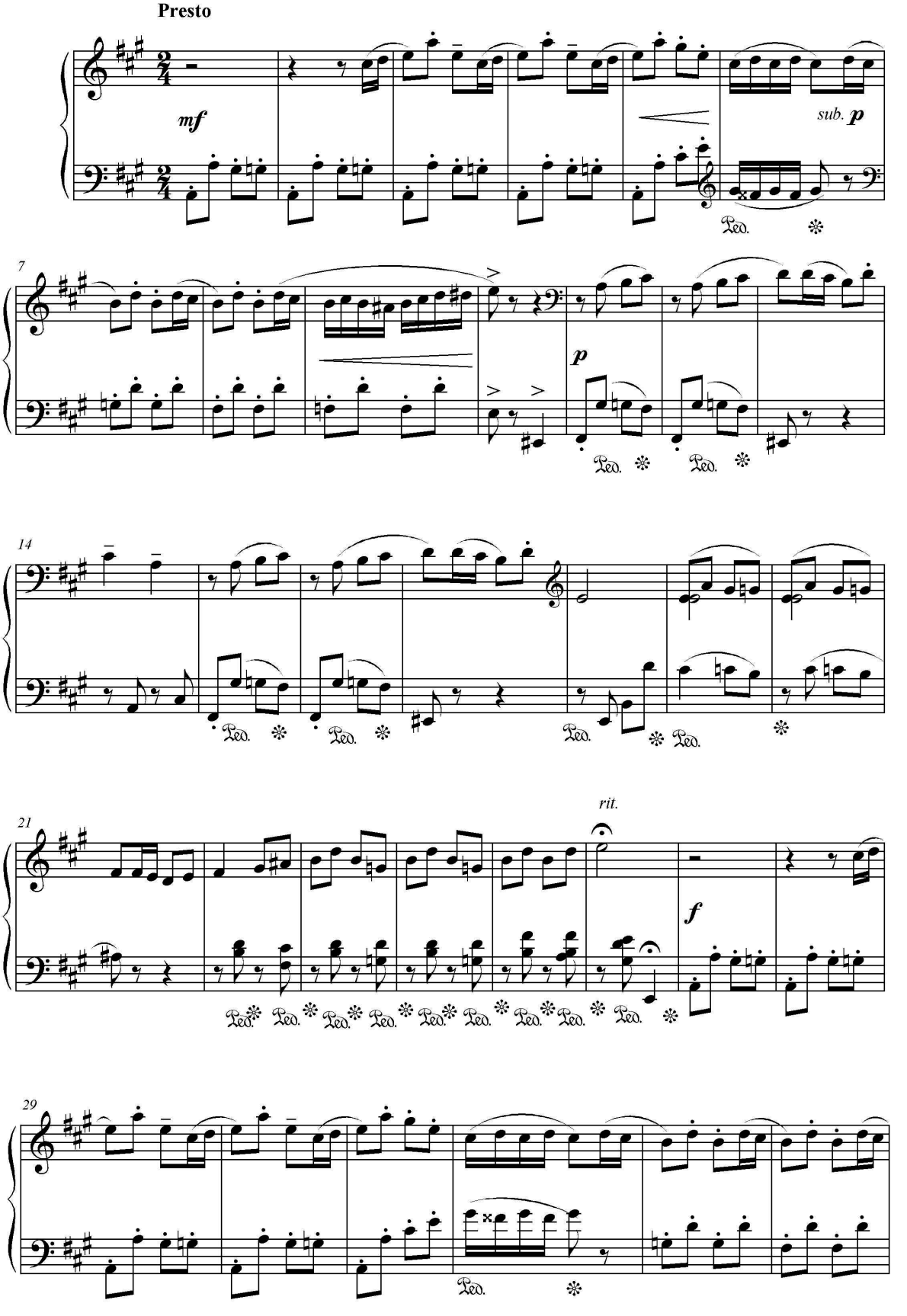

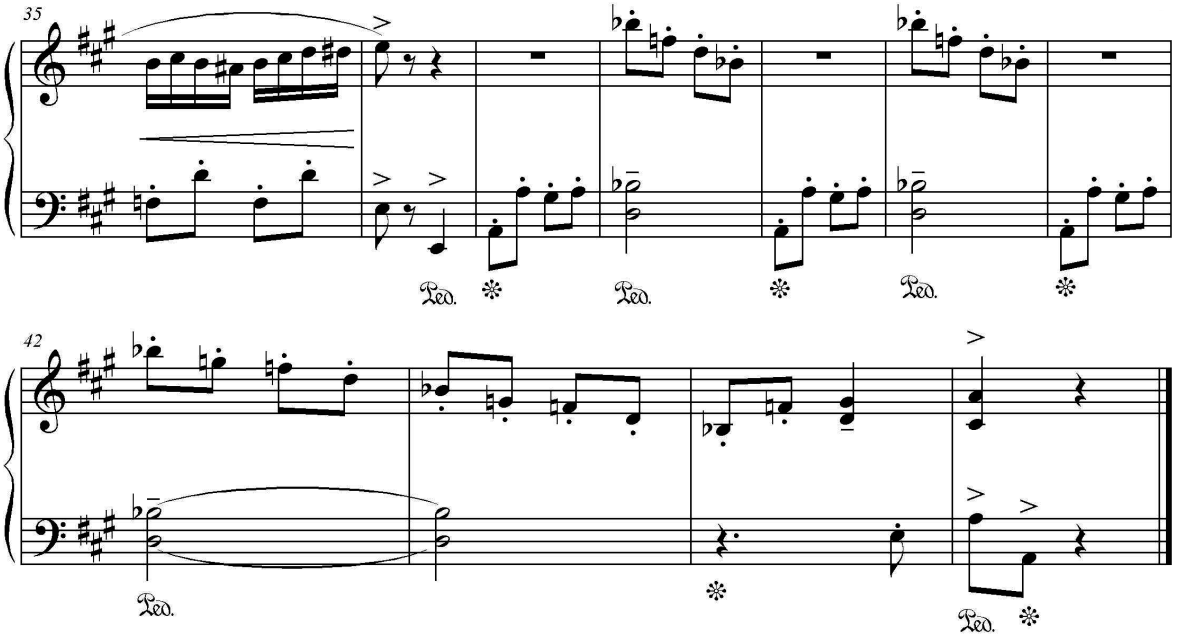

Танок №3

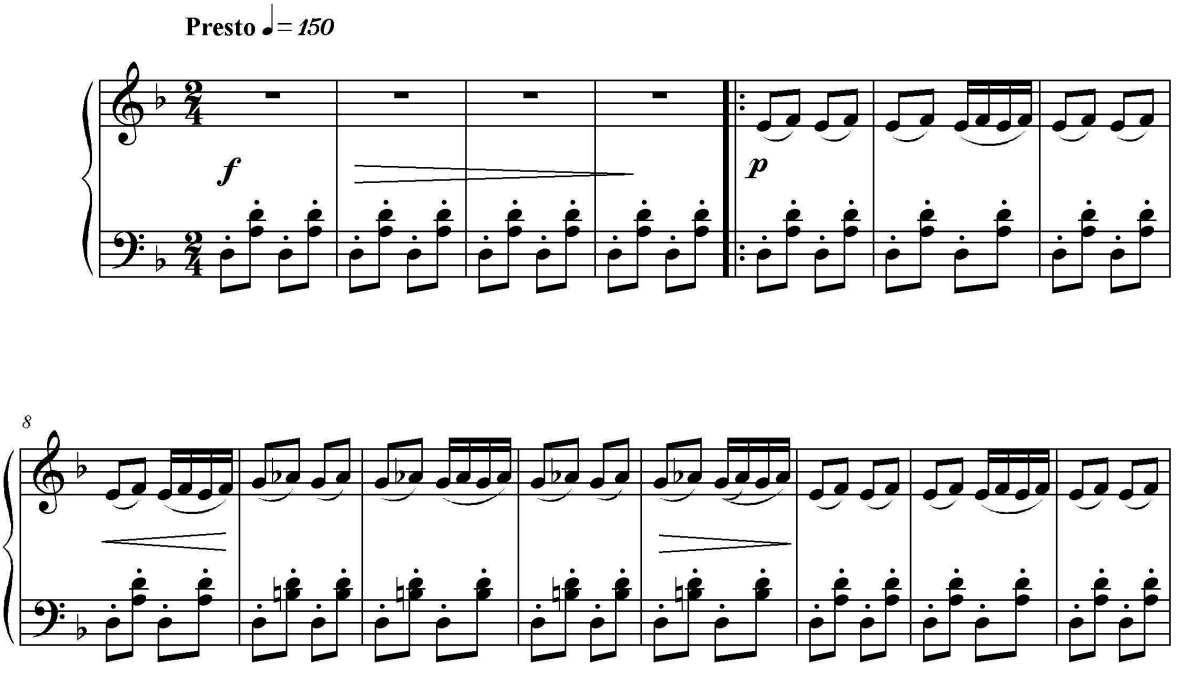

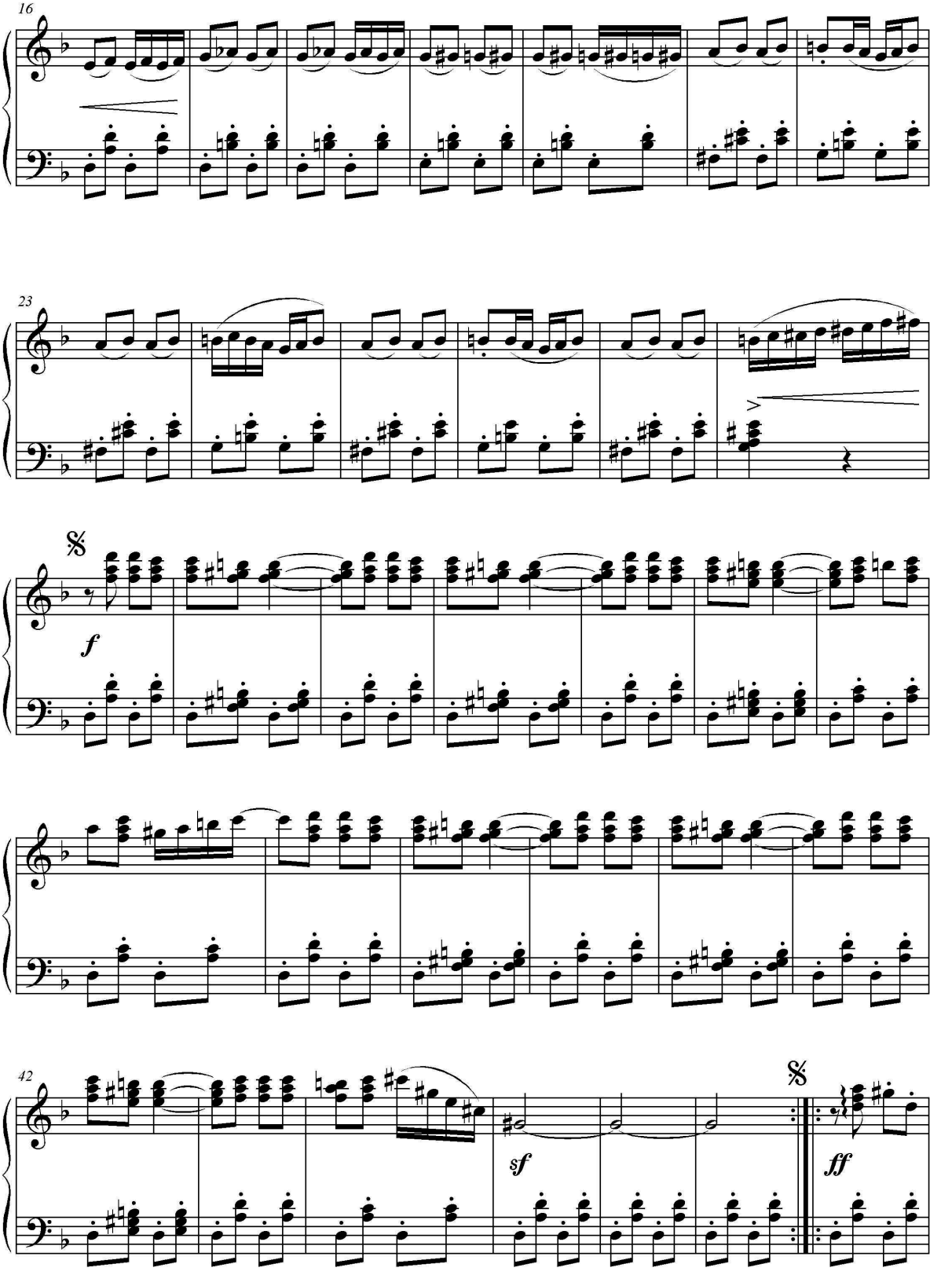
16
23
f
42
sf
ff

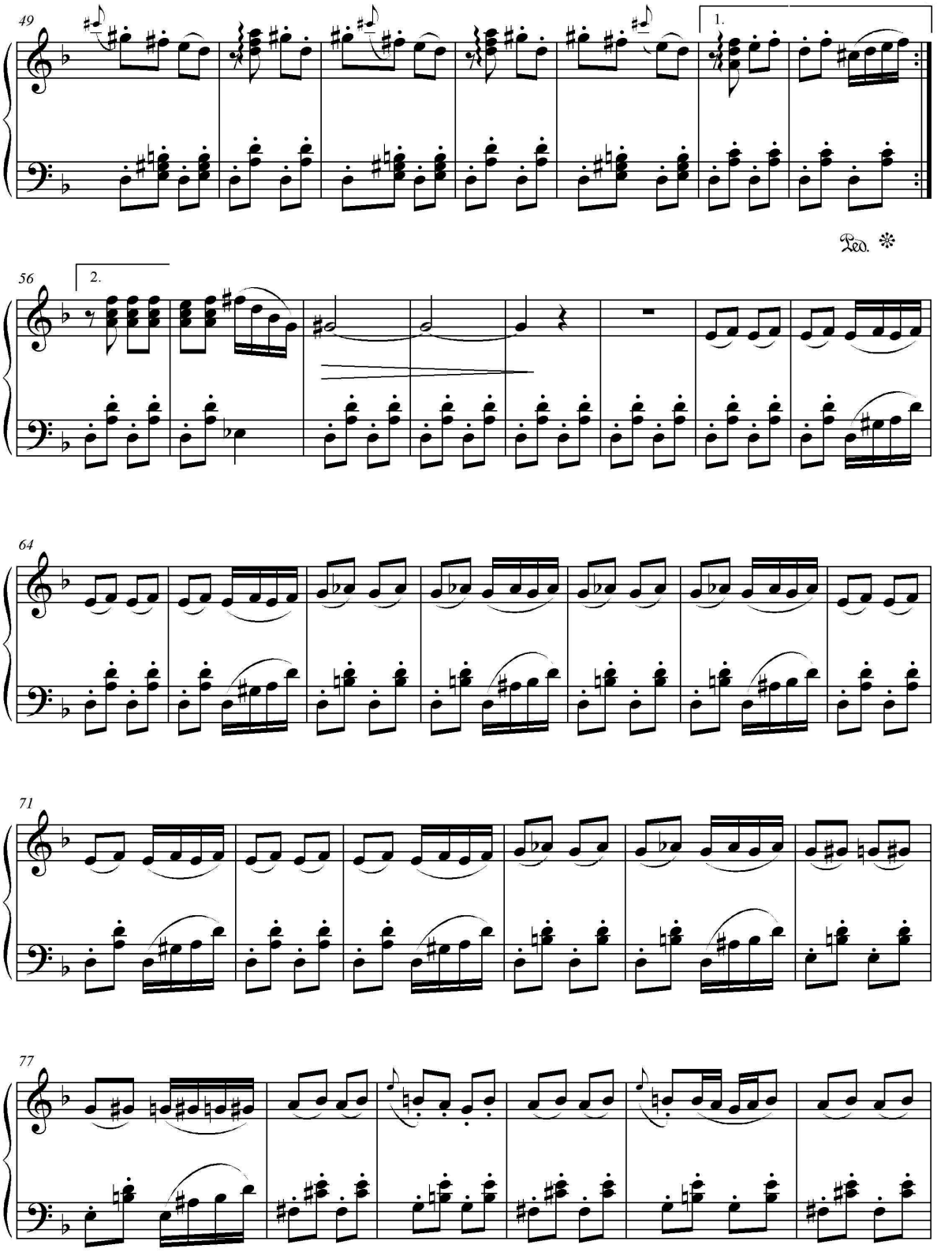
49
1.
Ped.
56
2.
64
71
77

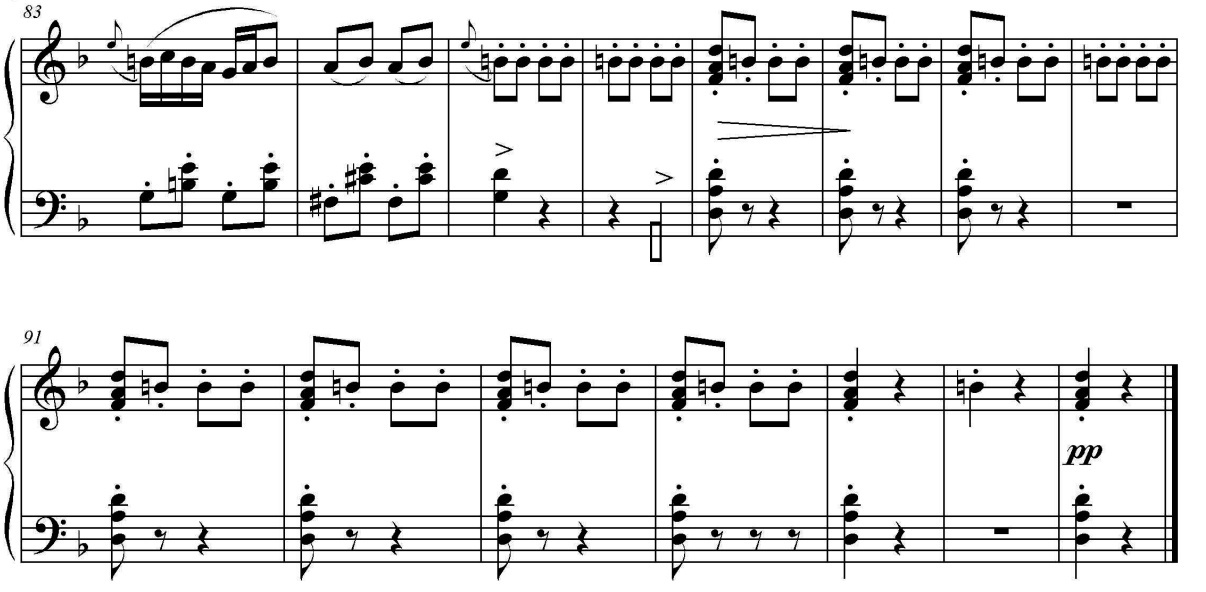
83
91
pp

Танок №4

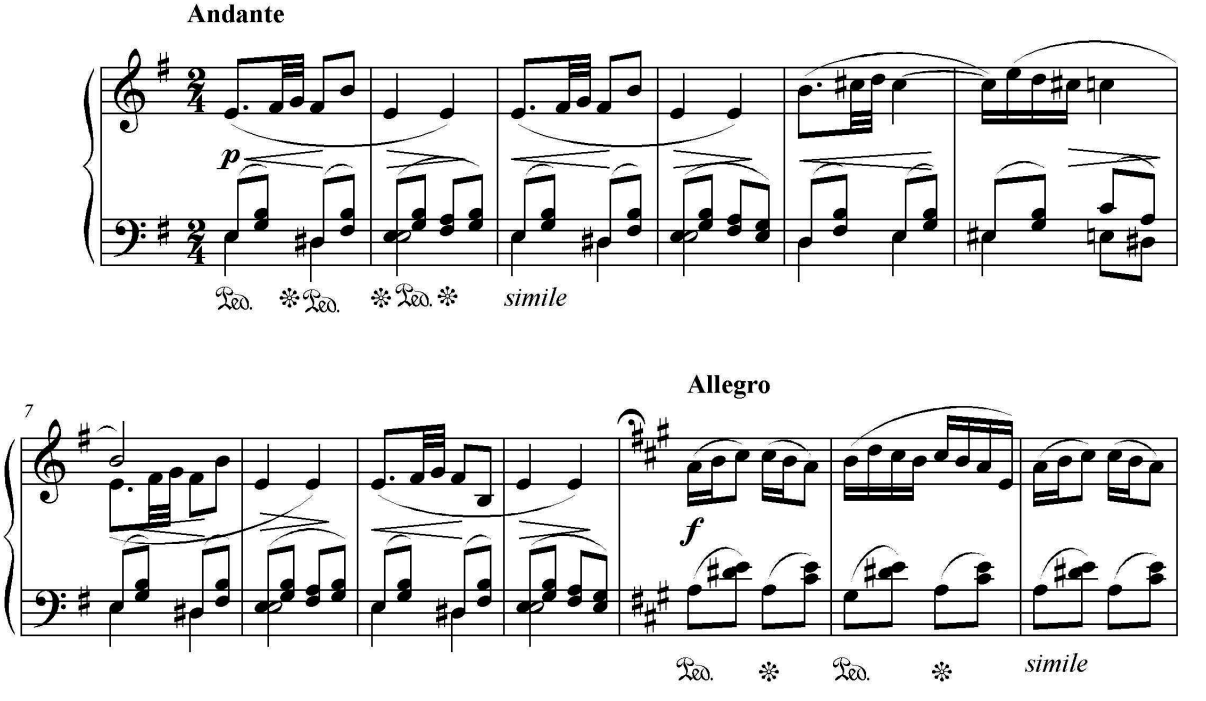
Andante
p
Ped. * Ped. * Ped. *
simile
Allegro
7
f
Ped. * Ped. *
simile

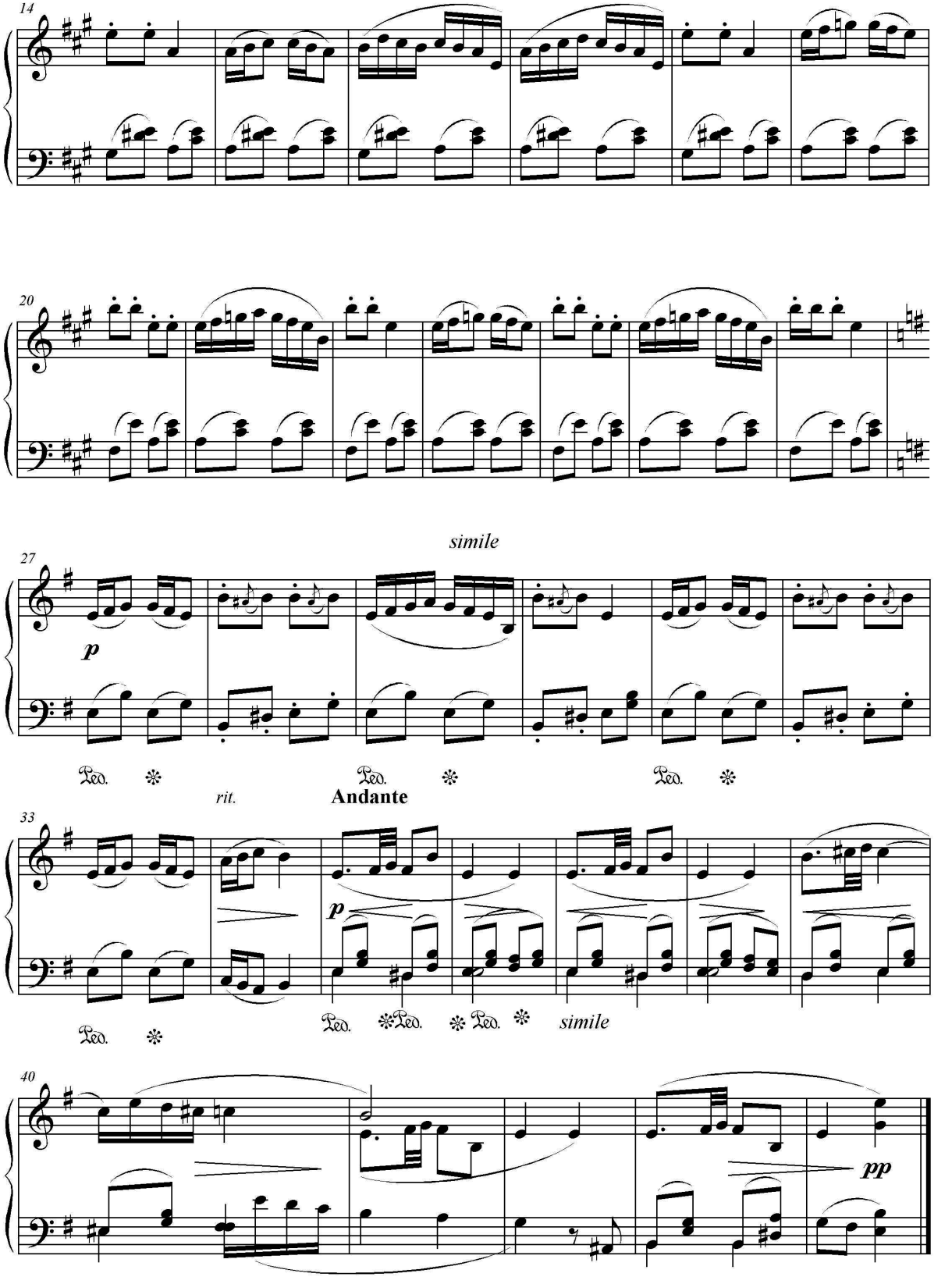
14
20
simile
27
p
Ped.
rit.
Andante
33
p
Ped.
simile
40
pp

Танок №5 (згадуючи "Щедрика")

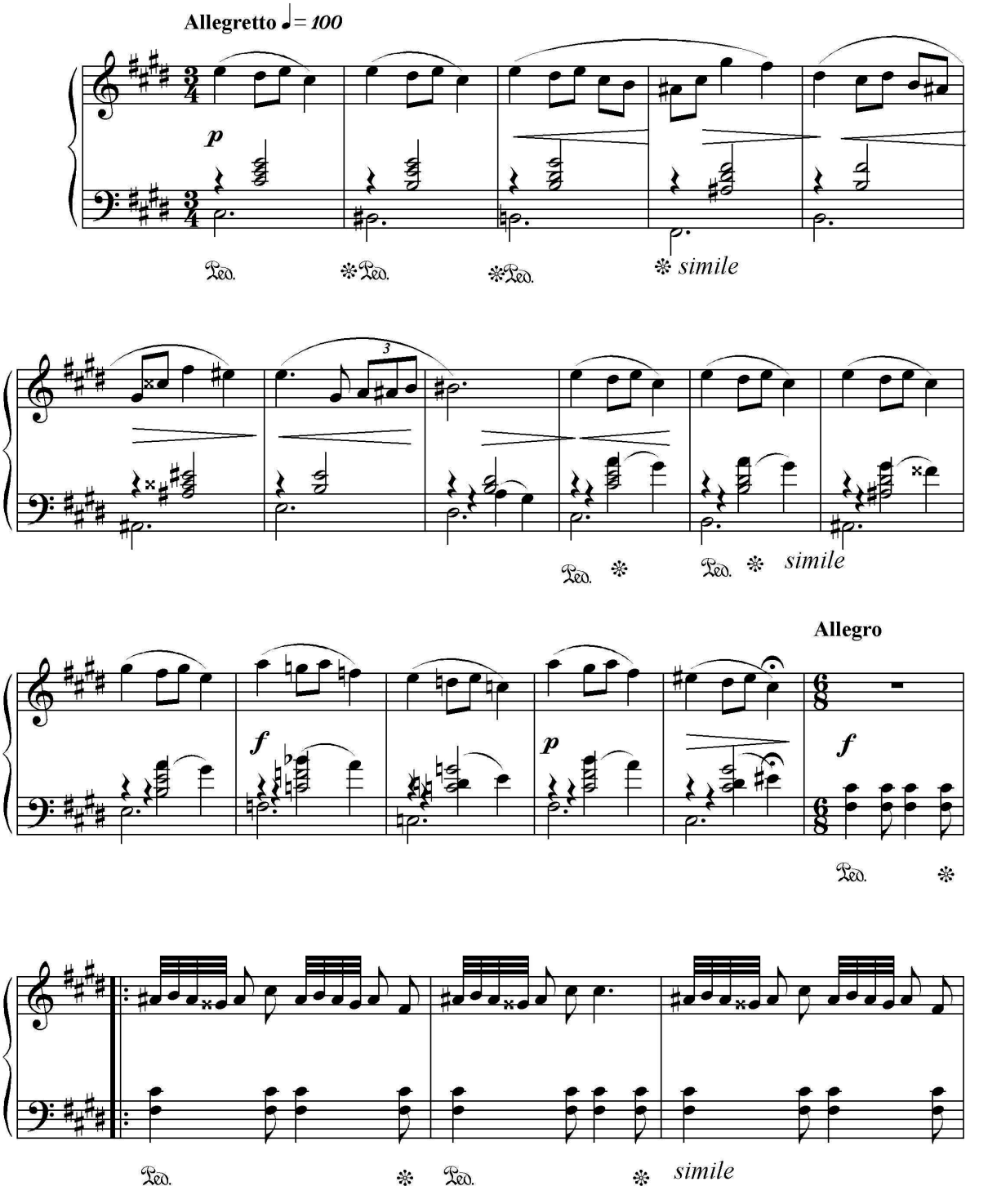

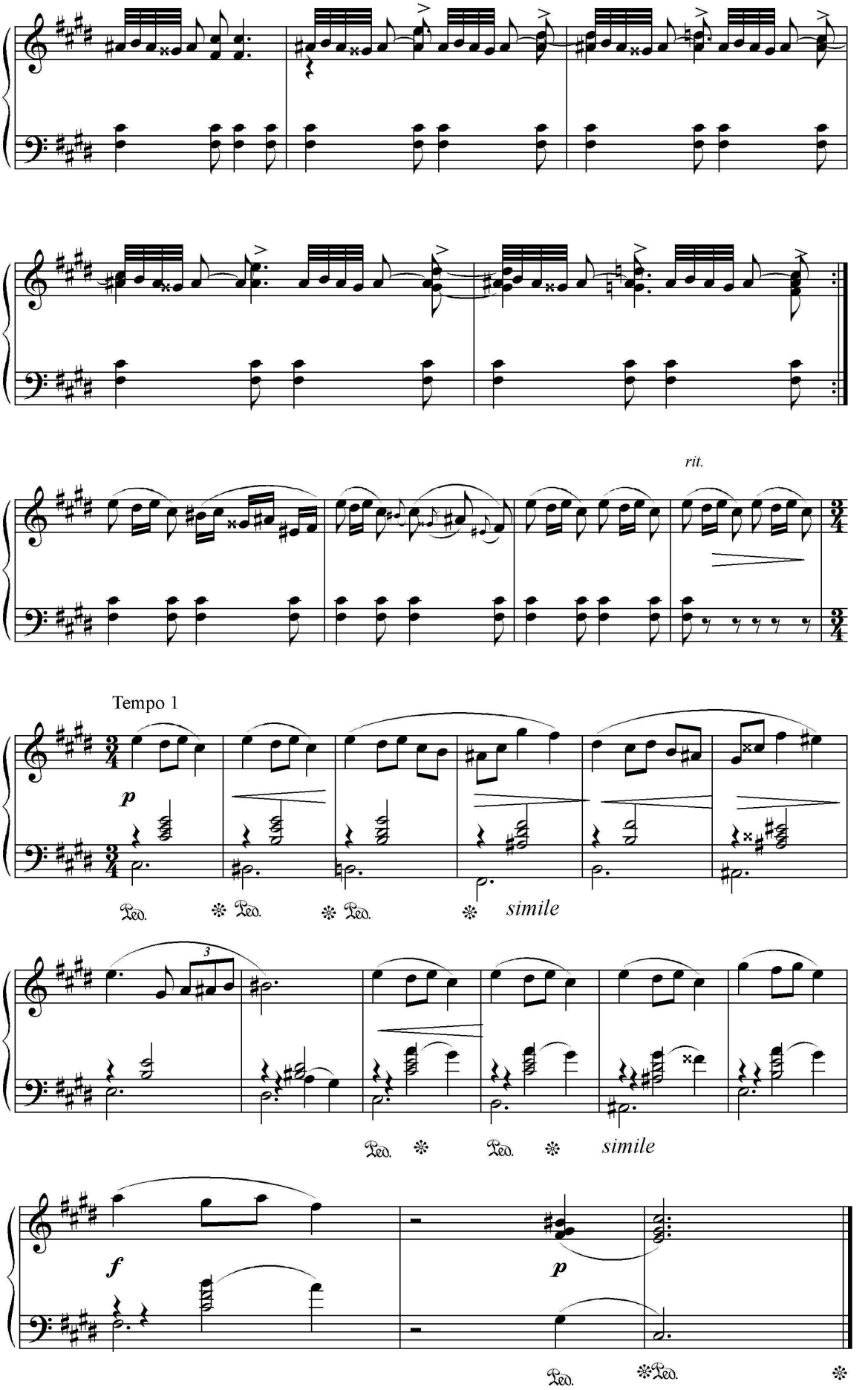
rit.
Tempo 1
p
Ped.
simile
3
Ped.
simile
f
p
Ped.
Ped.

КАРПАТСЬКІ ОБРАЗКИ

№ 1

Тв. 8

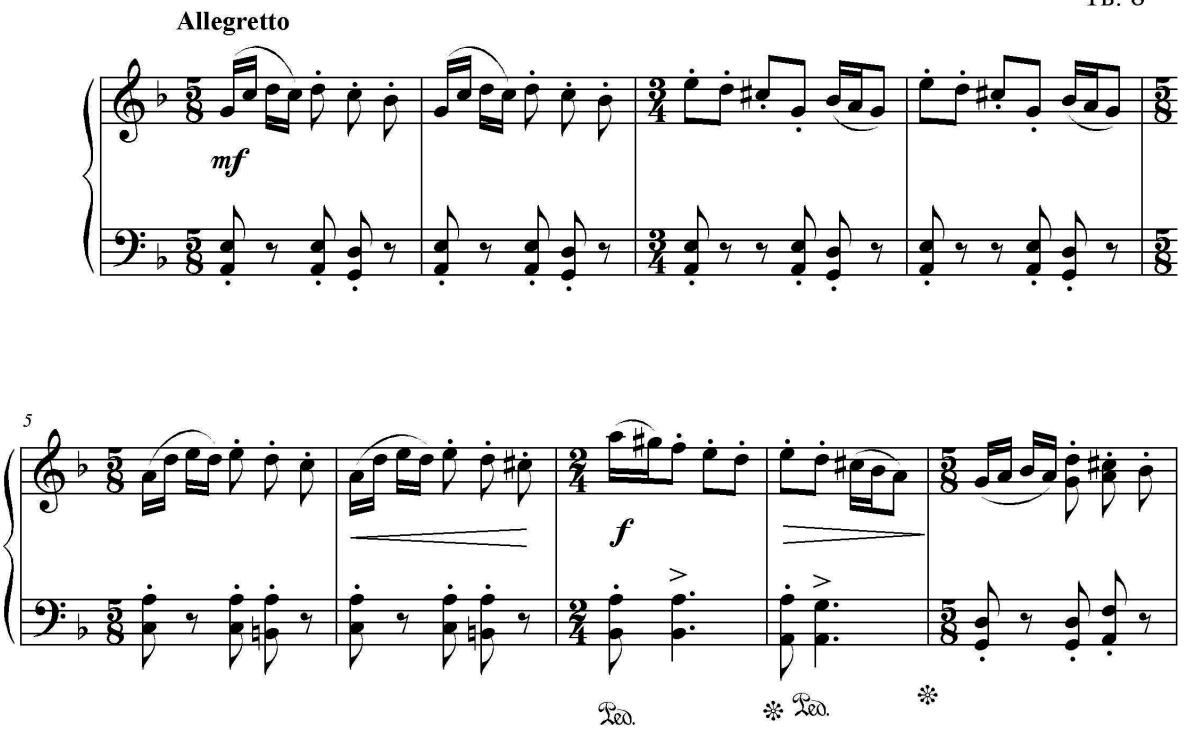

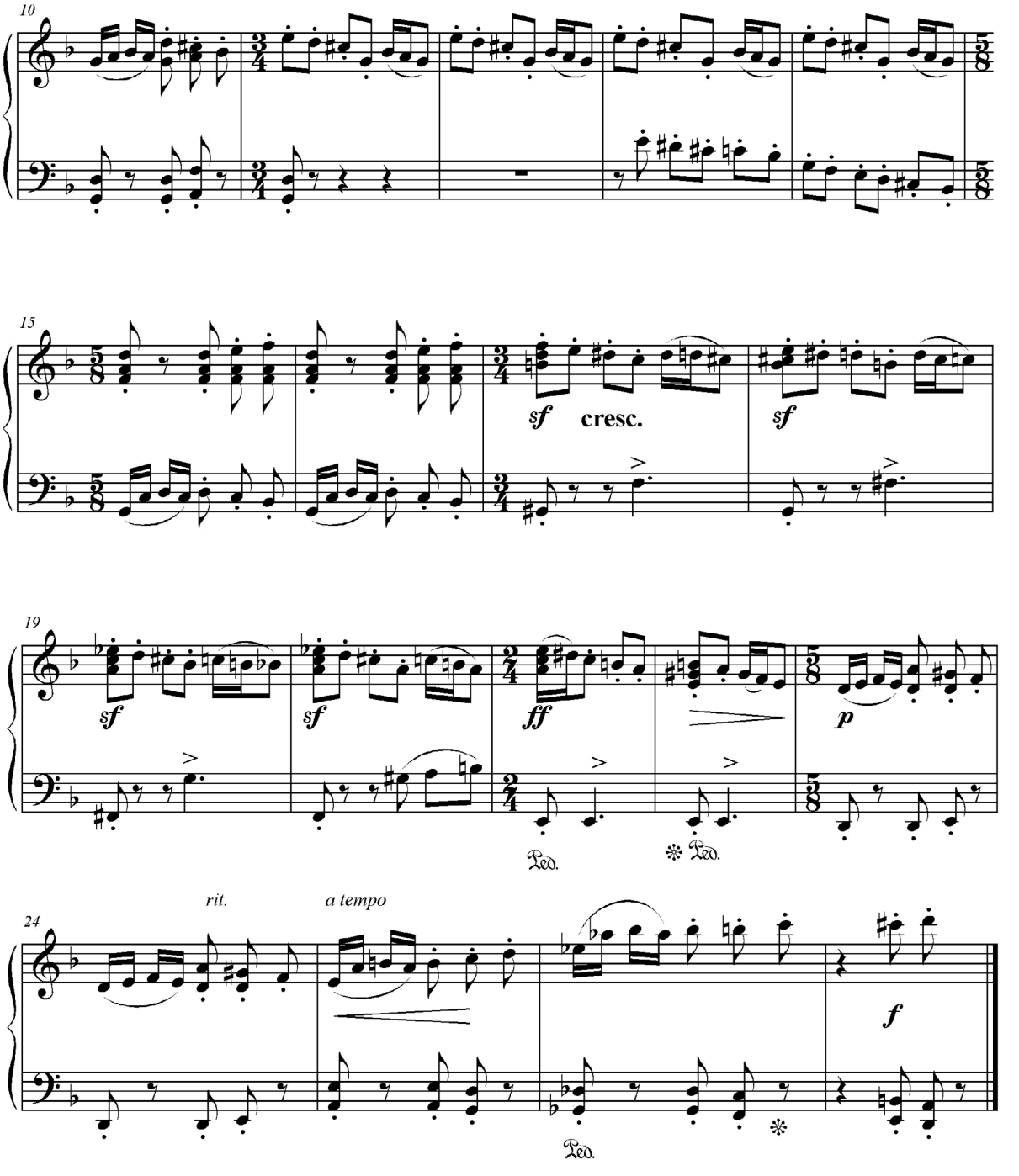
10
15
sf
cresc.
sf
19
sf
sf
ff
p
Ped.
Ped.
24
rit.
a tempo
f
Ped.

№ 2

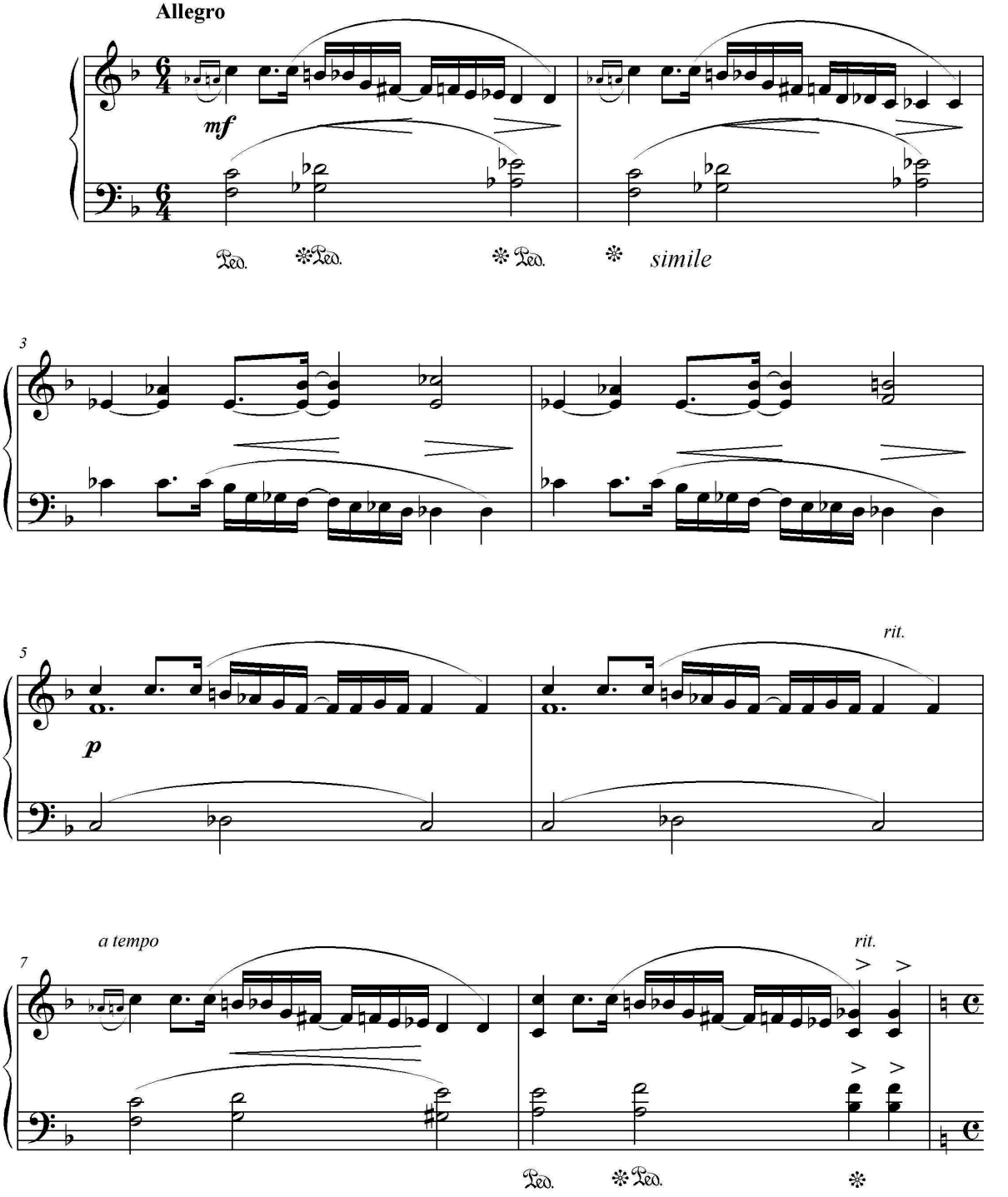

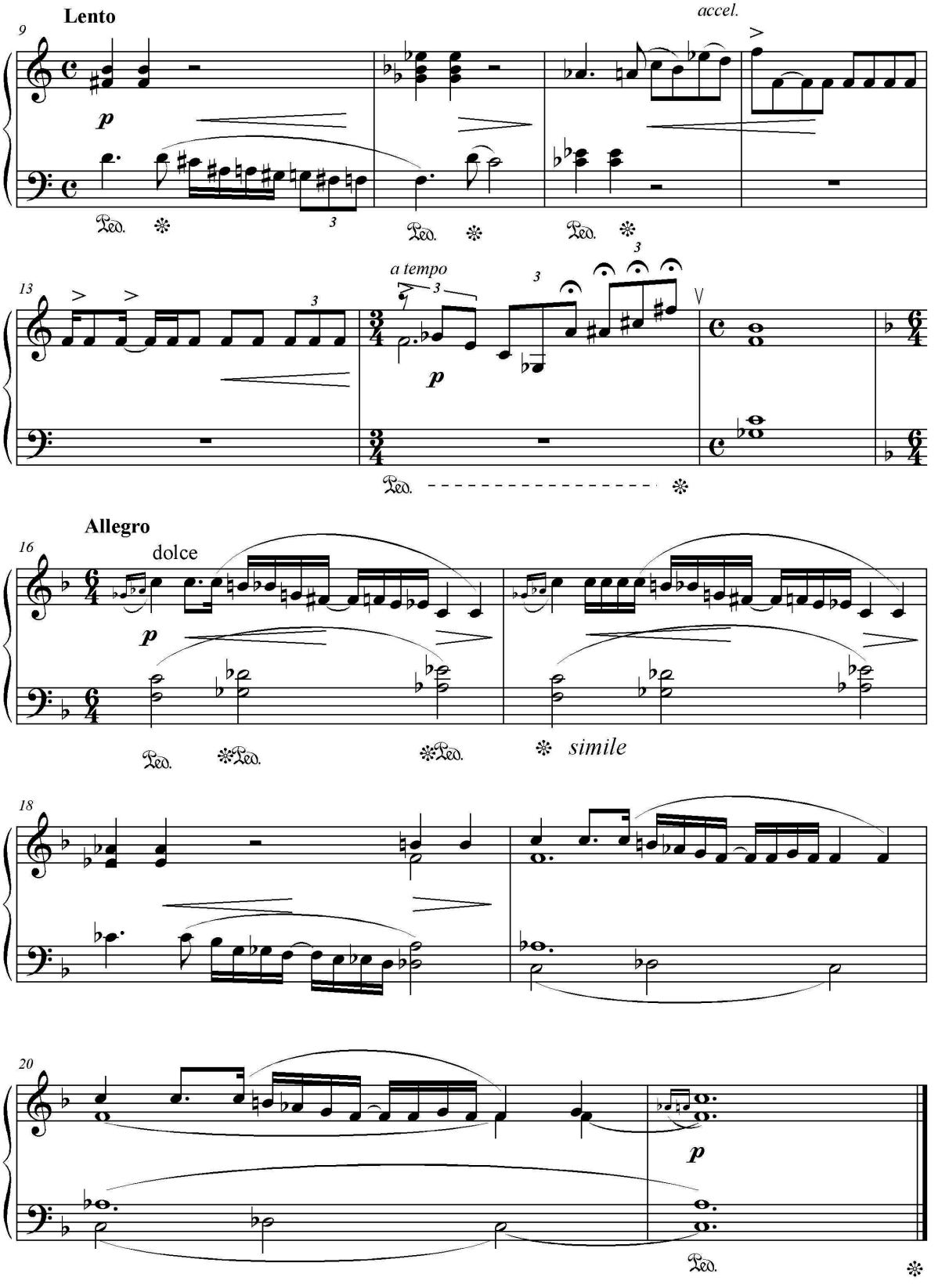
Lento
accel.
a tempo
Allegro
dolce
simile

№ 3

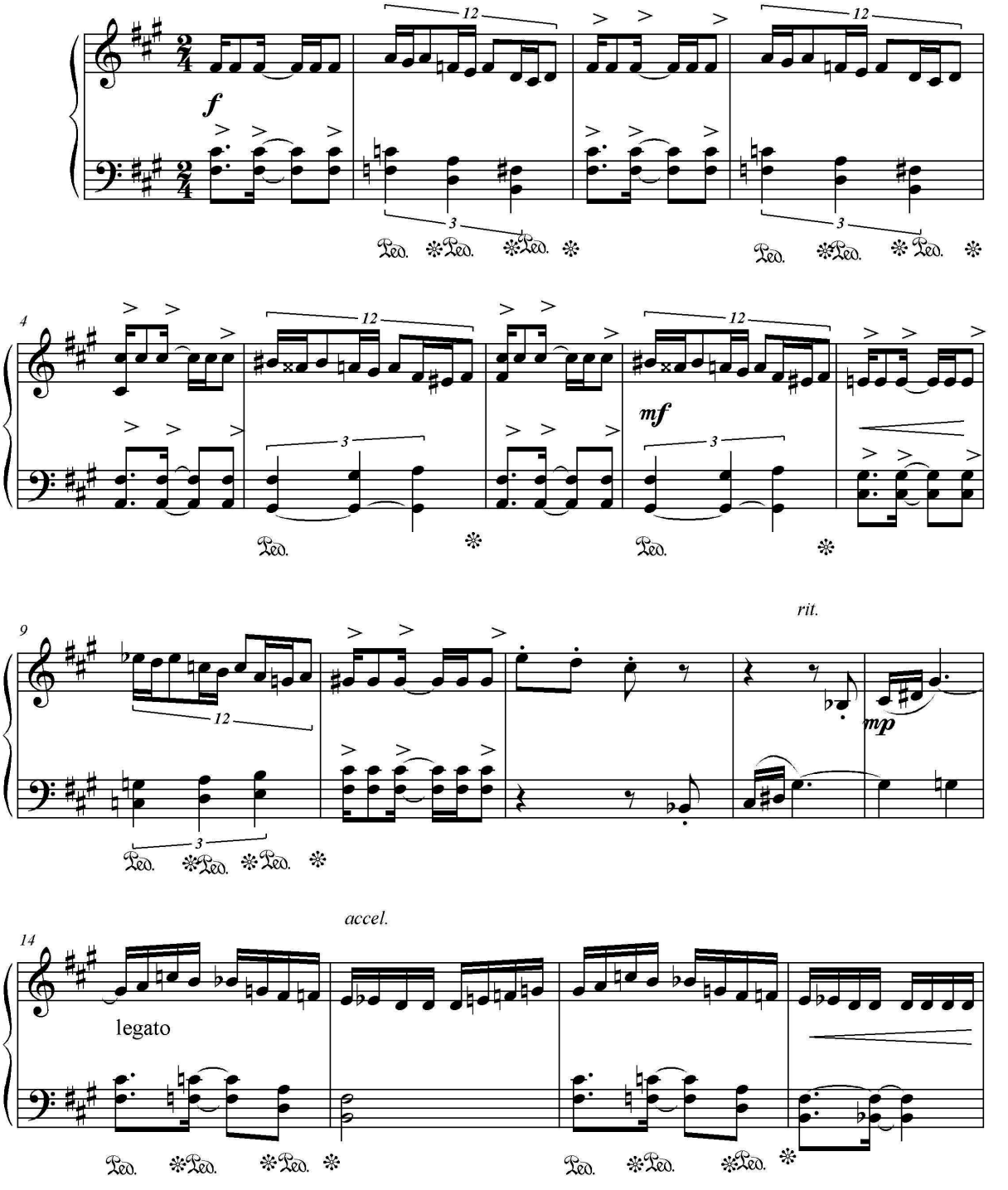

Allegro

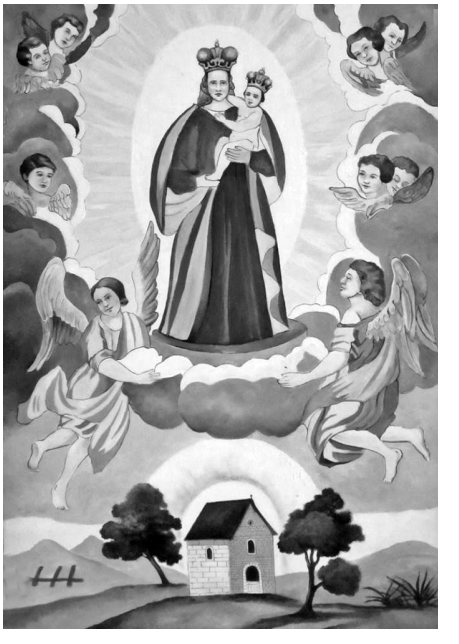

Зошит 3 **Прелюдія і Фуга in D**

Тв. 5

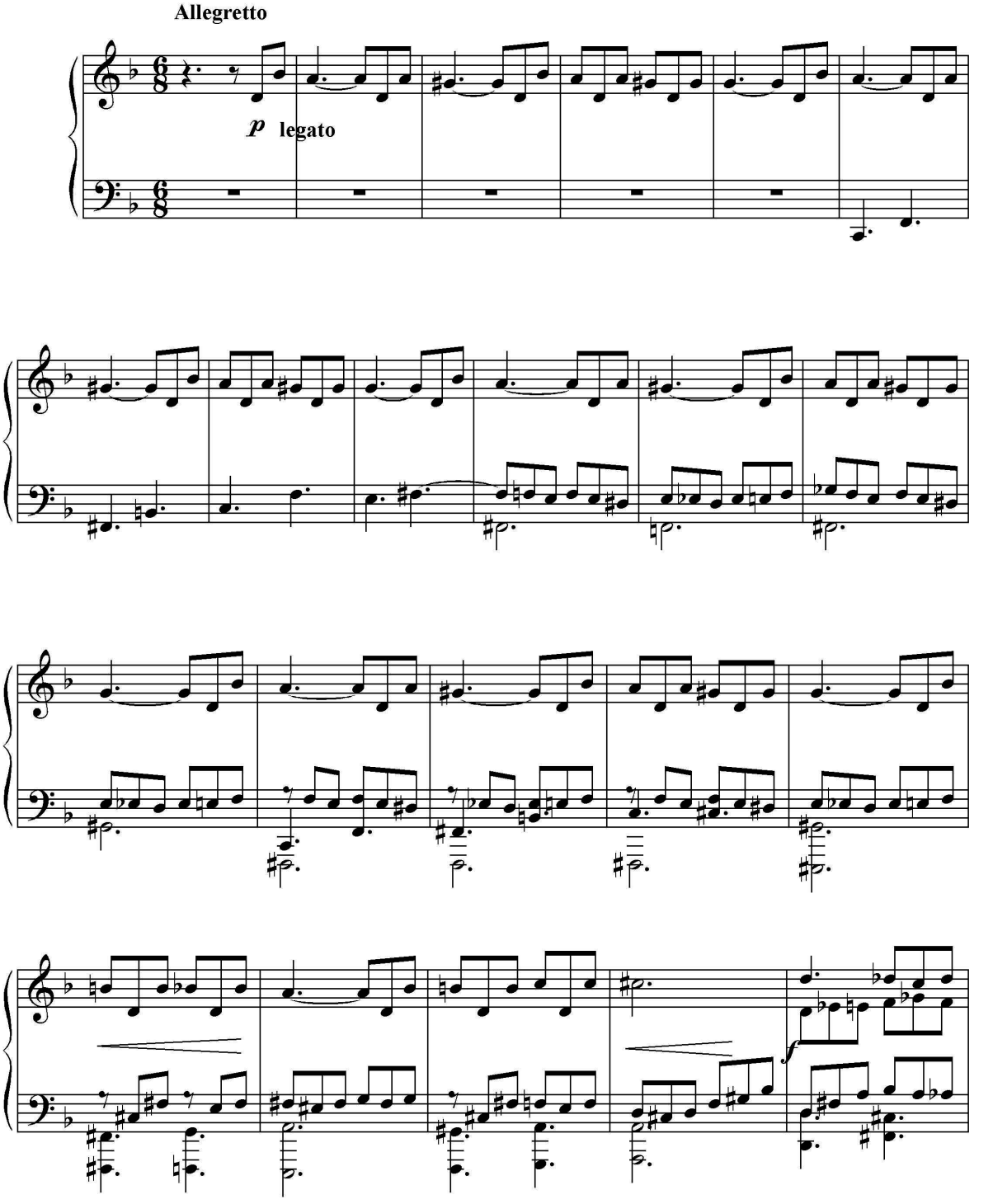

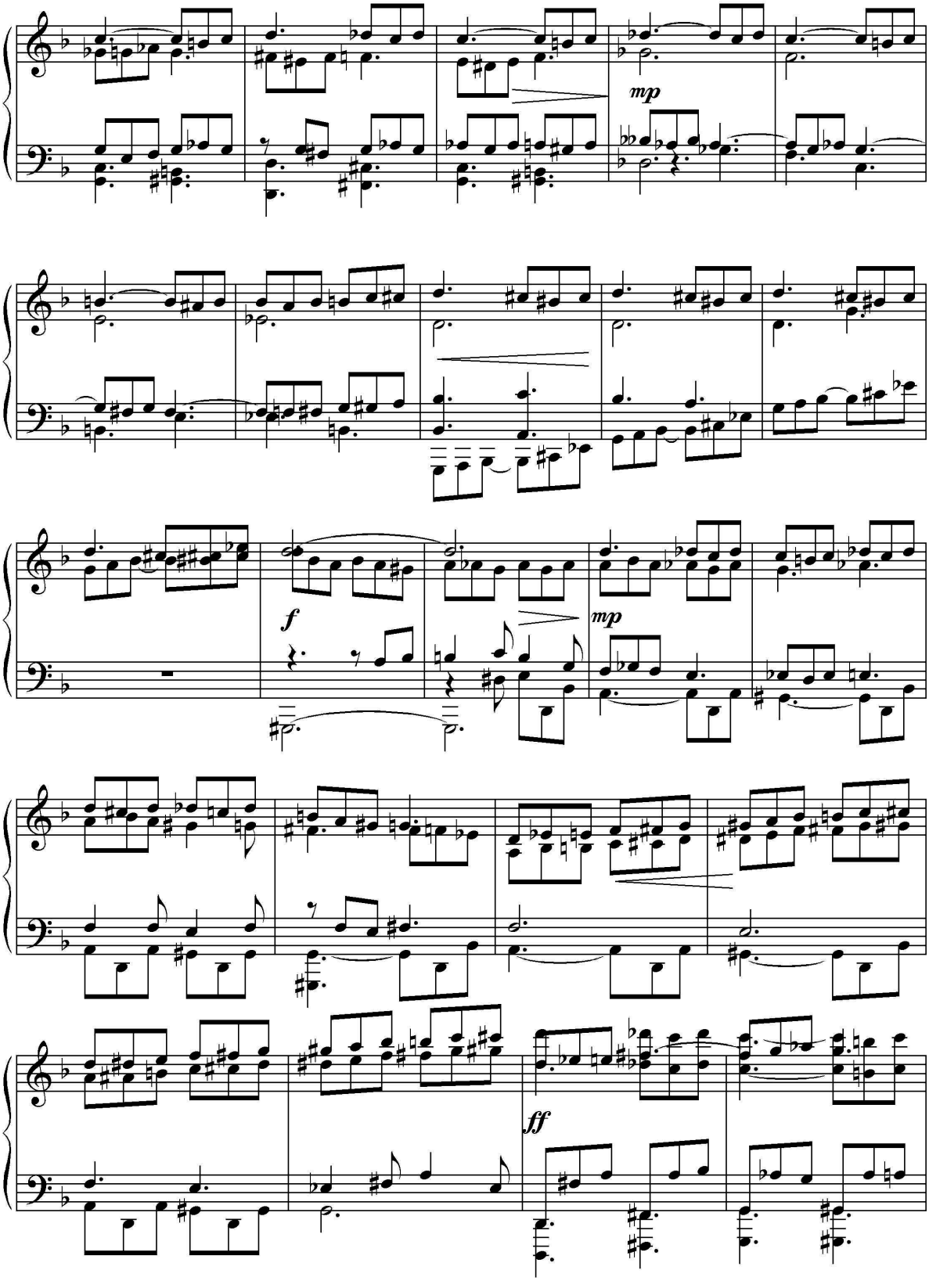
mp
f
mp
ff

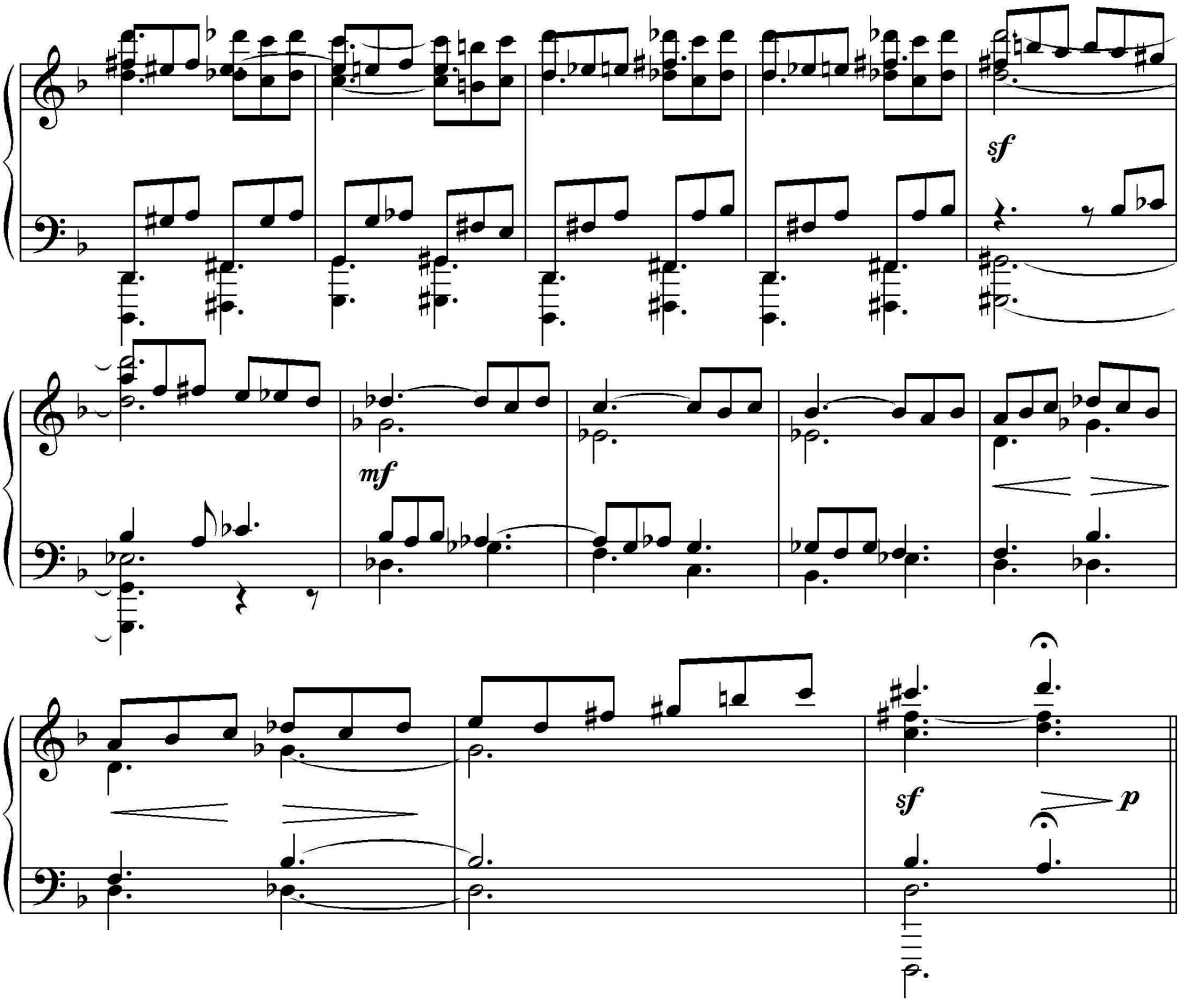

Allegro

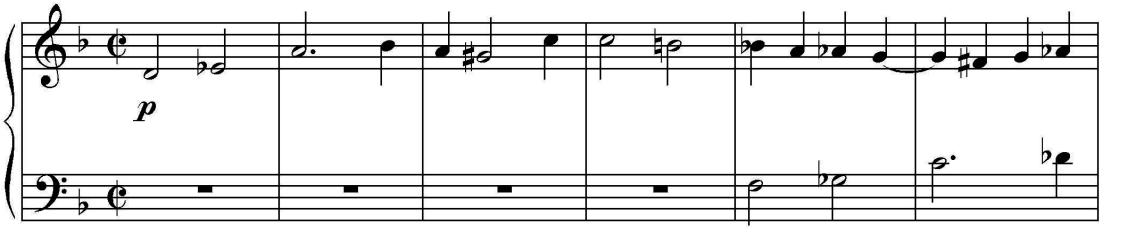

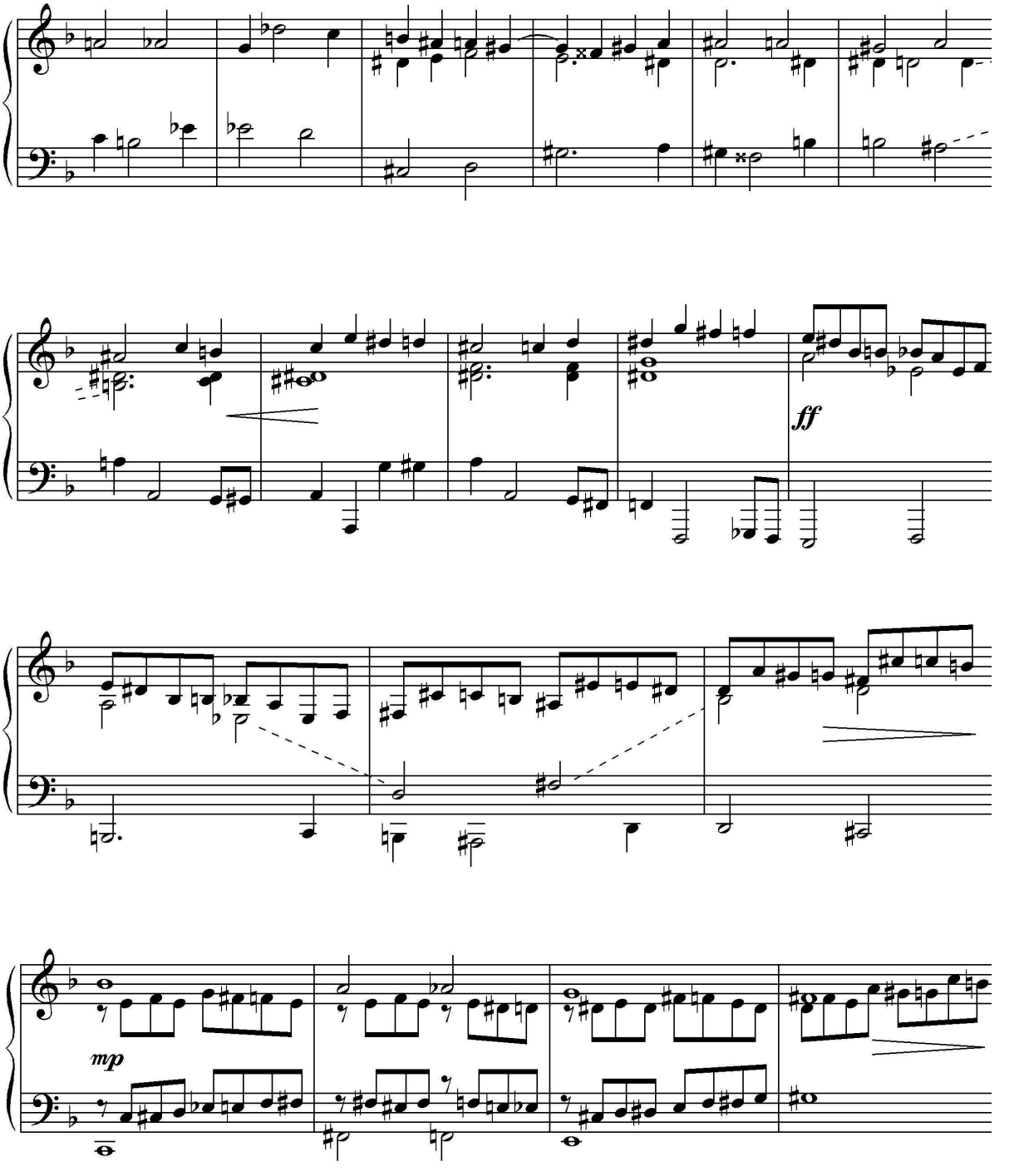
ff
mp

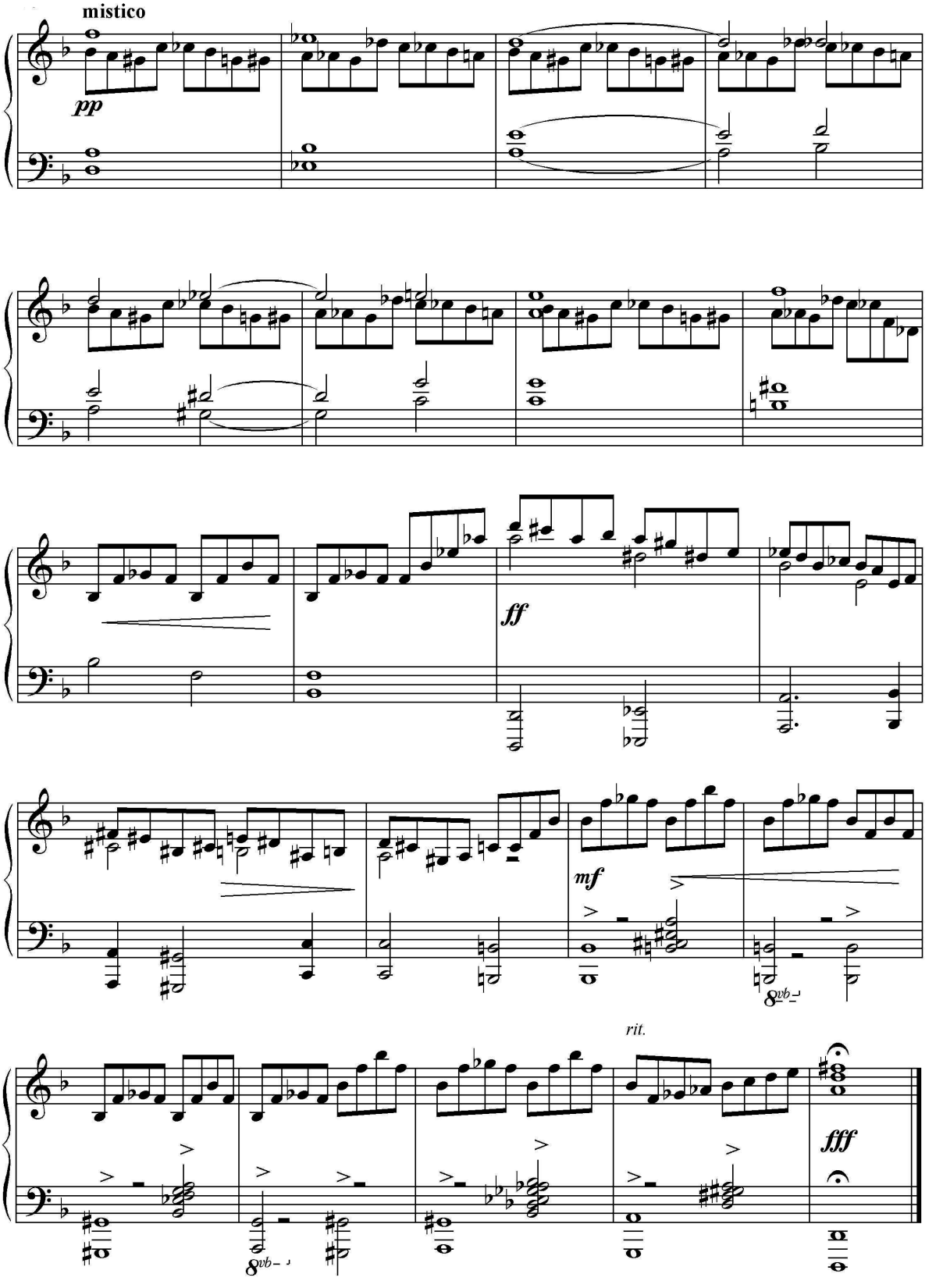
mistico
pp
ff
mf
rit.
fff

Три п'єси

№1

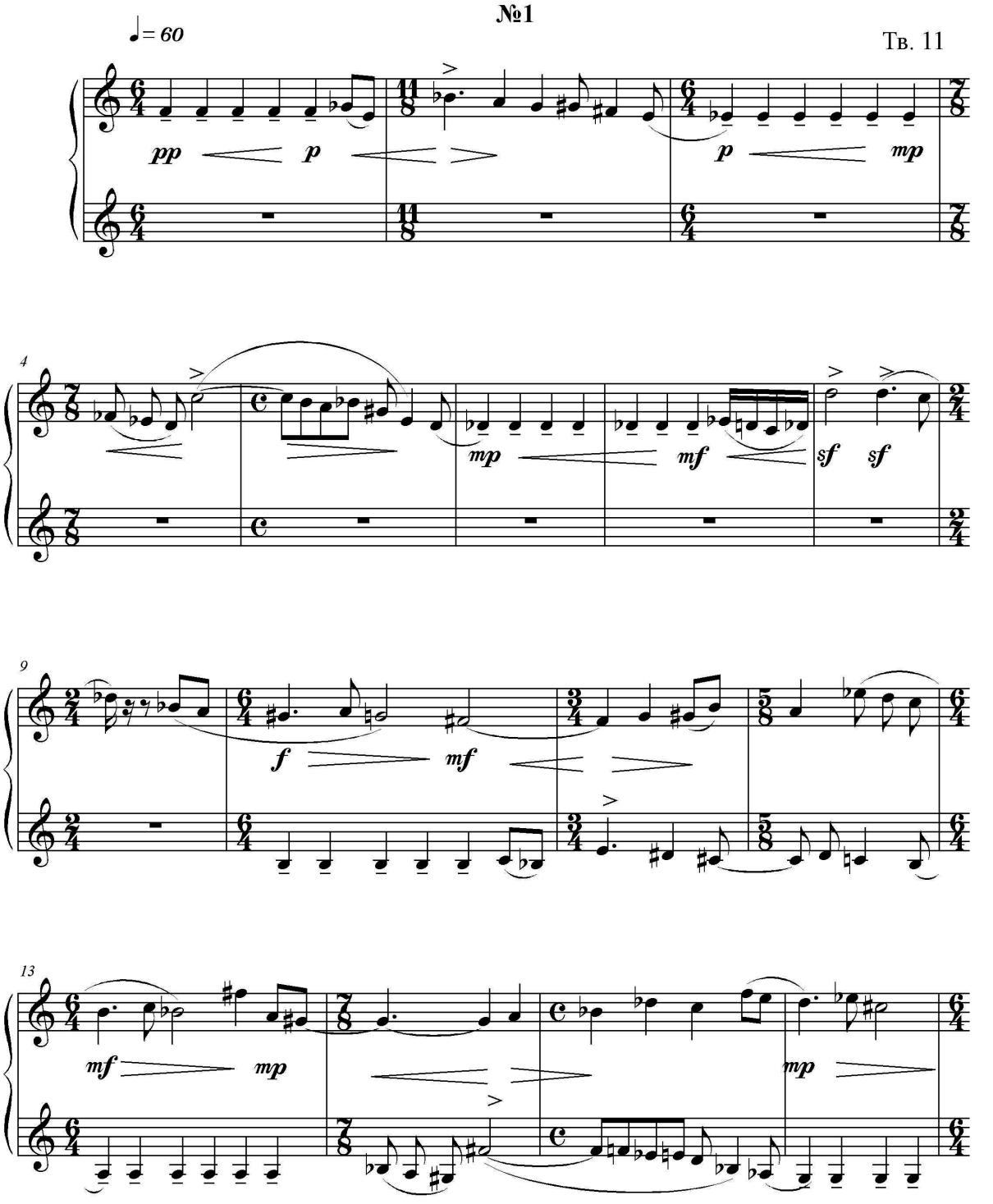

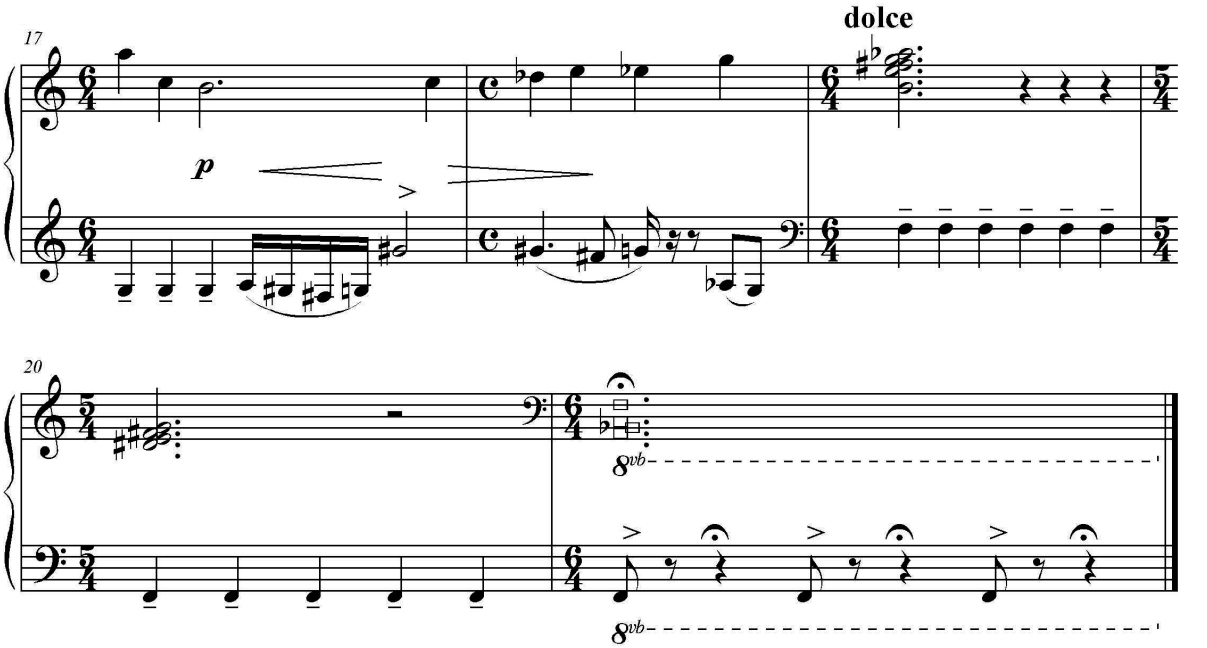

№ 2

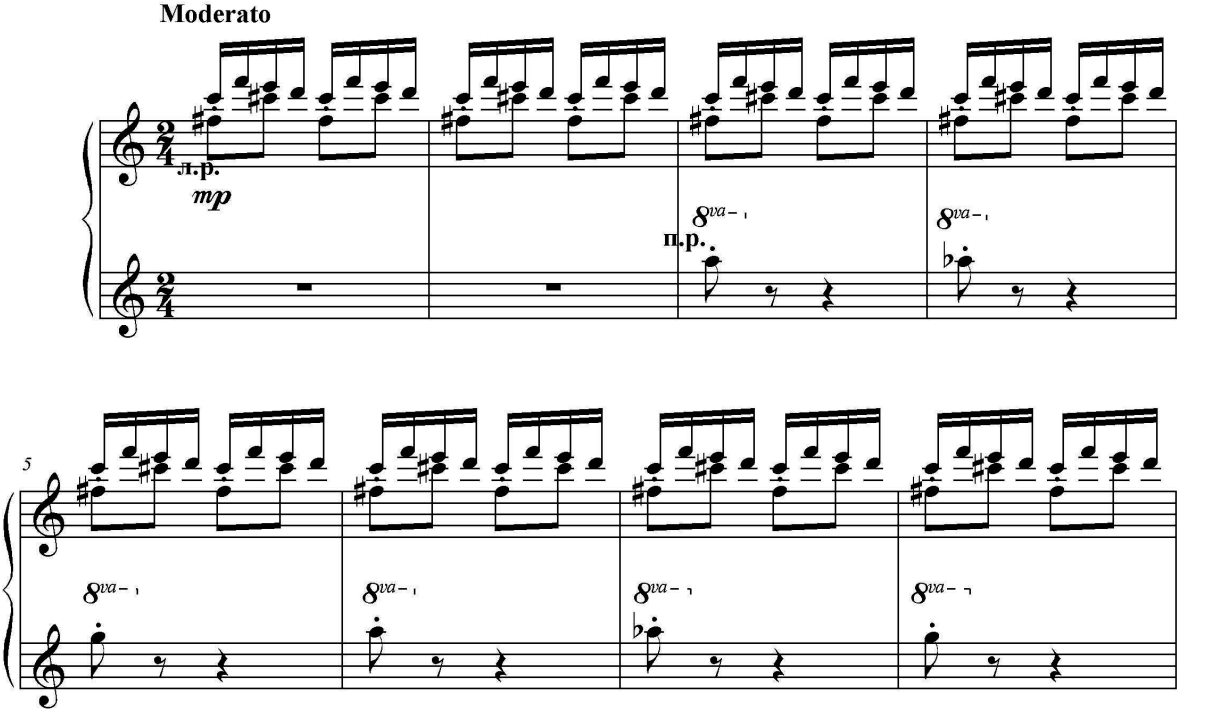

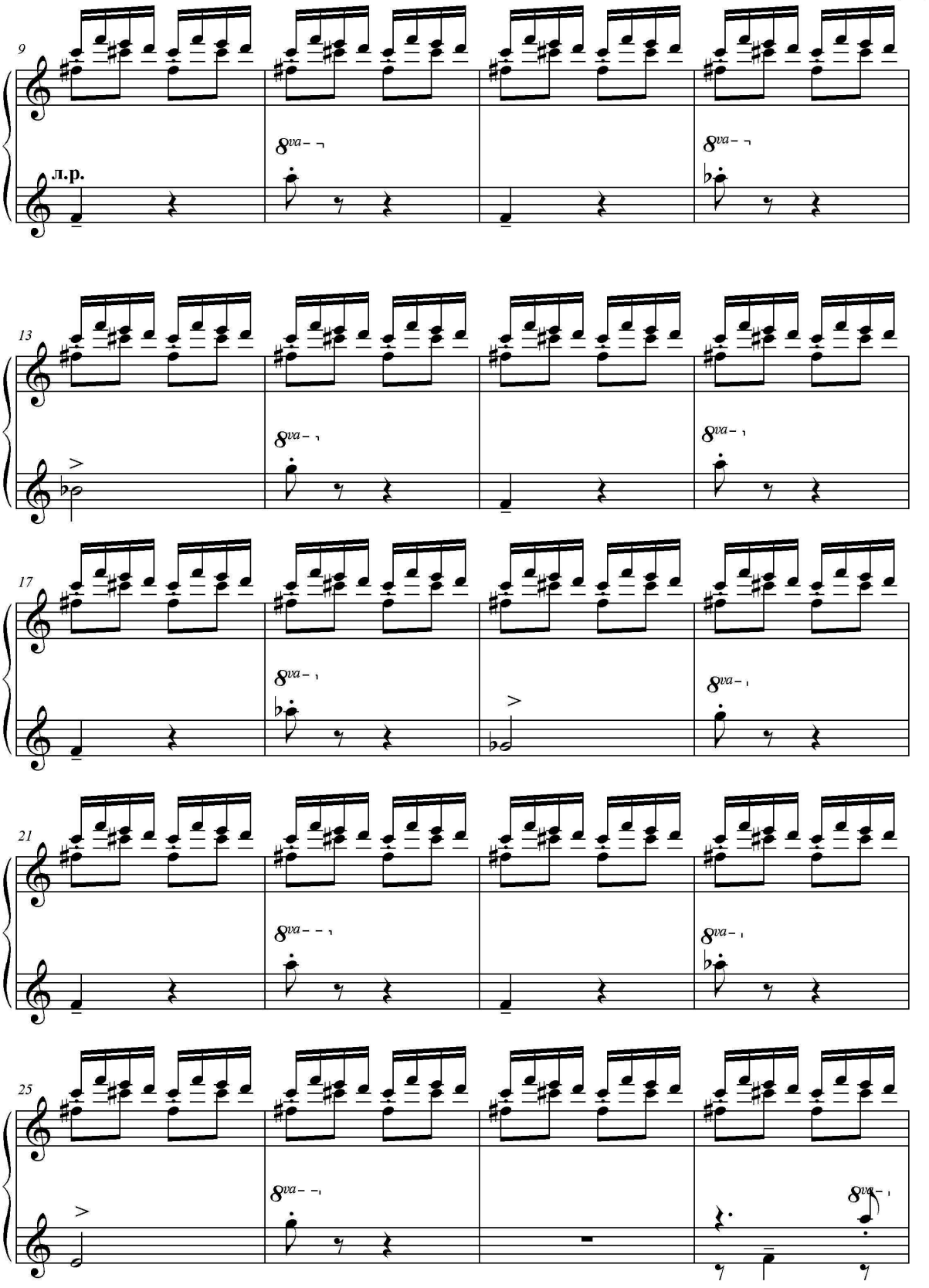
9
л.р.
8va
13
17
21
25

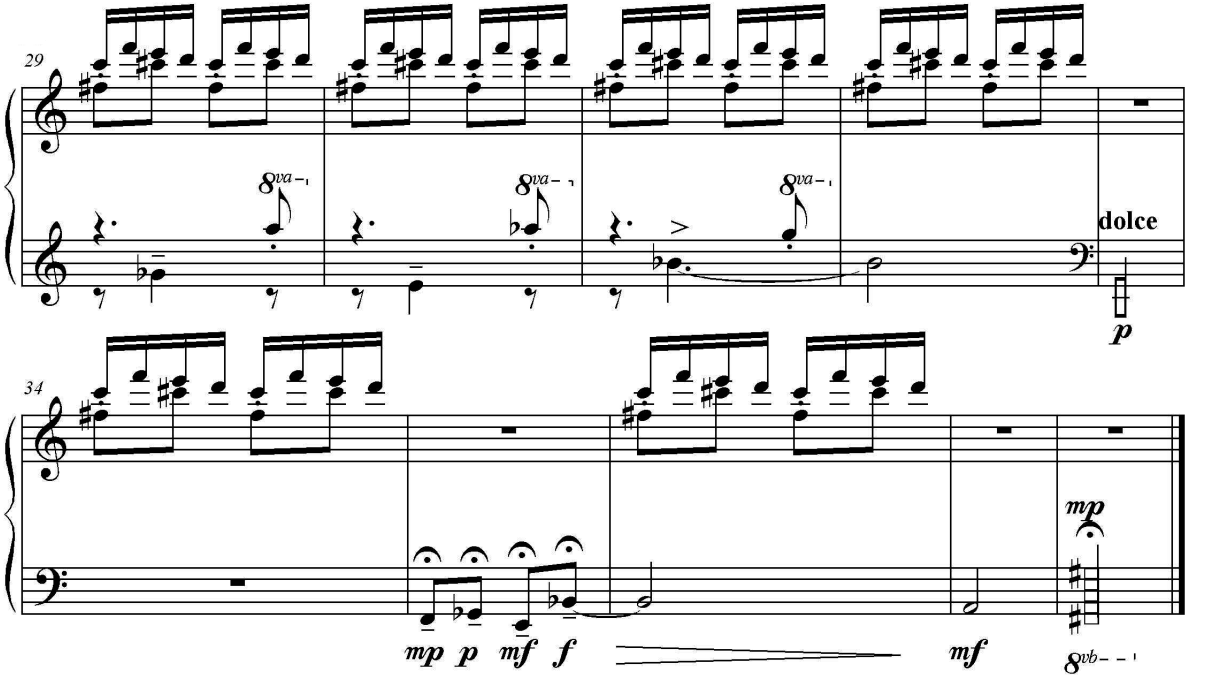

№ 3

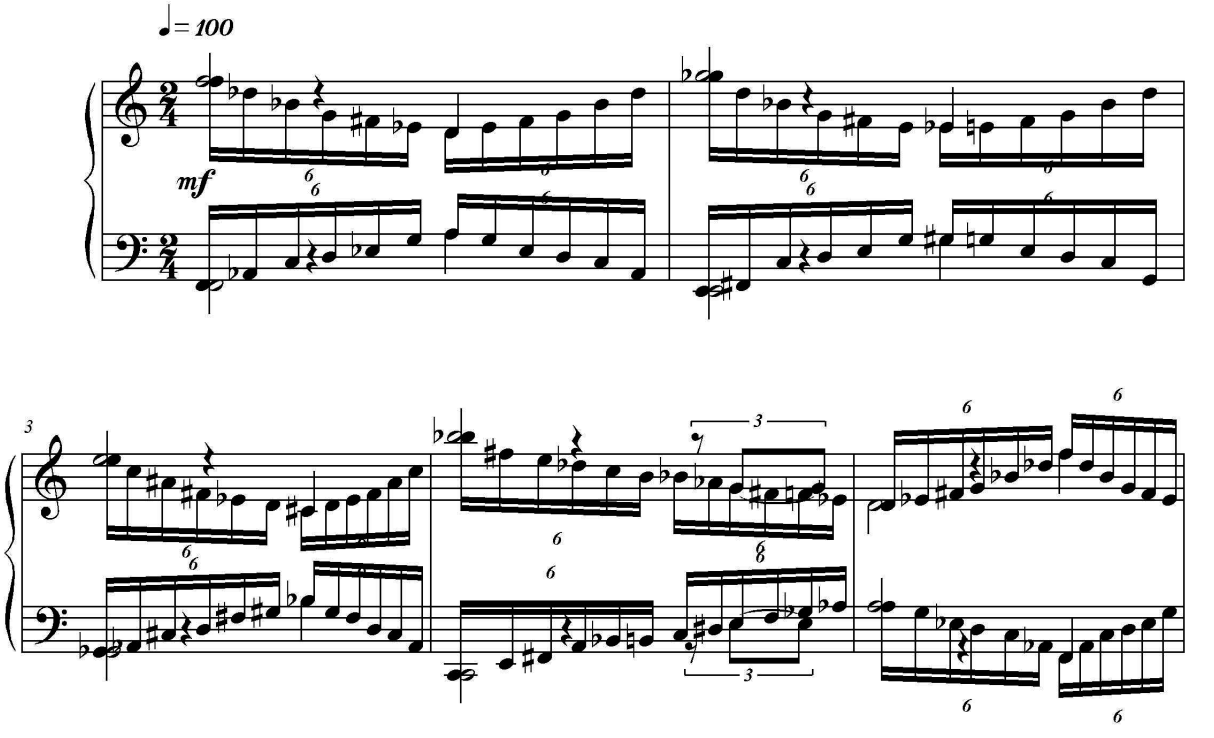

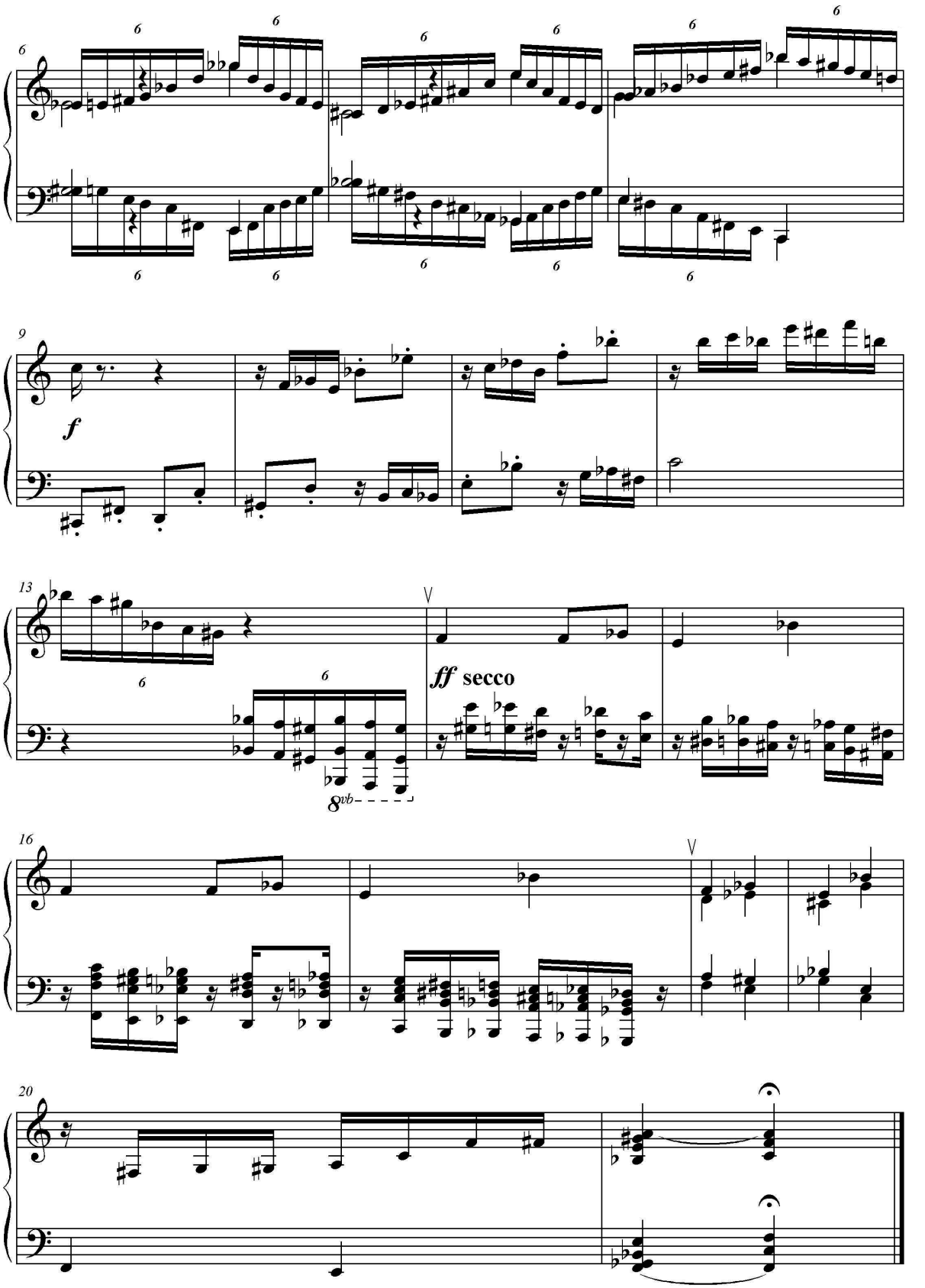
6
9
f
13
ff secco
8vb
16
20

Дві п'єси

№ 1

Тв. 18

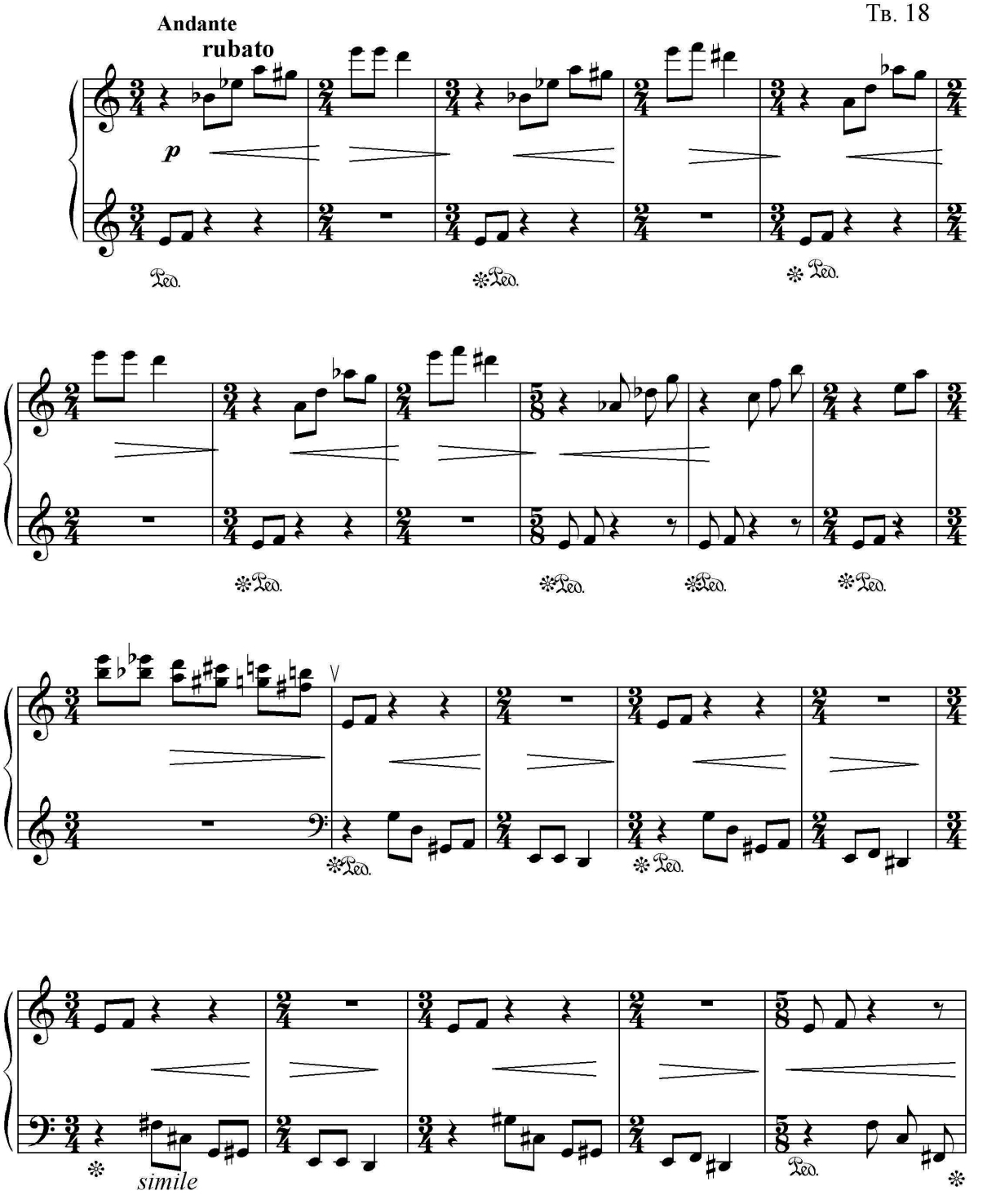

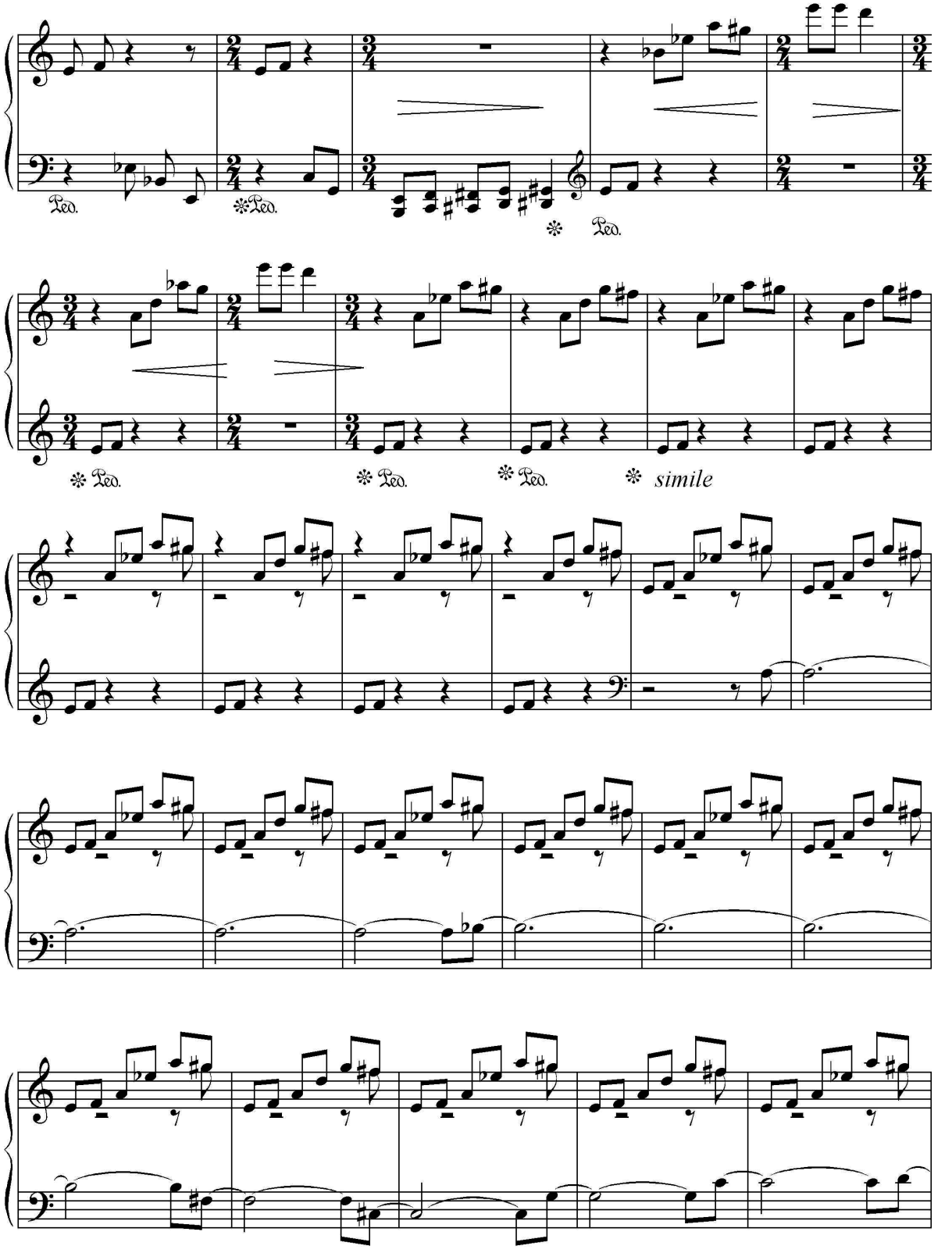
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
Ped.
simile

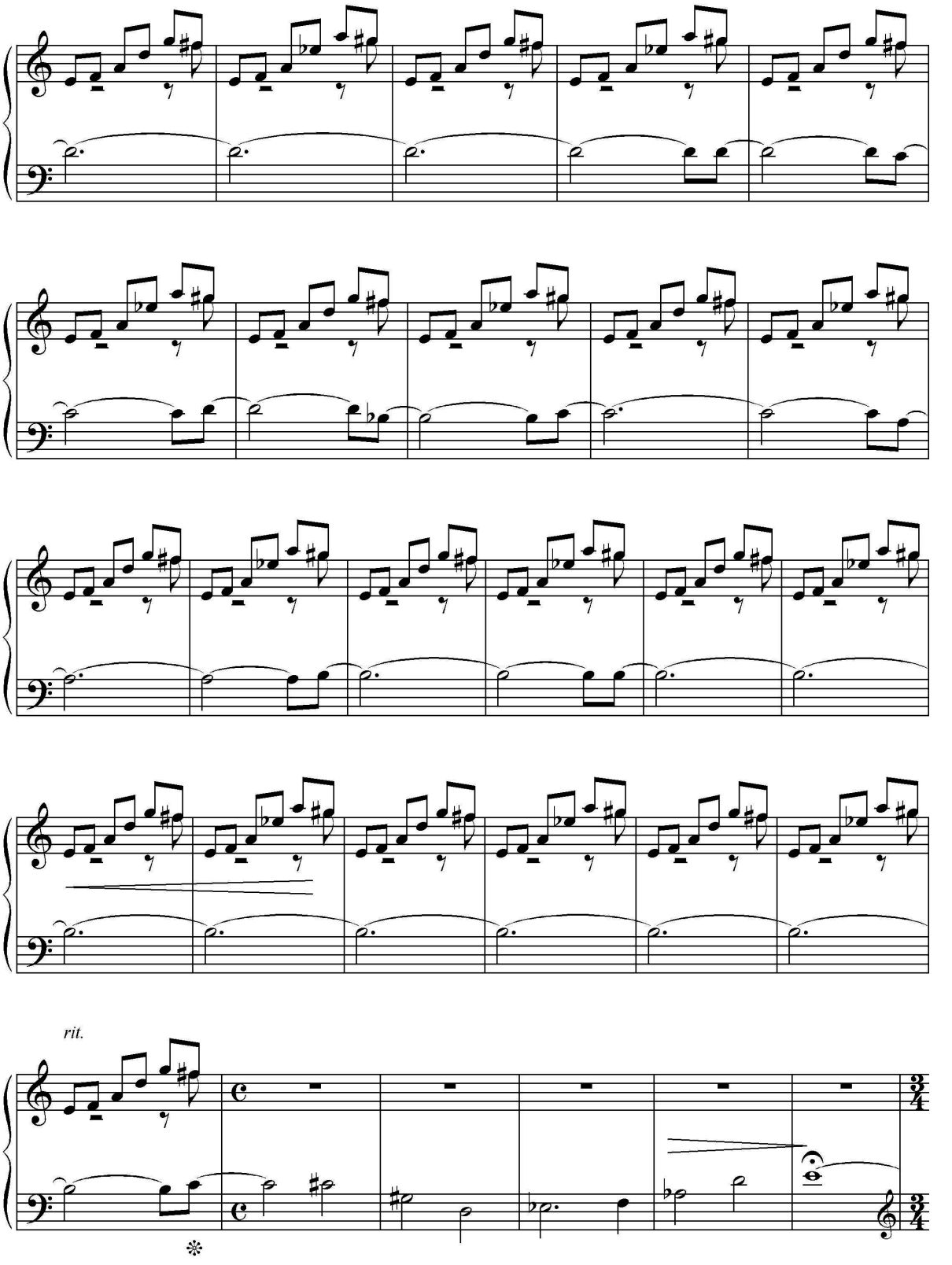
rit.

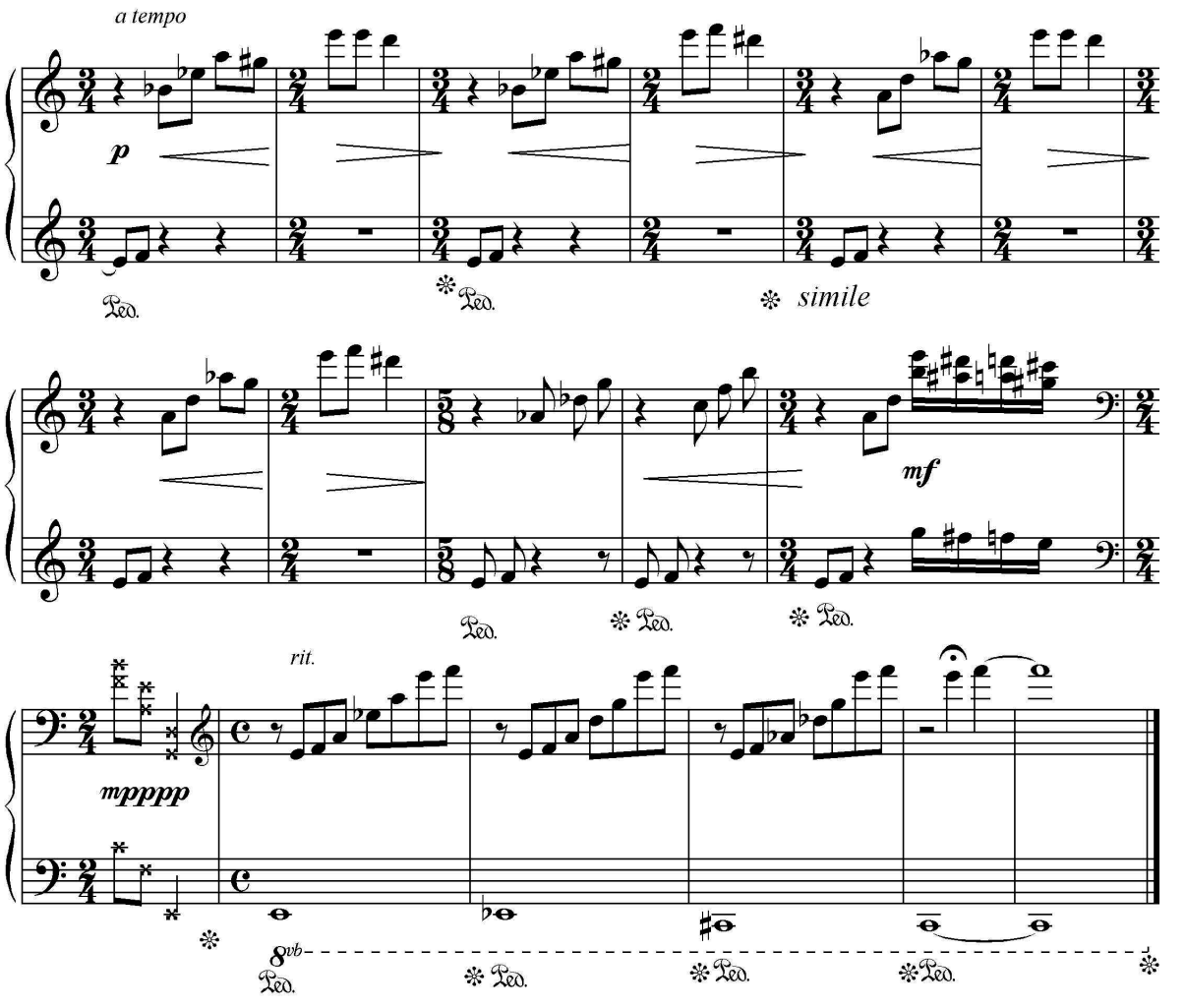

№ 2

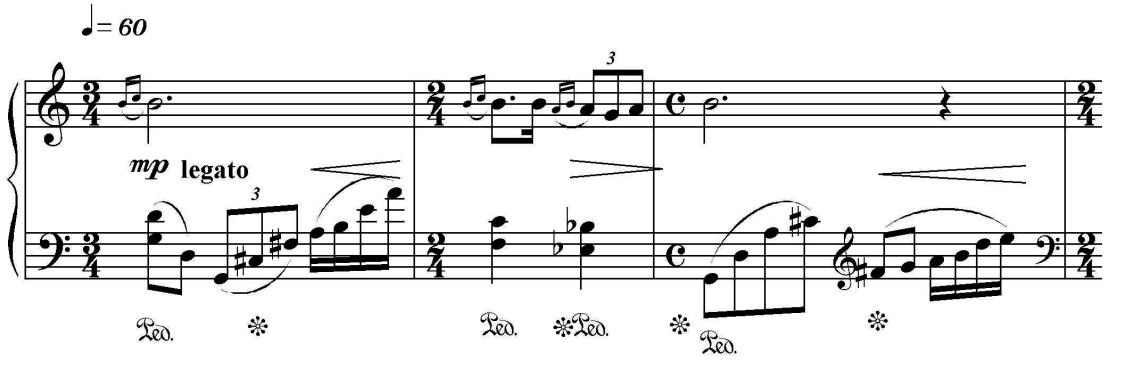

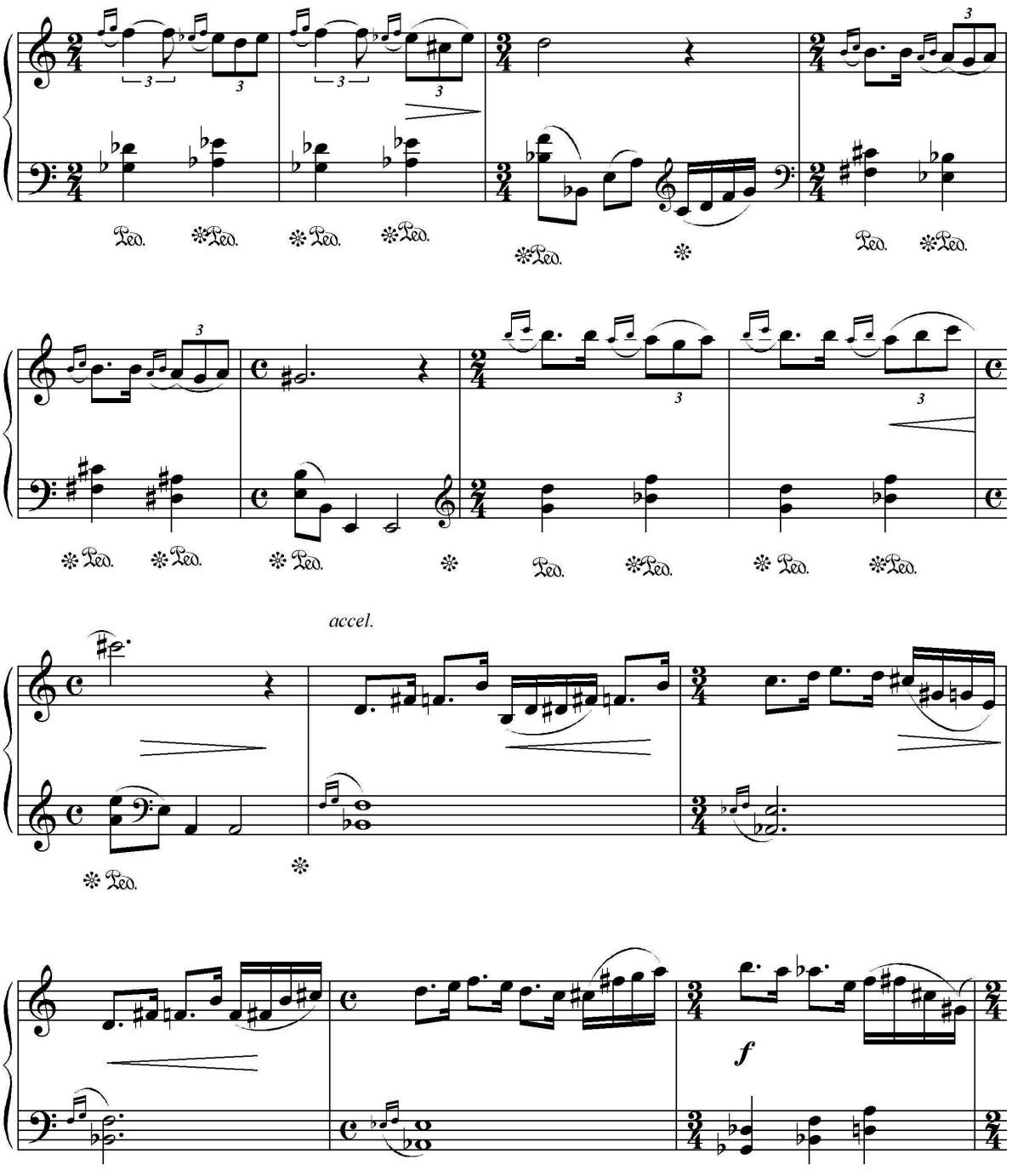
accel.
f

a tempo

accel.

f

a tempo

rit.

subito p

pp

Три п'єси

№ 1 Гімн

Тв. 28

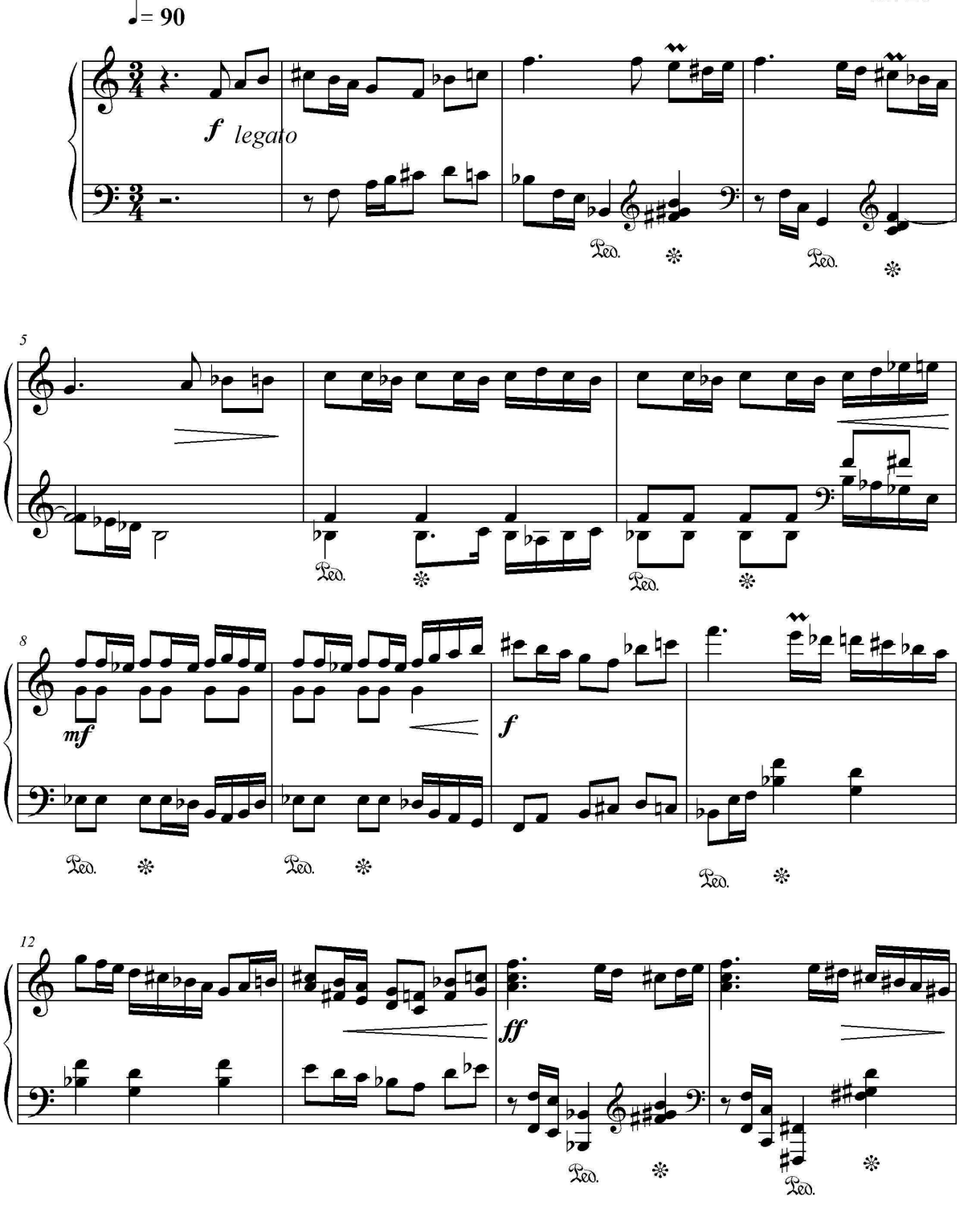

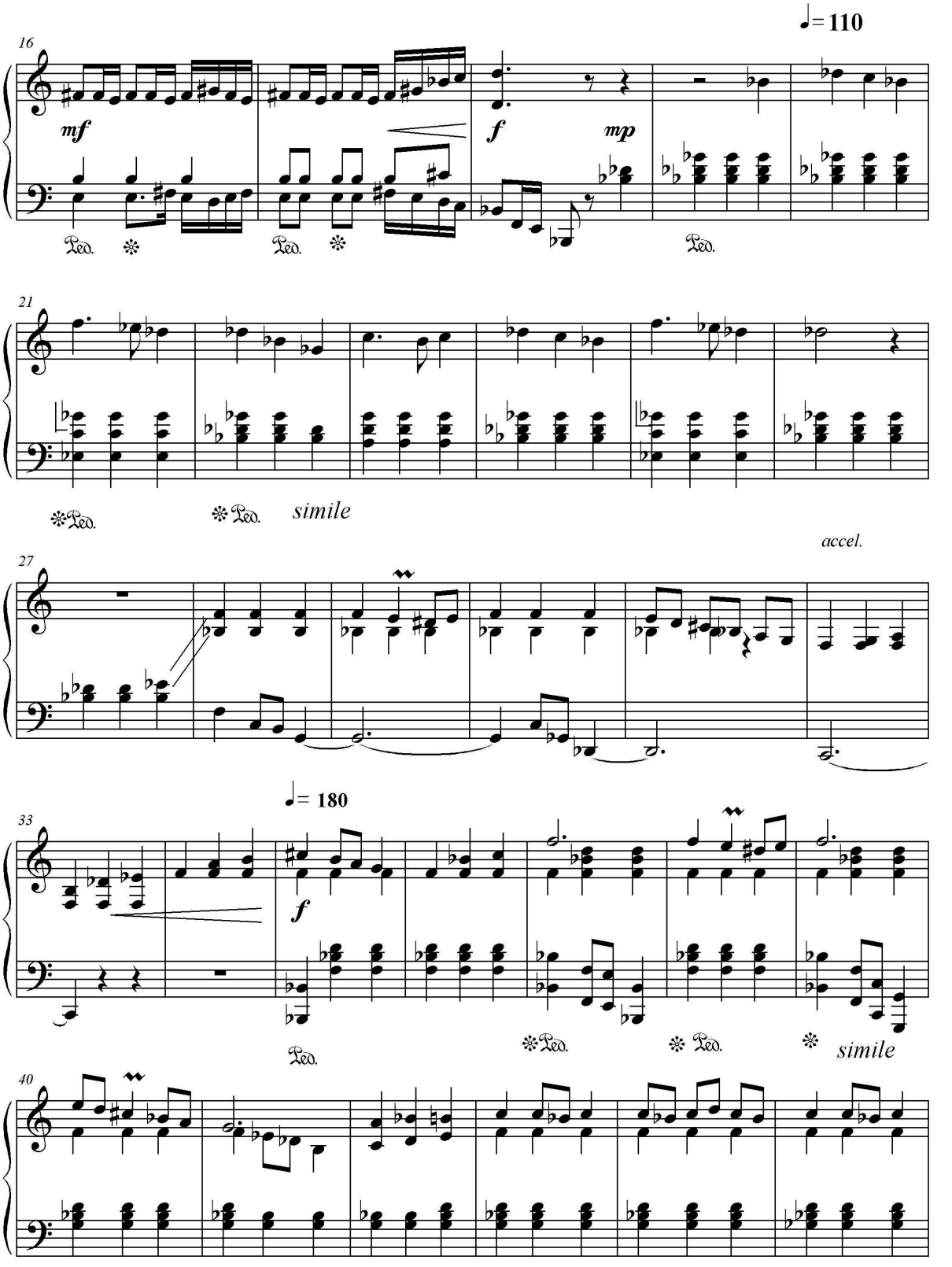
♩= 110
16
mf
f
mp
Ped.
21
simile
accel.
27
♩= 180
33
f
simile
40

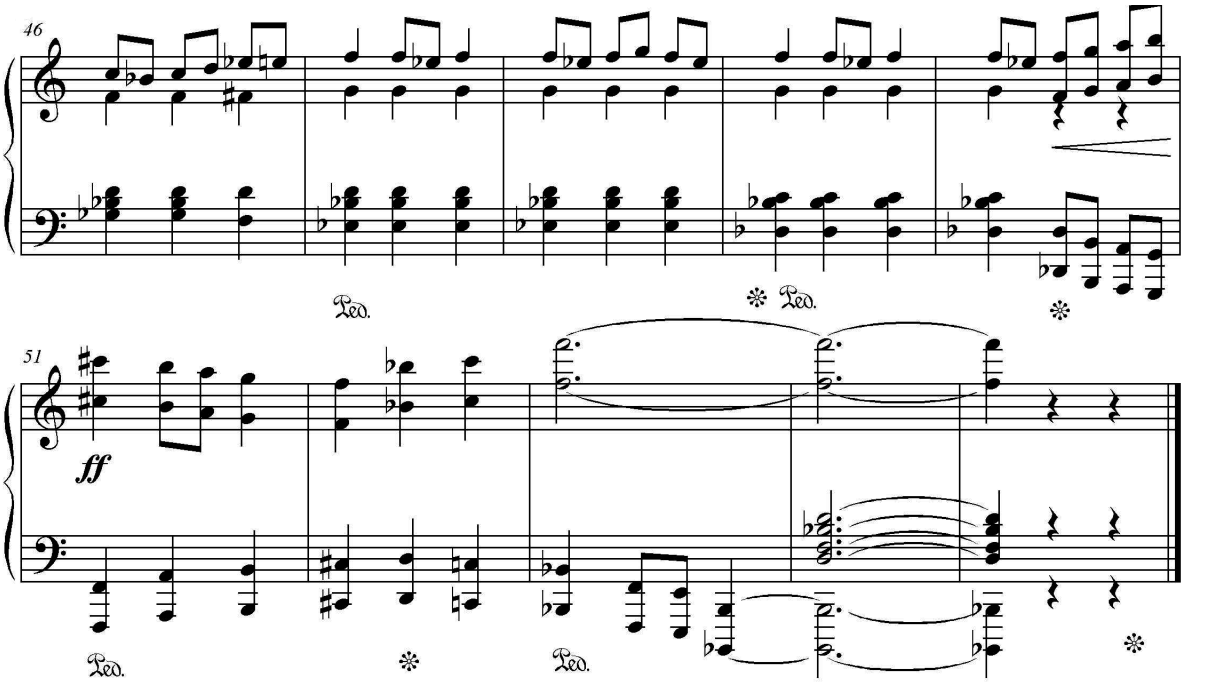

№ 2 Ноктюрн

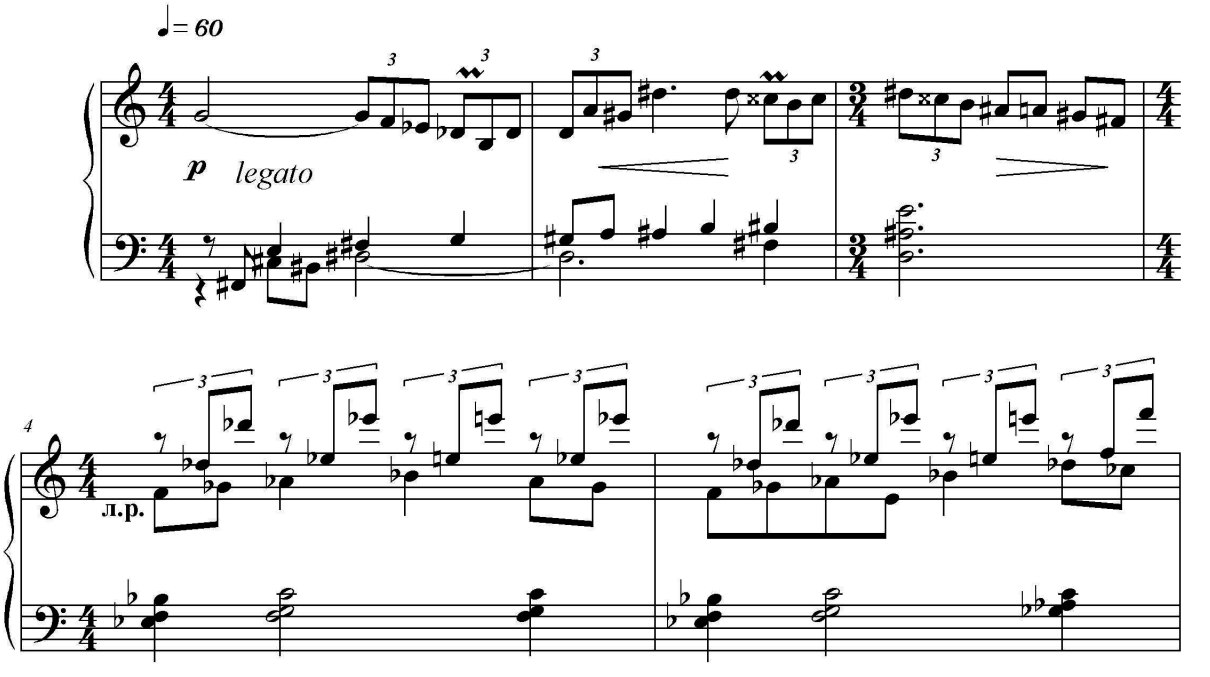

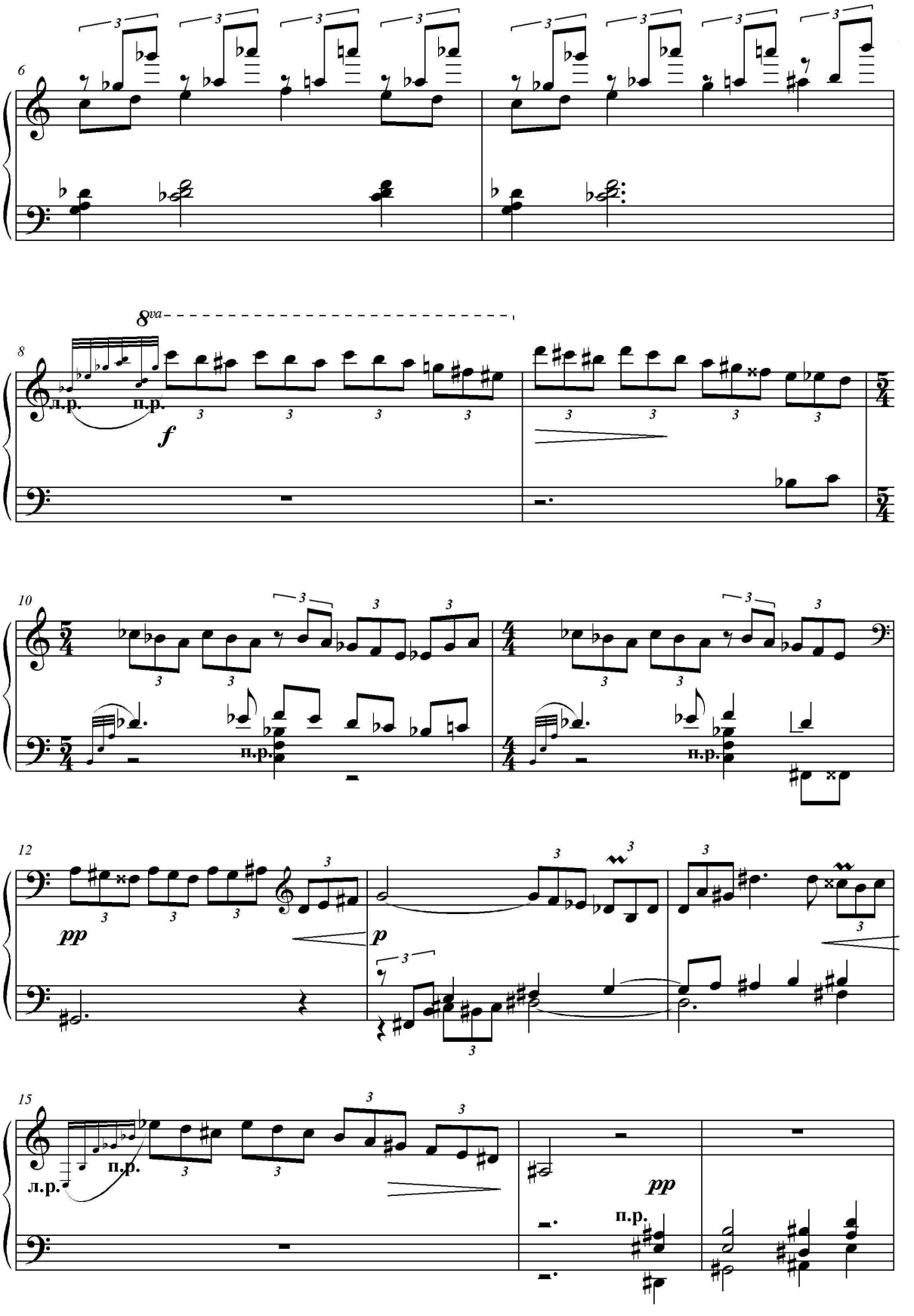
6
8va
8
л.р.
п.р.
f
10
п.р.
12
pp
p
15
л.р.
п.р.
pp
п.р.

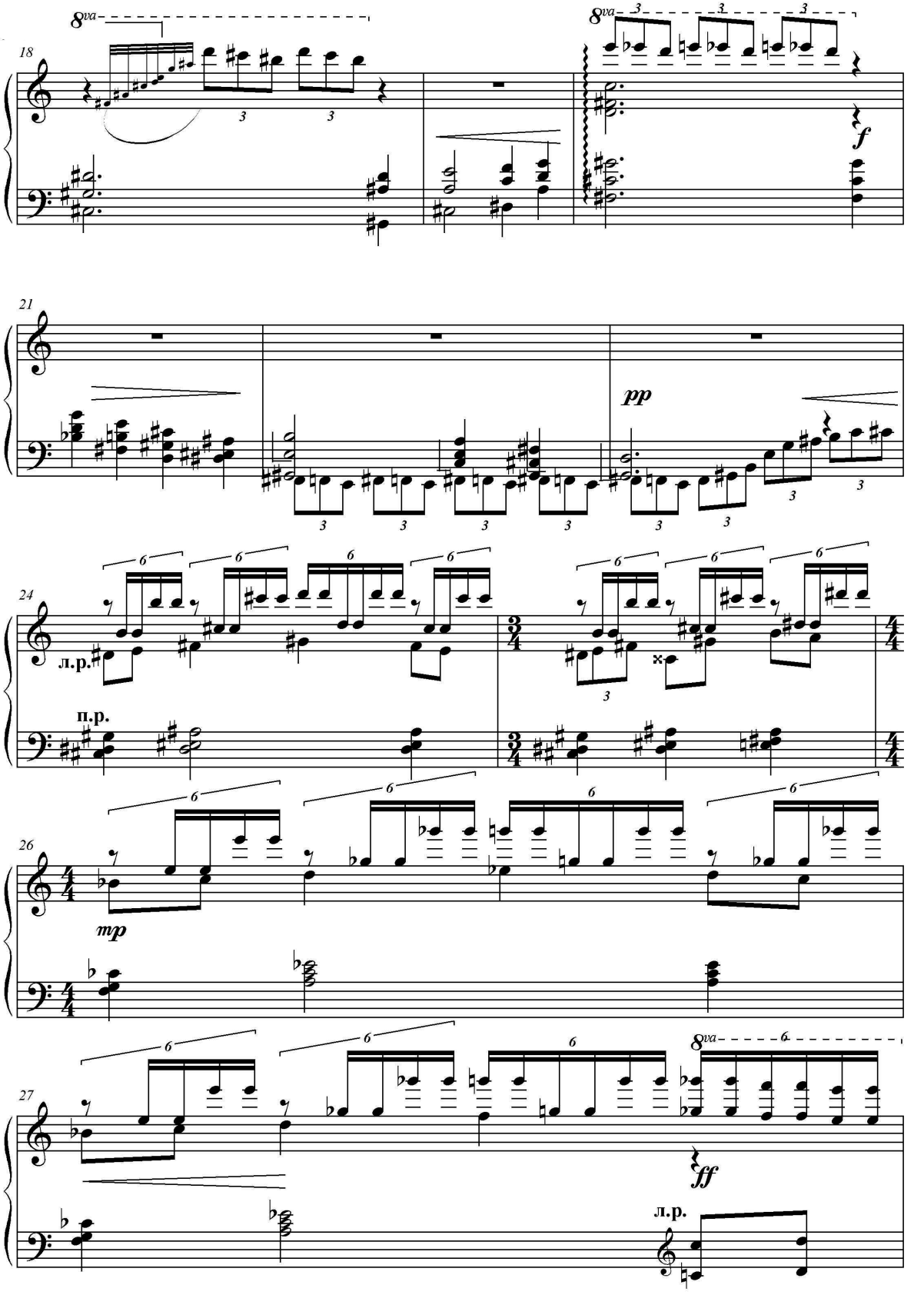
18
8va
8va
f
21
pp
24
л.р.
п.р.
26
mp
27
8va
ff
л.р.

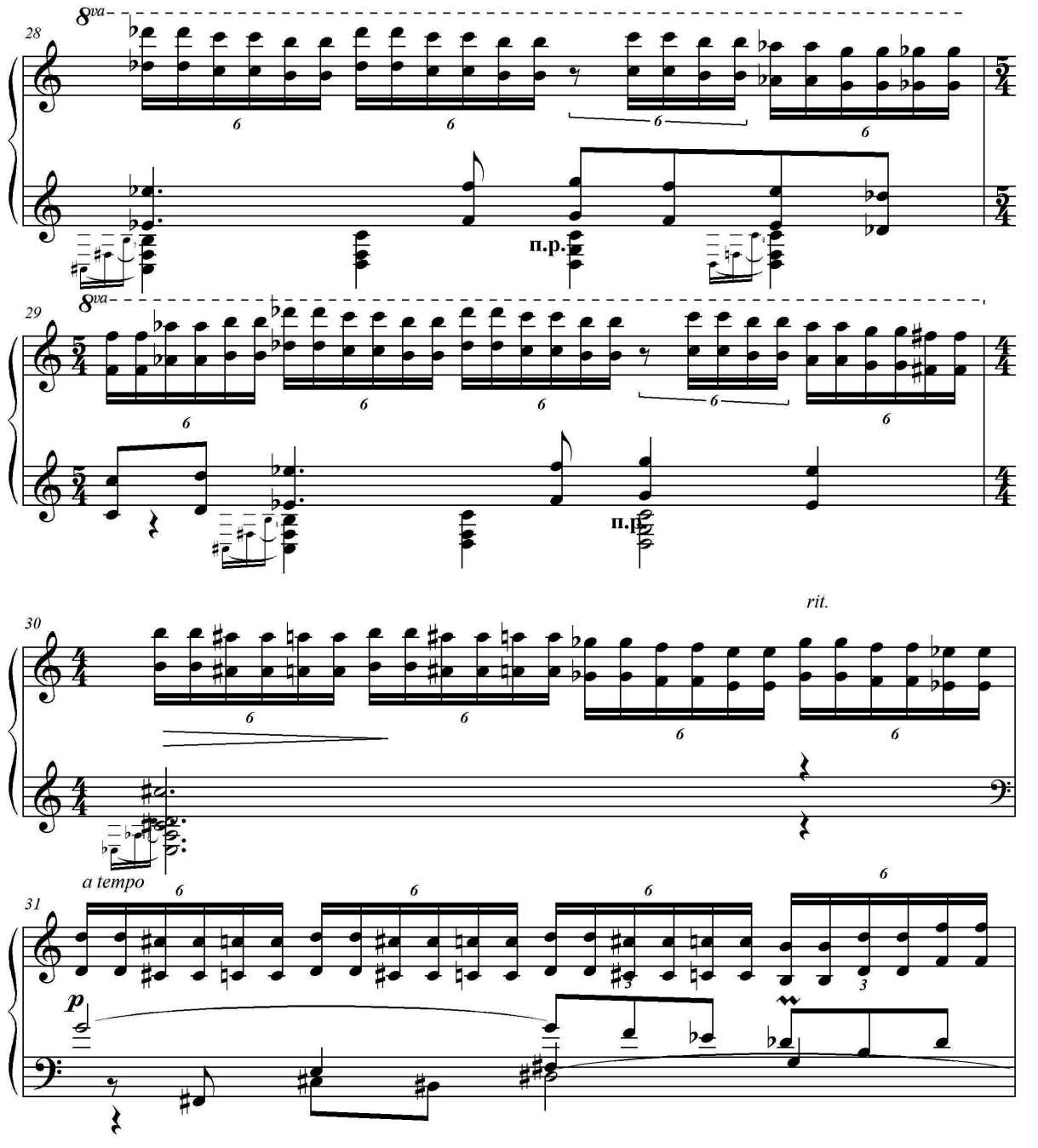
8va
28
n.p.
8va
29
n.p.
rit.
30
a tempo
31
p

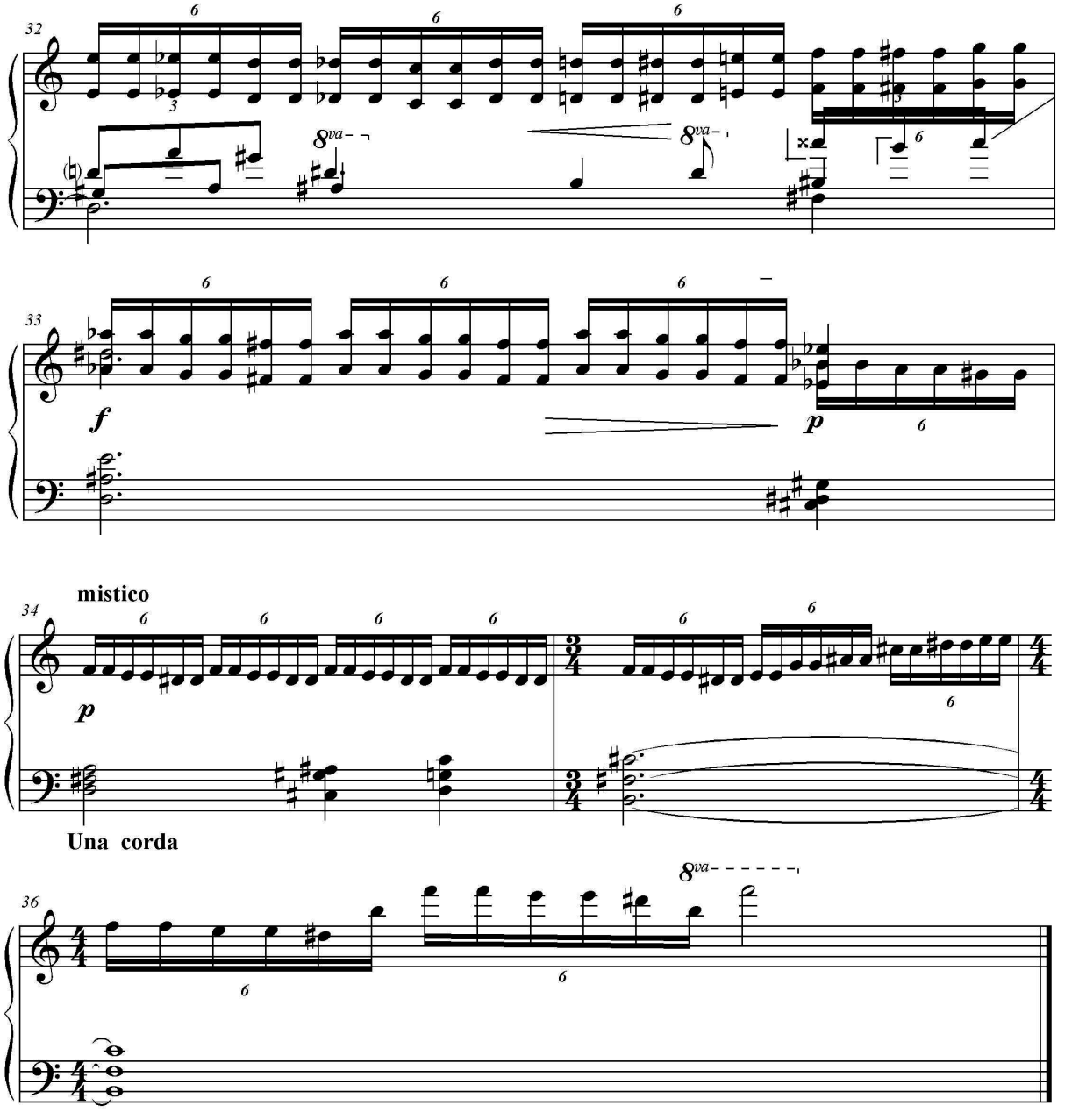
32
8va
8va
33
f
p
mistico
34
p
Una corda
36
8va

№3 Фугетта

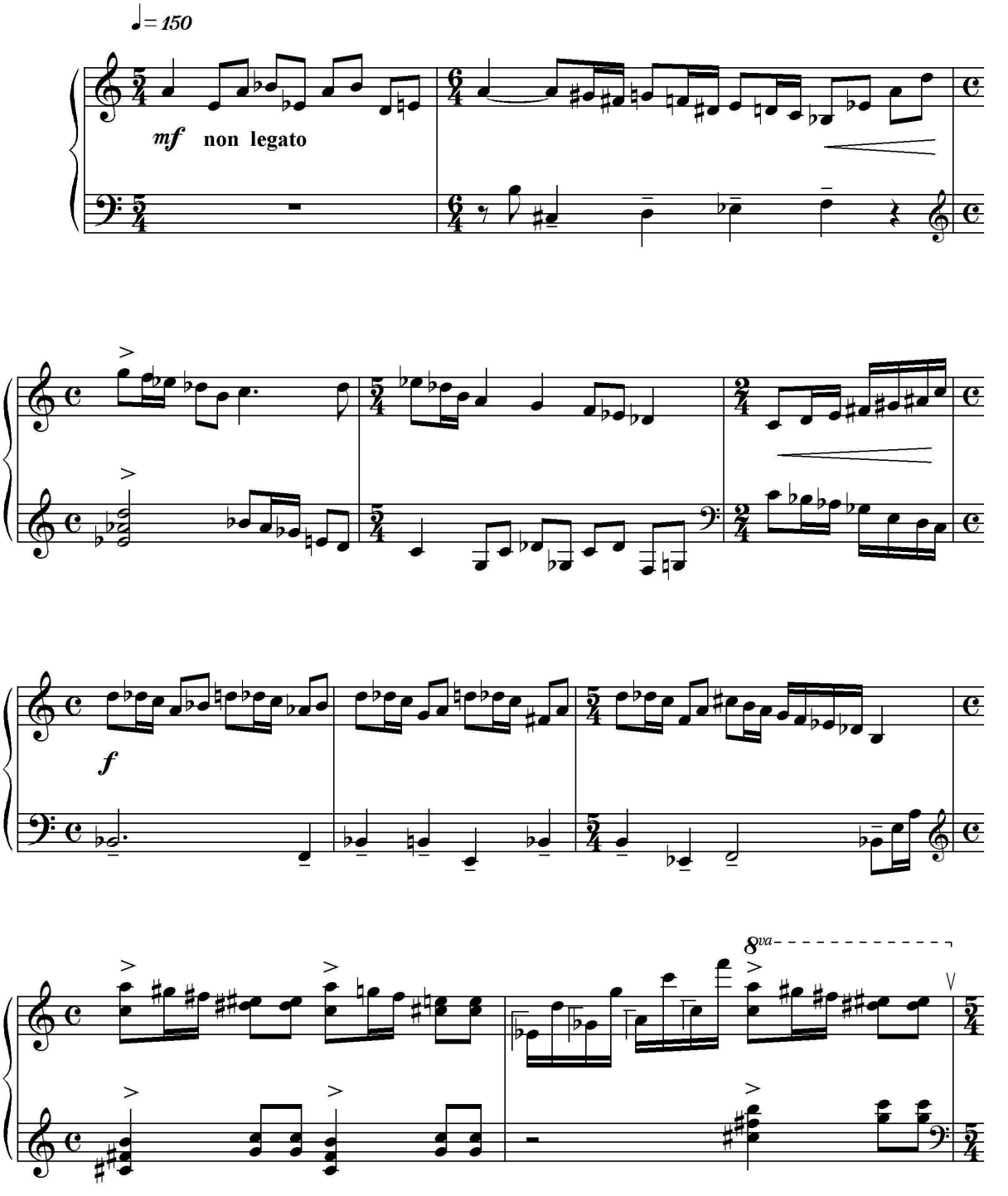

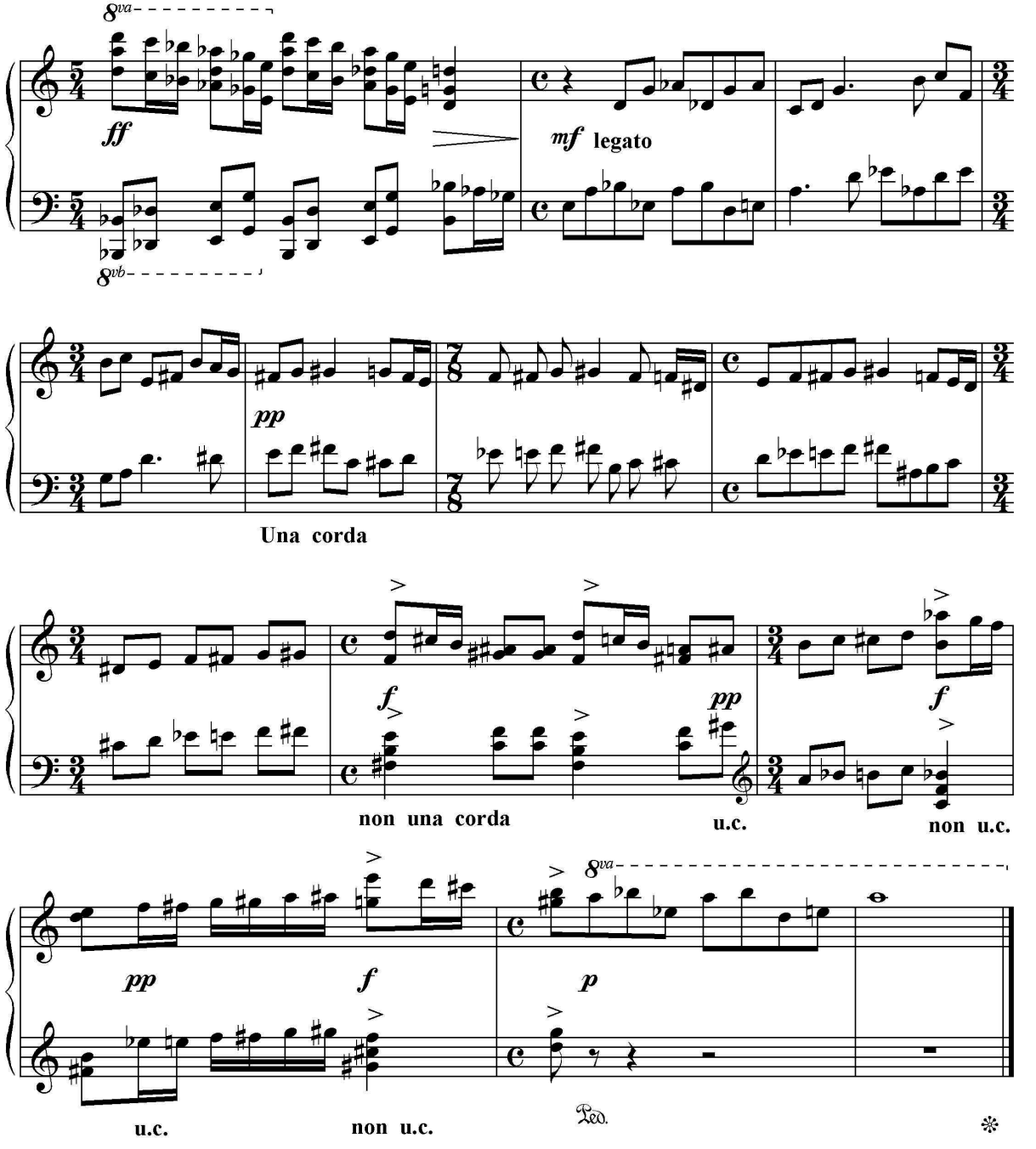
8va
ff
mf legato
8vb
pp
Una corda
f
pp
f
non una corda
u.c.
non u.c.
pp
f
p
8va
u.c.
non u.c.
Ped.

Поема

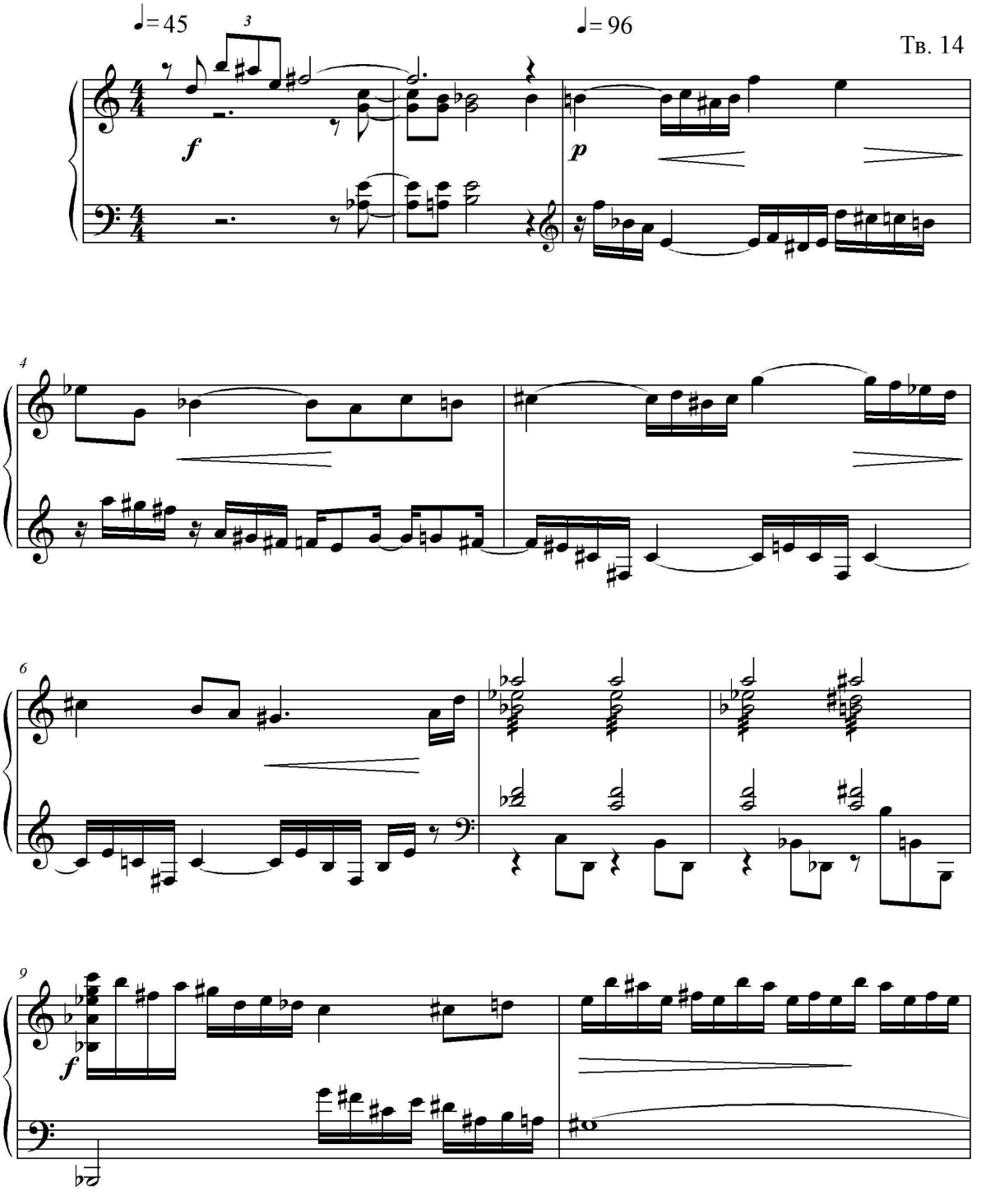

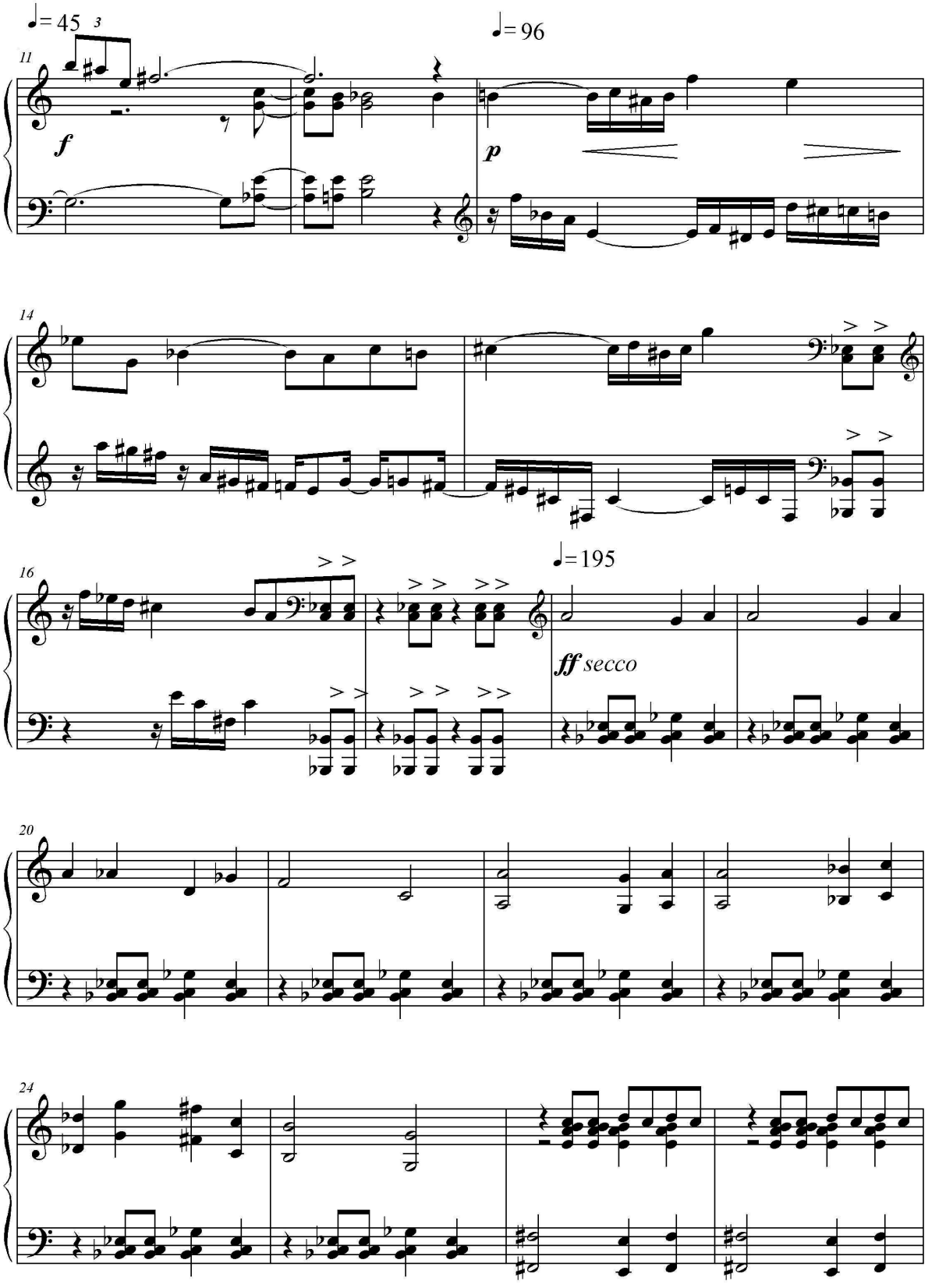
♩= 45
3
11
f
♩= 96
p
14
16
♩=195
ff secco
20
24

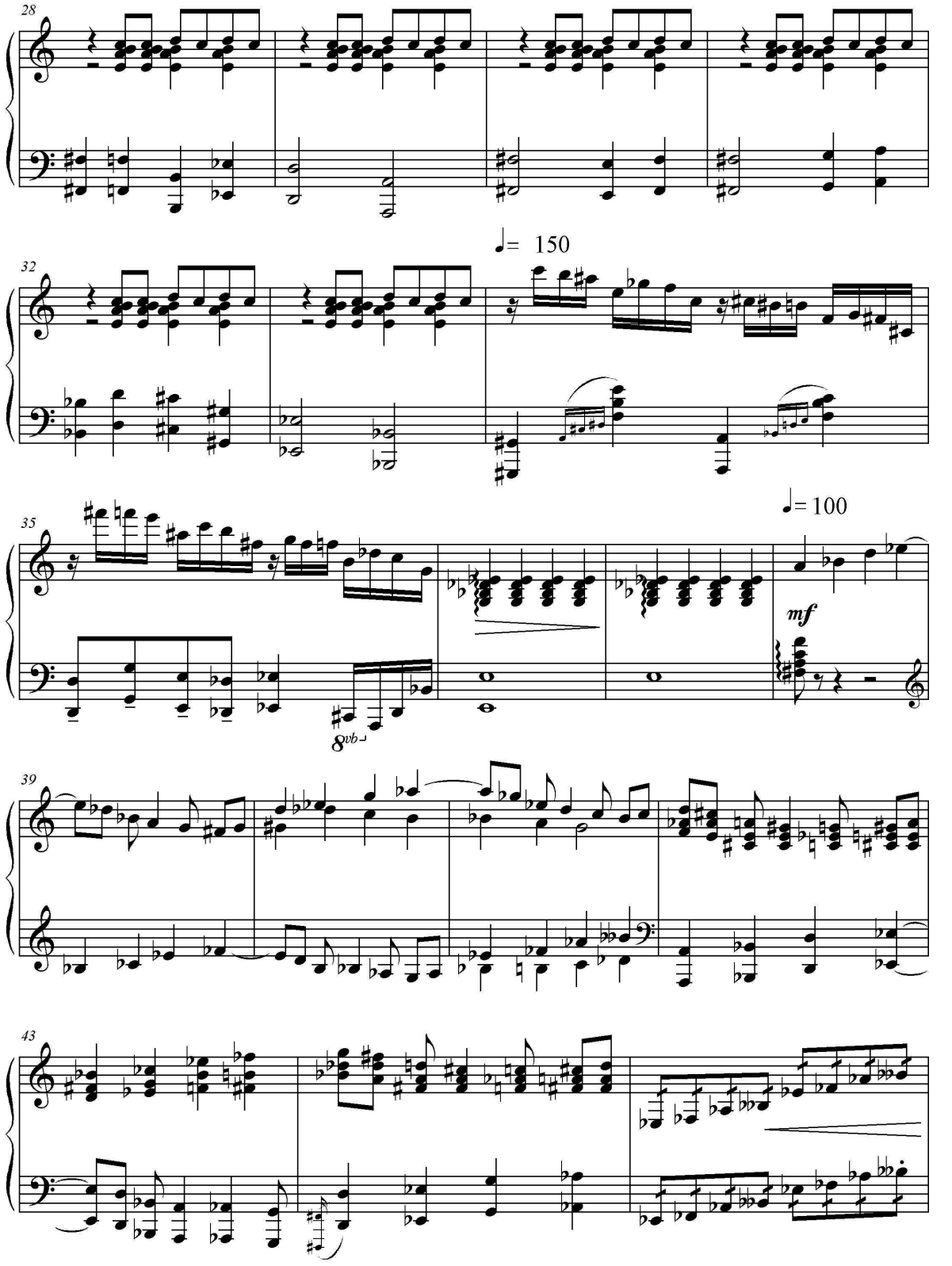
28
32
♩= 150
35
♩= 100
mf
8vb
39
43

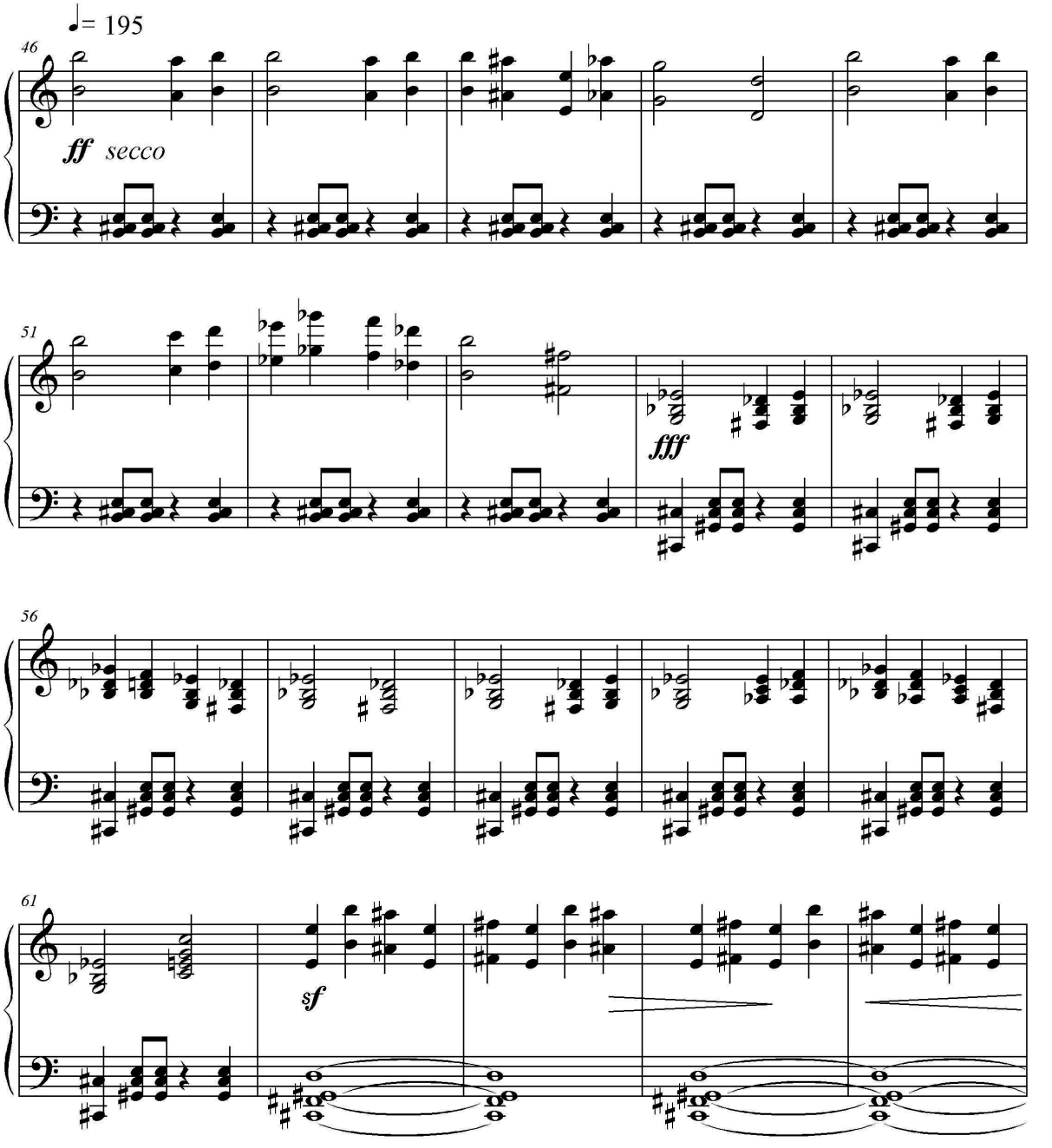
♩= 195
46
ff secco
51
fff
56
61
sf

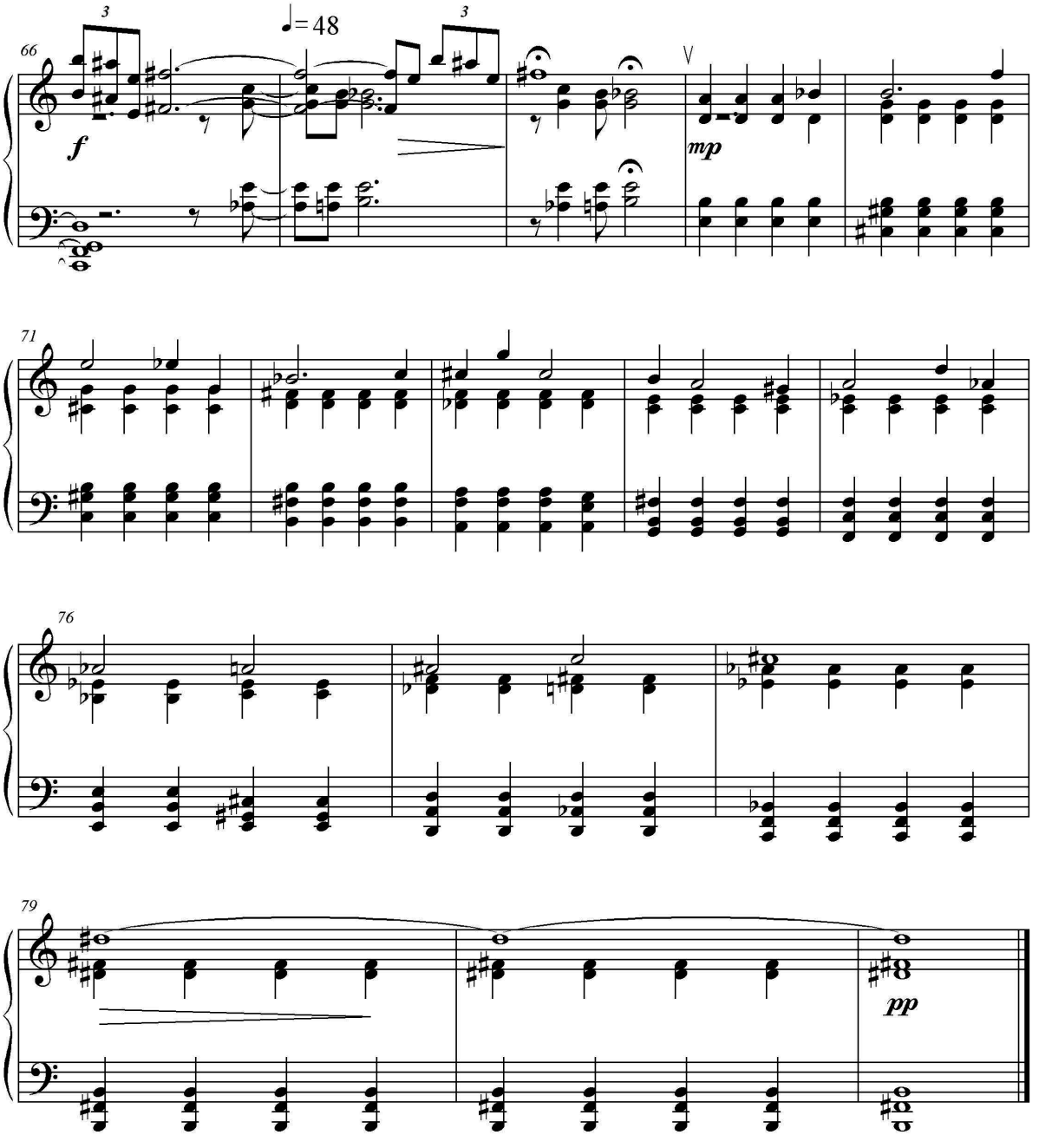
66
3
♩= 48
3
f
mp
71
76
79
pp

Рондо

Тв. 21

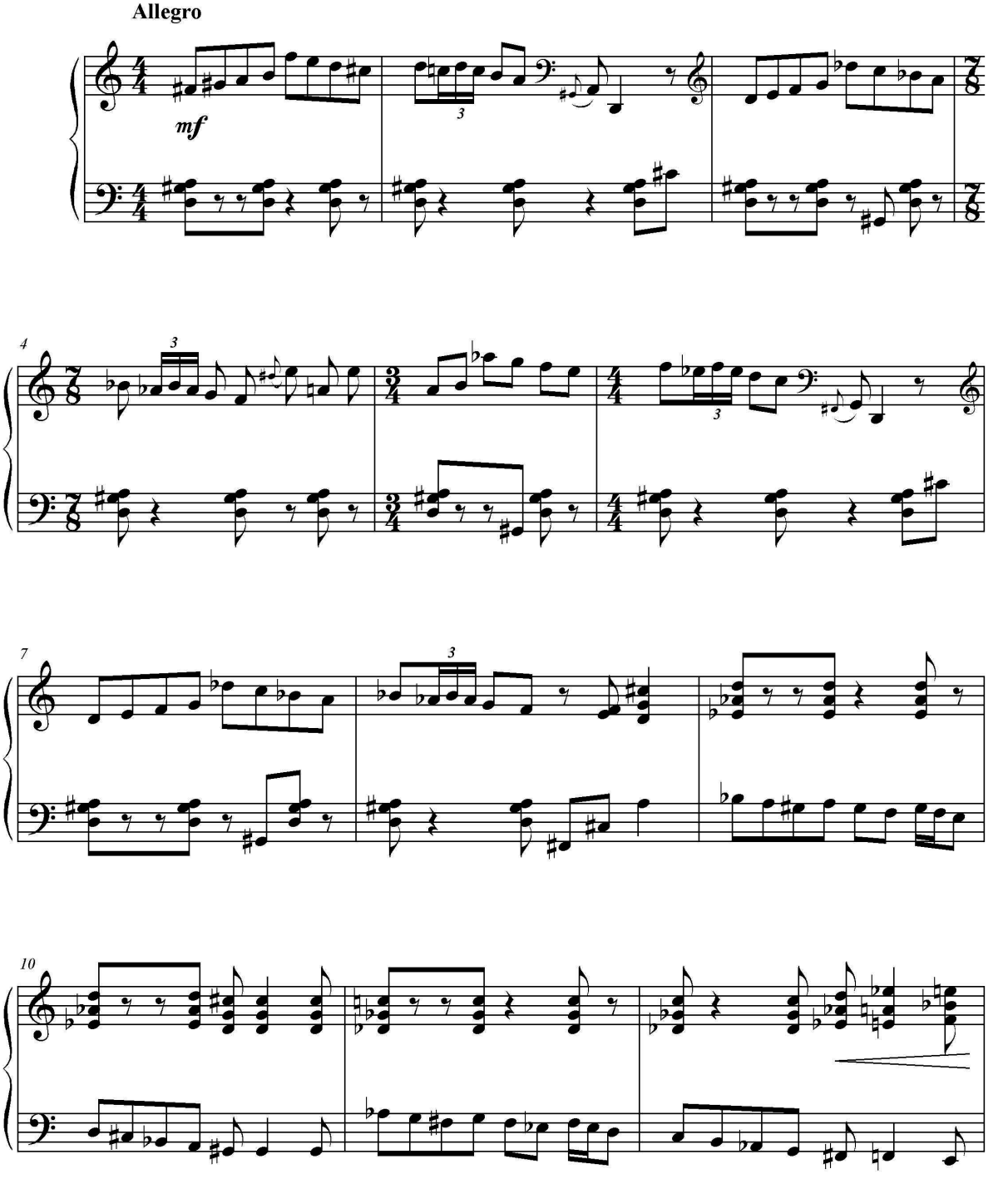

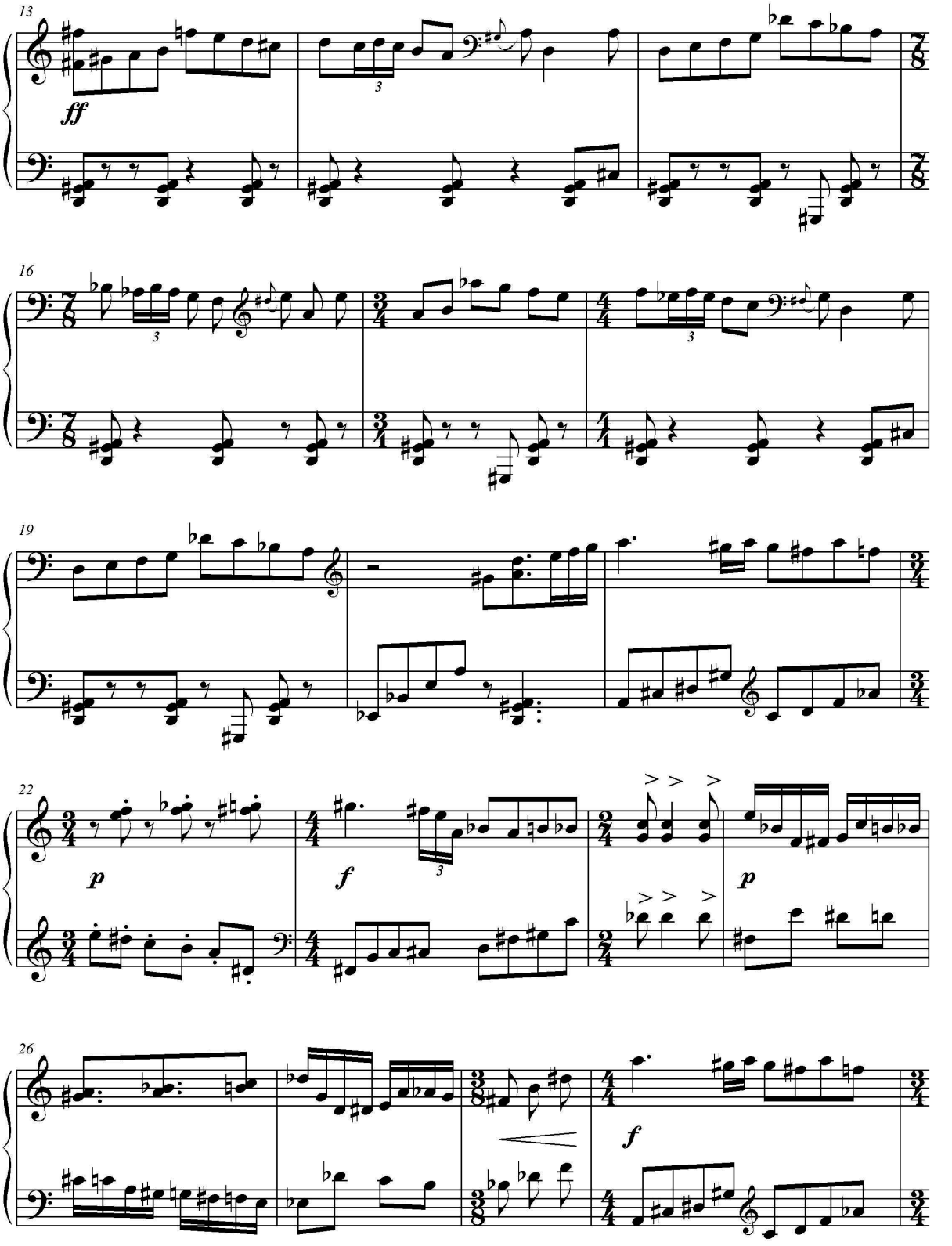
13
ff
16
19
22
p
f
p
26
f

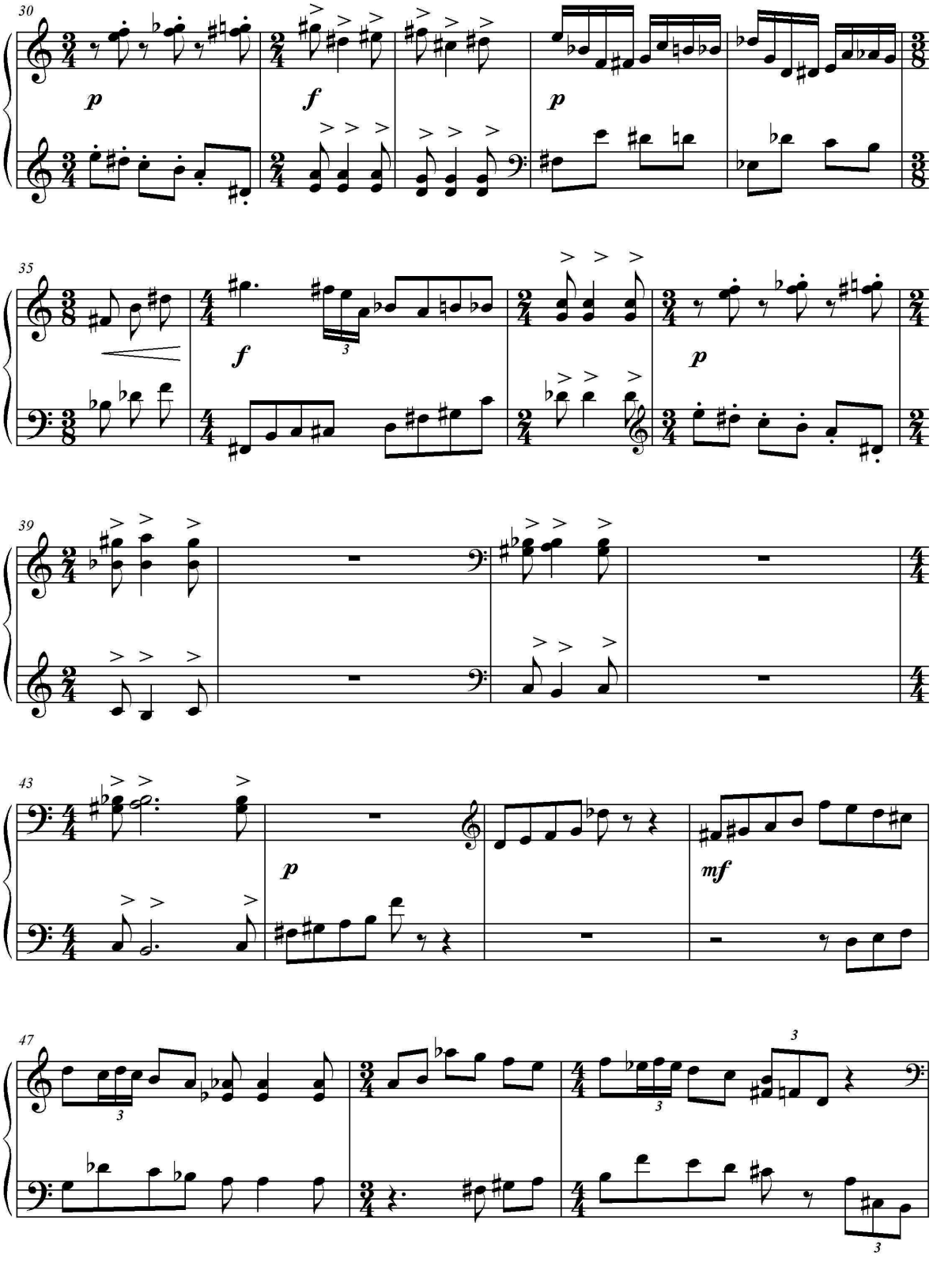
30
p
f
p
35
f
3
p
39
43
p
mf
47
3
3
3
3

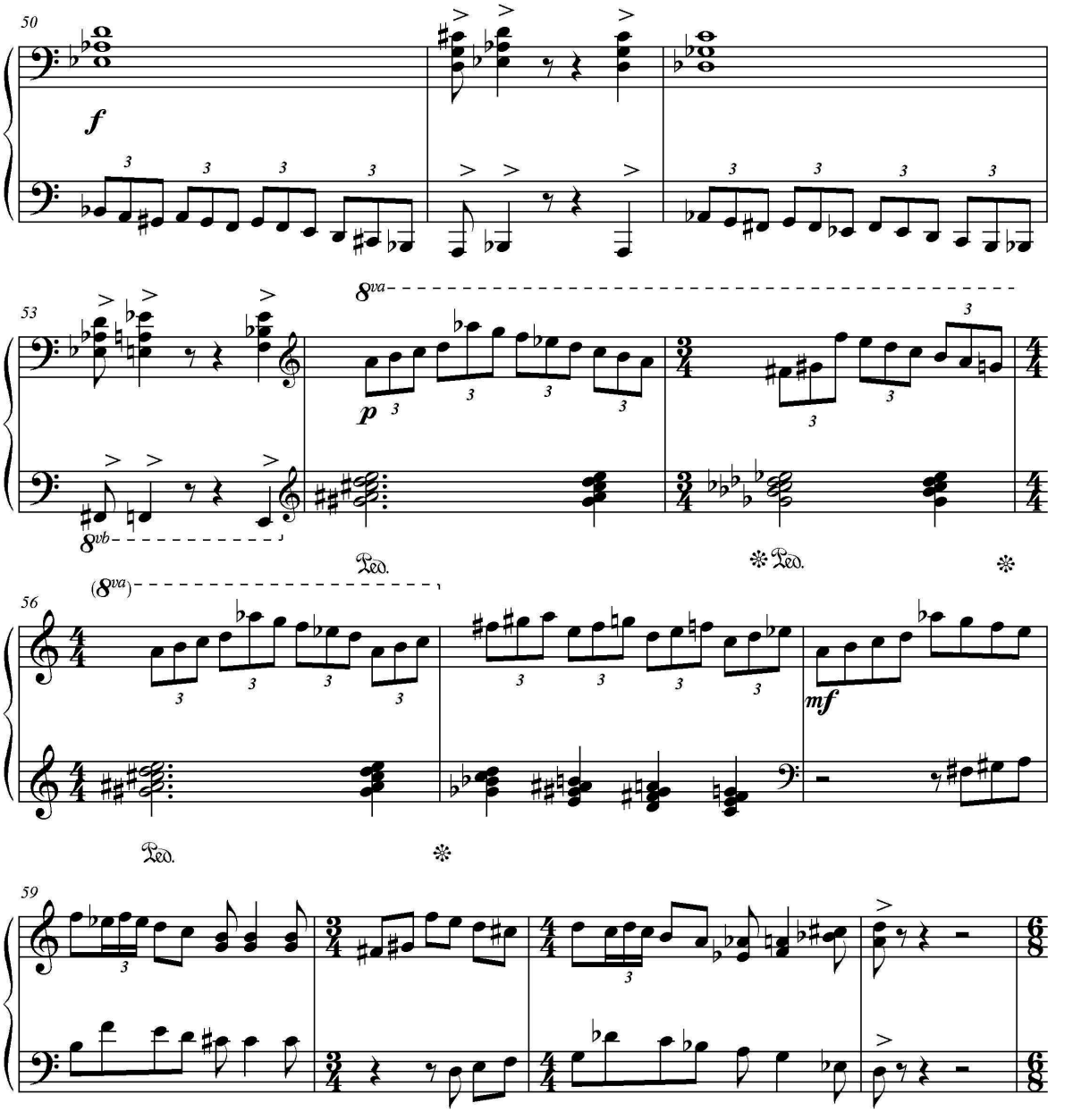
50
f
53
8va
p
8vb
Ped.
Ped.
(8va)
56
mf
Ped.
59

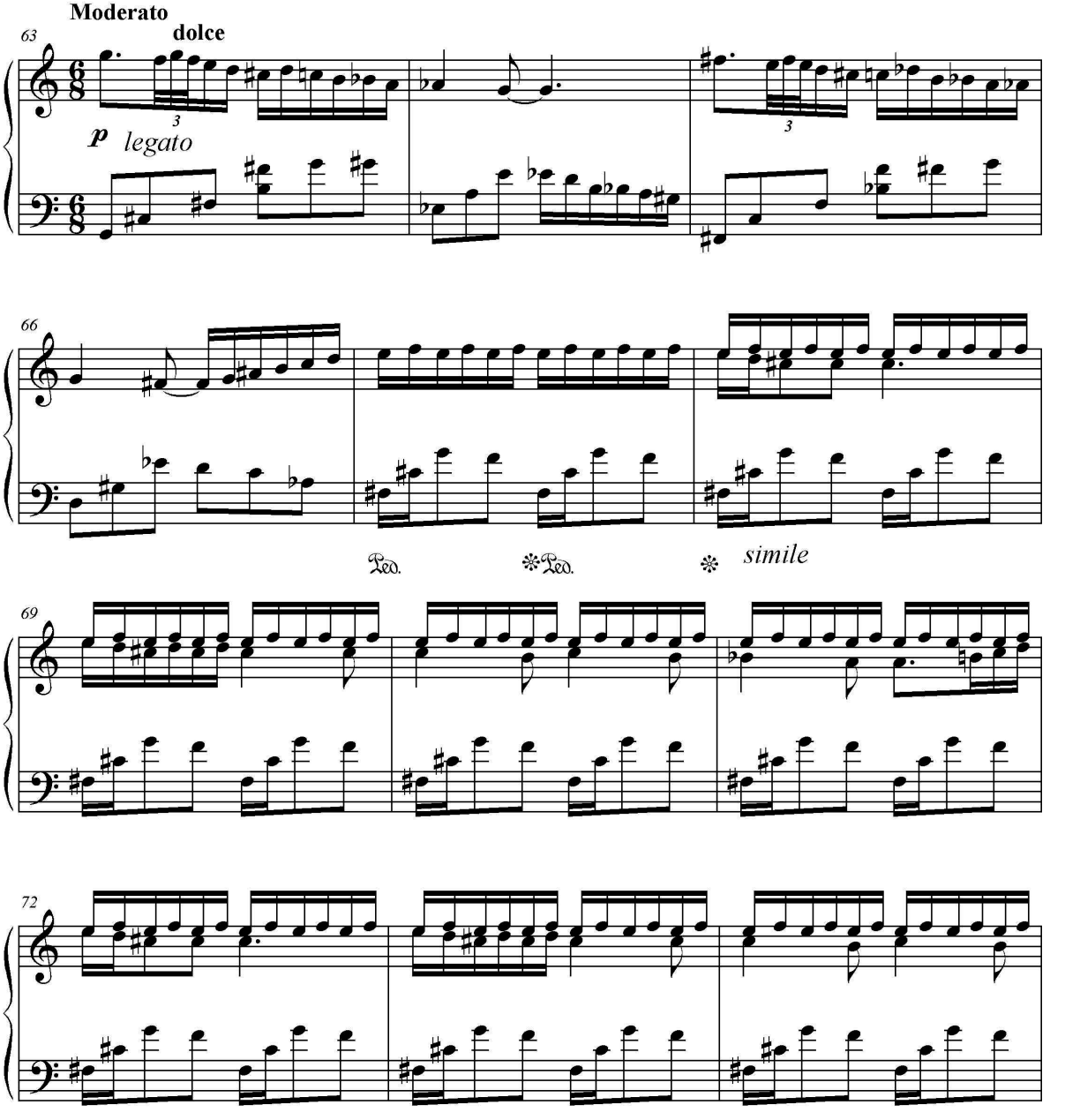
Moderato
dolce
63
p legato
66
Ped. *Ped. * simile
69
72

75

78

rit.

Allegro

f

81

84

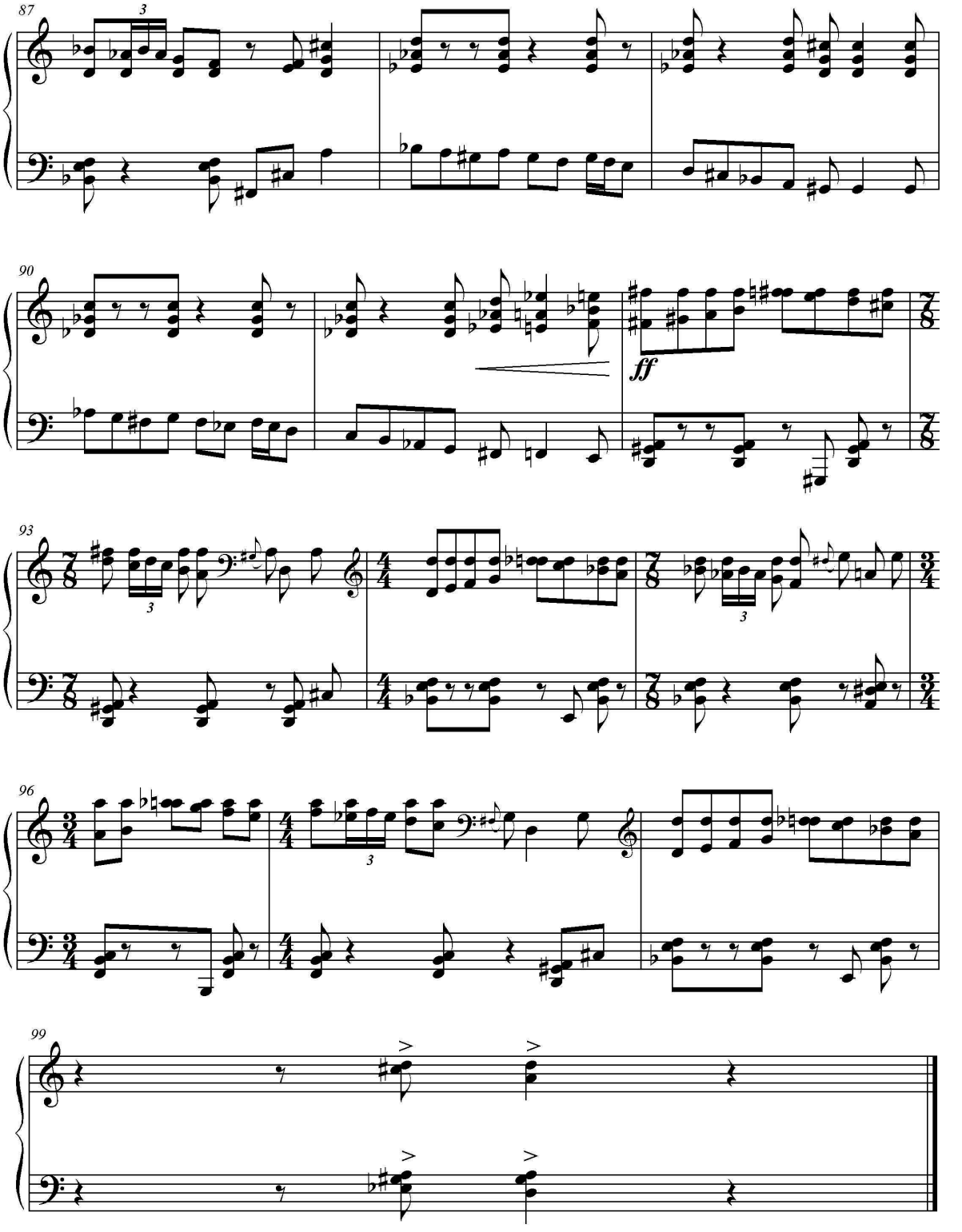
87
3
90
ff
93
3
3
96
3
99

Варіації

Тв. 17

Moderato

Theme

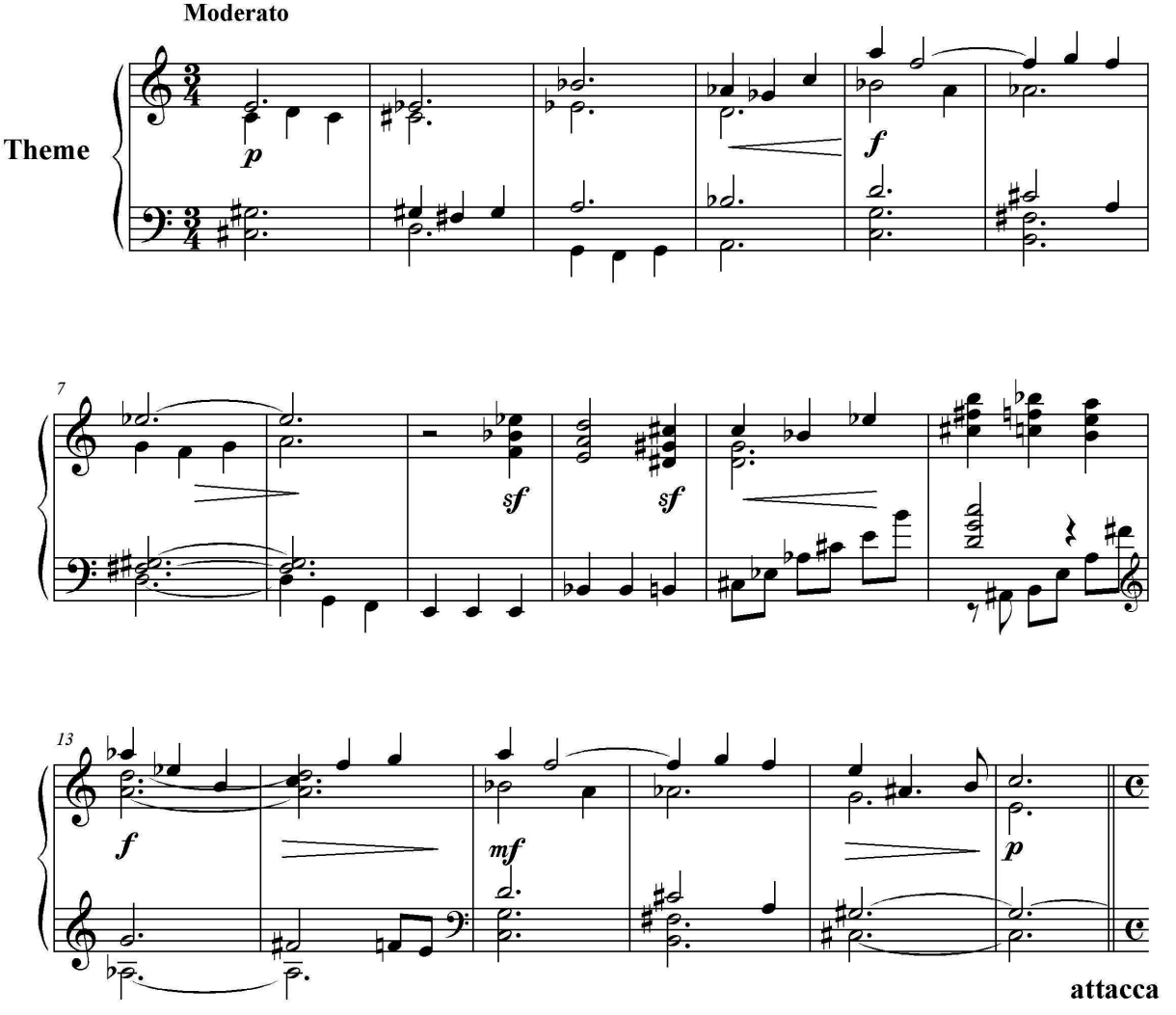

Var. 1

Allegretto

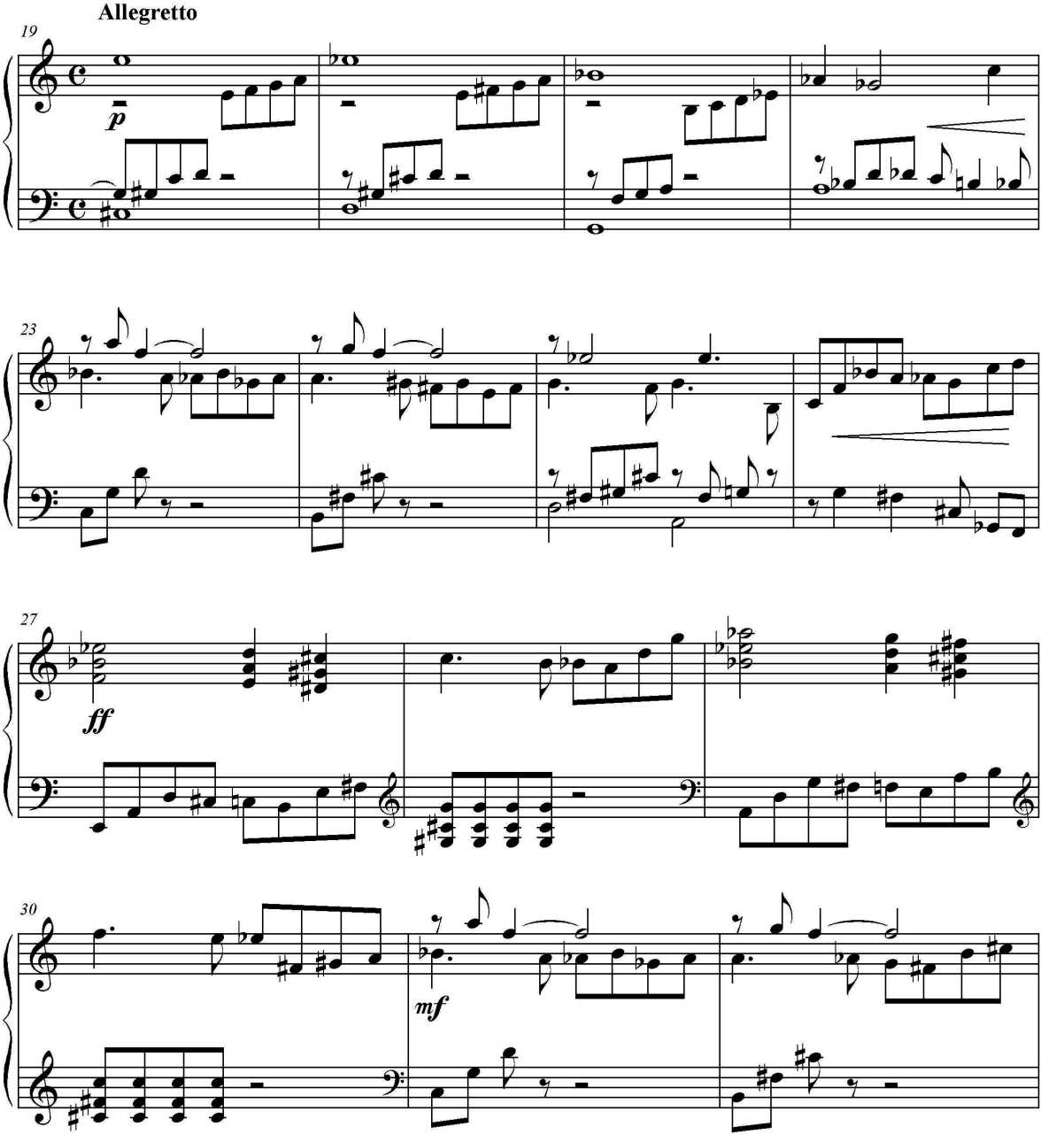

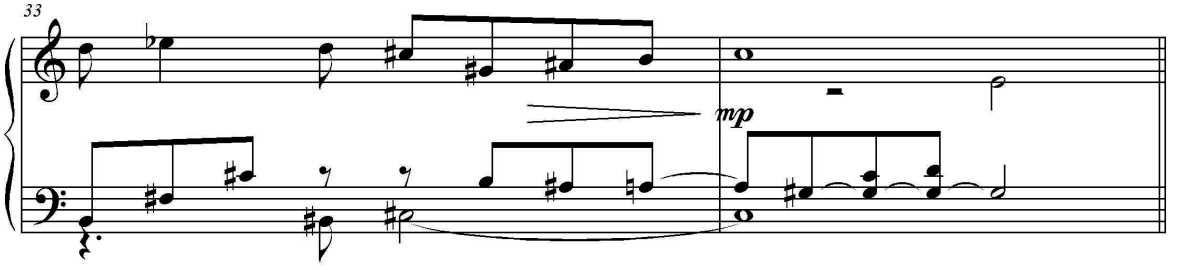

Var. 2

Allegro

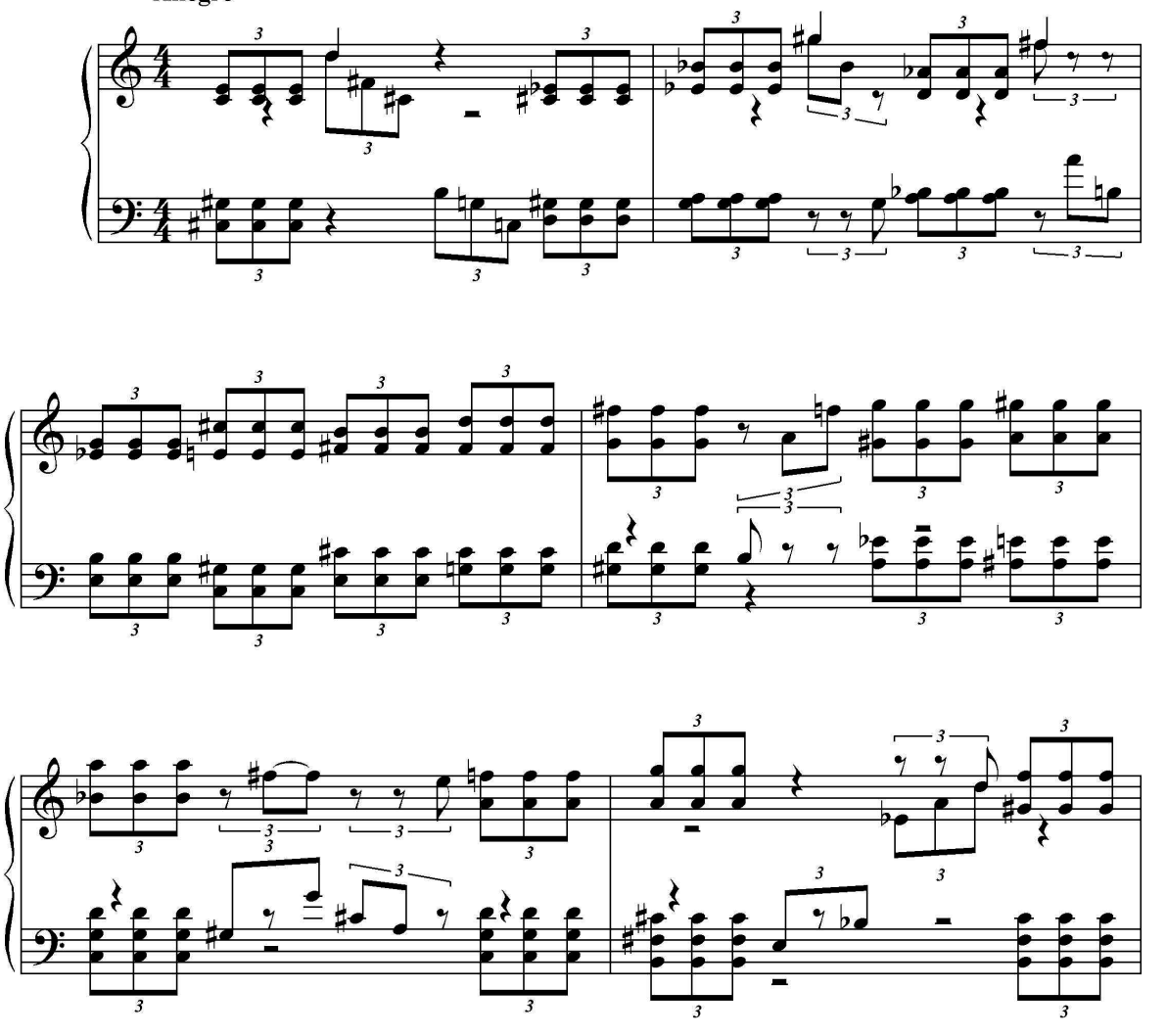

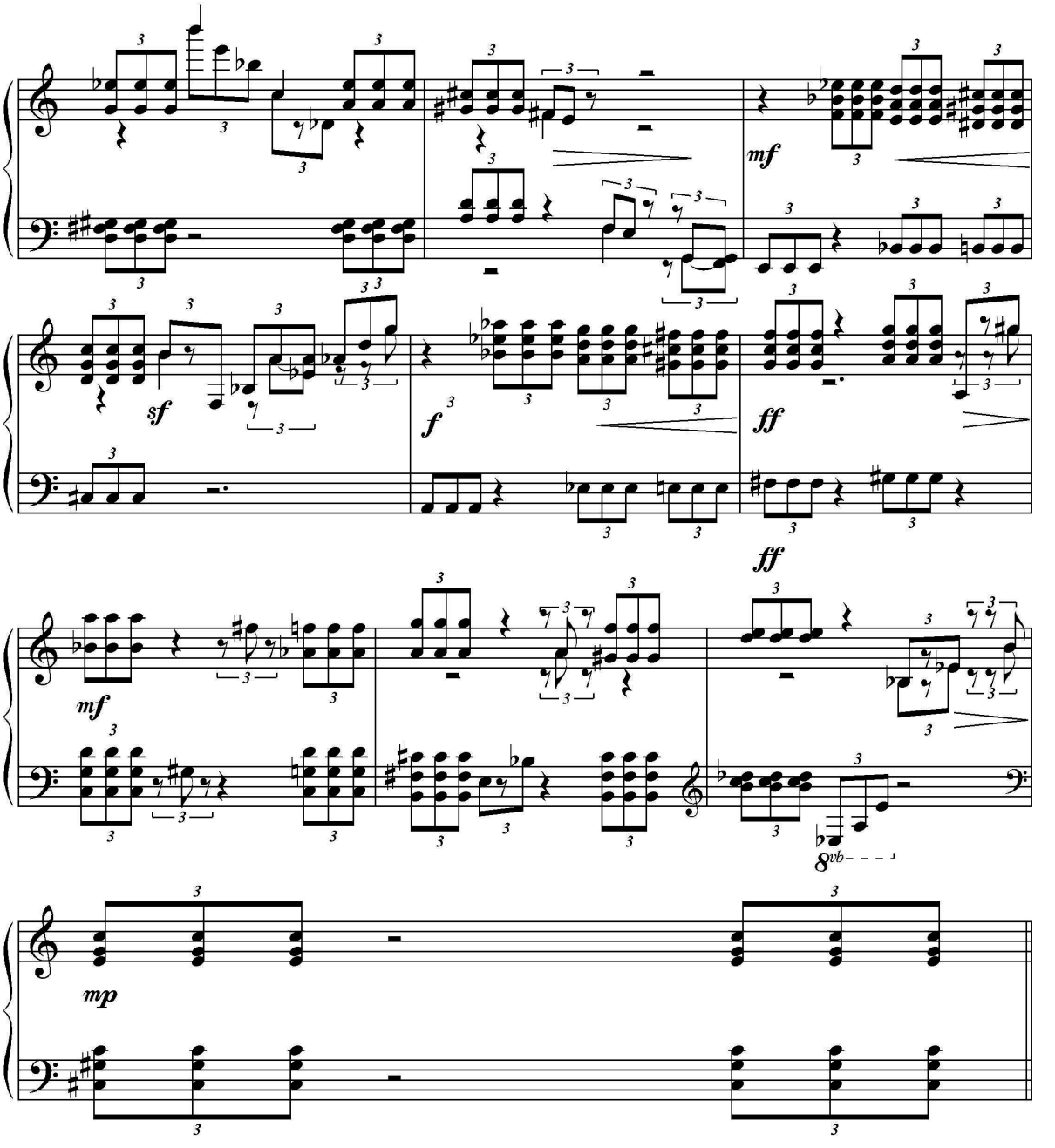
mf
sf
f
ff
ff
mf
8vb
mp

Var. 3

Moderato

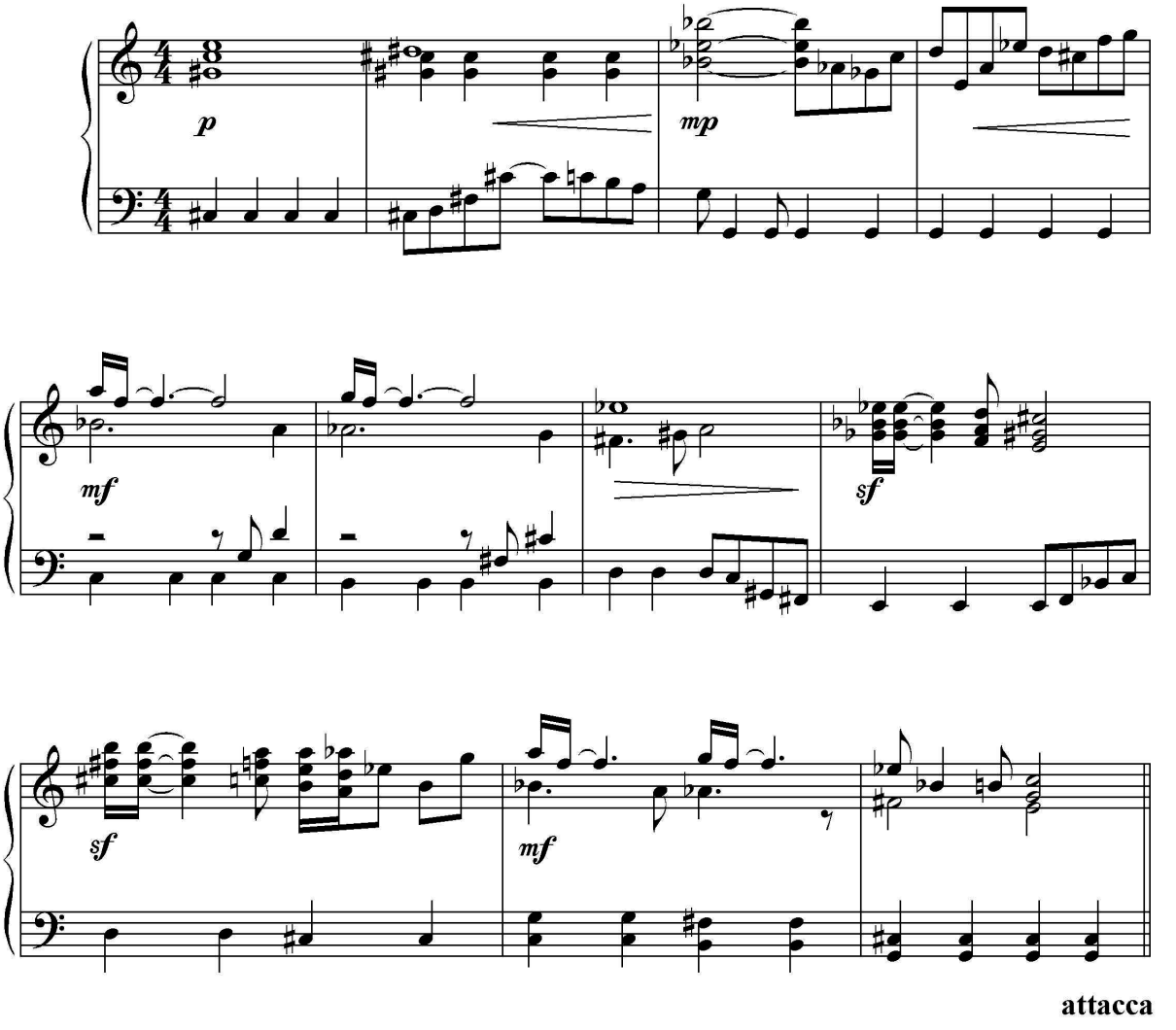

attacca

Var. 4

Allegretto

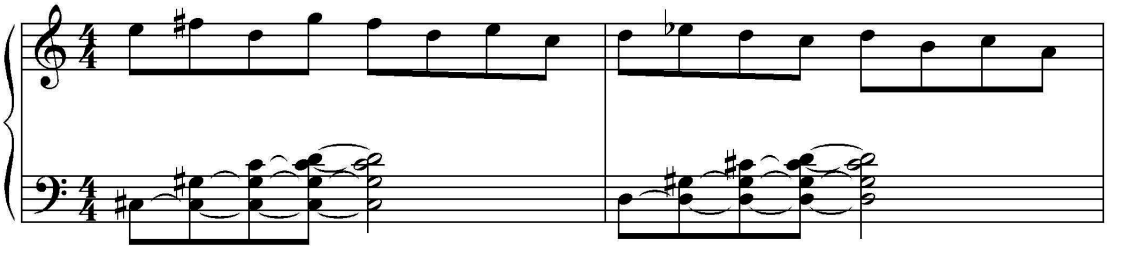

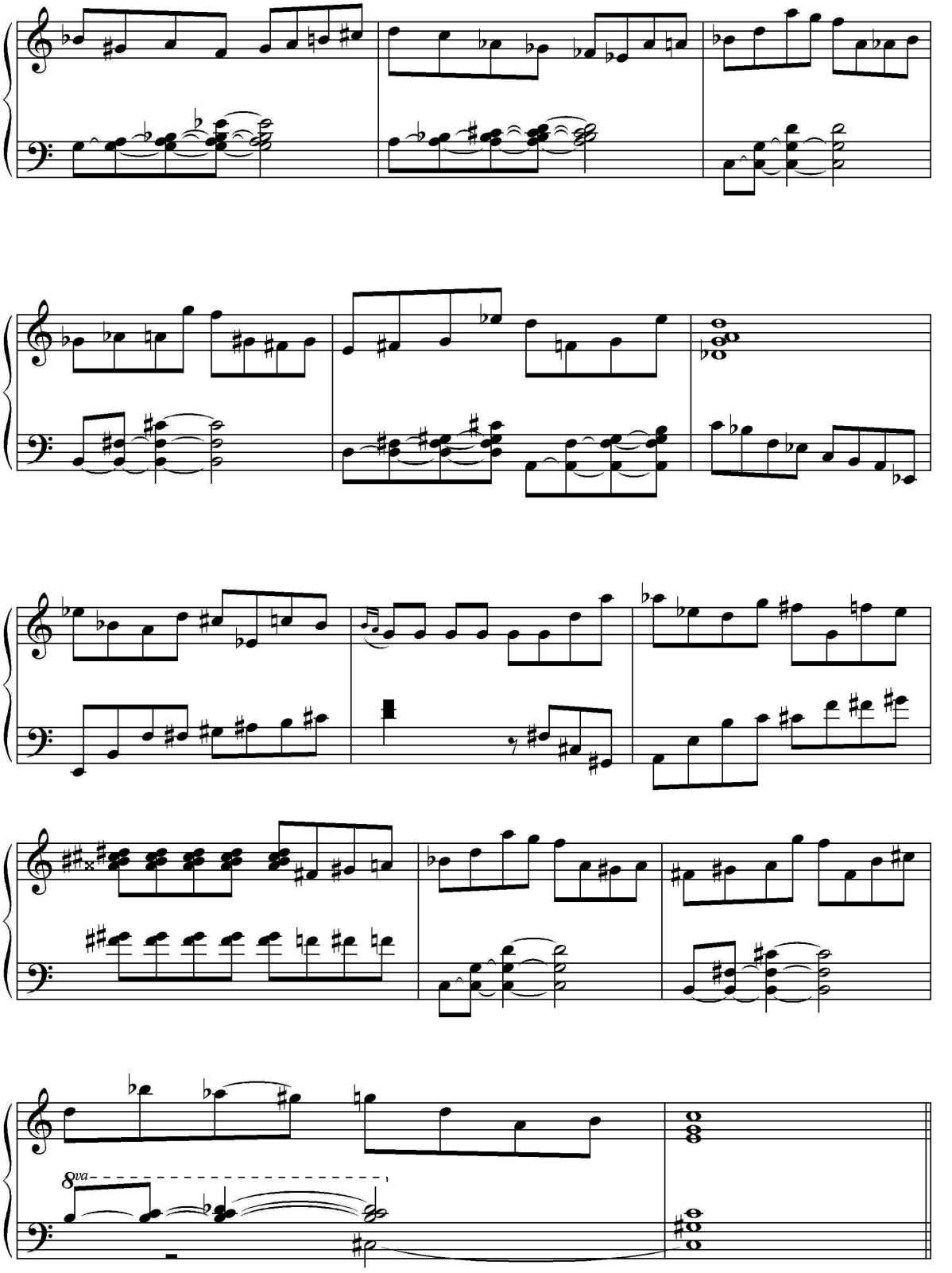
8va

Var. 5

Allegro

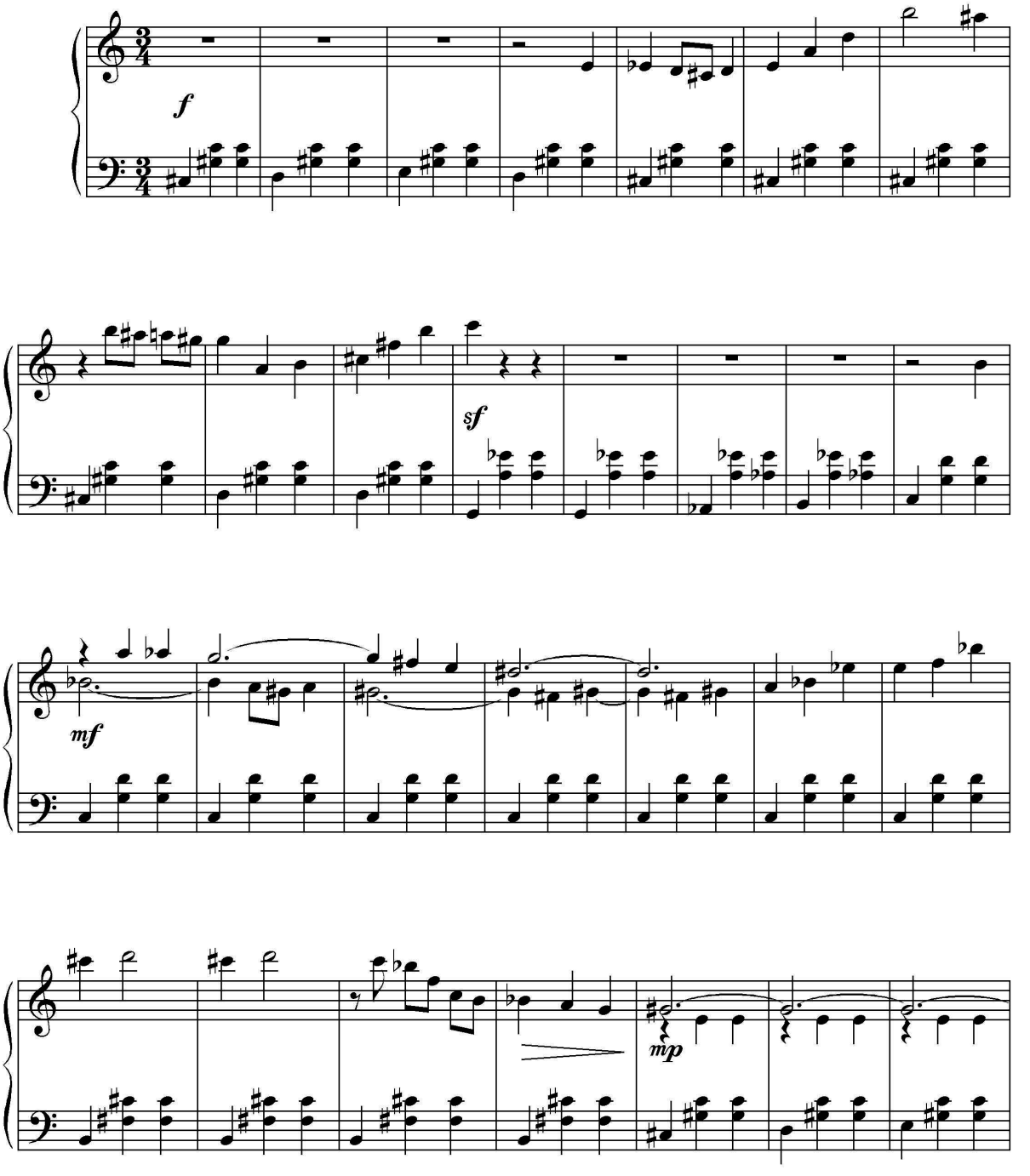

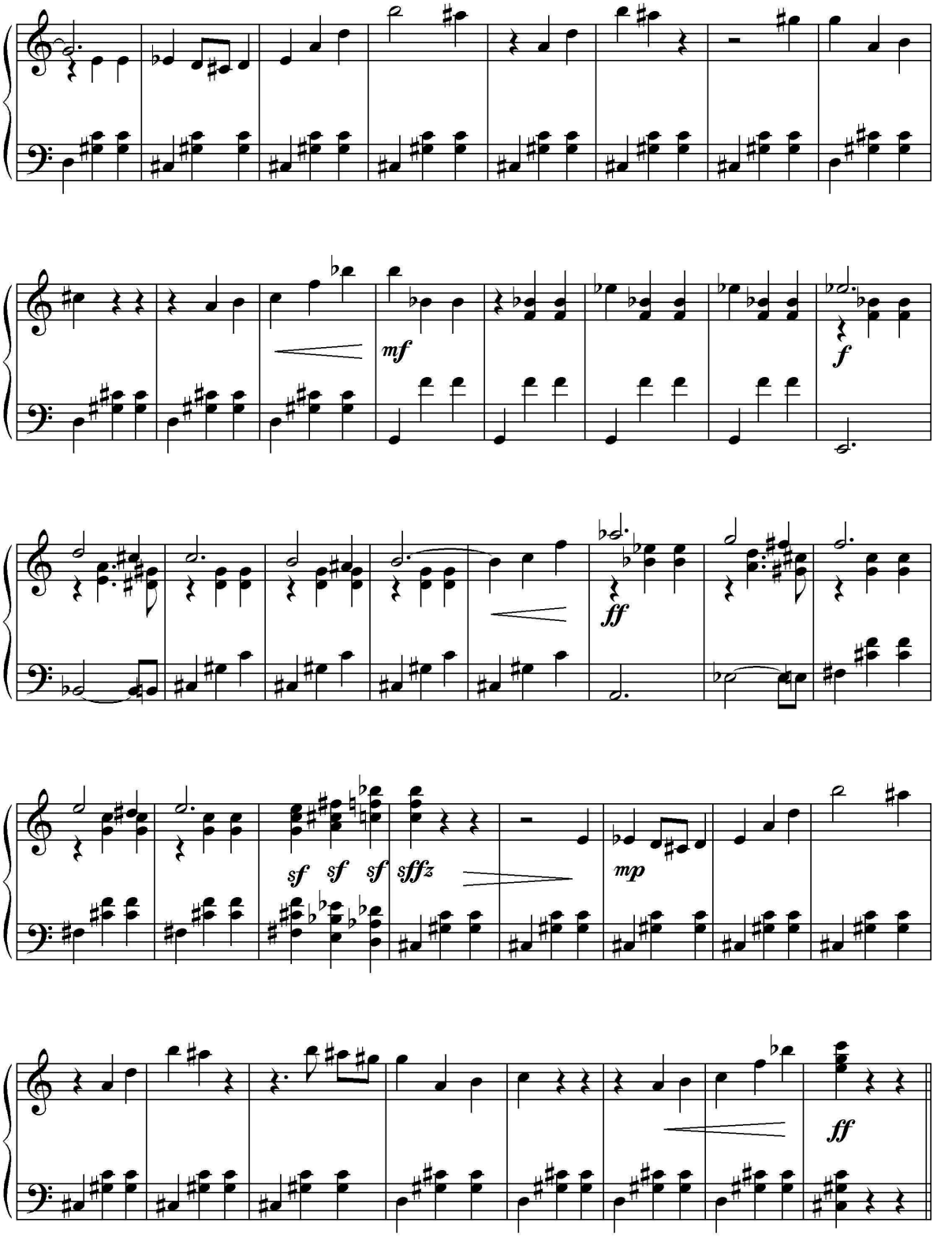
mf
f
ff
sf sf sf sffz
mp
ff

Var. 6

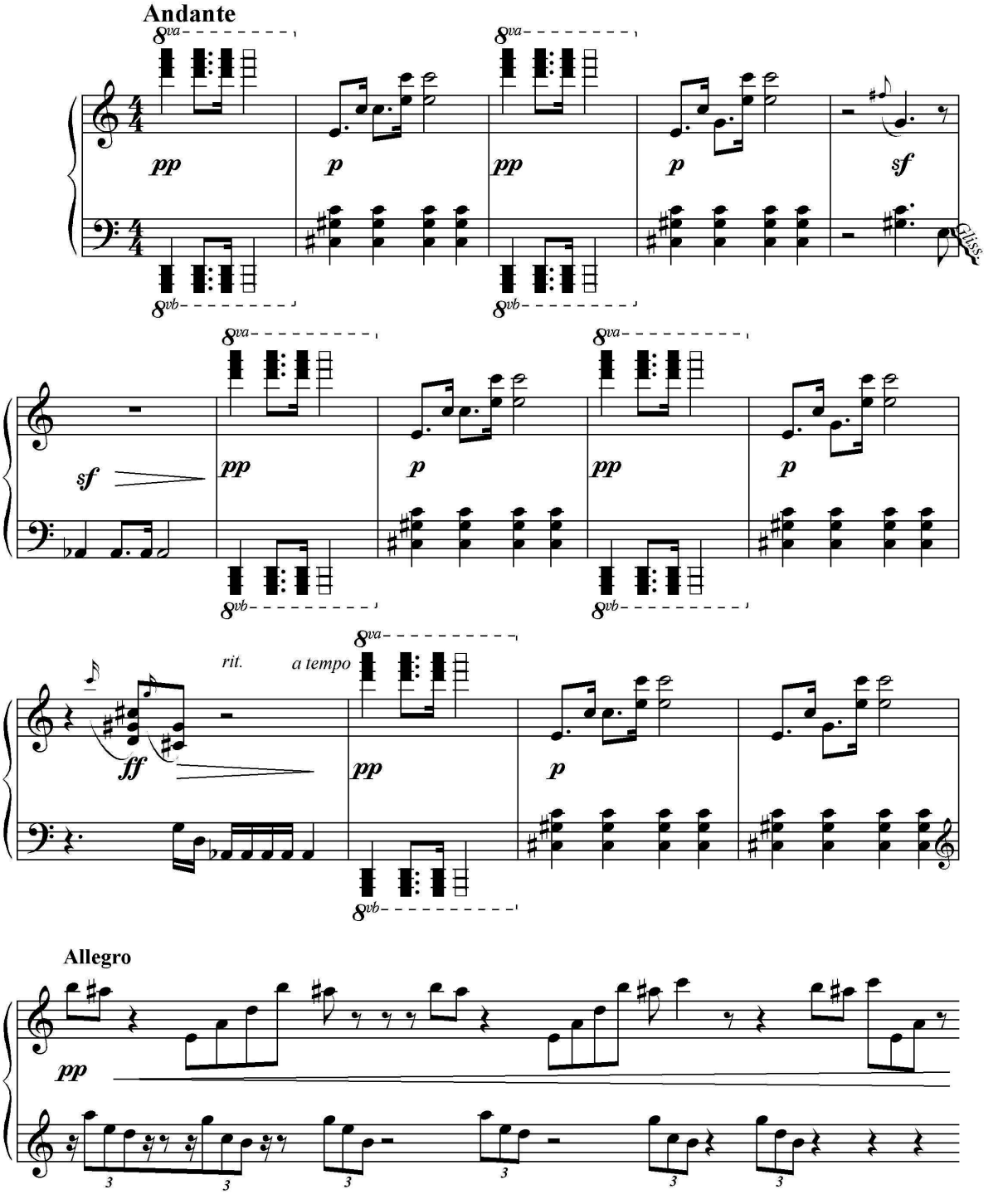

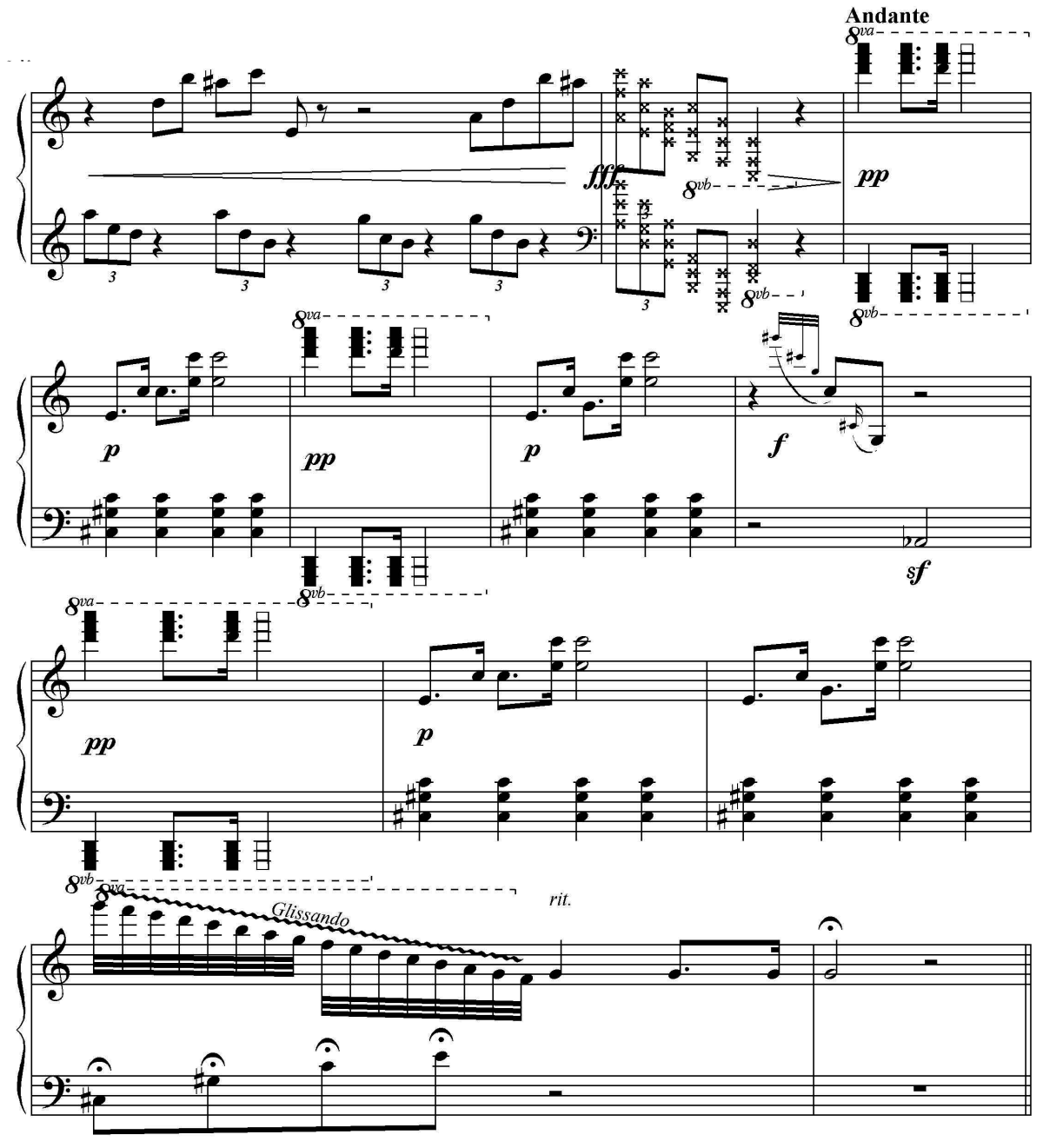
Andante
fff
pp
p
pp
p
f
sf
pp
p
Glissando
rit.

Var. 7

Presto

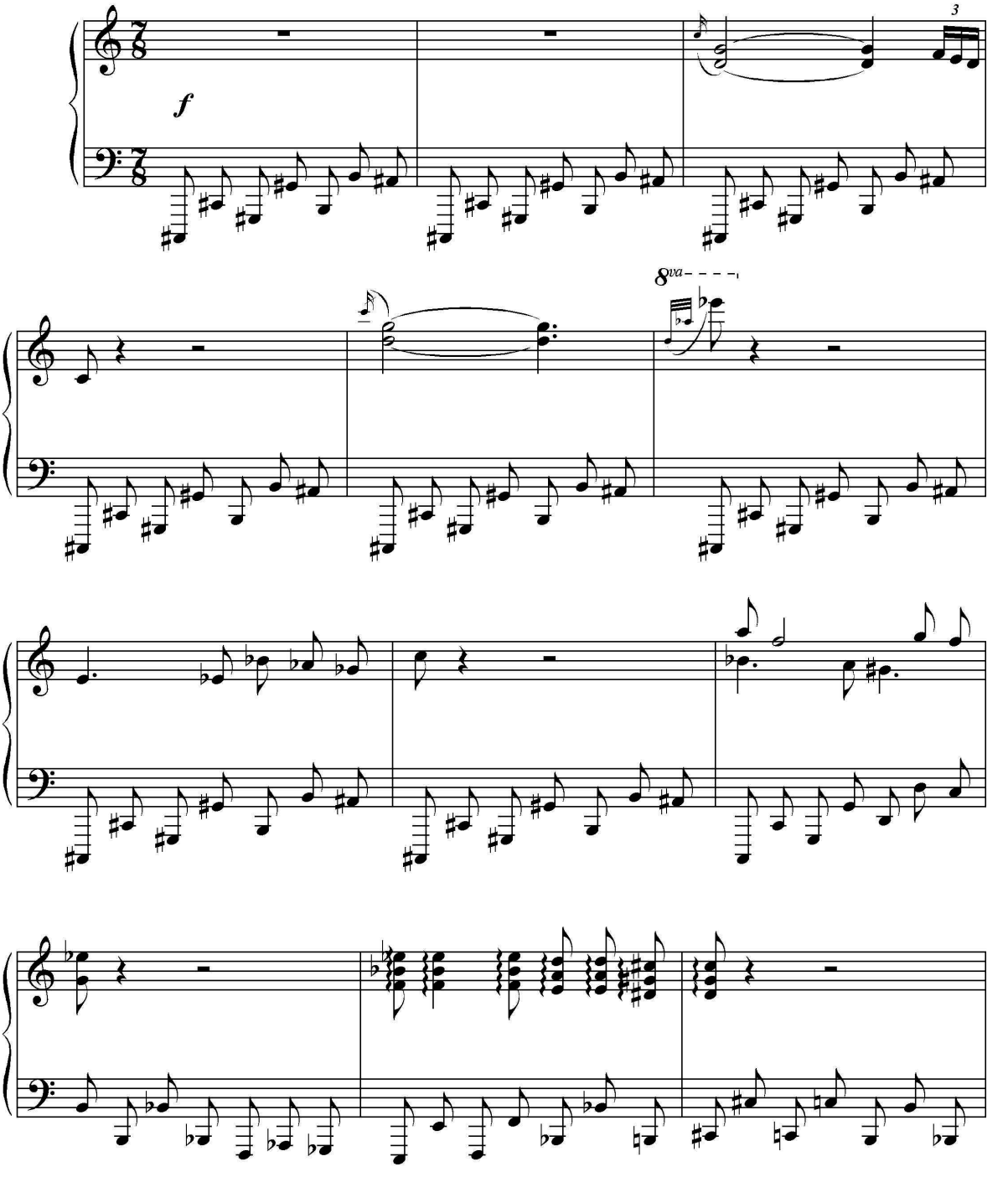

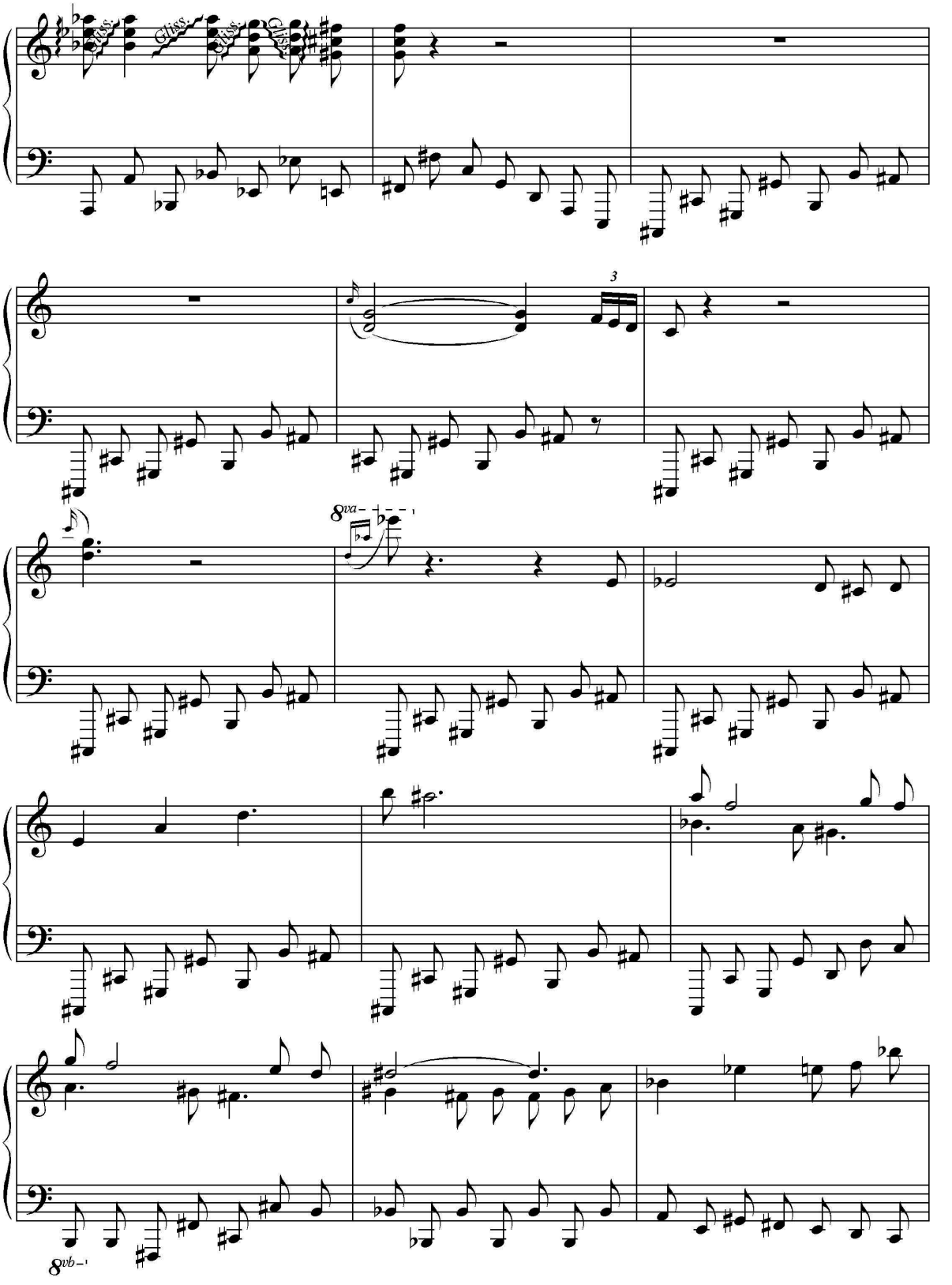
Gliss.
Gliss.
Gliss.
3
8va
8vb

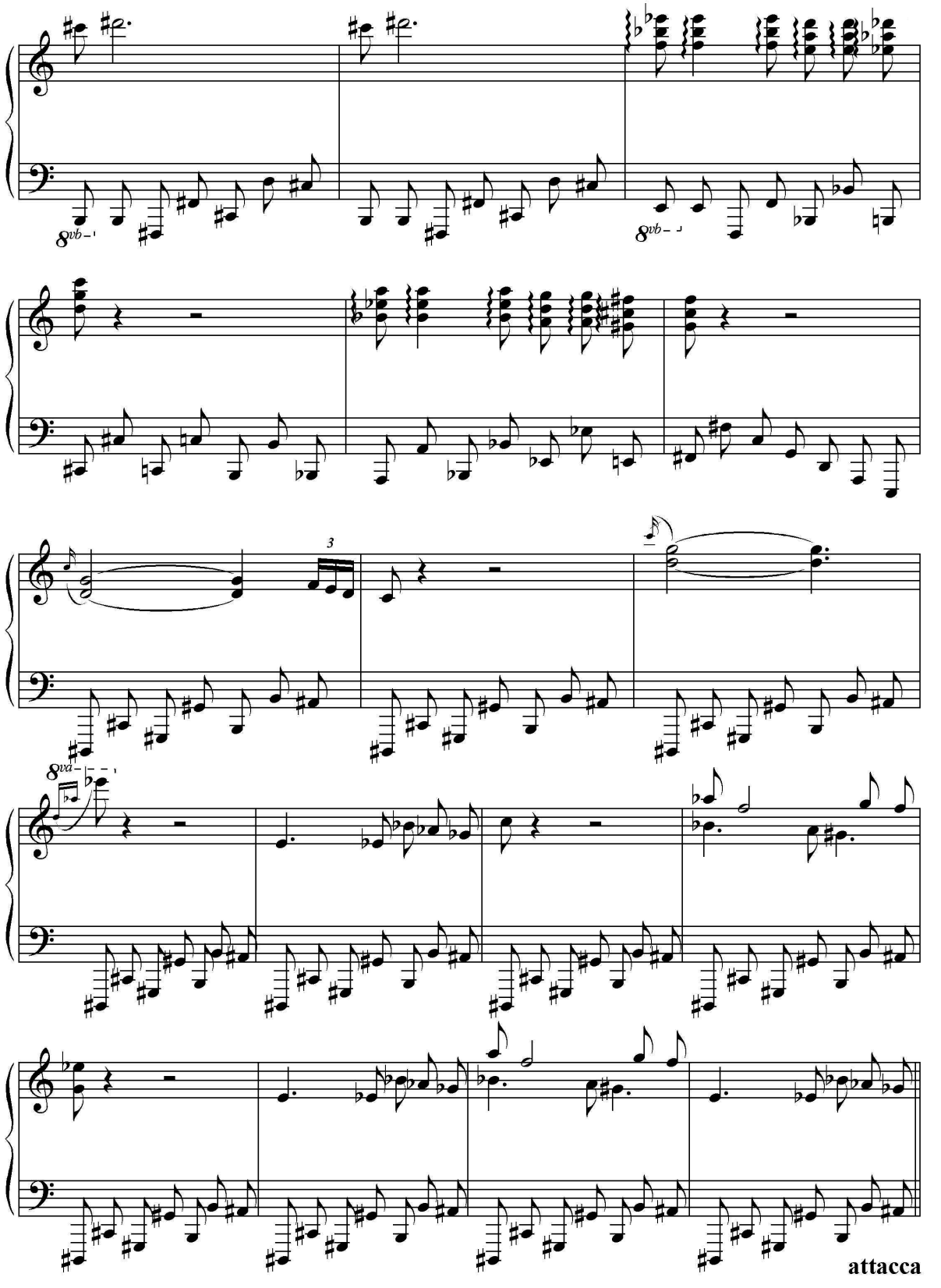
8vb
8vb
3
8va
attacca

Coda

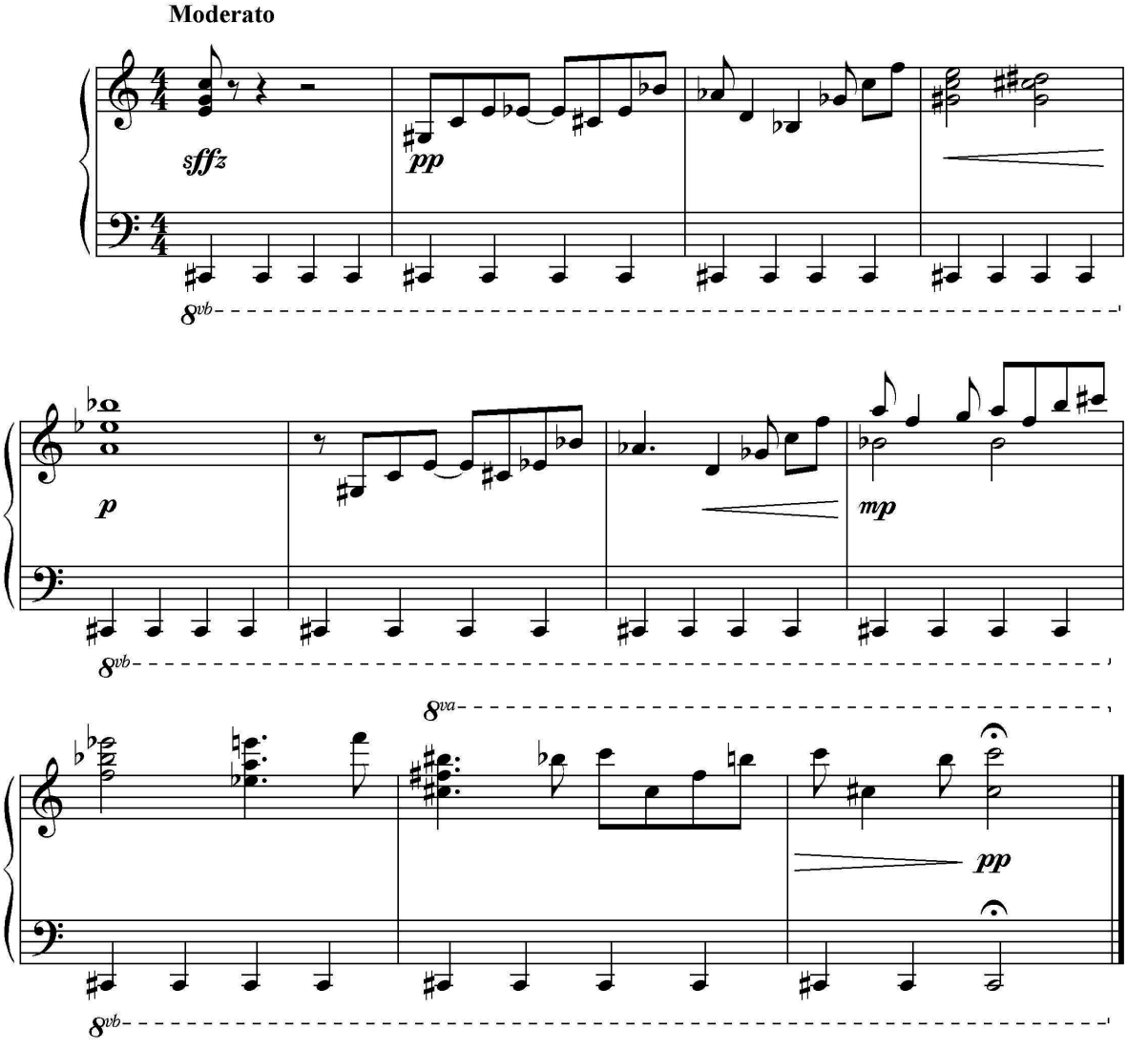

Нотне видання

МАНИК Віталій Юрійович

ФОРТЕПІАННІ ТВОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА

Збірник фортепіанних творів

Редагування авторське
Коректура *доц. Гафії Василевич*
Дизайн обкладинки *Андрія Іваньо*
Комп'ютерний набір *Галини Ліщинської*
Комп'ютерна верстка *Віри Возняк*

Підписано до друку 23.10.2017.
Формат 60x84/8. Папір офсетний. Друк офсетний.
Гарнітура «Таймс». Умовн. друк. арк. 17,20.
Наклад 50 прим. Зам. № 833.

Видавництво «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53,
тел.: (0342) 55–94–93.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ІФ № 9 від 02.02.2001 р.

Віддруковано: Друкарня «Місто НВ»
76000, м. Івано-Франківськ,
вул. Незалежності, 53.